

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ τῆς ἀγιότητος Ἀθανασίου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ πᾶν μετ' αὐτὸν Πατριάρχων μέχρις ἡμεῶν, καὶ τῆς αἰκεδομίας τῶν ἐν τῇ ἀγίᾳ Σοφίᾳ πυγμαίων.

Μετὰ τὸν Γρηγόριον ἀπεβλήθη Πατριάρχης Κων-
 10 σταντινουπόλεως ὁ θαυμαστός Ἀθανάσιος, ὃς ἠσκή-
 τουσιν εἰς τὸ ὄρεθ τὰ Γάρνη, ἦν δὲ διὰ τὸν Ἀδριανόν,
 καὶ Δατῆν γέγονε καὶ ἡ Ἀδριανὸς Ἐπισκοπὴ ὡς λέ-
 γει ὁ Λογοθέτης Γεώργιος εἰς τὸ τέταρτον κεφάλαιον
 15 τῆς πρώτης βιβλίας. Ἐκείναι δὲ παννυχίαι εἰσάσας ὁ Ἀ-
 θανάσιος, καὶ τὰς Ἀρχιερεῖς ἐπεμψεν εἰς τὰς ἑπαρ-
 χίας αὐτῶν ἵνα τῶν ἰδίων Φρονήσῃσι, καὶ πάντοτε
 περιεπάτοι περὶ. ὅθεν ὁνομαζόμενος πῶς σκυθρω-
 πότηται, ἀφίπτοι τὸν θρόνον, πατριαρχεύσας χρόνους
 20 τέσσαρας, καὶ ἀσπιβάζεται ὁ Σωζοπόλεως Ἰωάννης,
 ὅστις καὶ αὐτὸς καταφρονεῖτο. Δὲ πῶς ἀπλότῃται
 αὐτὸς, ἀπῆλθεν εἰς Σωζόπολιν, ὅπου καὶ ἐτελεύτη-
 σε, καὶ γίνεται πάλιν ὁ Ἀθανάσιος. Ἰνὲς ὁμοῦ ἐχ-
 θεροὶ αὐτῶν ἐζωγράφησαν εἰς τὴν Μονὴν τῆς Ὁδη-
 25 γῆς εἰς τὸ ὑπὸ πόδιον τῆς πατριαρχικῆς θρόνου τῆς Χρ-
 στοῦ ὁμοῦ καὶ τὸν Βασιλέα φορεῖντα χαλιδὸν καὶ συ-
 ρέωρον ὑπὸ τῆς Πατριαρχίας, καὶ ζητῶν ὁ Ἀθανά-

σιος ποιῆσαι μεγάλῳ παιδείᾳ, γυμνασίᾳ ἐμ-
 ποδῶν αὐτῇ τῆς φιλαθερίας τῆς Βασιλείας, πα-
 ρεχυνθεὶς ἀνιχώρησε, πατριαρχεύσας ἔτη ὀκτώ,
 καὶ γίνεται Πατριάρχης ὁ μητροπολίτης Κυζίκης Νή-
 φων, ἀμαθὴς αὐθροπός, ἐκβάλλεται ὁμοῦ ἱερο-
 συλίας αὐτῆς, καὶ ἀνάγεται εἰς τὸν θρόνον ὁ Λογο-
 θέτης τῆς δεξιᾶς Ἰωάννης ὁ Γλυκὺς, γάμψομιλῆσας
 30 σθετέρῳ ὡς καὶ ὁ Σωζοπόλεως. αὐτὸς ἐστὶν ὁ καὶ εἰς αὐτὸν
 ὁ Βασιλεὺς γενέσθαι Μοναχὸν ἵνα ἔχη εἰς τὴν και-
 ρὸς τῶν παρεχουσῶν τῆς ποδαλγίας αὐτῶν ἐδίειρ ὁ-
 λίγον κρείας, παρετήσατο ὁμοῦ ὑπὸ τῆς ἀδελφείας
 ἐνοχλόμενος, καὶ γίνεται Πατριάρχης Γερσίμιος
 διὰ τῆς μείνης τῶν Μαγγάνων, ὃς ἐκὼν καὶ ἔκων
 ἀνιχώρησας, χειροτονεῖται Ἡσυχίας Ἀθωνίτης. ὁ
 αὐτὸς Βασιλεὺς ἐκτίσε τὰς δύο πυγμαίδας εἰς τὴν ἀ-
 γίαν Σοφίαν, αἱ φαίνονται ἕως καὶ τῆς σήμερον,
 35 διότι ἠθέλη πῶσιον τὰ τάχη αὐτῆς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

30 Περὶ τῆς ἐκ γραβίδων Φασμάτων ἐπ' αὐτοφώρῳ τελευτήσαντος ἑορτῆς, ἀγίας δωρεᾶς ὡς ἡ Λατίνους λεγομένης,
 καὶ τῆς κατὰ Λατίνων Δεσποτικῆς ἐλέγχου, καὶ ὅτι μάλιστα τῆς Ῥώμης καὶ Συμῶν, καὶ περὶ ἑορτῶν.

Καὶ εἰς τὴν Ἀνατολὴν κατὰ τὸν Γρηγορίον εἰς τὸ ἔβ-
 35 δομον ἐφάνη ἀσφήτης ὁ Πατριάρχης Ἀθανάσιος,
 ὃς καὶ ἐφωτίσθη ἐν τῇ Συνοδικῇ τῆς ὀρθοδοξίας,
 ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν δύσιν κατὰ τὸν Μαρκάρτιον Ἰωάννην
 καὶ ἄλλας παπίας σοφῆς ἐφωτίσθη ἀπὸ ὀλίγων ἐ-
 πὶν ἀσφήτιδες ἰσχυρίαι, Ἰσαβέλλα, καὶ Εὐα Μο-
 ναχά, αἰδέσθαι δὴθεν Θεοσημίας, πλησθῆσαι γί-
 40 νεσθαι πῶς ἑορτῇ τῆς ἀγίας δωρεᾶς, ἡ δὲ Ἰσα-
 βέλλα εἶδε καὶ τὰ ἑσάντα τῶν ματα δεόμην τῆς Θεᾶς
 φανερωσθαι τῇ κόσμῳ ταύτῃ πῶς Δεσποτικῶν Χο-
 λῶν, ἦν οἱ παπίας ἀγίαν δωρεὰν καλεῖσιν, ὅθεν
 45 εὖν Δεσποτικῶν ἐξήκοσον δόξτερον ἔτῳ Θεωποσίᾳ
 γίνεσθαι πῶς τοιαύτῃ ἑορτῇ, ἡ λέγουσιν οἱ Λατί-
 νοι μὴ ἑορταζόντας τὰς Πρωμίας σφάλλειν σφάλλειν.
 Ἀλλὰ ἀγίον, ὅτι ἐδέποτε ἡ Ἐκκλησία δόγμα πίστεως,
 ἢ τινὰ ἀναγκάσαν λατρεῖν ἕμαθεν διὰ τοιαύτων ὁπκα-
 50 λυψῶν γυναικῶν ἢ τε καὶ ἀνδρῶν, πλὴν τῶν Ἀποσό-
 λων. εἶδε ὁ θαυματουργὸς Γρηγόριος εἰς ὁποκαλύψιν
 πῶς ὁμολογίαν τῆς ἀγίας Τριάδος, ἀλλ' ἡ Ἐκκλησία καὶ
 ἐκείνη διὰ τῆς συμφωνίας τῆς γραφῆς ἔκρινε καὶ ἐ-
 δέξατο, ὅτι τὰ τοιαῦτα βεβαιῶνται διὰ τῆς γραφῆς,
 ὅπου τῶν Συμῶν, διὰ τῶν πατέρων, διὰ τῆς ἀγ-

καίας ὡς ἀδόξους, καὶ ἡκιστα δ' ὁποκαλύψων, ἡ
 55 μάλλον εἰπεῖν Δὲ Φωτιστῶν τινῶν, καὶ μάλιστα γυ-
 ναικῶν. εἰς τὴν πρώτῃν Συνοδὸν ὑπέγραψαν οἱ ἀπο-
 κοιμηθέντες Ἐπίσκοποι τὸν Τόμον αὐτῆς, καὶ εἰς τὴν
 τετάρτῃν ἡ ἀγία Εὐφημία ἐκύρωσε τὸν Τόμον τῆς
 Συνοδῆς, ἀλλὰ πρῶτον ἔκρινε οἱ πατέρες Δὲ τῆς
 γραφῆς καὶ τῶν πᾶν αὐτῶν πατέρων, καὶ ὑπερνεβε-
 60 βάλωσαν καὶ οἱ ἄγιοι. διὰ μὲν τοῖς ἀσθησιασμένων ἡνῶν
 ὁποκαλύψων γυναικῶν εὖν βεβαιῶνται, καὶ μά-
 τιν κομπαῖε ὁ Οὐρβαὶς καὶ τὸ δίκλωμα αὐτῆς. ἔπ-
 τερον δόξτερον, οἱ Ἀνατολικοὶ τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τῆς
 Κυρίας κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν καὶ κατὰ πᾶσαν
 65 ἑορτὴν καὶ ἡμέραν, ἐν ἣ ἱερουργοῖν, ἑορταῖς, τι-
 μῶσι, προσκυνοῦσι καὶ λατρεύουσιν ἐν τῇ Μυστηρίῳ
 καθὼς παρέδωκεν ἡ μήτηρ Ἐκκλησία ἐν ἀγίῳ Πνεύ-
 ματι, φανερὸν γάρ ἐστι πᾶσα Λατρεία εἰς ἑορτὴν
 τῆς Σώματος καὶ τῆς Αἱματὸς τῆς Κυρίας, δοξολογεῖ-
 70 ται γάρ ἐν αὐταῖς καὶ ὑμνεῖται μετὰ ὕμνων ἀγγελ-
 ικῶν τῷ μυστηρίῳ, ὅθεν καὶ ἐλέγετο μήτε ἀκολυθία
 μήτε ὀρχή μήτε ἄλλο ὄνομα προσώπων ἢ Λατρε-
 γία τῆς ἀγιωτάτης Μυστηρίας, ἀλλὰ ὀνομάζεται τελε-
 τή, καὶ μάλιστα τελετῶν τελετὴ κατὰ τὸν Ἀρεοπα-
 γίτῃ. ἑπτέρον τρίτον, ὁ Θεοδώριος ἐν τῇ Ἐρα-

νισῇ καὶ ὀχορὸς τῶν αἰγίων πατέρων βοῶσι, τοῖς ἀμύητοις μὴ γίνεσθαι φανερά τὰ μυστήρια, καὶ οἱ κατηχήμενοι διδάσκονται τῆς ἑκκλησίας ὡς τὸ εἶναι αὐτὰς ἀβαπτίστους, καὶ μὴ εἶναι συγκεχωρημένον παρῆναι αὐτὰς ἐν τοῖς μυστηρίοις. οἱ δὲ Λατίνοι ἀπερχόμενοι καὶ περιερχόμενοι εἰς τὰς ἀγορὰς μετὰ τῶν παρ' αὐτοῖς μυστηρίων, παρόντων ἰερέων καὶ ἀπίστων ἄλλων, μετὰ λιτανείας καὶ κωδωνῶν, πόσων μέμψαντο ἐπὶ ὧς ὡς γινώσκον αἰτία ἐλασφημεῖσθαι τὸ δόγμα τῆς ὁσσεβείας; καὶ γὰρ λέγουσιν οἱ ἰσάριοι καὶ οἱ ἑθνικοὶ καὶ οἱ αἰρετικοὶ καὶ ἀπλῶς ὅσοι ἀμύητοι καὶ ἄπιστοι, ἰδὲ ὁδηγούμενοι τῶν πω-
 τῶν, ἰδὲ ὁ θεὸς ὑμῶν περιέχεται αἰδητῶς ἐν κιβωτῷ καὶ ἐν ἐλαχίστῳ ἄρτῳ, καὶ ἄλλα βλάσφημα, ἅτινα ἡ ἐρε-
 τὴ αὐτῶν, ἡ ἐφύρεθ' ὅσα χάριν ἀργυρεῖ καὶ ἄλλα σω-
 τηρίων τῶν πιστῶν, ἡ ἡμῶν τῶν Χριστῶν, σφύζοντα. Σὺ δὲ σήμερον τρεῖς τινὰς, πρῶτον, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ Λα-
 τῖνοι εἰσὶν ἡλίθιοι, ἐπεὶ ἡ ἐκείνων ἐκ αἰχμαλωτισμοῦ κα-
 νοτομῆντες, ἀλλὰ καὶ τὰς καυτομίας αὐτῶν θέλουν εἶναι νόμους ἀναγκάστους ἐν τῇ ἑκκλησίᾳ, καὶ δεχέ-
 σθαι αὐτὰς πάντας. δεύτερον, λέγουσιν οἱ αὐτοὶ κλή-
 ρους τὸν πέμπτον βεβαιώσαι τὴν ἐορτὴν ταύτην ἐν τῇ ἐν Βιανῇ Συνόδῳ, ὅθεν ἀκοντες ὁμολογῶσιν οἱ παπισταί, ὅτι ὡς οἱ ἀρχαῖοι Πάπαι ὡς Συνόδων ἐ-
 βεβαίωσαν τὴν ἑορτήν, ἔτω καὶ οἱ νῦν ἀναγκαζόμενοι ὑπο-

τῶν καιόνων ποιῶσιν. εἰδὲ συνοδικῶς βεβαιῶναι ἀ-
 ποφάσεις τῶν Παπῶν, πρὸς τὸν ὅτι αἱ συνόδοι μί-
 ζουσιν εἰς καὶ κατὰ τὰς παπιστὰς τῶν ἀρχιερέων τῆς
 Ρώμης, καὶ καὶ ἰσόθεοι καλεῖσθαι φιλόσφιν, ὅθεν
 εἰς ὁ Πάπας χωρὶς συνόδου τὰς ἰδίας ἀποφάσεις ἀ-
 νὰ συνοδικῆς βεβαιώσεως γινώσκει ἀδυνατεῖ, καὶ
 ἡ συνὸς βεβαιῶν αὐτὰς, ἀναντίρρητον ὅτι ἡ σύνο-
 δος μίζων τὴν Πάπα, καὶ καὶ πικρὴ εἶη, καὶ ἑ-
 χος αὐτῶν καὶ ἀδυνατεῖα πολλά. τρίτον, λέ-
 γει ἡ τὰς ἐν τῇ αὐτῇ τόπῳ, ὅτι Οὐρβανὸς ὁ 8-
 δος ἐν τῇ ἑστὶ χιλιεσφ' ἑξακτισφ' τετρακισφ' πέμ-
 πτῳ ὡς τὴν κυβερνήσιν καὶ τὸ ὄφελος τῶν πτωχῶν
 ὀλίγους ἐποίησε τινὰς ἐορτάς. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι οἱ πα-
 τὲρ μετὰ τὸ χάρισμα Πάπαι χειροτονῶντες πολλὰς ἀ-
 γίας, ἐβάρυνον τὴν ἑκκλησίαν, ὁ δὲ Οὐρβανὸς τὰς
 ἑλκυσας ἀρχαίων, καὶ αὐτὰς μιμηθεὶς, συνέσειλε τὴν
 ψόδωσι τῶν πατρῶν. ὅτι γὰρ ἡ ἑκκλησία
 τὴν Κυριακὴν καὶ τινὰς ἐορτάς τῶν Ἀπιστῶν καὶ
 τινῶν ἀγίων ἀρχαίων Πνεύματι ἀγίῳ ὤρετο γίνεσθαι
 πολλὰν ἐορτήν, πρὸς τὸν, τὰς πολλὰς ὁμῶς καὶ τὰς 20
 νεωστὶ ἐφύρεθ' ὅσας ἡ ἐπ' αὐτῇ ἐπεκτῆται σιμωνία,
 καὶ καὶ ἰερῶν ὀνόματι τῇ τὸ οἰκονομίας καλῆται τῇ τῇ
 ἐτώσιοι ἄχθος (λέγω πάλιν) τὴν ἀφαιρέσει σιμωνίας,

Κ Ε Φ Α Α Ι Ο Ν Ζ

Περὶ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδυῶν καὶ τῶν Αἰρέσεων αὐτῶν, καὶ τῆς ἐν τῇ κατ' αὐτῶν Συνόδῳ ἀρεσίας Γρηγορίου Παλαμᾶ,
 ὅπῃ τῆς βασιλείας Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου τε νῆα, καὶ Πατριάρχης Ἰωάννη τῷ Καλέκῳ.

Ε' βασιλόυσε τοίνυν ὁ νέος Ἀνδρόνικος, καὶ πᾶ-
 λιν πόλεμοι ἀδελφάλλοι τῶν Χριστιανῶν, καὶ
 ἀλλοίσις τῶν Ὀρθωμένων. ὅπῃ τῇ τῇ, ὡς λέγει ὁ Γρη-
 γοριὸς εἰς τὸ δέκατον βιβλίον, καὶ ὁ Λογοθέτης Γεώρ-
 γιος εἰς τὸ ὄγδον κεφάλαιον τῶν πρώτων βιβλίων, Βαρ-
 λαάμ τις Καλαβρὸς πολὺς ὢν εἰς τὴν ἑξο σοφίαν,
 ἦλθεν ὅπῃ κακῶ τῶν Ῥωμαίων, καὶ δὴ τῇ Βασιλείᾳ
 ὄντος εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, αὐτῆς εἰς Θεσσαλονίκην ὑ-
 πεκρίθη διδάσκειν τὴν μοναχικὴν ζωὴν πρὸς τινι
 ἰδιώτῃ μοναχῷ, ὅστις ἀγροικῶν ὢν, ἔλεγε τῇ Βαρ-
 λαάμ, ὅτι οἱ μοναχοὶ περὶ σκόρφοι ἀγαλλοῦνται,
 καὶ δὴ καὶ βλάπτουσιν φῶς ἐκείνῳ ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ.
 ὁ δὲ Βαρλαάμ δεινοπαθήσας εἰς τὰ τοιαῦτα, ἔγραψε
 κατὰ μοναχῶν, παρὼν δὲ ἐκεῖ Γρηγόριος Ἰερευμόνα-
 χος ὁ Παλαμάς, ἐκείνῳ αὐτῶν μὴ ὡς ἐκεῖν ἀ-
 γροικῶν καταφρονεῖν τῶν πολλῶν, κηρύττει αὐτὰς μισ-
 σαλιανὰς καὶ ὀμφαλοψύχους, ἀλλὰ περὶ δανεισθῆναι κα-
 τὰ τῶν μοναχῶν ἔγραψε. περὶ δὲ τῶν ὀρωμύων φῶς
 ἔπειν αὐτῷ, ὅτι πολλοὶ ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ Χριστοῦ μάρ-
 τυρες, καὶ δὴ καὶ ὁ θεὸς Ἀντώνιος, εἶδον τοιαῦτα φῶς.
 εἰ γὰρ εἰς τὴν μεταμόρφωσιν εἶδον οἱ Ἀπόστολοι ἄκτι-
 σον φῶς αἰδητῶς ὀφθαλμοῖς, τί θαυμαστὸν εἰς αὐ-

πῶρ ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν ἀγίων βλάπτουσιν ἄκτιστον φῶς;
 ὁ δὲ Βαρλαάμ ἀκέσας τὸ ἐν τῇ θαλασσῇ φῶς ἀκτι-
 σον, ἐβλασφῆμει πικρίως, καὶ πολλὰ σιωπῶντες
 κατὰ τῶν περὶ τὸν Παλαμᾶ. ἔλθων δὲ εἰς τὴν Βυ-
 ζαντίον, καὶ ἐλπίζων νικήσας τὴν διωκτικὴν ἐξο-
 σφίαν, ἐδέετο Ἰωάννη Πατριάρχης τῷ Καλέκῳ γοῖ-
 σθαι συνόδου. ὅπῃ τῇ τῇ, ἦλθε καὶ ὁ Βασίλευς κατὰ 40
 τῆς ἐκσερατίας, καὶ ἐπὶ μετὰ τὴν ἐλπίσιν τὸ σπαρ-
 δαλον, τέλει ὁμῶς εἰδὼς ὅτι χωρὶς ἐλέγχων ἐξου-
 κατρεθῆται, ἀθροίσας συνόδον εἰς τὴν αἰγίαν σοφίαν,
 ἐν ᾗ συνεκάθητο ὁ Βασίλευς καὶ ὁ Πατριάρχης Ἰωάν-
 νης, πρὸς τὴν ἐξοσφίαν δὲ ὁ Βαρλαάμ καὶ ἔδωκε κατὰ 45
 τόμον περιέχοντα τὰ δοκούντα αὐτῷ, περιέχοντα
 καὶ ὅτι ἡ ἀλήθεια τῶν μοναχῶν ἦν ἐκείνη καὶ ἀπο-
 στήκης δεομένη. ἀποκρινόμενος δὲ ὁ Παλαμάς ἐκ
 τοῦ τῆς κοιλίας ὡς ὁ Βαρλαάμ, ἀπὸ τῶν κα-
 τῶν, ἔδωκε τὸ φῶς τῆς μεταμορφώσεως καὶ τὴν βε-
 σιλίαν τῶν οὐρανῶν καὶ τὴν τῶν ἐσθίων καὶ φυ-
 σικὰ τὰ θεῶν εἶναι ἄκτιστα, συνέσειπεν δὲ ἡ συνὸς
 εἰς τὰ λεγόμενα πρὸς τὸν Παλαμᾶ, καὶ ἀπέβλεπε
 τὸ συμπέρασμα κατὰ τὸν Βαρλαάμ, ὅθεν φοβηθεὶς
 ὁ Βαρλαάμ ἵνα μὴ καθαρῶς ἴδῃ μὴ ὁμολογήσῃ τὴν
 αἰδέσθαι,

ἀλήθειαν, ὑποθήκης καὶ μετὰ τὰ μεγάλα δο-
μεσίχῃ Ἰωάννῃ τῷ Καντακζηνῷ, σμερίθεται τῇ Συ-
νόδῳ, καὶ ὁμολογᾷ, ὅτι ἐξ ἀπλότητος καὶ ἐκ ἐκ πο-
νηρίας ἔπεμψε ἔγραψε κατὰ τὴν Μοναχῶν, καὶ τῆς
5 ἑρηνικῆς καὶ μετὰ τὴν Μοναχῶν, ἐξήνεχθη ὁμοῦς Τόμῳ
συνοδικῶς κατ' αὐτῶν ὅτι χιλιοσῶ τετρακοσιοσῶ τετ-
ταρακοσῶ πρώτῳ, ὁποθιμάντος δὲ καὶ τῷ Βασιλέως, ἐ-
πατήθησαν εἰς τὸν ἴδιον ἔμετον τὴν Αἵρεσιν αὐτῶν, καὶ
φύλαξ ὑπὸ Λατίνους, ἀφ' ὧν καὶ ἀπεβλήθη Ἐπίσκοπος
10 Ἱερακοπόλεως Ἰπάλιας, ἀπὸ τῆς πρὸ ἀσκήσαντος ἐλ-
θόντος ὁ λόγος. μετὰ τὴν ἑρηνικὴν καὶ φυλὴν τῶν Βαρ-
λαάμ, Γεργουρίστis Ἀκινδυνῶν ὑπελεγόμενος, ὁ
Βαρλαάμ μαθητῆς, ὁποθιμίας καταγόμενος, ἐπι-
σημειώσας εἰς τὸ μέσον, ἐφέρετο βραδύως κατὰ τὴν
15 Βαρλαάμ ὅσον εἰς τὸ φανερόν, τὴν γνώμην ὁμοῦς ἦν
ἴσῳ τῷ Βαρλαάμ, γράφει γὰρ ὁ Παλαμάς εἰς τὸ
δωτέριον κεφάλαιον τῶν πέμπτῃ λόγῳ πρὸς Ἀθανά-
σιον πρὸς ἐκείνῳ Κυζίκης κατὰ Ἀκινδυνῶν, ὅτι ὁ Ἀκί-
δυνῶν εἰς τὴν πεπλασμένην ἐν τῇ Συνοδῷ ὁμιλίαν

20

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς βασιλείας Ἰωάννῃ Παλαιολόγου, καὶ τῆς αἰτίας δι' ἣν ἀπογορεύθη βασιλεὺς ἐν Διδυμοτείχῃ Ἰωάν-
νης ὁ Καντακζηνός, καὶ καθαιρέσεως τῶν Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννῃ Καλέκα, καὶ τῆς εἰς Κωνσταντινὴ πό-
25 λιν ἁσπελόμενης τῶν Καντακζηνῶν Ἰωάννῃ καὶ ἀπαρξημύσεως τὴν ὀκτῶ αὐτῶν ἀρετῶν, καὶ τῆς συνοδικῆς αὐτῶν
καθαιρέσεως καὶ ἐξορίας καὶ ἀνακλήσεως καὶ ἐν τῇ Αἵρεσιν τελευτῆς Ἰωάννῃ τῷ Καλέκα, καὶ Πατριάρχῃς Καλίσῳ.

Ἀποθανόντος τῷ Βασιλέως Ἀνδρονίκου, ἐγένετο
Διάδοχος τῆς Βασιλείας ὁ ὅς αὐτῶν Ἰωάννης, νέος
30 ἄνθρωπος. ὁ δὲ φρατζῆς καὶ περὶ ἴσως πολλῶν κακῶν τῶν
Καντακζηνῶν, λέγων ὅτι ἵνα βασιλεύσῃ, πρὸς ἐξήνεση
μετὰ τῶν ὀρχαίων καὶ τὴν Σέρβων καὶ Βουλγάρων με-
γάλα κακὰ τοῖς Ῥωμαίοις, ἡμεῖς ὁμοῦς ἐπὶ ὁμοῦ τῷ
χρηστικῷ αὐτῶν τῶν Καντακζηνῶν λέγομεν, ὅτι ἡ βα-
35 σίλισσα ἡ μήτηρ τῶν παιδῶν καὶ γυνὴ τῶν Ἀνδρονίκου
Ἄννα, τῷ πιστῷ φίλῳ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς Ἰωάννῃ Καν-
τακζηνῷ τῷ μεγάλῳ δομesticῷ ἀδίκως καὶ ὀφθαλ-
μολογῶς ὑπεβλάδυσεν, ἐπὶ γὰρ αὐτῷ ἀνάγκην πο-
σαύτην, ὥστε ὁποθιμάνοντα, καὶ ἄλλως ζῆσαι μὴ
40 διωκηθόντα, βασιλεύσαι εἰς τὸ Διδυμοτείχον ὀρεσιό-
μητος γνώμῃ τῶν στρατῶν καὶ τὴν παρὰ βρεθόντων
ἀρχόντων. ὁ δὲ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννης γνώ-
σκων τὸν Παλαμά μετὰ τὸν φίλον τῶν Καντακζηνῶν
ἐφυλάκισεν αὐτὸν μετὰ καὶ ἄλλων τινῶν ὀρεσιόμητων
45 τότε εἰς τὸ Βυζάντιον, τὸν δὲ Ἀκινδυνῶν ἐδικῶς,
καὶ τοῖς αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης ἦν ὁ ἀφροίτας τὰς δύο Συνο-
δους κατὰ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδυνῶν, ὅς καὶ παρῆν
ὅτι οἱ Αἰρετικοὶ ἔτοι γράφικαίς ἀνάγκαις καὶ λογι-
καῖς ὑποδείξει κατηχύνοντο, καὶ ὑπέγραψε καὶ
50 εἰς τὴν δύο Συνοδῶν τῶν Τόμων, ἔλεγε δὲ μάλιστα
ὁ δώτερος Τόμος, ὅτι ἔμεινον οἱ παρόντες κακὸς φρε-
νός, ἀλλὰ καὶ αἵτις μετὰ τὰ φωρὰ δὲ ἀλλοῖα τῆς
Συνοδικῆς φρενὸν ὁποφάσεις, ἔσω ὑπὸ παιδείαν.
ὑπέγραψε δὲ καὶ εἰς ἐκείνῳ τὸν Τόμον καὶ ὁ Ἱερωσο-
λύμων Πατριάρχης Λαζαρος. περιέχετο δὲ ὁ Τόμος

αὐτῶν λέγει τὸν Βαρλαάμ κακὸς φρενός καὶ βλάσφη-
μον καὶ κατάπυστον καὶ εἰς τὸ θάνατον ἀσπείσαντα
φῶς, καὶ ἀπὸ γλώττης ἀνθεματίζει, πρὸς δὲ Λα-
πίθην Λατίνων γράφων, ἐδικῶς αὐτὸν, καὶ λίβελλο-
ν ἀπάτης δός, τὴν καὶ Βαρλαάμ Συνοδὸν ἐπήνε
καὶ ἐδέχετο, καὶ τὰς δύο Συνοδούς καὶ τὸν Τόμον αὐτῶν
ἐν τῷ λιβέλλῳ δέχεται καὶ ἐπαιεῖ, ἐν δὲ τοῖς συγ-
γραμμάσιν αὐτῶν καθυβρίζει, ὥστε ἐκ τῶν τοιούτων
αὐτῶν συγγραμμάτων σωμάγειται ἄρκα τεσσάρ-
κοντα καὶ ἐν, ἅτινα ἴδα ἐν τοῖς ἀπολεγόμενοις ἐν τῇ
Ἀγάθῃ καταβατῶν δεκάτῳ τρίτῳ. ἀφροίστες τοῖνυν
ὁ Βασιλεὺς δώτερος Συνοδὸν, ἐν ᾗ ἀπελεχθῆς ὁ
Ἀκινδυνῶς μετὰ τῷ Παλαμά, νικᾷται κατακράτης,
καὶ γνώμῃς φρενὸν τὰς Βαρλαάμ, καὶ ἐπὶ τῶν
τῶν πλῆθῳ, καὶ ὅτι ἔμεινον εἰς τὸ φῶς τῆς θείας με-
ταμορφώσεως ἐβλάσφημα, ἀλλὰ καὶ καὶ τὴν θείαν
ἐνεργειάν ἐχάριεν, καθαιρέται καὶ αὐτὸς καὶ οἱ σύμ-
φρενες αὐτῷ, καὶ ὑπογράφει καὶ εἰς τὴν τὸν Τόμον ὁ Πα-
τριάρχης Ἰωάννης καὶ ἡ περιὰ τὸν Συνοδὸς ἀπαξάπαντα.

εἰς πλάτης τὴν ἀσέβειαν καὶ ἀφροσύνην τὴν θείαν
δογμάτων ὑπὸ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδυνῶν. τῷ δὲ Ἰωάν-
νῃ ταῦτα ποιοῦντι, ἀπέβησαν αὐτῷ εἰς κακὸν ἀσπείδο-
νητον, ἀφροίστες γὰρ Συνοδῶν εἰς τὰς βασιλείας
ὑπὸ τῆς Βασιλείας Ἄννης ἐν τῇ χιλιοσῶ τετρακο-
σιοσῶ τεσσαρακοσῶ ἐβδόμῳ, ἐκάθηρετο αὐτῷ καὶ ὡς
Αἰρετικὸν καὶ ὡς βιάζοντα πολλὰς συμφορὰς αὐτῷ.
ἔγραψε δὲ ἡ Συνοδὸς καὶ ἀναφορὰν εἰς τὸν Βασιλέ-
αν, ἥς ἡ ἀρχὴ, ἀναφορὰ τὴν ἀρχιερέων πρὸς
τὴν κρατίστην καὶ ἁγίαν ἡμῶν κυρίαν καὶ δέσποιναν
οὗ ἔτα χιλιοσῶ τετρακοσιοσῶ τεσσαρακοσῶ ἑκτῷ. καὶ
δὴ καὶ ὁ Μητροπολίτης Χερσονήσου Ἰωάννης ἔγρα-
ψε πρὸς τὸν Ἄνναν κατὰ τὴν τῶν Ἰωάννῃ τῷ Κα-
λέκα ἐν τῇ χιλιοσῶ τετρακοσιοσῶ τεσσαρακοσῶ ἑκ-
τῷ. τῷ αὐτῷ ἔτα ἔγραψε πρὸς Ἄνναν καὶ τῷ Ἰωάννῃ
τῷ Καλέκα καὶ ὁ Ἐφέσῳ Ματθαῖος. εὐρίσκονται δὲ ταῦ-
τα τῷ Ἰωάννῃ καὶ Ματθαῖοις τὰ συγγράμματα ἐν τῇ
ἐν Βιζύνῃ τῆς αὐτῆς Παννονίας Βιβλιοθήκῃ, τὴν δὲ
τὴν ἀρχιερέων ἀναφορὰν ἴδε ἐν τῇ Ἀγάθῃ ἐν τῷ
πίνακι. ἐν τούτοις δὲ καὶ ὁ Καντακζηνός ἰαχύσας,
ἐπὶ τῶν εἰς τὴν πόλιν, καὶ θέλων εἶδαι ὅτι κατὰ
ἀνάγκην ἐποίησε τὰ γινόμενα, εἰδὼς ἡνὶ χλησε τὸν
μαχομένον αὐτῷ, ἀλλὰ πάντα αὐτοῖς συνεχώρησε,
καὶ δὲ τὴν θυρατείαν αὐτῶν τῷ Βασιλεῖ Ἰωάννῃ εἰς
γυναικα, ἐρηνεύσας ἡσύχασεν. Ὀκτῶ δὲ ἀρεταὶ
συνάγονται αὐτῷ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς βασιλείας,
πρώτη, ὅτι πολλὰς εἶπε τῷ Ἰωάννῃ ὁ Ἀνδρονίκος
συμβασίλευσαι αὐτῷ καὶ ἐκ ἡθέλησε. Δωτέρα,
84

ὅτι μετὰ τὸν ἐκείνῃ θάνατον παρητήτω εἶναι καὶ Δο-
μίσειος . Τρίτῃ, ἐδέετο τῆς βασιλείας ἡσυχάσαι,
ἐκὼς ἐκ εἰσπικέσθῃ . Τετάρτῃ, ἄρξας, ἐκ ἡμῶν τὰς
ἀνθιστάμενας, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἰωάννην γαμβρὸν ἐποίησε
καὶ ἐτίμα . Πέμπτῃ, τὸν Πατριάρχην ἐκ ἐργατά-
του κακὸν . Ἐνταῦθα, ὁμολογῆσαι τὰς ἐχθρὰς αὐτῶν . Ἐβ-
δόμῃ, κατ' ἐδέετα τρέπον τῇ βασιλεῖ Ἰωάννῃ ἐπε-
βέβησαν ὅτε πρῶτον ὅτε ὕστερον . Οὐδὲν, ὅτι
ἐφύλαξε καὶ τῇ Πατριάρχῃ Ἰωάννῃ ἀμνηστῆσαι, ὅθον
ἐπορεύθη καὶ ἦνεν αὐτῷ ἐς τὸ κελὶον αὐτῶν, καὶ
ἔπειτα αὐτῷ πολλαῖς ἵνα ἔλθῃ ἐπὶ συνόδῳ τῇ ὁπολο-
γηθῆναι καὶ ἀθωωθῆναι, καὶ ἀγνωμονήσασθαι ἐπα-
λιν Ἀρχιερεῖς καὶ ἔπειτα αὐτῷ ἔλθῃ ἐς τὴν συνόδον,
ἀλλ' ἐκλήθη, καὶ ἀφ' οὗ ἐκάλεισαν αὐτὸν οἱ Ἀρ-
χιερεῖς τρεῖς, πάλιν ὁ Κωνσταντινὸς μόνος αὐτὸς
οὐκ ἔλκεται αὐτῷ, ὅθον αὐτῶν μὴ ἀπατήσασθαι, ἢ
συνόδος ἐβεβαίωσε πῶς καθεύρεται αὐτῶν . Τόμος γα-

γονὸς ἐπὶ τῇ καθαιρέσει τῶν πατριάρχων Ἰωάν-
νη καὶ Κωνσταντίνῳ ἐπὶ χιλιοσῶν τετρακοσιο-
σῶ ἐβδόμῳ . Ἰδοὺ βιβλίον τῆς κεφαλῆς ἐκτενέ-
κοτον οὐδὲν καὶ ἐκτενέκοτον ὅθον, καὶ βιβλίον
τετάρτῃ κεφαλῆς τῆς ἰσορίας τῆς Κων-
σταντίνῳ . ἔγραψε δὲ ὁ Κωνσταντίνος πρὸς αὐτὸν βί-
βαιον πῶς καθαιρέσειν τὰς τῶν Ἰωάννη, ὅπερ ἐθέλει-
μεν ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ Τόμῃ τῆς Ἀγάπης . ὁ Κωνσταντίνος
Πατριάρχης Κωνσταντίνῳ ἀγιοῦ, ἀγιοῦ ἀνδρα-
ποῦ, ὁ δὲ Ἰωάννης πατριάρχης, ἐξελύθη ἐς διδυμότα-
τοι, καὶ μὴ ὁμολογῆσαι ὑποφέρειν πῶς μόνος, ἀρξάμε-
νος, φιλοφρονέσασθαι ἐς ὁ Κωνσταντίνος, ἔφερεν αὐτὸν
ἐς τὴν Βυζάντιον, ἵνα πῶς ἰατροῦ, ἀλλὰ ἐκτενέ-
κοτον ὑποδοξίας, καὶ περιλήψεως γεινόμενος περὶ τῶν
συμβάντων αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἀγνοίας αὐτῶν, τελού-
τῃ κακῶς, καὶ ἀπῆλθεν ἐς τὴν ἐκείνῃ διδυμάτῃ .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

20

Περὶ τῶν κατὰ Βασιλεῖα συνδικῶν ἀγαθισμῶν, καὶ τῆς τῶν ἐφέσε καὶ τῶν Γαίης καὶ τῶν Κικηφόρων
Τρηγορῶν κατεκρίσεως καὶ ἀλλῶν ἐπ' αὐτοῖς ὁ Παλαμῶν, καὶ περὶ τῶν ὑπογεγραμμένων ἐν τῇ Τόμῃ τῆς Συνόδου .

Ὁ Κωνσταντίνος ἡγεμὸν μετὰ τῶν γαμ-
βρῶν, ἐφροντίζε καὶ τῆς καθαρότητος τῶν ἐκ-
κλησιαστικῶν θάων δογμάτων . καὶ δὲ καὶ τὸν ἀνι-
στῶν κρυπτόμενον ἐξ ἀρξῆς, καὶ ἐκλήθη ἐς τὸ φα-
νερὸν, καὶ περιποιεῖτο αὐτῷ, καὶ ἔλεγον αὐτῷ μὴ
φοβέσθαι τινὰ, ἀλλὰ λαλεῖν τὰ δοκῶντα ἀνυστό-
λως, ἀγωνιζόμενον ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, καὶ περὶ τῶν
πασινην ὁθῶν εἶναι ἀντιπρῆξαι . ἐν ταῖς συμ-
βαίνει καὶ ἀλλῶν . ὅτε ἐκλήθη ὁ Κωνσταντίνος Πα-
τριάρχης, ἐκρίθησαν ἀντιπρῆξαι καὶ πατριάρχῃ-
σαι ὁ ἐφέσε καὶ ὁ Γαίης, καὶ ὁποτιχόντες, πα-
σματικῶς φρονέοντες κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, συμφρο-
νέοντες ἀντιπρῆξαι . ἵνα πῶς ἐν συνόδῳ ἐς τὰ ἐν Βλα-
χίονος Βασιλεῖα, καὶ ἀγαλόμενον μετὰ τῶν Πα-
λαμῶν ἐφέσε, ὁ Γαίης, καὶ ὁ ἀντιπρῆξαι καὶ ὁ Νι-
κηφόρος Τρηγορῶν καὶ ὁ Δεξιὸς καὶ Μοναχῆς τινες

φιλόσοφοι, γνωθόντες δὲ φρονεῖν τὰ Βασιλεῖα, πάντες
κατεκρίθησαν, καθότι οἱ μὴ καθήρεθαι, οἱ δὲ ἀν-
θεματίσθησαν, καὶ γράφεται συνδικὸς Τόμος τῆς
ἐκτενέκοτον χιλιοσῶ τετρακοσιοσῶ - κατεδικάσθη
δὲ πάλιν καὶ ὁ Κωνσταντίνος Ἰωάννης Πατριάρχης . ὑπο-
γεγραψέ δὲ τὸν Τόμον τῶν καὶ ὁ Βασιλεὺς Ἰωάννης ὁ Πα-
λαμῶν καὶ Ἀρχιερεῖς τρεῖς καὶ Κληρικοὶ καὶ με-
ταταῦτα ὁ Πατριάρχης Ἰεροσολύμων Λαζάρους . ἔπειτα
πῶς ἄλλῃ Σοφίαν ἐνταχέως τῇ Πατριάρχῃ Κωνσταντίνῳ,
ὁ Βασιλεὺς ὁ Κωνσταντίνος φέρεται πῶς βασιλικῶν
σοφῶν, ἐκλήθη ἐν τῷ ἐκτενέκοτον ἐς τὸ ἅγιον βῆμα, καὶ ἔδωκε
τὸν Τόμον ἐς χεῖρας τῇ Πατριάρχῃ . ἐγίνετο δὲ
καὶ πρὸς αὐτὸν, ἵνα μὴ δὲ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύ-
της μήτε ἀγαλόμενον μήτε συγγραφῇ, ὅθον πῶς
κατεκρίσαντες, ἐβλήθησαν ἐς δεσμῶν .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

40

Περὶ τῶν μεταπεσόντων ἐς χεῖρας τῇ Βασιλεῖα συγγραμμάτων τῇ Νικηφόρῳ Τρηγορῶν, κατὰ τῆς Ἐκκλη-
σίας καὶ κατὰ τῶν Τόμων τῶν Συνόδων ὁθῶν, καὶ τῆς ὁπολογίας τῇ Βασιλεῖα ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ
τῶν Τόμων καὶ ἐαυτῶν .

45

Ὁ δὲ Τρηγορῶν, καὶ οἱ ἀντιπρῆξαι ὄντες τῇ λέ-
γει καὶ γράφει, ἐκ ἔπαυσε γράφει ἐς Τρηγο-
ρῶν, ἐς Κῦρον καὶ ἐς ἄλλους τῶν καὶ ἀντιπρῆξαι
τὰς πρὸς, λέγων πολλαῖς κατὰ τῆς ἐκτενέκοτον Τόμῃ καὶ
τῇ Παλαμῶν, ἐκτενέκοτον καὶ πολλαῖς, ἐξ ὧν ἀλλῶ-
σαι φανερώς ἐκ τῆς ἐκτενέκοτον, κατέτρεχε δὲ καὶ τῇ Βα-
σιλεῖα ἐς πολλαῖς . ἐπειδὴ δὲ ἔλθον τὰ συγγραμμά-
τα καὶ ἐς χεῖρας τῇ Βασιλεῖα, ἐποίησε ὁπολογίαν ὁ
Βασιλεὺς περὶ τῇ Ἐκκλησίας, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ

Τρηγορῶν ἐμμέλει καὶ ἐκτενέκοτον εἶχε τὰ κινου-
μένα τῇ Βασιλεῖα μετὰ πολλῆς ἀμειλιχίας ἐς
τὸν ὁποτιχόν, ὅπερ ἐποίησε καὶ ἔπειτα ἐς ἀντιπρῆξαι-
κον τὸν Βασιλεῖα . περὶ δὲ τῶν ἐν τῇ Ἀθήνῃ Μονα-
χῶν, ἐς ἔλεγον ὅτι ἦσαν ἀπάτοι καὶ μέθυροι
ὅτι ἐκτενέκοτον ὁ ἐκτενέκοτον βίβλῃ ἐκτενέκοτον, καὶ ὁ
ἀγιοῦ αὐτῶν ἀγαλόμενον . περὶ δὲ ἐαυτῶν, πρῶ-
τον, ὅτι μάρτυς ἡ Μονὴ τῇ Βασιλεῖα ἐς τὴν ἐκτενέκοτον
μονάσῃ . ὁ δὲ Τρηγορῶν, ὁ καὶ αὐτὸς ὁ Τρηγορῶν ἐς
τὴν

τὸν καιρὸν τῆς πολέμου ἔγραψε καὶ ἐδικαίωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίει· τρίτον, ὅτι καὶ Ἀννα ἡ Βασίλισς καὶ ἄλλοι μαρτυροῦσιν, ὅτι ἦν πιστότατος εἰς τὸν οἶκον τῆς Ἀνδρονίκης, ἀλλ' ἀνάγκη βιασθῆναι, ἐβασίλευσε· περὶ δὲ τῆς τρίτης Τόμης ἔλεγον, ὅτι ἔδον ἔχει καὶ καὶ πάλιν πάλιν ἀπὸ αὐτῆς δύο Τόμης· ἐδάκνυσεν ὃν παντα.

χόθον ἅπιστα καὶ ὅπως ψάδῃ τὰ τῆς Γρηγορίας, καὶ δὴ καὶ τὰ συγγραμματα ἐθαύμαβευσεν· ὁ δὲ Γρηγορίας καίτοι παρ' αὐτοῖς ἔμελλεν ὅτι τὰ περὶ τῆς Βασιλείας ἔκείνης εἰσὶν αὐτῆς, ἤκουσεν ὅμως, ὅτι δώσει τὴν λόγον ἐν τῇ φερετῇ τῆς Χρυσῆς βήματι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

10 Περὶ τῶν αἰτίων τῆς πρώτης καὶ δευτέρας χρέσεως τῆς Ἰωάννης Κωνσταντίνου, καὶ τῶν τῶν ἁγίων Σοφίαν ἀντιμαρτυροῦσιν, καὶ τῶν αἰτίων τῆς φυγῆς τῆς Πατριάρχης Καλίσσης, καὶ Πατριάρχης φιλοθέου καὶ ἀναχωρήσεως· ἀλλ' ὅτι βασιλεύσας Ἰωάννης τὸν Παλαιολόγον, καὶ τὸν ἐν τῇ θείᾳ ἐκκλησίᾳ Καλίσσαν καὶ φιλοθέον, καὶ τῆς τελευταίας Καλίσσης, καὶ τὸν κατὰ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύν συγγραψάντων, καὶ περὶ τῶν ἐπὶ μερῶν τῆς ὄρας τῆς κατὰ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύν Σωόδου, καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ἀνακρίσεως ἐστίας Θεῶ 15 καὶ ἐνεργείας, καὶ τῆς Θεῶς φωνῆς, καὶ τῶν ὑπὲρ τῆς ὄρας τῆς Σωόδου καὶ τῆς θαλασσοῦ φωνῆς, καὶ ὑπὲρ τῆς δόγματι τῆς Βαρλαάμ συγγραψάντων.

Σημείωσαι, ὅτι ὁ Κωνσταντίνος χρεώσας εἰς Ἀδριανούπολιν ὑπὸ τῶν ἱεροσολύμων Λαζάρου, ἀλλ' πάλιν 20 ὑπόληψιν τῶν πολλῶν ἐχρίθη· δευτέρου εἰς τὸν Ναὸν τῆς Βλαχέρνας ὑπὸ Ἰωάννου Πατριάρχης· ὅτι ἐγένετο δὲ ἡ χρεώσις εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν, ὅτι ἦν εἰς πολλὰς τόπους ἐτοιμία καταπεσῆναι, ἦν καὶ ἀνεκρίσιν ἡ Βασίλισς Ἀννα καὶ ὁ Κωνσταντίνος, καὶ τελευταίον ὁ 25 Παλαιολόγος Ἰωάννης· δευτέρου, ὅτι τῆς Κωνσταντίνου βλακείας χρεώσας τὸν κατὰ τὴν αὐτῆς ματθαίου Βασιλέα, ὁ Πατριάρχης Καλίσσης χαρίζομενος τῇ Βασιλίσσῃ τῇ Παλαιολόγῃ, εἰς ἡμέραν αὐτὴν χρεώσας, ἀλλ' ἐφυγον εἰς Τένεδον εἰς Ἰωάννην τὸν Βασιλέα, καὶ 30 παρ' αὐτοῦ συνοδικῶς Πατριάρχης ὁ Ἡρακλέας φιλόθεος· ἐλθόντος δὲ τῆς Ἰωάννης καὶ ἐξαχλαβόντος τὴν Βασιλείαν, ὁ φιλόθεος αἰσχυρῶς τῆς Πατριάρχης, καὶ ἐκώσισεν ἐν αὐτῇ καὶ ἀπεσιλησεν ὁ Καλίσσης, καὶ ἐταλόντος εἰς πρεσβείαν τινὰ πρὸς 35 τῆς Βασιλείας, καὶ ὅτι ὁποδανόντος, ἀνῆλθε πάλιν εἰς τὴν Πατριάρχην ὁ φιλόθεος καλῆσαι τῆς Βασιλείας καὶ τῆς Σωόδου ἐν ἧς ἐξαχλαβόντος ὁπτακοποσῶ ἐβδόμηκος δευτέρου, ὁπταβελίς ἐνδεκάτη· τρίτου, ὅτι ὑπὲρ τῶν κατὰ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύν Σωόδων ἔγραψεν 40 ὁ Παλαμάς, Θεοφάνης ὁ Νικηαίος, ὁ Κωνσταντίνος ὁ Βασιλεὺς, Γεωργίου ὁ Σχολάριος καὶ ἄλλοι πολλοὶ, καὶ ὑπὲρ πάντων δὲ τῶν μερῶν τῆς ὄρας,

αἵτινα εἰσὶν ἐπὶ αὐτῶν, πρῶτον, ὅτι εἰς ἡμῶν Θεῶν προφητῶν ἀνακρίσεις ἐστίας καὶ ἐνεργείας· δευτέρου, ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτῆς ἐν ἀκρίσει· τρίτον, ὅτι ἀκρίσις ἐνέργεια ἐν τῇ Θεῷ καὶ ποιεῖ σωθῆναι· τέταρτον, ἡ Θεὸς φωνὴ ἐν τῇ Θεῷ ὑπὸ τῶν Θεολόγων ἡμῶν τῆς Θεῶς ἐστίας καὶ ἡμῶν τῆς Θεῶς ἐνεργείας· πέμπτον, ὅτι ἡ ἐστίας ὑπὲρ καίτοι τῆς ἐνεργείας· ὅτι καὶ ἐβδόμον, ὁ μετέχων Θεὸς, ἐνεργείας καὶ ἐκ ἐστίας μετέχει· ὑπὲρ τῆς ὄρας 45 καὶ καλίσσης ἔγραψεν ὁ φιλόθεος, ἀλλ' ὅτι καὶ ὑπὲρ τῆς ἐν τῇ θαλασσῇ φωνῆς, φερέμενος μάλιστα κατὰ Γρηγορίου καὶ Ἀναθασίου· ὑπὲρ δὲ τῆς δόγματι Βαρλαάμ ἔγραψαν, ὁ σοφιστὴς Γρηγορίας, καὶ τὸς Περὶ τῶν Μοναχῶν Φλύαρος, καὶ κατὰ τὸν τρόπον τῶν Λατίων ὑβριστῶν, βλάσφημος καὶ συκοφαντῶν ἔγραψε κεφάλαια δεκατέσσαρα, καὶ ὡς ἔγραψεν Ἰωάννης Βασιλεὺς ὁ Κωνσταντίνος, Ἰωάννης ὁ Κυπριασιώτης, καὶ τὸς κλάσαν τὰ ἀκρίσια σοφιστῶν καὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἔτε λέγων λόγους ἀκρίσις, ὅτι συμπεριβαίων ἀληθῆς, μακρὸν ὁ Καλίσσης, καὶ ὅτι ὁ Πατριάρχης Ἰωάννης ὁμαϊνός κατὰ τῆς Παλαμά Καλίσσης ἐκαλῆτο 50 τὰ πικρὰ, ὅθεν ὁ μακρὸν τὸ συγγενὲς χαρίζομενος ἔγραψεν, ἡ ὡς μαρτυρεῖ ὁ Σχολάριος ἐν τῇ μελέτῃ ἡν ἐποίησεν ὑπὲρ τῆς κατὰ Βένεας Σωόδου, μαθητῆς ὡς Δημητρίου τῆς Κυδωνίης, ἦν καὶ αὐτῶν Διγεντικός, καὶ ὅτι ἐν τοῖς παλαιολόγοις ἐν τῇ Ἀράβῃ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Σ'.

45 Περὶ ἀνακρίσεως τῆς Βασιλείας Ἰωάννης Κωνσταντίνου μετὰ Παύλου πρεσβείας τῆς Οὐρβανῆς Πάπας, καὶ λόγου τῆς Βασιλείας, ὅτι κακὸφρων ἦν τῆς Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύν ἄρεσις, καὶ περὶ τῆς κατὰ Προχώρου καὶ Δημητρίου τῆς Κυδωνίης Τόμης, καὶ τῶν τῶν κατὰ τῆς Κυδωνίης καὶ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύν Τόμης ὑπογραφάντων καὶ βεβαιωσάντων.

50 Σημείωσαι, ὅτι ἔτις ἐνεσηκότες ἐβδόμη καὶ ἐβδόμηκος ἡμῶν τῆς ὁπτακοσίου καὶ ἐξαχλαβόντος, ἡ καὶ ἐξ ἱταλίας ἡμῶν Βυζαντινὸν αὐτῶν λόγιος Παῦλος ὁ νόματι, ὅς δὴ καὶ Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως ἐπέφίμειον αὐτὸν, πρεσβείαν ποιήσαντος πρὸς Βασιλέα

Ἰωάννην τὸν Παλαιολόγον ἐκ τῆς Πάπας Ρώμης Οὐρβανῆς δημοσίᾳ τινὴν χρεῶν ἐνεκα· ὅτις δὴ ὁ Παῦλος πολλὰ καὶ βλάσφημα πρὸς τὸν κατὰ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύν φερόμενον ἀκρίσις, συκοφαντικῶς ἐπαγόντων τῇ τῆς Κωνσταντινουπόλεως 55 ἁγίᾳ

ἀγία Ἐκκλησία, ἐπεξήτη μετὰ σωδὴς ὡράτινος πῶν τῶν μέρεσιν τῆς Ἐκκλησίας μαθῆν, εἰς αὐτὴν ὅτι ἂν τὰ περὶ αὐτῶν λεγόμενα, ἢ μή. τὸ δὲ μαθὼν Βασιλεὺς ὁ Κωνσταντινῶν, μετακλήτων ἐποίησεν τὸν Παῦλον ὃν καὶ Παλαμῶν, καὶ δις καὶ τρίς καὶ πολλάκις αὐτῷ περὶ τῶν ζητημένων Διαλεχθεῖς, ἀπέδωκε τὰς μὲν μετὰ Ἀκινδύνος καὶ Βαρλαάμ φρονήσας, κακῶς φρονήσας, καὶ τὰς δὲ καὶ συγκοφάνας καὶ ὑβριστάς ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μόνης Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τῶν ἁγίων Διδασκάλων, πῶν δὲ ἁγίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἐκκλησίας ὁρᾷ φρονήσαν καὶ σύμφωνα πᾶσι τοῖς ἁγίοις. αὐτὸς δὲ Διαλέξας τῶν δόξαντων πᾶσαι, καὶ ἐλπίζοντες, καὶ εὐδοκούντες, ἢ ὑφ' ἡμῶν ἢ ὑπὸ τῶν μετ' ἡμῶν

τυπωθῆσθαι. σημείωσαι δέ τε, ὅτι τὰ ῥηθέντος Περσῶν τὰ Κυδωνεῖ ἀχθόντες εἰς Κωνσταντινὴν πόλιν ἔστη τὸ Α' Θων, καὶ ἐξετασθέντες καὶ ἀναφανέντες Διρετικῶς κατὰ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύνων, ἐγένετο Τόμος κατ' αὐτῶν, ὅτι καὶ πᾶν τὰς Τόμους τὰς γυναικῶν κατὰ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύνος ἐβεβαίωσαν υπογράφαντες ὡς αὐτοῖς, ὅτι Πάπας Ἀλεξάνδρου Νηφών καὶ ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Λάζαρος. σημείωσαι τρίτον, ὅτι οἱ Λατίνοι κατηγοροῦν τὴν ἁγίαν Γρηγορίαν τὴν Παλαμῶν ἐπιποθοῦς, καὶ τὸν ἄγιον Θεόδωρον Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχην λέγουσι πατριάρχῃσιν ὡς ἀνόμως, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν καὶ περὶ τῶν γυναικῶν Τόμων ἴδε τὰ ἐπὶ λεγόμενα ἐν τῇ Τόμῳ τῆς Ἀγάπης.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

15

Περὶ τῆς εἰς Βενετίαν, Φραντζῶν, καὶ Κάρολον τὸν τέταρτον ἐκπέμψας τὴν Βασιλέως Γεωργίου Παλαιολόγου χάριν βοήθειας, καὶ τῆς αὐτῆς ἀποτυχίας καὶ κατ' ἐξουσίαν ὑπὸ τῶν Βενετῶν εἰσεκοῦ ὡς ἐχρεώσας αὐτοῖς ἀργυρίων, καὶ ἀπαλλαγῆς ὑπὸ τῶν καὶ αὐτῶν Μανηλ, καὶ περὶ τῶν φλυαρίων κατὰ τῶν Ἑλλήνων τοὺν συγγραμμάτων Δημητρίου τὸν Κυδωνεῖ.

Σημεῖον δὲ ὁ Λαόνικος καὶ ὁ Φραντζῆς, ὅτι ὁ Βασιλεὺς Γεωργίος ἰδὼν τὰ Ῥωμαίων ταπεινόμενα, τὰ δὲ τῶν Ὁθωμανῶν αὐξανόμενα, ἔαλευσεν εἰς Βενετίαν, καὶ κατέβη εἰς Φραντζῶν καὶ εἰς Κάρολον τὸν τέταρτον χάριν βοήθειας. ἀλλ' οἱ καὶ Βενετικοὶ ἀπέστησαν τρεῖς πλοῖοις πρὸς βοήθειαν, οἱ Φραντζῆς δὲ εὐρισκόμενοι εἰς ἀλεπικλήλους μάχας, κατ' ἐξουσίαν αὐτῶν ὠφέλησαν, ὥστε καὶ τῇ ἀποτυχίᾳ, καὶ ὑποχρέως γέγονε τὰ μέγιστα, καὶ ὁκαρτέτω ὑπὸ τῶν Βενετῶν ἅλα τὰ δάνεια, ὡς φησὶν ὁ Λαόνικος, καὶ μόλις ἀφῆθη ἐλευθερωθεὶς ὑπὸ τῶν καὶ αὐτῶν Μανηλ. ὑπέσχετο ὅτι ἂν ἀπελευθερωθῇ εἰς Βυζάντιον. ἦν δὲ τότε Πατριάρχης εἰς Κωνσταντινὴν πόλιν

ὁ φιλόθεος. εἰς ὁκάνην δὲ πρὸς ἀποδημίαν τὴν Βασιλέως εἰς ἰταλίαν, συνέθετο λόγοι συμβουλευτικὸν Δημήτριον ὁ Κυδωνεῖς, ὡς ἀκινδύνος τὰς Ἑλλήνας κλίνας εἰς παπισμὸν, ἵνα δῇ τὸν τυχερὸν βοήθειας ὡς τῶν Λατίνων. ἐπήνεσε δὲ ὁ ὑποστάτης τὰς Λατίνους, τῶν δὲ Ἑλλήνων κατέδραμε, πολλὰ φλυαρίσας. οἱ Ἑλληνες μάλιστα ἐπὶ ἐκείνῳ πρὸς ἐθνητικὴν ἀγάπην τῆς παπισμῆς Διρεσεως, καὶ περὶ καὶ ἐκείνῳ εἰς τὸν παπισμὸν, καὶ ὡς ὠφέληντο, ὅτι ἔχον καὶ οἱ Λατίνοι οἰκῆσαι κακὰ, ὡς ἔρητοι, καὶ ἴδε τὸν Φραντζῆν εἰς τὸ δωδεκάτην καφάλαον τῶν πρώτων βιβλίων, τὰ δὲ ἔχοντες τὰ Κυδωνεῖς τὰς ἴδαι ὡς τῇ Ἀγάπῃ καταβλητῶν ὡς αὐτῶν.

35

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

40

Περὶ Κλήμεντος καὶ οὐρβανῆ τῶν Παπῶν, καὶ τῆς ἐννοου ὁμοσεως τῶν Ἐκκλησιῶν μελέτης αὐτῶν μετὰ τὴν Κωνσταντινῆν, καὶ περὶ τῶν πῶς γίνεται Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ.

Ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης Κλήμης ὁ ὅστις ἀγαπᾷ δῆθεν τὸν Ῥωμαίων καλόν, ἐμέμφετο τὸν Κωνσταντινῶν, ὅτι ἐπιστάσας καὶ ἀποθυμῶντος ἀγαπᾷ πρὸς γνώμην αὐτῶν εἰς τέλος, ἐκίνησε πόλεμον, ὃν οἱ ἔχοντες καὶ Τέρως βοήθειας, αἰτίους ἐλεηλάτων καὶ κατεδάλιν πάλιν Ῥωμαίους. ὅθεν καταπύσας τὸν πόλεμον καὶ αἰσθῆς εἰς τὸν Βυζάντιον ὁ Κωνσταντινῶν, ἔσταλε πρέσβεις εἰς τὸν Κλήμεντα, πρὸς μὲν ἀπολογίαν, ἀλλὰ τὸν πόλεμον καὶ πρὸς τὴν χρῆσιν τῶν Σαρακενῶν, καὶ δὲ δεόμενος ἅλα πρὸς μελετωμένων ὑπὸ τῶν ἰταλιανῶν καὶ ἄλλων Ἀρχηγῶν τῆς Δυσσεως ἐφοδον καὶ τῶν Ἀρχηγῶν, ἵνα ἀπὸ μελετωθῇ γυνεῖσιν αὐτῶν ὡς τέχνη.

ἐδίδρατο δὲ ὁ Κλήμης φιλοτιμίως τὰς βασιλικὰς πρέσβεις, καὶ ἀνταπέσχετο πρέσβεις δύο Ἐπισκόπους, καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ ποιήσαντα ἀμνηστίας ὡς Χριστιανῶν, καὶ μὴ κακοποιήσαντα ὥστε τὸν Κομνηνὸν Ἰωάννην καὶ πρὸς μιστῆρα, ὥστε τὰς ἄλλας αὐτῶν ἐχθρὰς. περὶ δὲ τῆς πολέμου τῶν Δυτικῶν κατὰ τὸν Ἀρχηγῶν ἐγγραψεν αὐτῷ, ὅτι εἰ καὶ οἱ αὐτῶν παρεκινήθησαν εἰς τὸ ποιεῖν τὸ ἔργον, ἀλλὰ αὐτῶν μᾶλλον ἐπαμειβήσεται ἵνα λάβῃ τὸ ἀπὸφορὸν τέλος, καὶ δὲ καὶ φανῇ ὁ λόγον, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς γινέσθω φροντίς καὶ ἅλα πρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν. ὁ δὲ Βασιλεὺς ἀπεκρίθη, ὅτι περὶ μὲν τῶν ἐθνικῶν ἐτοιμὸς εἶναι καὶ ὅπλοις καὶ χρήμασι,

μασι, καὶ στρατεύμασι συμμαχεῖσθαι, καὶ δὴ καὶ οἱ
πλείους Διαπεράσαι εἰς τὴν Ἀνατολὴν τὸ Στρατόμακρον.
περὶ δὲ τῆς ἐρώσεως, ὅτι αἰδέεσθον αὐτὸν καυθῆναι
καὶ γυνέσθαι τέφραν, τὸ τοῦ πέμμενον αὐτὸν, εἰ μόνον ὃ
5 οὐνοῖς ἐγίνετο, πλὴν γυνέσθαι μετὰ σκέψεως καὶ
τρέψε ἀρμοδίου, καὶ γὰρ ἀποτόνέσθαι μὴ ἀνθρώ-
που βελοῦσθαι περὶ τινῶν πολιτικῶν μετὰ σκέψεως
πολλῆς, περὶ δὲ τῶν μεγίστων ζητῶν συμπεράμενον ἀπε-
ρισκίπτως, καθὼς οἱ τὰ πρῶτα τῶν Ἀφασσιν πε-
10 ποικότες πιστεύσαντες μοῖσις ἑαυτοῖς, ἔχιστον, ὅ-
μως ἐκείποισεν ἕως ὁ Παῦλος, ἀλλὰ σκηνῶν τὸ
Εὐαγγέλιον, μήπως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκι-
μος φανῇ, ὅθεν καὶ ὁ Κορινθὸς Μιχαὴλ ποιήσας
ἕως, ἐκείποισεν εἰσιν, ἀλλὰ Ἀφασσιν προεξέ-
15 ηῖσε μέζονα, καθότι ἡ βία κακόν, λοιπὸν δὲ
συναχθῆναι τὰς Ἀνατολικὰς καὶ Δυτικὰς πατέρας
εἰς Συνόδον οὐκ ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πιστὸς ὁ Θεός, μὴ
ἀφίεναι αὐτὰς πλανηθῆναι, εἴτα ἐπειδὴ κατὰ τὴν
ἀρχαίαν συνήθειαν, ὅτε ἦν ἡ τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως
20 ὑπὸ τῶν Κωνσταντινουπόλεων, ἐκταῦθα ἔδει γυνέσθαι
τῶν Συνόδων, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸν ῥῶμα παπὴν ἐλθεῖν ἐν-
ταῦθα, εἰπὼν ἀδιώτατον, ἐμὲ δὲ ἀπελθεῖν εἰς τὴν Ἰτα-
λίαν, καὶ εἰπὼν ὁμοίως ἀδιώτατον Ἀλλὰ τὰς πολέμους, ἐ-

σω τῆς Συνόδου ὁ τόπος εἰς τὰ μεθόρια, καὶ ἐλθέτω
ἐκαστὸς Πάπης μετὰ τῶν δυτικῶν, καὶ ἔρχομαι καὶ ἐγὼ
μετὰ τῶν Πατριάρχων, καὶ λοιπὸν εἰαν φανῇ αὕτη
ἡ γνώμη ἀρεστὴ, γινέσθω μοι εἰδήσις παραυτίκα. ἔ-
5 σπευτε δὲ ὁ Κλήμης διέπεισεν, ὅτι ἕως ἔστω, πλὴν
γίνεται αἰσβολὴ τῆς Συνόδου ἐπὶ ἄλλο, ἀλλὰ Ἀλλὰ
πρόλεγον συμβῆναι εἰς Ἰταλίαν, καὶ ἐπὶ χρεῖα ὡς
πινυματικὸς πατὴρ ἵνα ἔχη δικαίωμα παραίεσθαι
τὰ πρὸς ἐρήνην, ἔπειτα φροντίσει διωριθῆναι τὸν
τόπον καὶ πᾶν τρόπον τῆς Συνόδου. ὁ δὲ Βασίλειος
αὐταπεκρίθη, ὅτι ἔχει δίκαιον τοιαῦτα εὐεκεῖν
πολέμους περιεῖναι τὸ καλὸν τῆς ἐρώσεως τῶν ἐκ-
κλησιῶν. ἀλλὰ ἐντέτοις θύησκει ὁ Κλήμης, καὶ εἰ-
10 χοντομὴ καθάπαξ αἰελπίδες καὶ τῆς κατὰ Σαρακη-
νῶν ἐφόδου καὶ τῆς ἐρώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἴδε
περὶ τῶν τῶν ἰσορίας τὰ Καντακυζηνῶν βιβλίον πε-
τάρτῳ κεφαλῇ ἐν ᾧ. ἀλλὰ καὶ ὁ Πάπης Οὐρ-
βανὸς ὁ σῆτος ἔσταλεν εἰς Βυζάντιον Ὀπτολύν, ἡ δὲ
ἀνεγνώσθη εἰς τὸ ἱπποδρόμιον ἐν ἑταῖς ἐξακισχίλις ὀκ-
20 τωκοσίῳ ἐβδομηκοσίῳ ἐβδόμῳ, ὀκταβερῶν ἐκοστῇ,
ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐδὲν ὠφέλησαν τὰς Ῥωμαίους, ἡ Ἀλλὰ τὰς
ἐν Ἰταλίᾳ συγχύσεις, ἡ δὲ ὁ ἰερεὺς τῶν ἑταῖς καὶ ὁ Οὐρ-
βανὸς ἐτελεύτησε.

25

30

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ τῆς ἐν Ἱερουσολύμοις Πατριαρχίας Λαζάρου, καὶ ὀπθῆναι αὐτὸν εἰς Κωνσταντινουπόλιν, καὶ τῆς κατ' αὐτὸν
ἐκδιδουμένης Γερρασίμῳ, τὸ καὶ λαβόντι τὸν θρόνον αὐτὸν, καὶ ὅς ἐπαθε βίαια μεκρυμμένη ὧν ἐν τῇ Γαλατῇ
ὑπὸ τῶν παπιστῶν ὅτι τὸ παπίσαι ὁ Γερρασίμος, καὶ ὅπως ἔλαβον αὐτὸς τὸν θρόνον αὐτὸν Ἀλλὰ τῆς Ἰωάννης Κων-
35 στακζηνῶν πρὸς τὸν τῆς Αἰγυπτῆς Σελτῶν προεσβῆας.

35

Ε'πὶ τῇ ἐρημίᾳ Ἀνδρονίκῳ ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει Σύ-
νοδοι ψήφῳ κανονικῇ ἀπέβαλον Ἱερουσολύμων
Πατριάρχῳ Λαζαρόντινα ἀγιώτατον αὐθροπον, ὃ
ἐλθόντος εἰς Κωνσταντινουπόλιν περὶ βιβλίου, ἡ βε-
40 βρωθῶν καὶ ὑπὸ τῆς βασιλείας κατὰ τὴν συνήθειαν,
Γερρασίμῳ τις Ἱερουσαλὴμίτης μετὰ καὶ ἄλλων τινῶν
πλάττει κατεγορεύει κατὰ τὴν Λαζάρου πρὸς καθάρσε-
σιν. ὁ δὲ Βασίλειος ἀμφιδόλων περὶ τῶν ἐργα-
σασίων, ὥρσε τὸν Λαζάρου καθέζεσθαι εἰς τὸ Βυζάν-
45 τιον ἕως αὐτὸν ἐξετασθῶσιν τὰ κατ' αὐτὸν, εἴτα εἰσὶν
προεσβῆας εἰς τὸν Σελτῶν Αἰγυπτῆς περὶ τῶν ἐκείσε
Χερσιανῶν, καὶ περὶ τῶν ἀπελθεῖν εἰς Ἱερουσολύμους καὶ
τὸν Λαζάρου, καθότι χωρὶς τῶν ἐκείσε ὀρσμεῖς ἔδρας
Ἐπίσκοποι διώκονται εἶναι εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν αὐτῶν,
50 καὶ παρήγγειλε τῇ πρέσβει ἵνα φροντίσῃ εἰς Ἱερουσα-
λὴμ ἐξετασθῶσιν κανονικῶς τὰ κατὰ τὴν Πατριαρχί-
αν ἀρριθμῶν. ἀλλὰ ἐν τέτοις θύησκει ὁ Ἀνδρονίκος,
καὶ κινῆται ὁ πόλεμος τῶν Καντακυζηνῶν, καὶ νομιθεῖς
ὁ Λαζάρου φρονεῖν τὰ Καντακυζηνῶν, ὑπὸ ζηλοτυ-
πίας τῶν ἐκείσε πάντων τῶν καλῶν Ἰωάννης Κωνσταν-

τινουπόλεως τῶν Καλέκων, καθαιρεῖται πρὸς Καίονας,
καὶ χερσπονήται Ἱερουσολύμων ὁ κατόγορος Γερρα-
σίμῳ. ὁ δὲ Λαζάρου Ἀλλὰ τὴν πρὸς τὸν Καντακυζηνὸν
δικαιοσύνην μινωθεῖς καὶ ὑπερέμνησεν, ἡ βεβλήθη εἰς
Διδυμόταχον, ὅπως ἦν ὁ Καντακυζηνὸς, ἀπελθεῖν, καὶ
δὴ περαιεῖται εἰς τὸν Γαλατῶν, ἵνα ἐκείθεν ἀποδημή-
σῃ, ἀλλὰ ὁ Ἰωάννης καὶ οἱ Συγκλητικοὶ ἐζήτησαν αὐτὸν πα-
τήριος τρόποις πρὸς τῶν ἐν Γαλατῇ Λατίνων, οἱ δὲ
πάντολοι Λατῖνοι παρεκίνεον αὐτὸν παπίσαι, καὶ
τιμᾶν αὐτὸν, καὶ σημαῖσαι καὶ τῇ Πάπᾳ διεργετῆ-
σαι αὐτὸν τὰ μέγιστα, εἰ δὲ μὴ, διδράσιν αὐτὸν ταῖς ζη-
40 τήσιν. ὁ δὲ Λαζάρου καταγελάσας αὐτῶν τῆς αἰαί-
ας, διδόται τοῖς ζητῶσι δεσμῶν. ὁ Ἰωάννης δὲ ἀλαβη-
θεῖς αὐτὸν πρὸς Λατίνους εἰσάγειν, δέχεται δύλαβος,
καὶ λίαν ἀγαπᾷν καὶ, καὶ ὁμολογητῶν ἑπὶ τὸν, ἀφῆ-
κον ἐρημικόν, καὶ γὰρ ὁ Ἰωάννης μόνῃ τῇ τῆς Καντακυ-
ζηνῶν ἀίρεσιν ὑπέεσεν, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς ἦν τῇ πάντων
ὁμολογῶν τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ. ἀλλὰ σῶλιν
ὁ Λαζάρου ὑπερέμνησεν, ἀπελθεῖν εἰς τὸν Καντακυ-
ζηνόν, καὶ ὅτε ἐκείνος ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, συνηλθε
καὶ αὐτὸς

καὶ κενὸν, καὶ μεταπάντα ἔσχατος ὁ Βασιλεὺς πρεσβυτέρῳ εἰς τὸν Σελτῶνον, Αἰγύπτιον τὸν Σεργόπαλον Μανηήλ, καὶ ἑλπίει καὶ τὸν Πατριάρχην οὐκ, καὶ γράφει τῷ Σελτῶνι, ἵνα τὸν ἰδίῳ Λάζαρον ἀποκαταστήσῃ εἰς τὸν θρόνον τῶν ἱεροσολύμων, τὸν δὲ Γερόσιμον ἀποδιώξῃ. ὁ δὲ Σελτῶν ἀσμένως δεχθεὶς τὴν πρεσβείαν, ἀποκαθίστα Λάζαρον, ἀπελύνει δὲ τὸν ἐξόριστον Γερόσιμον, ὁππότε καὶ

τοῖς ἐν τῇ Παλαιστίνῃ Χριστιανοῖς ἐρηνικῶς ἔχον. ὁ δὲ Γερόσιμος ἐρχόμενος εἰς τὸν Σελτῶνον ἰδὲ κατασχέσασαι πάλιν κατὰ τῷ Λάζαρον ψαυδῆτιναι, θνήσκει κατ' ὁδόν, τῆς δεικνύσας τῷ Θεῷ ἀγανακτήσεως πικρὸν τὸ ποτήριον. ὁππότε φούως ἐν τῷ πρέσβει εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν, ἔγραψεν ὁ Σελτῶν τὸ παρὸν γράμμα, πρὸς τὸν Βασιλέα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄

10

Περὶ τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα Ἰωάννην Καντακζηνὸν ὑποστολῆς τῆς τῆς Αἰγύπτου Σελτῶν, καὶ ὧν περιέχει.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἑλεγκτῆς καὶ ἐλεήμονος. Μακροήμεροισι ὁ Θεὸς οὐψις πᾶσι τοῖς ἡμέτεροις βασιλεῦσι, ὁ μεγάλης, τῆς ἀρετῆς, τῆς φρονίμου, τῆς ἀνδρείας, τῆς ἀνδρείας, τῆς ἐν πολέμοις ὀρμητικῆς, εἰς ὃν ἔδωκεν αἱ τις εἶναι ἐκ παλαιῶν αὐτῶν, ὅσοι αὐτῶν εἰς τὸ δόγμα αὐτῶν, ὅσοι δικαιοτάτης τὴν ῥόπον καὶ τὴν χώραν αὐτῶν, ὅσοι ἀμελείας τῆς πίστεως καὶ τῆς δόγματος τῆς Χριστιανῶν, τῶν ἐν ἁγίᾳ ἀσέβει ἀπάντων τῶν βίβα πῆσι τῶν, τῶν βουδῶν τῶν δογμάτων τῶν Χριστῶν, τῶν ἀσπίδος τῶν μακεδόνων, τῶν Σαμιψῶν, τῶν Βασιλέων τῶν Ἑλλήνων, τῶν Βασιλέων τῶν Βελγάρων, τῶν Ἀσάνων, τῶν Βλάχων, τῶν Ρώσων καὶ τῶν Ἀλάνων, τῆς ἡμέρας τῶν δόγματι τῶν ἱερῶν καὶ τῶν Σύρων, τῶν κληρονόμων τῆς βασιλείας τῆς γῆς αὐτῆς, τῶν Ἀσούτων τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν ποταμῶν τῶν μεγάλων καὶ τῶν Νήσων, ἀγγέλοις Κομνητῶν Παλαιολόγος τῶν Καντακζηνῶν. Πάντοτε ἡ βασιλεία σου τῶν ἐλεημάτων αὐτῆς ζητεῖται ἀπὸ τῆς σελτανικῆς μετ' ἐξουσίας καὶ ἀπὸ τῆς οἰκίας ἡμῶν τῆς ἡμετέρας καὶ πεφωτισμένης, ἵνα καὶ πάσῃ δυνάμει ὡς ἔχουσιν πληρώσῃ τὴν ἀγάπην τῆς βασιλείας σου. καὶ καθὼς οὐδέποτε ἡ ἀγάπη τῶν πατρῶν τῆς βασιλείας σου μετὰ τῶν πατρῶν τῆς σελτανικῆς ἐξουσίας μετ', καὶ καθὼς ἐπληρῶτο ἡ ὀρεξις τῶν Βασιλέων τῶν πατρῶν τῆς βασιλείας σου ἀπὸ τῆς αὐθεντίας ἡμῶν καὶ ἡνυχάζουσιν ἡμῖν πάντοτε ὁκνεῖται, καὶ ἐπεμπον εἰς τὴν ἡμετέραν αὐτῶν ἡμῶν, καὶ συνετύχαιεν ἡμῖν, ἵνα πάλιν ἐνερgetείδῃ ἡ ἀγάπη τῆς βασιλείας σου, καὶ πληρώσῃ ἡ ὀρεξις αὐτῆς ἀπὸ τῆς αὐθεντίας ἡμῶν. καὶ ἵνα τὸ ἀποκοπῆ καὶ μακρυθῇ τὴν σωτηρίαν ἐκείνου, ὡς ἐπὶ ἡ γράφῃ αὐτὴ ἀφ' ἡμῶν ἵνα ἀναγνωθῇ ἡμετέροις τῇ μεγάλῃ Βασιλείᾳ εἰς ἔπαυτον τῆς μετέρας φιλίας, καὶ εἰς ἀντιλήψιν τῶν ζητημάτων, ὡς πάντοτε μετὰ χαρᾶς ἔσωσαν πεπληρωμένοι, καὶ πλείονα γινέσθωσαν, καὶ δεχόμενοι ἡμᾶς ὅσα ἔρχονται ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν πλατυσμόν τῆς καλοκαρδίας ἡμῶν πᾶν γλυκύτατον μετὰ ἀγνωμοσύνης, καθὼς καὶ ἐδεξάμεθα ταῦτα καὶ νῦν καλῶς ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν ἀποκρισάντων τῆς βασιλείας σου τῶν Ἀρχόντων τῶν Μανηήλ, καὶ παρελάβομεν αὐτὰ μετὰ εὐχρίνης, καὶ ἐγνωρίσωμεν ὡς ἔγραψον ἔσωσαν ὁκνεῖται ὅτι ἐξήτα, ὅτι ἵνα ἡ ἀγάπη καὶ ἡ φιλία, ἥτις ἦν μετὰ τῶν πατρῶν τῶν Σελτῶν τῶν μεγάλων (ὁ Θεὸς

οὐψις ἀγάσας αὐτῶν. τὴν ψυχὴν) καὶ τῶν Βασιλέων τῶν Ῥωμαίων τῶν ἀδελφῶν τῆς βασιλείας σου, ὡς ἔχον σωτηρίαν, καθὼς λέγεις, ἵνα ὡς οἱ εἰς, καὶ ἔρχονται αὐτῶν οὐκ ἀποκρισάντες, καὶ ὁκνεῖται πάλιν αὐτῶν, καὶ ἐλεῖς τὸ, καὶ ἔσω, καὶ ἐπληρῶσθαι καὶ ἐρῶσθαι κατὰ τὴν πρῶτην σωτηρίαν. πάλιν ἐξήτησε ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν Ῥωμαίων τὰς ἑσας εἰς τὰ ἱεροσολύματα τὰ ἅγια, καὶ ἐγνωρίσω καὶ αὐτῶν, καὶ ὡς αὐτῶν ὁππότε τρεῖς τὰς ἐκκλησίας δι' αὐτῶν ἐμύνησται. καὶ ὁκνεῖται ὡς ἐξήτησται, ἵνα ἀκρίτως τὸν λόγον τῶν Ἀρχόντων τῶν ἀποκρισάντων Μανηήλ, καὶ ἀπολογηθῶν αὐτῶν, καὶ ἐπληρῶσθαι τὸ ἔργον αὐτῶν, ἐπληρῶσθαι τὴν ἐλπίσιν αὐτῶν, καὶ ὡς αὐτῶν ἵνα ἀναθῇ ὁ λόγος αὐτῶν. πάλιν ἐξήτησεν ὁ ἀποκρισάντων, ὅτι ἐρείσιον ἦν παλαιὰς ἐκκλησίας εἰς τὴν γαλιαν τῶν Ῥωμαίων ὁ ἀρχὴ τῶν 30 καὶ, ἵνα ὡς αὐτῶν κτιθῇται, καὶ ἡμετέροις τὸν λόγον αὐτῶν, καὶ ἐπληρῶσθαι αὐτῶν. πάλιν ἐξήτησεν αὐτῶν τὸν ὅρισμόν ἡμῶν τὸν ἅγιον ἵνα ὡς αὐτῶν εἰς τὴν ἀγίαν Ἀνάστασιν τῶν πατρῶν καὶ ὁκνεῖται καὶ οἱ ὁρισκοίμενοι μετ' αὐτῶν ἀπὸ τῆς βασιλείας σου, καὶ ἡμετέροις αὐτῶν ἐξήτησε, καὶ ἐπληρῶσθαι αὐτῶν, καὶ ἔγραψεν ὅρισμός ἵνα πληρωθῇ ἡμετέροις παρὰ ἡμετέροις ὁ ἀποκρισάντων, καὶ ὅτι εἰς τὴν ἀγίαν Ἀνάστασιν ἐξήτησεν ἀπελθῆναι, ἐδώκαμεν Ἀρχόντες μετ' αὐτῶν καὶ ἐπέσωσαν αὐτῶν ὁκνεῖται, καὶ παρὰ ἡμετέροις ὡς 40 ἡμετέροις, καὶ ὡς αὐτῶν μετ' ὡς αὐτῶν. πόλιν ἐξήτησεν ὁ ἀποκρισάντων γὰρ εἰς ὅρισμόν ἡμῶν ὡς αὐτῶν ἵνα φυλάσσωται οἱ ὁρισκοίμενοι Χριστιανοὶ εἰς τὸν ἀγνώστον τόπον τῶν ἱεροσολύμων, καὶ τὰ μοναστήρια καὶ ἐκκλησίας, καὶ ἔχουσιν ἀγάπην καὶ δεφονδύσιν ὡς 45 τῶν Ἀρχόντων ὡς αὐτῶν ὁκνεῖται, καὶ ὡς αὐτῶν οἱ ποικίλοι, ἀλλὰ καὶ οἱ κατὰ ἡμετέροις ἐρχόμενοι εἰς τὴν παρὰ ἡμετέροις τῆς ἀγίας Ἀναστάσεως, καὶ ἵνα οἱ κατὰ ἡμετέροις ὁρισκοίμενοι δεφονδύσιν αὐτῶν εἰς τὴν ἀγίαν Ἀνάστασιν μετὰ εἰς καταφρονεῖται καὶ ἔσωσαν καὶ ἐνοχλεῖται τῶν 50 κατὰ ἡμετέροις ἐρχόμενοι εἰς τὸν ἅγιον αὐτῶν παρὰ ἡμετέροις, καὶ εἰς τῶν ποικίλων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἀναδέχεται καὶ κυβερνᾷ αὐτῶν καὶ ὡς αὐτῶν καὶ ἐπληρῶται ὁ ὡς αὐτῶν ὅρισμός ὡς αὐτῶν τὰ ζητήματα αὐτῶν εἰς τὸν τόπον ὁκνεῖται. πάλιν εἰς ὁ ἀποκρισάντων ἡ βασιλεία σου ἡμετέροις

ἡ μεγάλη Δὲ πῶς ὑπόθεσιν τῆ Πατριάρχης τῆ
Λαζάρου, ὃν πώτερον ἀπέστειλεν ὁ ἡγιστάτος Σουλ-
τάνος ὁ Μολὴν Νάσερ (ὁ οὗτος συγχωρήσει τὰ κρί-
ματα αὐτῆ) εἰς τὰς ἡμέρας τὰς αἰτίας αὐτῆ, ὁ Ἀ-
ποκρυσταρεῖς δαξάτω καὶ πληρωφροσάτω πῶς με-
γαλὴν βασιλείαν ἐκ Δὲ πῶς τῶν ταύτων ὑπόθεσιν ὁ-
πως ἐγνώστω καὶ ἀπεπληρώθη οὕτως τῶ τοιούτῳ Πα-
τριάρχῃ. ἀπεπληρώθη γὰρ ὁρισμὸς ὑψηλὸς εἰς
τὰ αἶγια ἱεροσόλυμα, ἵνα εἰργασίῃ τὴν Πατριάρχην
τὴν Λαζάρου, καὶ φυλάσσῃ αὐτὴν καλῶς καθὼς
καὶ τὰς πρώτων Πατριάρχων, καὶ ὁρίσασθαι καὶ ἐγ-
νέτω ἡ κατὰ τὰς τῶ τοιούτῳ Πατριάρχῃ, καὶ ἀπο-
στάλη καὶ αὐτὴ εἰς τὰ αἶγια ἱεροσόλυμα μετὰ τῆ Ἀ-
ποκρυσταρεῖς. πάλιν ἐξήτησεν ὁ Ἀποκρυσταρεῖς πε-
ρὶ τῶν αἰχμαλώτων, οἵτινες εὐρίσκονται ὑπὸ τῆ χι-
ρᾶς τῆς Ῥωμαίας, ἵνα ἐλευθερώσασθαι αὐτῆς, καὶ
ἡμεῖς ἵνα γινώσκῃ ἡ βασιλεία σου ὅτι τοιαύτην σωθήσεται
ἀρχαίαν ἔχομεν περὶ τῶν αἰχμαλώτων, ὅτι ἵνα γί-
γνωσκῇ αὐτάλλαγῃ, καὶ ὁποῦν ἡμεῖς μὴ ἐξ ὧν ἐ-
20 χοίμῃ, καὶ ἡ βασιλεία σου πάλιν ἐξ ὧν ἔχει ἀπ' ἡμῶν
αἰχμαλώτας πέμπει πρὸς ἡμᾶς, ὁμῶς ὁρίσασθαι καὶ
ἐπληρώθη καὶ τὸ ζήτημα τῶ, καὶ ἡλευθερώσασθαι
ὅσας ἐξήτησεν ὁ Ἀποκρυσταρεῖς, καὶ παρέλαβον αὐ-
τῆς. πάλιν ἐξήτησεν ὁ Ἀποκρυσταρεῖς, ἵνα ἡ ἀσφα-
25 λεια εἰς τὰς ἐρχομὰς ὁμοῦ αὐτῶν προσημασί-
ται.

καὶ ἐγνώστω τῶ, καὶ ἐγνώστω ὁρισμὸς ἵνα ἀ-
ναδέχωνται τὰς τοιαύτας προσημασίτας, καὶ φυλάσσῃ-
σιν αὐτὰς καθὼς ἐξήτησεν ὁ Ἀποκρυσταρεῖς, καὶ
μετὰ τὴν ὑψηλότητα ὁρισμὸν καὶ μετὰ πῶς ὁπολο-
γίαν ὑπερέψασθαι τὴν Ἀποκρυσταρεῖς, καὶ γινώσκῃ-
τω τῶ πᾶσι ἡ βασιλεία σου, καὶ ὅταν ἔχη ὑπό-
θεσιν, πεμπέτω ἡμῖν ἀγγελίαν, ἵνα πληρωθῇ τὸ θέ-
λημα τῆς βασιλείας σου. ἡμεῖς πρὸς τὴν ἐγνώσμεν ὁ-
πως ὡς ἐπῆλθεν ἡ βασιλεία σου πρὸς ὁρισμὸν τῶ Θεῷ
καὶ μετὰ ἰσχύος μεγάλης εἰς πῶς πόλιν, ἐδ' ὅλως
ἐμνησθῇς κακῶν, ἀλλ' ἐφύλαξες τὴν ἡὸν τῆ βασι-
λείας, καὶ συνεχώρησας τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ ἐχά-
ρηται εἰς τῶ πολλῶ, καὶ ἐπαιέσασθαι πῶς βασιλείαν
σου, νῦν πάλιν ἐμάθομεν τῶ πλάτυνεν καὶ κα-
θαρώμεν καὶ ὑπὸ τῆ Πατριάρχης τῆ Λαζάρου καὶ
ὑπὸ τῆ Ἀρχιεπιστοπῆς Μανυῆλ τῆ Ἀποκρυσταρεῖς, καὶ
ὅτι δέδωκας αὐτῇ πῶς θυγάτηρα σου, καὶ ἐποίησας αὐ-
τὴν ἡὸν σου καὶ γαμβρὸν σου, καὶ εἰς αὐτὸ μάλλον ἐχά-
ρηται, καὶ ὁ Θεὸς πῶς καρδίαν σου πλατύωι καὶ πῶς
χάρις σου εἰς τὸ σῶσαι αὐτὴν εὐχόμενοι, καὶ πῶς ῥο-
μφαίᾳ σου εἰς τὰς ἐχθρὰς φοβερὴν ποιήσῃ. ὁ Θεὸς ὁ
ὑψίστος. Διὰ τὴν εὐχὴν σου, καὶ εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῆ ἐλε-
ως αὐτῆ, καὶ, εἴθε Θεὸς ὑψηλῆ. Ἐγνώστω εἰς τὰς δε-
καπέντε τῶ Σαμπά, πρὸς ἐπικρατοσύνην πεντηκοστῆς ἔ-
ται τῶ μεσμεῖ. καὶ ταῦτα μὲν τῶ Σουλτάνῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ διωγμῶν μόνων πῶς ἐρθούσων ἐλπίσιν ὑφ' ἑτέρου Σουλτάνῳ τῇ τῆ Σαχῆν Ἀρχισταρεῖς βελῇ, καὶ
30] ὧν ὑπέστανε μαρτυρικῶν παθῶν ὁ πῶς ἱεροσόλυμον Πατριάρχης Λαζάρου.

Τῶ δὲ Σουλτάνῳ ἐκάνε ἀποθανόντος, γέγονον ἑ-
τερῶν, ὡς ὑποθήκης τῆ Ἀρχισταρεῖς τῆ Σα-
χῆν, διωγμὸν ἤγαγε κατὰ τὴν ἐρθούσων μόνων.
35] καὶ πολλοὶ ἐμαρτύρησαν. μετακαλεσάμενοι δὲ καὶ Λα-
ζάρου εἰς Αἰγυπτίον, ἐδοκίμαζον πολλακῶς σαρακη-
νίσαν, ἵνα κληθήσονται καὶ τὰς λοιπὰς μετ' ὁμοίας,
ἀπελπισθέντες δὲ, ἐχώρησαν Δὲ βασιλῶν πολλῶν,
καὶ μὴ διωκόμενοι καὶ ἔτι καὶ ὁπωστὴν μεταπαλῶ-
40 σαι τὴν ἀλθίστην πύργον, ψηφίζοντες θάνατον καὶ
αὐτῆ, τῶ δὲ Σουλτάνῳ μὴ συγκατατάσσαντος (καθότι
μήτε ἀπ' ἀρχῆς ἠθέληε τὴν τοιαύτην διωγμὸν, ἀλλ' ἡ-

κολούθησε τῇ τῆ Σαχῆν βελῇ) ἔτυψαν αὐτὴν γυ-
μνὸν βανέροις ποτακοσίαις, τῶ δὲ Λαζάρου πάλ-
ιν ἰσαρξῆς εἰς πῶς ἐρθούσων γνώμην ἀμετακινήτην,
ὁ Σαχῆν μαινόμενος, πρὸς ἐτάξαι τυφθῆναι πάλιν
ποτακοσίαις, ὥστε τὸ ἔδαφος Φοινιχθῆναι τῇ Πα-
τριάρχῃ αἵματι, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς ἀσπρῶν-
ναι καὶ μέναι τὰ ὅσα γυμνὰ σαρκῶν, μεταταῦτα
δὲ πάλιν ἐρόντες τὴν ἀδάμαστα ἀπαδέσασθαι, ἐξέ-
ψαν αὐτὴν εἰς φυλακὴν ἀνεπιμέλητον, Θεὸς ὁμῶς
βοηθῶν τινὲς Σαρακηνοὶ ἐκάσσε οὐκ ἐπέμελήθη-
σαν αὐτῆ εἰς τὰ ἀναγκῆς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

45] Περὶ λήξεως τῆ ἐλπίσιν διωγμῶν τῶ τῆ Σαχῆν θανάτῳ, καὶ ἐλευθερίας τῶ ἱεροσόλυμον Λαζάρου, ὅ
καὶ πρὸς εὐχὴς εἰς Βυζάντιον ὑπὸ τῶ Σουλτάνῳ Σουλτάνῳ, καὶ μετὰ πῶς ἐπαύσαντο ἀναπαύσεως.

Κατὰ τὴν ἐρθούσων μόνων ἐκινήθη διωγμὸς, εἰ γὰρ
κόποιαι εἰς πῶς Αἰγυπτίῳ ἔχον ἐρήνην, ἡ τάχα ὅλη ἡ-
50] σαι πολλοὶ καὶ ἐφάρβυντο αἱ Ἀγαρηνοὶ αὐτῆς ὁμοχλήσασθαι,
ἡ διότι ἦσαν εἰς κατήγοροι καὶ ἐχθροὶ τῶν Ῥωμαίων, καὶ
συνεδόκησαν αὐτοῖς ὅτε ὁ ὧμερ παρέλαβεν πῶς Αἰγυ-
πτιον. ὁ δὲ τῶ Κοπιδῶν Ἐπίσκοπος, καὶ τοὶ μισοὶ τῆ Λαζάρου
πώτερον Δὲ τὸ σέβας, τότε κατὰ κράτος ἀφ' ἡμαρτίαν
περὶ ποιήσας. θνήσκον δὲ καὶ ὁ Σαχῆν, καὶ ἐλευθερεῖται

καὶ Λαζάρου καὶ αἱ ἐρθούσων. πρὸς ἀλμύρας ὁμῶς πρὸς ἐ-
τάξαι ὁ Σουλτάνος ἐνδύματα μὴ φορεῖν τὰδε, ἀλλὰ φο-
ρεῖν τὰδε, καθὼς γίνεται σιωπῶς καὶ εἰς τὰς παρῶντας
ἡμέρας εἰς Βυζάντιον. ὁ δὲ Λαζάρου ἐπαύθη εἰς ἱερο-
σόλυμα, ὅτι ἐσέλην πρὸς ἐπὶ τῶ Σουλτάνῳ εἰς
ἰωάννην τῆ βασιλείας, καὶ τέλος πάντων ἐπαυθῆναι εἰς
ἱεροσόλυμα ἀναπαύσασθαι ἐκεῖ.

καὶ οὐδὲν μὴ ἐκείνῳ δαμονῶντα, καὶ πολέμῳ δὲ
 εἰς τὸν τόπον, ἐπαυλῶσαν ἀπραγμὸς Διά Γερμανίας
 καὶ Οὐγγρίας. εἰδὼς τότε καὶ τὸ Πάπᾳ Οὐρ-
 βαῖν τὸ σκεῖτο Μανυὴλ βοηθῆσαι αὐτῷ κατὰ
 τὴν ἐξουσίαν, καὶ λέγει τὸν Οὐρβαῖον γεγραφένῳ
 πολλοῖς ἡγεμόσιν ἵνα βοηθήσωσιν αὐτῷ, ἀλλὰ τυ-
 χέσης ἐορτῆς εἰς τὴν ἣν καὶ ὁ Βασιλεὺς παρῶν, καὶ ἔ-
 σης σιωπῆς φιλῶν τὰς παπίας τὸ χρεῦσθαι ὑπὸ
 μαρίκον τῶ λατινοεπισκόπου, καὶ τῶ Βασιλεὺς μὴ
 10 φιλήσωντος αὐτὸ κατὰ τὸν Μαλαξὸν, ἔγραψεν ὁ
 Οὐρβαῖος καὶ ἀφώρυσεν ὅσοι αὐτῷ βοηθήσουσι· ναί,
 εἰ λάβῃ ὁ Βασιλεὺς ἐκ τῆς χειρὸς τῶ Ἐπισκόπου αὐτῶ-
 δωρον, ἢ ἐνεργῶντος μυστήριον τι ἐπ' αὐτῷ τῶ Ἐπι-
 σκόπῳ, φιλεῖ πῶς χάρεα αὐτῷ, ἀλλὰ φιλήσαι μανί-
 15 κιον Ἐπισκόπον, ἐπὶ καὶ τῶ καταφρονήσις τῶ βα-
 σιλικῷ ἀξιώματι ὑπὲρ τῶ ἀντινόμου Ρώμης. ἔτα
 αἱ καὶ τὸ μαρίκιον τῶ Ἐπισκόπῳ ἐφίλει ὁ Βασιλεὺς,
 ἐδεδείκται βοηθεῖν διὰ τοιαῦτα Πατὴρ ἐβλαψε, καὶ
 ἔχουσι τὰ παρ' ἐγγονότα ἀνταρθέματα. ἔτα ὅτε γέ-
 20 γονε Πάπας αὐτὸς ὁ Οὐρβαῖος, ἐγενέτο διχόνοια,

αἱ γὰρ Ρώμασι ἐζήτην ἱταλὸν, ἔχοντες τέσσαρας
 καρδινάλους βοηθῶν, οἱ φραγκίζοι ἔχοντες δεκα-
 τρεῖς καρδινάλους, ἐζήτην ὁμογενῶν, βικτὸριαν οἱ
 Ρώμασι καὶ γίνεται ὁ Οὐρβαῖος, ἐρμώδης διὰ Νεα-
 πόλεως, ἐφυγον οἱ δεκατρεῖς καρδινάλοι εἰς τὰ ὄρη
 ἵνα μὴ αὐτὸν δέξωνται, ὕστερον ἦλθον καὶ ἐδέξαντο
 αὐτὸν, ἀλλὰ πάλιν ἀπελθόντες εἰς Ἀναγνίσαν, ἔχοντες
 τὸν σάκον Πάπᾳ κλήμεντα τὸν ἐρδομον. μετὰ ταῦτα
 δὲ τὸν Αὐθιγῶν τῶν Λατίνων εἰς δύο, διήγαγον κατὰ
 τὸν Ρώμασιν οἱ περὶ κλήμεντα τὰς Βερίθνας, μά-
 χονται δὲ καὶ οἱ Βενέτικοι τοῖς Γουρβέζοις τὰ ἔσχατα,
 πρὸς τούτοις ὁ Οὐρβαῖος ἀγροίκος ὢν καὶ ἀχρεὺς,
 καὶ σκαμδαλιῶν μετὰ Ρηγίσης τινὸς ἰωάννας ὀνό-
 ματι, ἐκέλευε καὶ τοὺς τὸν τέταρτον εἰς ἐκδικήσιν
 ἐλθόντες, θορυβεῖται ὅλη ἡ ἱταλία, καὶ πρὸς
 ζῶντας μυρία κακὰ, ὡς ὁ Πλάτυνας ἴσεται, τὴν
 λοιπὸν ἐδωκεν βοηθεῖν τοῖς Ρωμαίοις, ὁ Οὐρβα-
 νὸς ἀνελθὼν εἰς τοιαύτῳ ταλαιπωρίᾳ, ὡς
 ἀφώρυσεν Λατίνους τὸ ὑπὸ μαρίκον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'

Ὅτι τὸ παύγραμμον, ὅφρασι οἱ παπίας ἰωάννης τὸν Παλαιολόγον εἰς Ρώμην γενόμενον δεδωκέναι τὸ Πάπᾳ
 25 εἰς βεβαιώσιν λατινοφρονήσεως αὐτῷ, ἐπίπλεον ἐστὶ, καὶ ὑπὸ τῆς κακουργίας τῶν παπῶν γεγενημένον,
 ὡς ἀκίνηται εἰσάσθαι δεκαχῶς.

Ἐν τούτῳ δὲ ἡλονέσιν, ὅτι τὸ παύγραμμον ὅπερ πα-
 30 φέρει οἱ παπίας, κείμενον δὲ ἐν τῷ δεκάτῳ
 ἐξ ὁμοῦ κεφαλῶν τῶ δωδεκάτῳ βιβλίῳ τῶ Ἀλατίᾳ
 περὶ συμφωνίας τῶν Ἑκκλησιῶν, καὶ λέγουσιν ὅτι ἐ-
 δωκὸν αὐτῷ ὁ πατὴρ τῶ παρόντος Βασιλεὺς Μανυὴλ
 Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος ἐν Ρώμῃ ἀνταγωνίστην ὄν
 ἔτα χιλιάσιν τετρακοσίοσιν ἔχουσιν ὡς αὐτῷ εἰς βεβαιώ-
 35 σιν λατινοφρονήσεως αὐτῷ, ἀλλὰ ἐπίπλεον ἐστὶ, καὶ
 ἀκίνηται εἰς μένον ὑπὸ τῶν παπῶν τὸ παρ' ἡμῶν καὶ τὰς
 ἐκκλησιαστικὰς Καθόλους καὶ τὸ ἀρχαῖον ἔθος ὡς αὐτῷ
 φερῶντων, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐλέγαν ὡμολογηκότας
 τὸν λατινισμὸν ἑμόνον τὸν Βασιλέα, ἀλλὰ καὶ τὰς
 40 σὺν αὐτῷ ἀξιώματι καὶ Πρεσβυτέρους καὶ Μονα-
 χούς, ὅπερ αὐτῶς εἶχεν, ἐκ αὐθιγῶν κερβήτων τὸ
 πᾶν μετὰ πῶς ἐπαυλῶσαν τῶ Βασιλεὺς εἰς Κωνσταντι-
 νουπόλιν διὰ Ρώμης, ἀλλὰ ἐδημοσιεύθη αὐτῷ, ὡς
 ἀντιθέλοντες, ὅτι ἐδὲν τοιαῦτον ἡκέσθη ἐν Βυζαντίᾳ,
 45 ἐπειδὴ ἔτε ἐγένετο τι τοιαῦτον ἐν ἱταλίᾳ. δεύτερον,
 ὅτι ὅτε ἀπεδημύσαν ὁ παρῶν Βασιλεὺς εἰς ἱταλίαν,
 πῶς ἐκφράσιν αὐτῷ ἡ ῥωμαϊκὴ Ἑκκλησία ὅτι πα-
 ρητήσαν πῶς πίσει αὐτῆς ἢ ὑπερ ἔγγραφως ὁ πα-
 τὴρ αὐτῷ ὡμολόγησεν, ἀλλὰ διότι ἐκ ἐφίλησε τὸ
 50 ὑπὸ μαρίκον τῶ λατινοεπισκόπου, ἀφώρυσεν ὁ Πά-
 πας τὰς βοηθήσοντας αὐτῷ, τρίτον, ὁ παρῶν Βα-
 σιλεὺς Μανυὴλ ἔγραψε πολλὰ καὶ ἀναγκῆα, καὶ
 δὴ καὶ Σωδὸς ἡθροισε κατὰ τὸν λατινικὸν ὡμολο-
 γησάντων, ὡς σημεῖον Γεώργιος ὁ Σχολάριος ἐν τῇ με-
 λέτῃ περὶ τῆς κατὰ Βένεθ Σωδὸς, καὶ πῶς ἐκ ἡ-

λεγγεῖ τὸν πατέρα αὐτῷ ἀθεμιτὰ γένεσθαι ἐν Ρώ-
 μῃ κατὰ τῆς ἐρδομῆς πίσεως, ὡς περὶ ἐπαύσαν ὁ
 παπῶν αὐτῷ Ἀνδρόνικος κατὰ τῶ πατὴρ αὐτῷ
 Μιχαὴλ λατινοφρονήσαντος, τέταρτον, ὅτι τῶν
 Βασιλείων τῶν Μανυὴλ καὶ τῶ πατὴρ αὐτῷ ἰωάν-
 νης πολλοὶ σὺν ἔγραψαν ὑπὲρ Λατίνων Ἑλλήνων, οἱ οἱ
 καὶ Δημήτριος ὁ Κυδωνίης μετὰ πῶς εἰς ἱταλίαν διὰ
 10 ἡμῶν τῶ ἰωάννης τῶ σὺν ἔγραψεν ὁ Κωνσταντίνος
 πόδας, ἀντιθέλοντες τὰς Ἑλλήνας σιωπῆσαι Λατίνοις,
 καὶ κατὰ τὸ συγγραφὴν αὐτῷ ἀδελφῷ Τόμῳ τῆς Βι-
 βλιοθήκης τῶν πατέρων, καὶ πῶς ἐκ εἶπε καὶ τῶ
 ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἦν ἀνταγωνίστην ἐν Ρώμῃ, καλῶς
 παύσαν, Λατίνοις σιωπῆσαι, πέμπτον, τὸ Κυ-
 δωνίης τῶς παρετάθη ἡ ζωὴ μέλει τῆς βασιλείας
 τῶ παρόντος Μανυὴλ, ἐφ' ἧς ἀνῆλθεν εἰς Ρώμην ἀ-
 χαρισίαν καὶ μισθὸς ἀπαυλῶν περὶ ὧν σὺν ἔγραψε
 κατὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐκείθεν ἀπεδημύσαν εἰς Κρήτην,
 20 διερράγη, παρόντος ἐκείνῳ ἰωάννῃ τῶ Βρυενίῳ, ὡς
 ἰωάννης ὁ Σχολάριος γράφει ἐν τῇ ἀντιθέτῳ ἐκφρά-
 μελέτῃ, καὶ πάντοτε σὺν ἔγραφε καὶ Ἑλλήνων ὁ Κυδω-
 νίης, καὶ πῶς τῶ τοιαῦτα δρώματα ἐκ ἐμνήθη, μά-
 λιστα συμβαλλόντος εἰς πῶς ἀντιθέσιν αὐτῷ, ὅταν,
 τῶ Κυδωνίῳ ὁ μαθητὴς Μανυὴλ ὁ Καλέκας ἰχυρῶς λα-
 τινίσας, καὶ συγγράψας πολλὰ κατὰ τῶν Βελλήνων,
 ἐμνήθη ἐν αὐτοῖς τῶ Βένεθ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτῷ,
 καὶ πολλῶν ἄλλων λατινοφρονήσαντων Ἑλλήνων περὶ
 30 συστάσεως τῶν ἰδίων συγγραμμάτων, πῶς ἐν Διᾷ
 πῶς αὐτῷ αὐτίκα ἐκ ἐμνήθη καὶ τῶ λατινοφρονήσαντος
 τῶς

σιλῶς εἰς Ῥώμην· ἔτα τῇ Παύλῳ καὶ τῇ Βασι-
 λείῳ Ἰωάννης τῷ Κωνσταντινῷ ἐγένοντο πολλὰ δι-
 αλέξεις καὶ πολλὰ συγγράμματα, ὡς αἰρεται αὐ-
 τῶν, καὶ πότε ἤλθοσαν ὑπὸ Ῥώμης ὁ Παῦλος ὁ
 Βυζαντινός, καὶ ἐποίησαν πῶς προσβῆσαν δι' ἡ ἀπεστα-
 λή, καὶ ἐποίησαν τὰς παλαιὰς Διαλέξεις καὶ τὰ το-
 σαῦτα συγγράμματα μετὰ τῷ Κωνσταντίνῳ, καὶ ἐ-
 παύεσθαι καὶ εἰς Ῥώμην, καὶ ἀπῆλθεν καὶ ὁ Βα-
 σιλῶς, καὶ ἐποίησαν ὅσα λέγει τὸ πρῶτον βιβλίον, καὶ συ-
 νέειτο καὶ ὡς τὸν λατινισμὸν· ἔτασαν, ὅτι ἀπὸ δι-
 μισης Παύλος εἰς Κωνσταντινὴν πόλιν συνεβασίλευε τότε
 τῷ Ἰωάννῃ ὁ πρεσβυτέρῳ αὐτῷ Ἰωάννης ὁ Κωνσταντινός,
 ὡς αἰρεται, ὅτι δὲ ἀπῆλθεν εἰς Ἰταλίαν ὁ Ἰωάννης,
 ὁ Κωνσταντινός ἦν τῆς βασιλείας ὑποβιβληνός,
 ὅσον ἡ ἐπίτροπον ἡ βασίλειά ἀφῆκε τὴν αὐτῷ Μακρίλ
 εἰς Κωνσταντινὴν πόλιν, λέγουσι γάρ, ὅτι φερατῆς καὶ
 ὁ Λαόνικος, ὡς αἰρεται αὐτῶν, ὅτι ὁ Ἰωάννης δα-
 κεισθεὶς εἰς Ἰταλίαν, καὶ μὴ ἔχων δέναι τὸ δαΐσαν,
 ἀπερατῆρ ὑπὸ πᾶν Βυζαντινόν, ὁ δὲ ἦος αὐτῷ Μα-
 κρίλ πέμψας ὑπὸ Κωνσταντινῆς πόλεως τὸ χρέματι, 20
 ἡλὺθέρωσεν αὐτόν· δέκατον, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀπῆλ-
 θεν εἰς Ἰταλίαν, καὶ ὁ ἦος αὐτῷ ἐβασίλευσεν ὁ Κων-
 σταντινός, καὶ ἦν ὁ Διαλεφθὴς Οὐρβανὸς Πάππας ὁ
 Ῥώμῃ, ὡς περὶ θανάτου γὰρ τῷ χιλιόσῳ τετακοσις ὡς ἐβ-
 δομικὸς ὄντι· τέτων ἔτις ἔχοντων ψόθεν πῶς 25
 ἐπὶ τὸ πρῶτον βιβλίον, καὶ γενομένην ὡς καὶ ἅπαντα τοιαῦ-
 τα ὑπὸ τῆς κακουργίας πᾶν παπῆσαν, καὶ ὁ δὲ ὅσον ἐπὶ,
 ὅτι ὁ παρὼν Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος ὁρῶν ὁδοῖος ἦν,
 καὶ ἐθέποτε ἐλατινοφρόνησε.

30

Περὶ τῶν ὑποτ' Ῥώμης εἰς Κωνσταντινῆς πόλιν ἐλθόντων πρέσβειων ὑπὸ Μανuel τῷ Παλαιολόγῳ, καὶ τῶν
ὑπομνημάτων μετ' αὐτῶν Αἰθαλξίου, καὶ ὧν ἕκαστος ἰωσήφ ὁ Βρυέννιος πρὸς Λατίνους, ἐξ ὧν συναίσχεται δεκαχῶς 35
κατὰ σύγκρισιν ὑποβλήτες πᾶσι τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Λατίνους, καὶ τῆς Πάπας αὐτῶν οὐκ
ἀναμαρτήτους, τῆς δ' Ἀναγκλικῆς ὁρθοδόξου.

ἀπὲρ ἴσαν ἴδια τῇ ὁρθοδοξίᾳ. τείν, ὅτι ἡμεῖς παρὰ
 ἡμῶν ἐξ ἑθνῶν, ὡς καὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ χριστιανοὶ ἔπα- 40
 χον ἕως τῆ μεγάλης Κωνσταντίνῃ, οἱ λατίνου δὲ μάχονται
 ἀλλήλους, καὶ τὸ δὲ χάριτον, ὅτι καὶ Πάπας Πάπας μά-
 χονται, καὶ αἱμασι χρεῖνται. τέτατον· ὅτι παρ' ἡμῶν
 τέλει, ἥτοι ἱερωσύνη καὶ ἐγκράτεια καὶ συφροσύνη καὶ
 αὐθιὰς, νόμοι καὶ νουθεσίαι, καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρεταὶ ὁμοῦ εἰ- 45
 ται ὁπωσὺν, παρὰ δὲ λατίνοις ἀπρεκτικῇ πάσῃ,
 ὅθεν καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν, εἰ συμβαλεῖται τῶν ἱερῶν παρ-
 νόσια, μετενεία ἴσα καὶ τοῖς λαϊκοῖς συγχωρεῖσιν αὐ-
 τῇ τὸ πιάσμα, ἀλλὰ καὶ ἀφύλα τελέει τῆς ἱερωσύνης.
 πέμπτον, ὅτι καὶ ἐπὶ χυθὸν Δακρύων, καὶ τὰ 50
 κρατῆσαι θαυροῦ τὰς λατίνους τῆς Κωνσταντίνου πό-
 λεως, ἐγένοντο θαύματα ἐς πολλὰς Νεῦς, ὡς λα-
 βόντων τῶν λατίνων ἐν τῇ ἀλώσει, ἔπαυσαν τέπε
 γίνεσθαι καὶ τὰ θαύματα. αἶψα, ὅτι τὰ λαίψανα
 τῶν ἀγίων, ὅπερ μετεκόμισαν ἐν τῷ θῷ ἐς ἰταλίαν,

ἐκ τῆς θαυματουργίας, ὅσα δὲ ἔμελλαν θαυματουργεῖσθαι, ὡς τῆς παρθένου Θεοδοσίας καὶ τῶν μαρτύρων Βυθονίμης καὶ Μιχαήλ. ἐβδόμον, ὅτι ἐς δαμασκόν ἐς τὴν Σανδανάϊαν πόλιν ἄνθρωπον ἐκάλυψεν
5 ἔλαον ἐκ τῆς Βικόνου τῆς Παναγίας. ὁ γάρ, ὅτι

ἐκ τῆς λαίψας τῆς ἁγίας Δημητρίας ἔρρεε, Μύρον ἔνατον, ὅτι ἐν Αἰγυπτίῳ ἐβλύζε βάλαμον ἐπ' ὀνόματι τῆς Χριστῆ. δέκατον, ἐθαυματουργεῖται ὁ ὀδυστήριος, ἥτοι τῆς Παγῆς καὶ τῆς Προδρόμου τῆς Πέτρης.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

10 περὶ συμβυλίων ἰωσήφ Βρυανίης ὁρθοδόξων κατὰ τῶν σὺ τῷ παπισμῷ χρευσάντων Κυπρίων, καὶ μὴ δυναμένων ὁρθοδόξῃν, αἰτησάντων δὲ εὐωθῆναι τῇ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἐκκλησίᾳ.

Σημεῖοι ἔτι, ὅτι ἐζητήσαν· οἱ Κύπριοι ἐνωθῆναι τῇ Ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως ἐν ἑταῖς ἐξακχι-
15 λιοσὺν ὡς ακχοσιοςὺν ἁκχοσὺν, ἰνδιαντιῶν ὡς ὁ τῆς Μαρτίης δέκατῃ ἐβδόμῃ, ἡ θροῖσθι δὲ καὶ Συμῶδου εἰς τὴν πόλιν Σοφίαν, ἐν ᾗ ἄκουσεν ὁ Βρυένιος πρῶτον, ὅτι τὸ εὐωθῆναι τοῖς Κυπρίοις λατρισμός ἐστι. δεύτερον, ὅτι τείσεσθαι ἑπισκοποὶ καὶ μένοι ἦσαν ὁρθοδόξοι εἰς τὴν Κύρον. τρίτον, ὅτι χυδὸν ἀκακόσια ἔτη ἐ-
20 κοιωνήσαν Λατίνους οἱ Κύπριοι, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς φύσις τὸ εἶδος, ὥστε δύκολως μὴ γινώσκειν τὴν ἐνωσιν. τέταρτον, ὅτι ἐὰν ἔχωμεν οἱ Ῥωμαῖοι κακὰ, καὶ ἔσονται τὰ οἰκία, καὶ τὰ τῶν Βυζαντινῶν καὶ Σέρβων, καὶ ἔξωθεν τὰ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ Λατίνων θηλοῦσι,
25 ἀλλὰ ἀρετὰ ἡμῖν (ὡς ἔπαυον καὶ ὁξάν καὶ πλεῖστον) ἡ ὁρθοδόξια (ὡς ἔγραψον οἱ πατέρες τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Ἀγάθωνος Συμῶδε ὡς Κωνσταντῖνον τὴν Παναγίαν θηλοῦσι, καὶ ἴδε αὐτῶν τὸν τόπον ἡμεῖς ὡς κεφαλῶν ὡς τῷ) μὴ κοιωνήσωμεν Κυπρίους
30 μὴ δυναμένους ὁρθοδόξῃν, ἵνα μὴ τὴν ὁρθοδόξίαν ὑπολέσωμεν. πέμπτον, ὅτι ἐπὶ τῇ ἐνώσει ταύτῃ ἀνέγνω παρῶν καὶ τὰς Πατριάρχας τῆς Ἀνατολῆς ἡ μόνες, ἡ ἀφ' ἑκαστοῦ, καὶ τὰς ἐγκλήτους τῶν μητροπολιτῶν ὡς ὅσον, ὅτι τὴν τοιαύτην ἐνωσιν κωλύ-
35

σι καὶ Κανόνες, τῶν ἀποστόλων ὁ δέκατος, τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ δάκρυς, καὶ ὁ τετακτοῦς δάκρυς τῆς ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ δὴ καὶ ὁ Θεολόγος λέγει ἐπα-
σαν εἰρήνη καλὴν. ἐβδόμον, ὅτι καὶ πρὸς ἐπὶ τῶν ἐνωθῆσαν μετ' ὁρκῶν, ἀλλὰ τῇ βίᾳ τῆς Ῥηγῆς καὶ τῶν Λεγάτων τῆς Πάπας ἐκείδωληθησαν ἀναγὰν εἰς τέλει τὴν γνώμη. Σὺ δὲ σημείωσαι, ὅτι καὶ ἄλλοτε, ἥτοι ἐπὶ Μανηλ καὶ Γερμανῶ τῶν ἐν τῇ Νι-
κηῆς, ὡς ἔρταται ἀνωτέρω ἐν τοῖς τόποις, ἐνωθέντες οἱ Κύπριοι, ὑπέβησαν ἐψύχθησαν ἀφ' αὐτῶν βίαν τῶν πα-
πιστῶν. Σημείωσαι ἔτι πρῶτον, ὅτι μόνον ἀπὸ τῶν οἱ παπιστῶν τῶν Κυπρίων λέγουσιν τὸν Πάπαν ἄγιον, καὶ μνη-
μοσύνην αὐτοῦ, ἀλλ' ἔλεγον ὁ Βρυένιος, ὅτι ἐδὲ τοῖς τῶν ὄντας αὐτῶν δέχεσθαι ἐς κοινωνίαν, τὸ μὴ, ὅτι ἀφ' ἐ-
κοινωνήσαν Λατίνους παρῶν ἔτι διακρίσι τείσεσθαι-
κοντα, καὶ Πατριάρχαι Κωνσταντινουπόλεως πείσεσθαι-
κοντα δύο, καὶ ἑκαστὸς δέκατος, ἀλλ' ἐκ ἐδέ-
ξαντο αὐτῶν. τὸ δὲ, ὅτι ἐπὶ τῆς ὁρθοδόξου πίστεως ὁ καὶ τὸ βραχύτατον ὡς ἀτρέψαι, τῷ παντὶ λυμάνε-
ται. δεύτερον, ὅτι Καλαβροὶ καὶ Σικελοὶ τυραννέ-
μενοι τότε, ἐδέχοντο τὸν παπισμὸν κατὰ τὸν τρόπον τῶν Κυπρίων, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ ὁρθοδόξῃν, ὅμως εἰ καὶ βίᾳ ἐλατίνιζον, ἐκ ἐδέχοντο εἰς κοινωνίαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Ὅτι σωμαῖται τοῖς ἐθνικοῖς κατὰ Ῥωμαίων οἱ Λατῖνοι, καὶ ὁ δέποτε ὠφελείας αὐτοῖς, καὶ περὶ τῶν Σελτῶν
40 Μαρατ καὶ Σελτῶν Μπαγιαζήτ, τῶν τῆς Ῥωμαίων γῆς καταδραμόντων καὶ ἄλλων ἀφ' ὧν ἐθνῶν, καὶ τῆς νίκης τῶν Σελτῶν Μπαγιαζήτ, σὺ τῷ μετὰ τῶν θυμῶν πολέμῳ, καὶ τῆς κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως πολιορκίας αὐτῶν, καὶ τῆς ἀλώσεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν Ντεμῆρ Ἀρσάκ, ἥτοι σιδηρόποδος ἐν τῷ καὶ Φρυγίαν πολέμῳ.

Ἐν ἑτα χιλιοσὺν τετακτοσὺν ἐξηκοσὺν τρίτῳ ἐπέ-
50 ρεσαν οἱ Γενεβέζοι τὸν Σελτῶν Μαρατ εἰς τὴν Καλ-
45 λίπολιν, λαβόντες ναῦλον ἀφ' ἐκάστων τῶν ἐν φλω-
ρίῳ, καὶ ὅρα, ὅτι πανταχῶς σωμαῖται τοῖς ἐθνικοῖς οἱ Λατῖνοι κατὰ Ῥωμαίων. κατέδραμε δὲ ὁ Σελτῶν Μαρατ ὡς τῶν Ῥωμαίων, Βυζαντινῶν, Σέρβων, κα-
50 θῶς ὁ ἦος αὐτῶν Σελτῶν Μπαγιαζήτ ἡ χυμάλωτος ἐν
70 ἰσχυρὸν, Ἡπειρῶν, Μακεδονίαν, Ἑλλάδα, Θεσσαλίαν, λελατῆ Πελοπόννησον καὶ Βοιωτίαν, κατα-
τείχεα Οὐγγρίαν καὶ Βλαχίαν, καὶ αὐτὴν τὴν Ἀρ-
μενίαν, ὅθεν καὶ πρὸς τὴν ἀνομάσθην. ἡναγκάσθη ἔν-
πάλιν ὁ Μανηλ καὶ ἔγραψε κατὰ τὸν Νέποταν εἰς
τὸν Πάπαν καὶ εἰς τὸν Ῥῆγα Φραγκίας καὶ τὸν Ῥῆγα

οὐγγρίας τὰ τῶν πρὸς τῆς, καὶ ἀπέσας ταῦτα Κά-
ρολ ὁ Ῥῆξ τῆς Φρανκίας, ἐσπερε τὸν ἀδελφὸν αὐ-
τῶν ἰωάννην μετὰ πλήθους στρατῶν, καὶ παρεκίνησε
καὶ ἄλλους Ἀυθῆτας ὅσοι τε Ἰσπανῶν καὶ Ἰταλῶν καὶ
τῶν περὶ τὸν Ῥῆγον, καὶ κατέβησαν εἰς τὴν οὐγγρίαν,
καὶ ἔλαβον τὸν βασιλεῖα Σιγισμῦνδον καὶ οὐγγρους καὶ βλα-
χας καὶ ἐπέεσαν εἰς τὴν Νικόπολιν, ἀλλὰ τῇ κακοβελίᾳ
καὶ αὐθαδέᾳ τῶν Φραγκτῶν τρέπονται ὑπὸ τῶν Σελ-
τῶν Μπαγιαζήτ, καὶ καταφθίσκονται οἱ ῥοῦτοι. καὶ
ὁ μὲν Σιγισμῦνδός φεύγει εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν,
ὁ δὲ Σελτῶν Μπαγιαζήτ κατακαίει τὴν οὐγγρίαν ὥς
καὶ Πάδης, καὶ ἐξέλα κατὰ Μύρτζα τῶν Ἀυθῶν Βλα-
χίας, ὡς βροθήσαντ καὶ τῶν Σιγισμῦνδῳ. ἦλθε δὲ

καὶ

καὶ ἐπελόμενος τῷ Κωνσταντινέπολιν κατὰ μὲν τὸν Ἰγνώριον χρόνον οὕτως, κατ' ἄλλας δὲ δέκα. ἀλλὰ κρείσσει θάρ' ἐξήλθε τις ῥητε ὑπὸ τ' Σουλτανῆς, ὁ ὑπὸ ἱπποφωρῶς γυνόμην Βασιλεὺς, Ντεμῆρ Ἀρσάκ λεγόμενος, ἦτοι ὁ ἔχων τὸν πόδα αὐτῆς σιδηρὸν, καὶ κατέδραμεν Ἀουρῶν καὶ τῆς οὐδαμοῦ Ἀραβίας, καὶ τὸν Τατάρων εἰς τὴν Οὐρδὴν Στρατῆρον ἔσταυ πόλιν αὐτῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν Σκυθῶν τὸν περὶ Μαιώτιν καὶ Βόσπορον, εἴτα πέρα τὸν Κωνσταντῶν ὑπὸ τῆς Ἀμπαζίας, καὶ λελητῶν Τζερκέας, Ἀβασγῶν, Μεγρῶν, καὶ Ἰβηρας, καὶ ἔρχεται Ἀλφ. Φασίδης εἰς Συρίαν, καὶ καταστρέφει Κόλλιν, Συρίαν καὶ Δαμοσκὸν καὶ τὰς μοσχόβους κατὰ μέγας. καταστρεφάμενος ἔν τῷ Συρίαν ὁ Ντεμῆρ, κηρυττοῦ αὐτοῦ δὴ ὁ Βασιλεὺς τῶ Χατῆ (Καθίας) εἰς Σουλτανῆς ἦλθεν μετὰ χιλίων τετρακοσίων χιλιάδων στρατῶ, ἀπῆλθε καὶ ἐρήνωσε μετ' ἐκείνῃ, καὶ πάλιν ὑπέστρεψε, Ἀλφ δὲ ἦλθεν πρὸς τὸν Ντεμῆρ τῶν τινῶν ὑπὸ τῆς Ἀρμυρίας Τέρκας, καὶ προσκλαυθῆναι αὐτῶν ὡς ὁμοπύλῳ, οὗ ὁ Σουλτᾶν Μπαγιαζήτ' ἔλαβε τὰς ῥάβδους αὐτῶν, ἐπεμψεν ὁ Ντεμῆρ πρὸς τὸν Σουλτᾶν Μπαγιαζήτ' νυφείαν, ἣν τῷ Σουλτᾶν Μπαγιαζήτ' περιδόντες, ἐστράτευσεν κατ' αὐτῶν, οὗτοι ἠνυγάδα καταλιπὼν τὴν πολιορκίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ Σουλτᾶν Μπαγιαζήτ', καὶ περὶ ὁ Λαόνικος εἰς τὸ τρίτον βιβλίον θέλει ὑπαρῆσαι ῥητε τὸν Σουλτᾶν Μπαγιαζήτ' εἰς Λεβάνειαν τῆς Βουλγαρίας. ἀπῆλθεν ἔν κατὰ τῷ Ντεμῆρ ὁ Σουλτᾶν Μπαγιαζήτ'

μετὰ ἐκατὸν πενητήκοντα χιλιάδων στρατῶ, ἀλλὰ νικᾶται εἰς τὴν Φρυγίαν ἐν ἑτῇ χιλιάσῳ τετρακοσίων ἐκκολλησῶ ἐν αὐτῷ, καὶ ὑπερνήσκει ἀνιχμάλωτος μετὰ δύο χρόνους, ὑπερνήσκει ὑφ' ἐὸς ὁσέως ὁψαίει ἐν τῇ ἐσθίῳ. ἐδὲ Ντεμῆρ ἐκασχάτω ἀπελθεῖν εἰς εἰς τὴν Γαλιάραν, καὶ περὶ αὐτῶν ἐκείθι εἰς τὴν Αἰβυρῆν, καὶ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα αὐτῆς, ὅμως σκυλεύσας τὴν μικρὰν Ἀσίαν ὅλην, ὑπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἀπέθανον εἰς τὴν Σαμαρχανδῆν ἔταξεν ὅμως εἰσχεῖν αὐτῇ τὴν γυναικὶ τῆς Σουλτᾶν Μπαγιαζήτ' καὶ θυγατέρα τῆς Κνίξης Λαζάρης ἐμφορεῖται αὐτῇ ὁ Ντεμῆρ, καὶ λέγουσι οἱ Τέρκοι, ὅτι τὸ αἶμα τῆς πατρὸς τῆς Σουλτᾶν Μπαγιαζήτ' τῶν ἐστ', οἷόντι εἰς τὴν Πρῶσαν ἔλαβον ὑπὸ γάμου ἵνα νυμφίον καὶ ἐπὶ νόστον αὐτῇ. ἔδωκεν αὐτῇ αὐτὸν οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ τῶν Λατίνων, ἀλλὰ καὶ Λέων ὁ εἰς τὴν Κιλικίαν ῥήξ τῆς Ἀρμυρίας ἐζήτησε βοήθειαν ὑπὸ τῷ Πάπα καὶ τῶν Βουλγαρικῶν κατὰ τὸν Τέρκων, ἀλλ' ἐδὲν ὠφελήθη. ἀλλὰ καὶ ὅττι ἰωάννης τῷ Παλαιολόγῳ σημείωσεν τὸν Χαλκοκονδύλλῳ εἰς τὸ ὅτι βιβλίον λέγονται, 20 ὅτι ὁ Ῥώμης ἔστειλε δέκα καράβια ἵνα ἐμποδίσωσι τὸν Σουλτᾶν μερὰ μὴ περᾶσαι εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἱγλιανὸν Καρδηνάλιν ἵνα ἐπικρινέσῃ τὰς Οὐγγρας εἰς τὸ παρῆντα πόλεμον, ὅμως ἐδὲ κατῳρίσθωσαν ἐναντίον αὐτῇ. αὐτῶν ἐστὶν ὁ λαβὼν τὴν Θεσσαλονίκην, 25 καὶ, ὁ πολιορκήσας τὸ Σίμπινι, ὁ πέμψας Στρατὸν κατὰ Κολχίδης καὶ Γότθων, καὶ περὶ διεφθάρη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ 5.

Περὶ τῆς τῆς Ἀλβανίας Ἡγεμόνος Ἰωάννης Καρλιώτης, ἡδὲ, ἔξω εἰς ὁ καλέμενος Γεώργιος

τῶ δούκτος ἐνέχυρον τῷ Σουλτᾶν μερὰ τὰς ῥάβδους αὐτῆς κατεπολέμησε τὰς Οὐρμανές.

39

Τότε ἔξω καὶ οἱ ἰωάννης ὁ Καρλιώτης, εἰς τὴν Ἡπείρου ἡγεμονίαν τῆς Ἀλβανίας, ὁ δὲ ἐνέχυρον τατρεία αὐτῆς παιδίαν χάριν πισώσεως τῷ Σουλτᾶν μερὰ μετὰ τὸ λαβεῖν τὸν Σουλτᾶν μερὰ τὴν Φακίδα, τὰς Ἀθήνας, τὴν Βουλγαρίαν, τὴν Αἰτωλίαν, τὴν Ἀκαρνανίαν, καὶ τὰ πέριξ τῆς Πελοποννήσου εἰς τὴν κόλπον τῆς

Κορίνθου. ἐν ταῖς δὲ ταῖς πύλαις καὶ ὁ Ῥωμανὸς Γεώργιος ὁ καὶ Σικαντερμπένκης, ὁ πλάττωσας, Φασί, γραμμασι λαβὼν εἰς τὴν ὑποταγῇ αὐτῆς καὶ Κράτας καὶ Μακεδονίας, καὶ Ἡπείρουτας, πολλὰς χρόνους καταπολεμῶν τὰς Τέρκας.

40

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ 6.

Περὶ τῆς ἐκκομιθῶτος βιβλίου τῆς μεγάλης Βιβλιοθήκης τῶν Αὐτοκρατόρων Ῥωμαίων ὅττι ἔτερος χιλιοστὴς ἐξακοσιῶν ὀγδοηκοστῶν, καὶ τὰ συμβαῖντα, τὰς τε βασιλεύσαντας καὶ πατριαρχούσας κατ' ἑξῆς ἐξακχιλίοστῶν εἰς ἑξῆς ἐξακχιλίοστῶν ἐκκομιθῶν τετρακοσίων καταλέγοντες, ἐν ᾧ ὁ Σουλτᾶν μερὰ ἐπολιόρ- 45 ησεν τὴν Κωνσταντινέπολιν, ἔχων Στρατηγὸν τὸν Μιχαὴλ Μπένη.

Περὶ τὰ χίλια ἐξακόσια ὀγδοήκοντα ἔτη, εἰς Βυζάντιον ἐξέβαλον ἑνὲς βιβλία ὑπὸ τῆς μεγάλης Βιβλιοθήκης τῶν Αὐτοκρατόρων Ῥωμαίων, ἥτις καὶ εἰς τὴν νῦν Ἀθῆνας, ἔχουσα πρὸς τοῖς βιβλίοις καὶ ἄλλα λαΐα, καὶ ἄλλα τίμια. ἄδοξον δὲ εἰς οὐ βιβλίον ἔξ ἐκείνων γεγενημένων ταῦτα. Ἐν ἑτῇ ἐξακχιλίοστῳ ἐκκομιθῶν ἦλθεν οἱ Τέρκοι κατὰ τῆς πόλεως καὶ ἐκείθι. Ἐν ἑτῇ ἐξακχιλίοστῳ ἐκκομιθῶν

εἰς τετάρτῳ, Δεκεμβρίου ἐκείνης ἐν ἑτῇ ἐξ ὁσέως ὁμείωνται σειςμός. Ἐν ἑτῇ ἐξακχιλίοστῳ ἐκκομιθῶν εἰς πρῶτῳ, ὁ πτωδὲς θωδεκάτης ἡμέρας Κυρια- 50 καὶ ἐκοιμήθη Μιχαὴλ Παλαιολόγος ὁ δούκτος. Τῇ αὐτῇ ἔτη, Ἀπριλίου ἐκείνης ἐφύγον ὁ Ντεμῆρ Ἀνδρόνικος. Τῷ ἐξακχιλίοστῳ ἐκκομιθῶν τετρακοσίων ὁ αὐτῷ ὁ Ἀνδρόνικος ἐβασίλευσε. Τῷ ἐξακχιλίοστῳ ἐκκομιθῶν τετρακοσίων ἐκείνης, ἱερέως

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ ἐτέρως γνώμης τῆς Θεοῦ ἐν τοῖς τῷ Πάπᾳ συγχωρητικαῖς, ἢ συμφλυαρῶς πρὸς αὐτὰ ὅ, τε Βουνοβοιτῆρας καὶ Ἰωάννης ὁ Λαζαρέδης.

Ἡ κλῆς τῆς διανοητικῆς, λέγει ὁ Θεὸς ζητήματι ἄκοσμον πέμψῃ, ἄρθεω δούτῳ, ὅν ἔστι τι μυστηριώδες, τὸ δὲ ὑποτέλεισμα αὐτῆς ὑποκατατῇ ἀποθνήσκῃ κλῆσι. ταύτης δὲ τῆς κλῆδος τὸ ὑποτέλεισμα ἐστὶν ἡ ἀφίστις, ἥτις γίνεται διὰ τὴν συγχωρητικῶν, μὴ λαμβανόμενης ταύτης τῆς ἀφίστις ἐν τῇ τῶν μυστηρίων κοινωνίᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς κοινῆς ἀγάθῃ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἀγαθῶν οἱ Λαζαρέδης καὶ ἄλλοι ἱερεῖς δυνάμει ποιεῖν τὰ συγχωρητικὰ, ὅθεν ὡς τῇ γνώμῃ τῆς διδόντος τὰ συγχωρητικὰ ἐστὶν, εἶνα σχεδὸν πόσον ἀφίστις διὰ τὴν συγχωρητικῶν ἀπὸ τῆς χρείας τῆς ποιῆς, ὅμως ἀτάκτως ἀφίη-

σι τὸν ἄνθρωπον, ὥστε ποιεῖν ὁ κληρὸς τὰς λαμβάνοντας εἰς τὰ ἔργα τῆς μετανοίας, ἁμαρτάνει ὁποῖον ταῦτα τὰ συγχωρητικὰ, καὶ καὶ ὁ λαμβάνων ταῦτα λαμβάνει πληρῶς αὐτῶν συγχώρησιν. Ὁ αὐτὸς ἐν τῇ αὐτῇ ζητήματι, ἄρθεω πρώτῳ, δυνάμει λέγει τὰς συγχωρησεις καὶ ἐν τῇ βήματι τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐν τῇ κλῆσι τῆς Θεοῦ διὰ τὴν ἀφίστις τῆς ὀφειλομένης ποιῆς μετὰ τῶν σωτηριῶν καὶ ἐξομολόγησιν καὶ συγχώρησιν ἡ δοθῆναι, ἡ καὶ μὴ. τὸ αὐτὸ φλυαρῶ καὶ ὁ Βουνοβοιτῆρας τετάρτῃ γνώμῃ, διακρίσει ἄκοσμον, ἢ μὲν δούτῳ, ἄρθεω πρώτῳ καὶ ζητήματι δούτῳ, καὶ Ἰωάννης ὁ Λαζαρέδης ἐν τῇ βίβλῃ τῆς Διαλόγου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ἐλεγχος κατὰ τὴν πεπιστῶν περὶ τὴν ψευδοσυγχωρητικῶν τῷ Πάπᾳ.

Τῶν ἑνὸς ἀρετῶν, ὅτι καὶ κατὰ τὴν πεπιστῶν ἔτις. Ὁ ἀφίων μετὰ τῶν ἀφίωντος Θεοῦ, ὁκλῶν ἐκ ἀτάκτως ἀφίσις, καὶ ἀφίσις ἀφίων ἐκ ἁμαρτίας, μάλιστα τὸ ἐκαστὸν ἁμαρτάνει μετὰ ἀφίωντος ἀδελφοῖς, οἱς εὐνοχῶν ὁ Θεός, ἀπὸ τῶν συγχωρησεως, ὁ Πάπας δηλονότι, κατὰ γὰρ τῆς Λατίνης εἰς τὴν βυβλὴν τῆς Πάπας κατὰ ἀφίσις πάντα τὰ ἁμαρτήματα κατὰ τὸ χρέος ὁκλῶν τῆς ἐκαστοῦ ἀφίσις ποιῆς, λέγοντας τῶν τεινῶν ἀφίσις καὶ ὡς τῇ οὐράνῳ εἶναι ἱκανῶς. λέγοντες ἔν καὶ ἡμεῖς, ὅτι ἐκ ἐστὶ ἀφίσις τῆς Πάπας, ἀλλὰ σκληρότης καὶ τῆς ἀφίσις ἐκαστῶν, ἐκαστὸν ἐκαστὸν εἰς ὅλους τὰς πληρῶς αὐτῶν συγχωρητικὰ, καὶ τῶν ἀποκλώμεν ἐστὶ δύναι λόγον περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως, ἡ περὶ τῆς σκληρότης. ἀφίσις δὲ ὁ Θεὸς λέγει, δυνάμει τὸν διδόντα ἀλλοις τὰς συγχωρησεις λαμβάνειν αὐτῶν καὶ πε-

ρὶ αὐτῶν, καὶ ὁκλῶν καὶ ὁκλῶν λαμβάνων αὐτῶν τῶν ἑκαστῶν, διδόντες καὶ τοῖς ἀλλοις. ἐπὶ αὐτῶν δὲ ὡς ἀφίσις αὐτῶν τῶν γνώμῃ ταῦτων ὁ Βελλαρίμιος βιβλίου πρώτῳ περὶ τὴν συγχωρητικῶν, κεφαλῶν οὐκ ἔστι. ἐπεὶ δὲ ὁκ τῶν καὶ εἰς τὴν χρείαν γινώσκων βοήθειαν ἔχει τῶν ψυχῶν τῶν τεθνηκότων Παπῶν, ἀφίσις ἀφίσις, δέσπον, μνημόσμων καὶ ἑλπος, ἐπεὶ δὲ μόνοι αὐτῶν ἐλύτρωσαν τῶν ὀφειλομένων ποιῶν περὶ ὧν ἡμαρτάνει, ταῦτον ἀφίσις, μόνοι οἱ Πάπας διέκριναν διέκριναν καὶ ἔλυσαν αὐτῶν τὰς ὀφειλομένων ποιῶν. εἴτα πῶς δύναι εἶναι ἁμαρτία ἡ ἐκαστῶν τῆς ψυχῆς ἐκ τῶν ποιῶν; ἐπεὶ δὲ ἡ ἱκανοποίησις τῶν ἀποκρίσεων ἐστὶν ἀφίσις τῆς διανοητικῆς τῆς Θεοῦ, ἥτις γίνεται διὰ τὴν συγχωρητικῶν, ὡς λέγει ὁ Βελλαρίμιος βιβλίου πρώτῳ τῶν συγχωρητικῶν κεφαλῶν πέμπτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Γνώμη Ἀλεξάνδρου Ἀλφόνσου καὶ Θεοῦ περὶ τὴν συγχωρητικῶν, ἰδιωτέρως ταῦτα καὶ πληρῶς εἰς μόνον τὸν Πάπαν καὶ ὅτι λαγόντων ὡς νυμφίον τῆς καθόλου ἐκκλησίας, τὰς δὲ ἐπισκόπους λαμβάνειν αὐτῶν τῇ Πάπᾳ ἐν τῇ μέρῃ τῆς φροντίδος ὡς ἀφίσις, τῇ Βελλαρίμιος πρὸς αὐτῶν τῶν λέγοντες.

Ἀλεξάνδρος Ἀλφόνσος ὁμιλῶν περὶ τῆς Θεοῦ καὶ τῶν μερῶν τῶν συγχωρητικῶν, λέγει γινώσκων ταῦτα ἐκ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν μελῶν τῆς Χριστοῦ, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν μελῶν τῆς Χριστοῦ, οἵτινες ἐστὶν ὁ πνευματικὸς Θεοῦ τῆς ἐκκλησίας. ἔχει δὲ μόνοις τοῖς ἐπισκόποις μερῶν τῶν Θεοῦ τῶν, οἵτινες ἐστὶν νυμφίον τῆς ἐκκλησίας, ἰδιωτέρως δὲ διδόντων αὐτῶν ὁ Πάπας, ὅς τις ἐστὶ νυμφίος τῆς καθόλου ἐκκλησίας καὶ διανοητικῆς, ὅθεν καὶ μάλιστα αὐτῶν ἐστὶ ἀφίσις τῶν πνευματικῶν Θεοῦ.

ὁ δὲ Θεὸς λέγει ζητήματι ἄκοσμον οὐκ ἔστι, ἀρθεω τῇ, ὅτι ὁ Πάπας ἔχει τὸ πλῆρωμα τῆς ἀφίσις ἐκαστῶν ὡς ὁ βασιλεὺς ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ δὲ ἐπισκόποι λαμβάνουν ἐν τῇ μέρῃ τῆς φροντίδος ὡς ἀφίσις ἐκαστῶν πόλιν ἀφίσις, διὸ καὶ τὰς ἐπισκόπους μόνοις ὁ Πάπας καλεῖ ἀδελφοῖς, τὰς δὲ ἀλλοις πᾶσις ἡμεῖς, καὶ ἀφίσις τῶν ἐκαστῶν τῆς πληρῶς αὐτῶν δόσεως τῶν συγχωρητικῶν καὶ αὐτῶν εἰς μόνον τὸν Πάπαν, ὅτι δυνάμει ποιεῖν ὡς βέλτεται, ὅθεν ὁμοῦ αὐτῶν νομίζω. ἡ δὲ ἐκαστῶν τῶν

πάντες Ἐπισκόποι ἐπὶ διωρισμένη κατὰ τὴν ὁπτασίαν
τῆς Πάπας, τόσον γὰρ διώκονται, ὅσον διωρίζονται
αὐτοῖς, καὶ ἐκὶ πλεον· ὁ δὲ Βελλαριμῖον λέγει,

διώκεται τὸν μέγα Ἀρχιερεῖα καὶ πάντα Ἐπισκο-
πον διδόναι συγχωρητικά καὶ ἀπὸ τῆς χειρῶν αὐ-
τῶν, βιβλίω πρώτῳ περὶ τῆς συγχωρητικῆς κεφαλῆς δεκάτῃ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως τῶν συγχωρητικῶν ἀπὸ τῆς ἐν Λατερανῇ Συνοδῇ, περὶ ἐκδόσεως ἰννοκέν-
τις τῆς τρίτης, ἢ Γρηγορίου περὶ ἐκδόσεως καὶ Βονιφάτιος ὁ ὄγδος συνοδῶς.

10 **Π**ερὶ ἐκδόσεως ἰννοκέντις τῆς τρίτης ἐκ τῶν ἐν Λα-
τερανῇ Συνοδῇ ὡς ἔστι χιλιοσῶν τετρακοσιοσῶν δεκάτῃ
πέμπτῃ, ἐξεδόθη αὐτῇ ἡ ἀπόφασις ἐν τῇ ἐκδοσὶ
ὀκτῇ κεφαλῇ. Ἐπειδὴ ἂν ἀνακρίτων καὶ πα-
ρέργων συγχωρητικῶν, ἀπὸ τινὲς Ἀρχιερεῖς μερικῶν
15 Ἐκκλησιῶν ποιῶν ἐκ αἰχμῶνται, καταφρονεῖνται
ἀκλῶς τῆς Ἐκκλησίας, ἥ τε ἱκανοποίησις τῆς μετα-
νοίας ἐξαλείψῃ, ἀποφανόμεθα, ἵνα ὅτι καθιερώσει
τινὲς καὶ μὴ ἐκτελεσθῇ τὰ συγχωρητικά ἐν τῇ
ἐκδοσὶ ἔτι, καθιερωμένης τῆς καὶ ἐξ ἐνός μόνου, ἢ καὶ
20 ἐκ πλείων Ἐπισκόπων· καὶ μετατάτῃ, ἐν τῇ ἐπι-
στάσει καθιερώσει τετρακοσιόντα ἡμέρας μόνον ἔτι
σαν ὅτι τῇ ἀναίματι τὰ συγχωρητικά μετὰ τῶν
προσθηκόντων κανόνων ταῦτα ἐκεί· καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖς ἀπο-
φασιστικῇς Γρηγορίου ἐκείνῃ, βιβλίῳ πέμπτῳ κεφα-
λαίῳ δεκάτῃ τεταρτῇ· μεταταῦτα δὲ Βονιφάτιος ὁ
ὄγδος λέγει κεφαλῇ τρίτῃ τῶν ἀποφασιστικῶν ὡς
ἔστι χιλιοσῶν τετρακοσιοσῶν, τὰ συγχωρητικά, ἀπὸ
παρ' ἐνός ὁ καὶ πλείων Ἐπισκόπων ἐν ταῖς καθιε-
ρώσει τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἐπ' αὐταῖς αἰτίαις δια-
νέμονται, ἐκ ἑκάστου πλὴν ἑαυτοῦ, ἐκ κατὰ τὴν ἀποφανθῶ
τῇ Οἰκουμενικῇ Συνοδῇ ἐξ τῶν ἐνός ἔτις διδόνται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΣΤ'.

Περὶ τῆς ἀποφασιστικῆς ἀπὸ τῆς Πάπας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἰοβηλαίᾳ χροῖα ὡς πρὸς συγχωρητικά διδόνται,
25 καὶ πότε, καὶ πῶς, καὶ πῶς. τῇ δὲ ἀποφασιστικῇ τῇ ἐργῇ αὐτῇ, ὁ ὄγδος Βονιφάτιος.

Ιοβηλαίαν χροῖαν καλεῖται οἱ Ῥωμαῖοι· Πᾶσι τοῖς
ἐν τοῖς πᾶσι μακαρίων Ἀποστόλων Νεοῖς τοῖς ὅσις
ὡς Ῥώμῃ μετ' ἀλαβρίας ἐπιστῇ ἐλευθέρως πάνυ
30 ἀοίγεται ὁ πνευματικὸς θυσανὺς τῆς Ἐκκλησίας
ἀπὸ τῆς Πάπας, καὶ πληρέστατα συγχωρητικά ἀφ-
θύνως ἀφαιρούνται. τὰς δὲ τὰ ἀσεβέστατα πρὸς γ-
μαρς αὐτῇ Βονιφάτιῳ ὁ ὄγδος, οἱ δὲ διέταξε
δίδονται κατ' ἑκάστον ἑκάστον ἔπος κατὰ τὸν ἐρη-
35 μῶνον τρόπον τὰ συγχωρητικά, καὶ ἐκάλεσε τοιοῦ-
τον ἔπος Ἰοβηλαίων. λέγει δὲ ταῦτα ἐν τῇ βιβλίῳ αὐ-
τῇ, ἥτις ἀρχεται τῶν ΠΑΛΑΙΩΝ, βιβλίῳ πέμ-
πτῳ κεφαλῇ πρώτῳ, ταῦτα ἡμεῖς τῇ ἐκδοσὶ τῆς
παντοδυναμίας Θεοῦ, καὶ τοῖς αἰσῶσι τῶν ἁγίων Ἀπο-
40 στόλων, καὶ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτῶν θάρσυντες, μετὰ καὶ τῆς
συμβουλῆς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ τῆς πληρώματος
τῆς ἀποστολικῆς ἐξουσίας πᾶσι τοῖς ἐν τῇ παρῶν
ἔτι τῇ χιλιοσῇ τετρακοσιοσῇ ἀπὸ τῆς ἐορτῆς τῶν γυναι-

θλίων τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰσοῦς Χριστοῦ, καὶ κατ' ἑκά-
στον μέλλον ἑκάστον ἔτι ἐκ τῆς καὶ Νεῆς αὐτῶν τῶν
Ἀποστόλων ἀλαβρίας ἐπιστῇ, ἀληθῶς μετανοῶσι καὶ
ἐξομολογητοῖς, ἡ τοῖς μέλλουσι μετανοῶσι καὶ ἐξομολο-
γηθῶσι ἐν τῇ τῇ παρῶντος ἐμοῦ ἑκατοσῶν ἐρχο-
μῶν ἔτι, ἐμὸν πλὴν καὶ πληρέστατον, ἀλλὰ
καὶ πᾶσι πληρέστατον πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν συχω-
ρησιν καὶ διδόναι καὶ δώσωμι, χαρίζομεθα καὶ χαρισόμε-
θα, ἀποφανόμενοι, ὅτι οἱ θέλοντες μέτροι γενέσθαι τῇ
παρ' ἡμῶν διδιδόναι συχωρήσεως, ἡμῶν ἐπὶ Ῥωμαῖ-
νοι, τὰ ἀλάχισον ὅτι τετακόσια σωματῶν, ἡ καὶ παρ'
ἡμερῶν ἡμερῶν, καὶ ἀπ᾽ τῆς ἡμέρας, αἱ δὲ αἰσὶ πα-
ρεπίδημοι καὶ τῇ Παλατίᾳ, ὁμοιοτρόπως ἀπὸ δέκα
ἡμερῶν ἀποστέλλονται ἐς τὰς αὐτὰς Νεῆς· ἑκάστος
δὲ καὶ πλείονες ἀξιωματῶνται, τῆς συχωρήσεως
κυρίως τρέφεται, ἥτις ἐκ αὐτῆς τῆς Νεῆς πλεον
καὶ ἀλαβέστερον θαμνίσται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

45 Περὶ κλήματος οὗτος, τῇ τῇ Ἰοβηλαίᾳ διορίσαντος γίνεσθαι ἐκ τῆς Βονιφάτιῳ ἐν ἐκάστῃ ἐπὶ ἑκατοντάδι,
ἀλλ' ἐν ἐκάστῃ ποιητικοῦ, καὶ ὡς μένηται ἀποφάσεως τῆς θυσανὺς τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὡς ἐρε-
χεται ἐν τῇ αὐτῇ βιβλίῳ.

50

Τῇ χιλιοσῇ τετρακοσιοσῇ τετρακοσιοσῇ δευτέρῃ
ἔτι ἐγένετο Πάπας κλήματος ὁ ἑκάτος. ἔτις διέταξε
τῇ Ἰοβηλαίᾳ ἔπος γίνεσθαι ἐκ τῆς ἐκδοσὶ ἔτι
ὡς διώρισεν ὁ Βονιφάτιος, ἀλλ' ἐν ἐκάστῃ ποιητι-
κῇ, καὶ ἐκ τῆς βιβλίου αὐτῆς, ἐν τῇ ἐργῇ περὶ

τῆς ἀποφάσεως ταύτης, μένηται ἐκ τῆς θη-
σανὺς, ἐκ τῆς ἐργῆς αὐτῆς πρὸς συγχωρητικά οἱ
Πάπαι, φησὶ γὰρ, ὁμοιοτρόπως τῇ Θεῷ τῶν ὁμο-
μῶν καὶ ἀδελφῶν Ἀμνὸς τῇ πολυτιμῇ αἱματὶ αὐ-
τῆς ἐξουσίας ἡμᾶς (ὁ περὶ ἐν τῇ θυσανὺς τῆς
Σταυρῆς

σταυρῶν τῇ τραπέζῃ ἀνδύθωρος θυσιᾶς ἐξέχεον) ἔ-
ραντες μικρὰ αἵματα. Δὲ πάλιν καὶ ὑποτάσσιν ὁμο-
σιν τὰ λόγια ἀφικατὴ ἦν ὑπὲρ τῆς τῆς κόσμου σω-
τηρίας, ἀλλ' αἱ πληθύνοντες ὡς ποταμὸν τινὰ τῶν αἵματων
αὐτῶν ἀκχυθόντες, ὥς ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἕως τῆς κεφαλ-
λῆς ἐκ δόρυσκεθαι ἐν αὐτῇ ἔδεν ὑμέτεροι, ὅσον γὰρ
ἐκείθεν ἐστὶν ἰδεῖν, ἵνα μὴ κενὴ καὶ ματαία καὶ πε-
ρητὴ ὁποκατασταθῇ ἡ ἀπολαυστική τοσούτης ἐκχυ-
σεως, θησαυρὸν τῇ πολυμενίᾳ ἐκκαταστήσας ἐκτί-
σας, βυζυγίᾳ θησαυρίσας τοῖς αὐτοῖς τέκνοις ὁ
ἀγαθὸς πατήρ, ἵν' ἕως ἅπασι ὑποδείξῃ ὁ θησαυ-
ρὸς τοῖς ἀνθρώποις, ὥστε εἰ τινὲς ἐχρήσαντο, τῆς τῆς
θεοῦ ἀγάπης μέτροι γινέσθαι, ὅνπερ θησαυρὸν ὅσα
ὡς σκευὴ κατὰ κέρδιον, ἐκ ἐν ἀγῶνι κρυπτόμενον,
ἀλλ' ὅτι γε καὶ μακαρίων πέτρων καὶ κλειδῶν καὶ τῆς
οὐρανῆς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποδόσεως καὶ βικαρίᾳ ὅτι τῆς
γῆς παρέδωκεν ὑπὲρ τῆς ἀντιμισθίας αὐτῶν σωτηριω-
δῶς τοῖς πιστοῖς ὅτι ἰδέσθαι καὶ δόλοιοις αἰτίαις, καὶ
μὴ δὴ λαοὶ ὑπὲρ τῆς καλότητος, καὶ δὲ ὑπὲρ τῆς με-

ρικῆς συγχωρήσεως τῆς ἀλάττας ἀμαρτίας ὁ φελο-
μῆς χερνικῆς ποιητῆς, τοσούτον γενικῶς, ὅσον καὶ
ἰδικῶς (καὶ δὲ καὶ τῇ θεῷ ἀρέσκων γυναικῶν) ἀλη-
θῶς μετανοῶσι καὶ ἐξομολογημένοις πατρικῶς καὶ δι-
ασπαστικῶς ἐπιτιθέμενοι. Περὶ τὸν σωρὸν δὲ τῶν τῶν
θησαυρῶν τῆς μακαρίας θεοτόκης καὶ πάντων τῶν ἀγί-
ων ὅσοι τῶν πρώτων καὶ ἕως τῶν ἐσχάτων διηκῶν οἱ μισθοὶ
πολὺς περιγμὸς ὑποδείχων γινώσκονται, καὶ ἐκ ἐστὶν
ἐν ὁπωσὶν φοβεῖσθαι πάλιν κρύπτειν καὶ μένουν τῶν τοι-
αύτων θησαυρῶν, τόσον ἀλλὰ τὰς ἀπίστους, ὡς ἀποδο-
μῶν, μισθῶν τῶν χερσῶν, ὅσον καὶ ἀλλὰ τῶν, ὅτι
ὅσον πλείονες ἐκείνης ἐπιτιθέμενοι τῶν θησαυρῶν ἔλκον-
ται καὶ πάλιν διηγοσώμενοι, ποσῶν μάλλον ἀξίανται
αὐτῶν τῶν μισθῶν ὁ σωρὸς, ὥστε ὅτις μακαρίας
μνήμης βοικαρίας ὁ ὁ γὰρ ὁ ἀποκατάχος ἡμῶν δι-
σεβῶς λίαν τοῖς τὰς καὶ τὰς, ὡς εἴρηται ἀντι-
θεῶν, ἀποδείξω ἡθέλησεν, ὁποσάκις μετὰ καὶ συμ-
βλήῃ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, ὡς εἴρηται ἀντιθέτως.

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Η΄.

Περὶ τῶν αἰτίων δι' αἷς ὁ Πάππας ἔπος κλήμης εἰς τὸ πονητικὸν ἔπος τὸν ἰοβηλαῖον ὡς γινέσθαι, καὶ περὶ
τῆς ἀρχῆς τῆς βλάβης αὐτῶν.

Ἡμεῖς δὲ σκοπεῖντες, ὅτι ἐν τῇ μυσταγωγίᾳ νόμου (ὅν
ὁ κύριος ἐκ ἧλθε καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι) τὸ
πονητικὸν ἔπος ἰοβηλαῖοι ἀφίεσεως καὶ χαρᾶς καὶ
ἱερῶν ἡμερῶν ἀφικατὴς ὀνομάζοντες, καὶ ὅτι αὐτοῖς ὁ πον-
ητικὸς ἀφικατὴς ἐν ταῖς ἀφικατῆς τῆς παλαιᾶς
μὴ ὅσοι τῆς τῆς νόμου δόσεως, τῆς δὲ καὶ ἐκ τῆς ὁ-
ρατικῆς τῆς ἀγίας προέμμεναι εἰς τὰς μαθητὰς ὁποσάκις,
δι' ἐξιδότου ἡ ἀφίεσις τῶν ἀμαρτιῶν, εἰς ἡμῶν ἀ-
γαθῶν, καὶ ὅτι τῶν τῶν ἀφικατῶν ποσῶν καὶ μεγάλων
μυστηρίων τῶν θείων γραφῶν ὁποσάκις, καὶ πάλιν
βοὴν μερικῶς τῶν ἡμετέρων λαῶν τῶν ῥώμης, τῶν παρ' ἡμῶν
παπῶν ἀφικατῶν, καὶ ἡμεῖς κατὰ μυστήριον καὶ ἀφικατῶν
ἀλλὰ ἰδίων καὶ σιωπῶν κρυπτῶν ὅτι τῶν διατεταγ-
μένων, καὶ ἰδικῶς ὑπὲρ πάντων τῶν χερσῶν καὶ λαῶν
ἀφικατῶν καὶ λεγόντων, κύριε ἀφίεσον αὐτοῖς
τὸν θησαυρὸν τῶν, πάλιν πάλιν τῶν ζώντων ὡς αὐτοῖς,
τῶν ὑποκαταστάσας ἐκ τῆς ἡμετέρας καλῶν ἀφικατῶν πο-

θεῖντες, ἐμὴν ἵνα καταπαύσωμεν ἐκείνους τῶν ἰσχυ-
ρητικῶν λαῶν τῶν καταπεπρωμένων πάλιν καταλαλῶν,
ἀλλὰ ἵνα τῶν τῶν λίαν ἀγαπητῶν λαῶν καὶ πάντων τῶν
πιστῶν ἡ ἀφικατῶν ἀφικατῶν, λαμπρῶς ἡπίσις, ζῇ ὁ
ἐλπίς, καὶ ἡ ἀγάπη περισσοτέρως ἐκτερεῖται, καὶ
θελόντων τῶν πλείων γινέσθαι μετόχων τοιαύτης
συγχωρήσεως, ὅλγιον ὅσοι τῶν ποσῶν ἀλλὰ πάλιν βλα-
χύνεται τῆς ἀνθρώπων ζωῆς διηκῶν φθόγγος τὸ
ἐκαστὸν ἔπος, μετὰ καὶ τῶν συμβεβλητῶν τῶν ἀδελ-
φῶν ἡμῶν πάλιν ἀφικατῶν τῶν σιωπῶν ἐκδοσιν
ὅσοι τῶν αὐτῶν ἀφικατῶν ἐυλόγων αἰτίων εἰς τὸ πονη-
τικὸν ἔπος ὀνομάσας ὁποκαταστήσας, ὁποσάκις
μετὰ καὶ συμβεβλητῶν τῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν πληρω-
ματος (καὶ καθεξῆς ὡς εἴρηται ἀντιθέτως) ἀφικατῶν
βλάβης, ὀΜΟΝΟΓΕΝΗΣ. βιβλίου πέμπτου κεφαλῆς
δούτερος.

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Θ΄.

Περὶ οὐρανῶν ὅσων, τῶν αἰς τὸν τριακσὸν τρίτον ἔπος μεταγαγόντες τὸν ἰοβηλαῖον, καὶ τὸ μέγεθος πάλιν δούτερος
Παπῶν, τῶν αἰς τὸν ἑκσὸν πέμπτου ἔπος μετενεγκόντες τὸν ἰοβηλαῖον, καὶ ποσῶν ἀφικατῶν τῶν, καὶ ποσῶν.

Μετὰ τὸν κλήμην τῶν οὐρανῶν ὁ ἔκτος, ὅς ἐγε-
νετο ὡς ἔτι χιλιοσῶν τριακοσίων ἐβδόμητος ὁ γὰρ,
μετέφερε τὸν ἰοβηλαῖον, ὡς φησὶ ὁ ὀνόματός, ὅσοι
τῶν ποσῶν ἔτις αἰς τριακσὸν τρίτον, καὶ ἐώρασεν
αὐτὸν εἰς τὸν χιλιοσὸν τριακοσίων ὀνομάζον. τῶν
δὲ ὁποσάκις τὸν πάλιν χιλιοσῶν τριακοσίων ὁ γὰρ
ποσῶν ἐν αὐτῇ, ἐώρασεν αὐτὸν ὁ δὲ ἀφικατῶν αὐτῶν βοικα-

τις ἑκτος, λέγει ὁ αὐτὸς ὀνόματός. τέταρτον ἰο-
βηλαῖον ἐποίησαν ὁ αὐτὸς εἰς τὸν χιλιοσὸν τετρακοσίου
ἑκτον. εἰς δὲ πάλιν συκοδοῦν πάλιν ἐν κωνσταντῇ γυναικῶν
Πάππας ὁ μαρτῖνος, ἐώρασεν τὸν ἰοβηλαῖον, καὶ ὁ πέ-
ντετος τὸν χιλιοσὸν τετρακοσίων τριακοσίων καὶ ἑξῆς
Νικόλαος ὁ πέμπτος ἐώρασεν ἑκτὸν ἰοβηλαῖον, καὶ
ἀπέθανον εἰς τὸν χιλιοσὸν τετρακοσίων πονητικὸν
πέμπτου.

πέμπων. Παῦλ^ο ὁ δούτερος ἄς τὸ χίλιον τετρα-
κοσίον ἐξηκοσὸν τέταρτον μετέφερε τὸν ἰσβαλῶν
αἰ^ς ἔτ^ο ἐκκοσὸν πέμπων, ὡς μαρτυρεῖ Σίκς^ο ὁ τέ-
ταρτος καὶ Διδόχ^ο αὐτῷ ἐν τῇ βέλῃ αὐτῆς, ἥτις
5 ἄρχεται, ΚΑΘ' ΟἷΝ ΤΡΟΠΟΝ. καὶ αὐτὸς δὲ ἐν τῇ περὶ

συγχωρητικῶν βιβλίῳ πέμπῳ κεφαλῶν τεταρτῷ,
καὶ ἴδε περὶ τῆς κατωτέρω βιβλίας οὐδεκάτης κε-
φαλῶν τέρτον. ἀλλὰ δὴ καὶ αὐτὸς ὁ Παῦλ^ο λέ-
γει πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ βέλῃ αὐτῆς, Εἴς ὧν καὶ ἡμεῖς δι-
δύλογας αἰτίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι'.

Περὶ Ἀλέξανδρου ἱκτα, τῷ καὶ ὃν ἄλλαι πόλεις, καὶ σχεδὸν κατὰ τὰς πλατείας τὸν ἰσβαλῶν ποιεῖν
10 θρασυτέαν^ο, καὶ ὅτι ἔτι Λέοντ^ο δεκάτης μαρτύρος εἰς αἰτίας τῶν συγχωρητικῶν Αἰρεσιάρχης εὐρίετο.

Ἀλέξανδρος ὁ σὺν^ο ἐπίσημος ἰσβαλῶν οὐδὲν,
περὶ τῷ γράφει ὁ Πολύδωρ^ο Βιργίλι^ο ἐν τῇ
περὶ τῶν ἐφορευτῶν τῶν πραγμάτων βιβλίῳ οὐδὲν
15 κεφαλῶν πρώτῃ τῶντα, Ἀλέξανδρος σὺν^ο, ὅς ἐ-
γένετο Πάπας ἐν τῇ χίλιον πεντακοσίον, ἀκολυ-
θῶν τῇ Δατῶν^ο τῇ Σίκς^ο, ἥρξατο ποιεῖν τὸν ἰσ-
βαλῶν ἐμὸν ἐν Ῥώμῃ, ἀλλ' ἐτι καὶ αἰς μακροῦς
Ἐπαρχίας καὶ πόλεις, καὶ ἐν παντὶ ἔδουε, καὶ σχεδὸν κα-
20 τὰ τὰς πλατείας, ἀσφασιζόμεν^ο ἐμὸν ἐν τῷ τοιούτῳ

Δὲ ὠφέλεσαν τῷ χειριστικῷ πληρώματος, καὶ μάλ-
ιστα ἵνα μὴ κοπιῶσιν οἱ πῖσις ἐρχόμενοι ἄς Ῥώμης
ἐν ἐκάστῳ ἰσβαλῶν, ἦν ὅμως τὸ αἶνον τῷ ἀσφασι-
σαι τὸν Ἀλέξανδρον κακὸν ἐπὶ τοῖς κακοῖς ἡ ἐπαύρατος ση-
μῶν. Ἐν τῇ χίλιον πεντακοσίον δεκάτῳ τέρτῳ ἐγέ-
νετο Πάπας Λέων ὁ δέκατος, καὶ ἔδουε ἐν τῇ χίλιον πεν-
τακοσίον ἐκκοσὸν πρώτῳ, ἐπὶ τῇ τῆς ἐγένετο Αἰρεσιάρ-
χης μαρτύρος ὁ Ἀνέτερος ὑπὲρ αἰτίας τῶν συγχωρητικῶν,
καὶ ἴδε κατωτέρω βιβλίῳ οὐδεκάτης κεφαλῶν πέμπῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ'.

Ὅτι πᾶν ἀπλῶς καὶ ἐν παντὶ ἴσῳ οἱ τῶν κληδῶν τῆς πλατείας ἔχοντες Πάπαι συγχωρητικῶς διδόναι,
25 Δὲ τῶν πανταχῶς ὑποσημασμένων πραγμάτων πωλεῖντες αὐτὰ, πληρῆς καλῶν.

Ὁ μόνον τοῖς ἀπὸ σέπτερας τῆς ἐξῆς τόπης, ἡ καὶ
τινὰς βεβύλας ἀσφασιζαὶ ποιεῖν ἐπὶ τῶν ἱκα-
νῶ ἀριθμῶν, ἡ καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς ἐξῆς τῶν ἀπὸν μαυδῆ-
30 λων, ἡ καὶ ἄλλαι τῶν ἀσφασιζαὶ, ὡς λέγουσιν οἱ σο-
φοὶ τῶν παλαιῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀσφασιζομένοις αἰσθί-
ναι ἱερὸν πόλεμον, ἡ καὶ τοῖς ἀσφασιζαὶ ἀσφασι-
ζομένοις διδόναι ἀργύρια (ὡς διορίζει Σίκς^ο ὁ τέ-
ταρτος ἄς ἄλλων αὐτῶν βέλῃ ἀσφασιζομένων, καὶ καὶ
35 τοῦ κυριακοῦ, βιβλίῳ πέμπῳ κεφαλῶν πέμ-
πῳ) καὶ χρεῶν βολεῖας ἐρεγομένης, ὅς Πάπας ἐν
ἐκάστῳ καὶ ἐν συγχωρητικῶν κατὰ τὴν βέλῃ αὐτῆς
χαλεπεται. καὶ δὴ ἀσφασιζομένη αἰς πᾶσι Ἐπαρχίαι
αἱ τῶντα ἀναμένει λαχόντες, καὶ ὁ ῥῆθός Σίκς^ο ἐν
40 τῇ βέλῃ, ΚΑΘ' ΟἷΝ, καλῶ ἐρεγομένης, ὡς κέρδος
ποιεῖταις ἐν τῇ συγχωρητικῶν ἡτοι, ὡς λέγουσιν
τὸν ἑλῶν αἰς τὸν βίον βοιφατίαν τῆς αὐτῆς, οὐδὲν
ὑστερεῖν ἔτ^ο αὐτὸς τῶν ἀπὸν ἀσφασιζαὶ, αἰμὴ ὑπὲρ

καὶ τοῖς συγγενέσιν, ὑπὲρ ὧν τὰ πάντα ἔπραττε,
σφόδρα γὰρ πολλὰ κακὰ Δὲ τῆς σιμωνιακῆς ἀσφασι-
ζομένης ἐγένετο, ἐπειδὴ ἐξήτει κατὰ τῆς δικῆς
τῶν πάντων αἰτῶ ἀσφασιζομένων καὶ ἀσφασιζομένων καὶ οἱ λοιποὶ συγ-
γενεῖς αὐτῶν, αἵτινες πολὺ πληθύνοντες ἐκέρδους ἐνεκα ἔλ-
θον αἰς Ῥώμην, καὶ δὲ συγχωρητικῶν, ὡς καλὸν
ταὶ πληρῆς, ἐν τῇ πανταχῶς ἐπὶ τῇ, ὡς καὶ τῇ
ἐξῆς τῶν ὑποσημασμένων γραμμάτων καὶ τῶν ὑπο-
νήων κληδῶν παντάσῃς καταχυνώσθαι, οὗτοι ση-
μαίνοντες, ὅτι καὶ περὶ τῆς τῆς ἀσφασιζομένης ἐργα-
στασίαν ὅπερ λέγει ὁ Χρυσοστόμ^ο οἱ μίλις τρικο-
5 ἑκτὴ αἰς τῇ πρώτῃ πρὸς Κορινθίους, οὐδὲν κα-
πλάξ διενηνοχε τὰ παρ' ἡμῶν, τὴν γὰρ ἐστὶ σιμων-
νία, ἀλλ' ἡ ἀσφασιζομένης καταχυνώσθαι. καὶ περὶ τῆς τῆς
μικρῆς πληρώματος τῶν κληδῶν ἀσφασιζομένης ἐξ ἑβδόμης
βιβλίας τέρτῳ, κατ' ἀρχῆς τῆς πλάνης Μυσήρια πᾶσιν
ἀσφασιζομένης ἡ ἀσφασιζομένης, ἀπὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας,

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

45

Περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῆς πατερίδος^ο Λέοντ^ο δεκάτης, καὶ τῶν κατὰ πᾶσαν βασιλείαν γραμμάτων αὐτῶν καὶ
κηρύκων καὶ πραγμάτων, τῶν μὴ τῶν ἰσβαλῶν κατὰ τῇ τῶν ἀργυρίων δόσιν τοῖς λαμβανούσιν ὑποχρε-
50 μῶν, τῶν δὲ τὰ ἀργύρια ἐπὶ τὸ τιμᾶν τετραγώνων, καὶ περὶ τῶν κατὰ τῆς ἀσφασιζομένων τῶν διδόνων
μαρτύρων τῶν ἀσφασιζομένων.

Ἐχόντων αἱ πᾶν μεταταῦτα περὶ Λέοντ^ο τῆς δεκά-
της, ἀπὸ δὲ δέον αἱ πᾶν καὶ αὐτῶν αἰς περὶ αὐτῶν,
ἐπὶ τοῖς ὅτι Λέων ὁ δέκατος Πάπας τῆς Ῥώμης ὁ κα-
ταγόμεν^ο ὑπὲρ τῆς γυναικῶν τῶν μεδόνων, τῶν γυναικῶν

φλωρεντίν^ο, κατὰ τῇ ἐξῆς τῶν ἡ ἐνὸς μίλιον ἔχει
αἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας τῶν χειριστῶν, πολλαπλά-
σιόσας ταῦτῳ τῶν ἐν αὐτῶν συγχωρητικῶν τῶν κα-
νομένων κατὰ τὸ ὑποσημασμένων τῶν ἀσφασιζομένων
ἀπὸ τῆς

876

ἀπέστειλε κατὰ πᾶσαν βσιλείαν γράμματα καὶ
 διπλώματα, οὗτοις ὑπέχρετο πῶς ἄφειν πῶν ἁμαρ-
 τημάτων καὶ πῶν ὀνείνοις σωτηρίαν, πῶν ἐχθρόντων,
 ἀλλὰ τοῖς διδῶσιν ἀργύρεα, καὶ τὰ ἐδίδαν ὁ διδούς.
 οἱ δὲ πῶν ὀφειλομένων τούτων ἔστειλε κήρυκας καὶ προκ-
 τήρας, οἳ οὖν πατεροῦσιντο σκυόφυλάκια κατὰ
 πάσας τὰς ἑπαρχίας, ἐκάλουν δὲ ταύτην πῶν ἄφειν
 πῶν ἁμαρτιῶν λεξομένην τινὶ συναθροισμῷ ἐκ
 τῶν πτωχῶν ἸΝΔΟΥΛΕΝΤΖΙΑΝ, πρὸς ταῖς, ὅστις
 ἦθελε καταλύειν τὰς νομισμῶν κησίας, καὶ
 ἐδίδον ὡς, ἡ γάλα, ἡ τυρὸν, ἡ κρέας ἐδίδαν αὐ-
 τῷ θέλημα, καὶ ἐλάμβανον ἐξ αὐτῶν ποσότητες ἀργυ-

εἶναι, πωλῶντες τὴν κατάλυσιν. Ἦν δὲ τότε ἐν
 πεμπτηνίδι φερέιον Σαξονίας, κείνων ἐπὶ τὸν
 ποταμὸν Ἀλβιον Μαρτίν⁹ ὁ Ἀντερ⁹, Θεολόγ⁹
 Αὐγκσιν⁹, ὅτε διὰ τῶν χρημάτων τῶν ἐκ τῶν
 γυναικῶν ἀπὸ τῶν Αὐγκσιν⁹ ἡνός, ἐπὶ τῶν χρημάτων ἤρξα-
 ται μετὰ τὸ χιλιοσὲν Μασκοσιόσεν ἔτι διὰ τῶν
 ἐξ ἑτ⁹ παρεξωθεῖς ἐπὶ τὴν λιβύλιν καὶ τὴν
 διδαχὴν τῶν πωλόντων τὰ συγχωρητικά καὶ συ-
 ναγόντων χρημάτων, καὶ συχωρητῶν καταλύει
 τὰς ἡσέας, ἐβλέπετο καὶ πλωτῶν τὸ κοινὸν λαόν, ἰο-
 ῆρξατο διδάσκει καὶ τῶν τοιούτων ἀσβεημάτων κατὰ
 τὸ χιλιοσὲν πωτακοσιόσεν δέκατον ἐξεδόμον ἔπει.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

Ὅτι αἴτιον τῆς ἐναντιότητος τῶ Μαρτίνω, εἶπε ἐκ τῶν συγχωρητικῶν χερίματι ἐν καπηλίοις καὶ πορνείοις καταπαυώντες πρέκτορες.

Λέγα δὲ τὰ κωμικοὶ Ἀνυσταῖς ὁσωνοῖς, τὴν λέον-
τα εἰς τὰ τοιαῦτα ὡς ἀκινηθῆναι ὑπὸ Ἀνυρῶ-
ντος Πικρίας ἀλιτρείας καὶ ὠμότητος, ὥς ἤκεν καὶ παύ-
τα, καὶ ὁρῶντας τὰ χαρτῖα καὶ εἰς Γερμανίαν ὡ-
ς ὅθεν ἠσταντὶ ὁ Ἀλτρερς, καὶ ὅτι οἱ περὶ κωμικοὶ οἱ
σωμαγούτες τὰ ἀργύρια περὶ ὧν δίδουσαν τὰ χαρτῖα,
ὅσα πάντων αὐτοῖς εἰς τὰ καπηλῆα, εἰς τὰ πορνοσάσια καὶ

εις ἄλλας μίστες καὶ κατηρημένες τρίπες, ὅθεν με-
τῆχον τῶν ὑπεργουρῶν τῇ Πάπᾳ καὶ ποιοῦσι καὶ 20
πόροι, καὶ πάντες ἐβέβηλ^{ον} καὶ ἐβλάδην^{ον}. ἔν^{ον}
ὁ πῶτων ἀνθρώπων ταλαιώτατος καὶ πλημπτής Λύ-
τερος ἐκ τῆς αἰτίας τῶν συγχωρητικῶν ἐγένετο Αἰ-
ρεσιάρχης, καὶ ὃν πολλοὶ καὶ μεγάλοι ἄνθρωποι βλάσφη-
μοι, καὶ τὰ συγχωρητικὰ ὁμοῦς διηκόως ἠγωνίσαντο. 25

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

Περὶ τῶ ἐν τῇ Τάργῃ ἑπώντος τὴν Διάλογον Γρηγόριον Διδάσκαλον καὶ Δανομέα πῶς συγχωρητικῶν τῶ-
των γραμμάτων ἐπὶ κατέυσι παπιαῖς .

Ὁ σωθὲν ἄνθρωπος πάλιν συνήσθη τῷ παπισμῷ, ἥτοι πάλιν
 τὰρναν, διηγερμένην περὶ τῶν συγχωρητικῶν τῶν
 των, λέγει ὅτι ἰδίᾳ τῶν τῶν Γρηγορίου ὁ Διά-
 λογος. ὡς ἀναγινῶσθαι δὲ εἰς ἁπλοῦς μαρτυρίας τῆς πα-
 ρὰ τῷ Διαλόγῳ τῶν διανομῆς. ὡς αὖτε τὸν Ἀκρί-
 νου ζητήματα εἰκοσὶ πέμπτῳ, ἄρτιον δὲ τῶν, καὶ
 Γαλιέλου Ἀλτιποδορῶν, ὡς λέγει ὁ Βελλαρίνους
 Βιβλίῳ δὲ τῶν κεφαλῶν εἰκοσὶ. ἥτοι δὲ εἰς δύο
 ἔστιν ὡς τὸν δέκατον τέτατον αὐτὸν μετὰ τὸν Διάλο-
 γον ἔτη ἑξῆς, ἐξαιρέτως, ὡς συνάγεται καὶ ἐκ τῶν
 Βιβλίων τῶν Βελλαρίνους περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν συγ-
 γραφῶν, ἀλλ' ὁμως ἔτε ὁ Διάλογος, ἔτε ἄλλος
 τίς τῶν πατέρων ὡς τῶν Ἀκρίνων δοκῇ εἶπαι, ἡ μαρ-
 τυρῆσαι τοιαῦτον ἔργον. λεγόντων δὲ ἡμῶν περὶ τῶν
 τῶν ὁ ὡς καὶ ὁ Γαλιέλος καὶ εἶπον ὅτι ὁ Διά-
 λογος διένειμε τοιαῦτα συγχωρητικὰ, καὶ μὴ ἔχων
 τίς ἄλλος ὑπολογισθῆναι ἡμῶν ὁ τῶν τοιαύτων ὑπε-
 ρκαταβάς Βελλαρίνους, λέγει Βιβλίῳ δὲ τῶν κε-
 φαλῶν εἰκοσὶ, ἔχων μᾶλλον δὲ τῶν ὡς καὶ Γα-
 λιέλου τῶν σεφωτῶν αὐτῶν πάλιν καταφασιν, ἡ
 πάλιν σιωπῶν πάντων τῶν ἄλλων.

Ε' λεγεται καὶ τῶν σπουδαίων καὶ τῶν ἀνωτέρων
ψευδομαρτυριῶν ὡμῶν καὶ γαλιέλας.

Π λήρως βλασφημίδι καὶ ἀποπημαίτων ἐστὶν αὕτη ἡ

διὰ τὸ αὐτὸς εἶναι τῇ βελιαρμίνῃ, καὶ γὰρ ψαλμοῖς ἐστὶ, πῶς
 γὰρ δύνατον πολλὰ εὖ πρᾶγματος μαρτυρεῖν εἰς τοιαῦτον
 μέγα πρᾶγμα λαβὼν ἡμᾶς, καὶ πιστεύσαι ὁμῶς καὶ
 Ἰακώβῳ, καὶ μάλιστα μὴ ἔσῃ τις τινὸς ἀπκαλυ- 35
 ψεως, ἢ μαρτυρίας τῇ θείᾳ γραφῇ, ἢ καὶ μαρ-
 τυρίας τῶν ἀγίων πατέρων, ἢ τῶν ἀρχαίων ἰστορι-
 κῶν συμφωνήσης, ἢ λεγέσῃ τοιούτῳ τι, καὶ μάλι-
 στα ὅτι τῶν αὐτῶν ὁκῶνων τῇ Γενησιεὶς θαυμα- 40
 σκῶν καὶ λίαν ἀξιώματικῶν τῆς ἐκκλησίας διδά-
 σκάλων, καὶ δὴ καὶ ἀπὸ τῇ Γενησιεὶς εἰς ὁμῶς πα-
 ρεβύησαν, ὡς φησὶται, ἐξῆλθον ἔτη, καὶ πῶς τῇ-
 ποδὸς ἐμαρτύρησαν, ἀλλὰ πατήρασαν ἐπακηθή;
 ἵππεδὴ ἔν ἐδὲς τοιαῦτον διδάσκαλῳ, ἢ συγγραφεὶς
 αὐτῶν ἐμαρτύρησε, περὶ αὐτῶν λίαν ψάλλοντα οἱ 45
 αἰετοὶ ὁμῶς καὶ Ἰακώβῳ καὶ οἱ τέτταρς διεπείκον-
 τες σχολαστικοί, καὶ γὰρ τοιαῦτα συγχωρητικὰ εἶπεν
 ἀπὸ τῶν πατέρων χθὲς καὶ ἀνέτετα ἐφενεηθῆς,
 ἔχοντα περὶ αὐτοῖς μὴ τὸ καθαρὸν πῦρ, ἀλλὰ θείαν
 δὲ τὸ καθαρὸν πῦρ χρυσοῦν, ὅθον ἀλφοῖς 50
 κάστρος βιβλίῳ ὁγδόῳ κατὰ λίβρεων λέγει, ὅτι
 ἐπὶ ἐδωθήθη εἶναι τινὰ μαρτυρίαν τῆς θείας γρα-
 φῆς, ἢ ἰστορίαν τινὸς ἀγίου συγγραφεὶς μαρτυρεῖσαν
 τῶν σιωπήσαν τῶν τοιούτων συγχωρητικῶν, ἀλλὰ οἱ Πα-
 παὶ καὶ μόνοι αὐτῶν ἔπλασαν, μετενεγκόντες καὶ περὶ
 θεοῦ καὶ

δεδομμένα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ συγχωρητικά (ἅτινα ῥησιν ἄγνωστον καὶ ἀνῆκεσαν εἰς τὰ ὧτα τῆς καθο-
 ῖσως καὶ ὁ διάλογος ἐδόθη τοῖς αἰτέσι) εἰς συγχώ-
 λικῆς Ἐκκλησίας .

Π Α Ρ Α Γ Ρ Α Φ Ο Ν Ι Ε'.

5

κατὰ Παπῶν , λεγόντων τὸ περιττόν αἷμα τῆ Χρυσῆ τὸν θησαυρὸν τῆς Ἐκκλησίας εἶναι , καὶ διὰ τὸν
 συγχωρητικὴν τὰς ποινὰς ἀφῆκεν .

10 Εἰς ὃ δὲ λέγουσιν , ὅτι μία εἰς τὴν αἵματι τῆ Χρυσῆ ἔσονται τὸν κόσμον , τὸ δὲ περιττόν ἐστὶ θησαυ-
 ρὸς τῆς Ἐκκλησίας , καὶ διὰ τὸν συγχωρητικὴν ἀφῆκεν
 τὰς ποινὰς , ῥητέον . Ἐνὶ καὶ τῇ αὐτῇ μονίᾳ πάθη
 τῆ Χρυσῆ ἐξηγοῦσθαι πᾶντες οἱ καταπεφυγμένοι
 εἰς ζωὴν αἰώνιον , πᾶντες καὶ οὕτως κατ' ἐκείνον τὸν
 15 τρόπον , ὡς οὐ καὶ τῇ αὐτῇ φωτὶ τῆ Ἑλίας ἕκαστος
 τὸν ἀνθρώπου φωτίζεται , καὶ οὐ τὸν τρόπον μία καὶ
 ἡ αὐτὴ παντοδυναμία τῆ Θεοῦ ἔκτισε τὸν τὸν κόσμον

καὶ μυρίας ἰδιώτας κτίσαι , ὃ δὲ αὐτὸν δὲ ὡς μερί-
 δας χρίζεται τὸ Ἄμα τῆ Χρυσῆ , ὡς ἄλλο μερί-
 δα τὸν παθιμάτων τῆ Χρυσῆ τῇ τῇ ἀνθρώπῳ
 καταρμόζεσθαι , καὶ ἄλλο ἐτέρῳ ὑπὸ μερίζεσθαι , καὶ
 ἄλλο μὴ μερίδα ἀφανίζειν τὸ πλῆθος , ἄλλο δὲ ἐξ-
 λείφειν πᾶν τιμωρίαν . αὐθαδέστατον ἐστὶ , καὶ μάλιστα
 ἀσεβέστατον τὸ πρὸς καὶ διαρεῖν τῆς ἀμετέρας σω-
 τηρίας πᾶν τιμῶν , ὡς ὁ Θεὸς ἡθέλησεν εἶναι μόνι-
 μον καὶ ἀμέριστον .

Π Α Ρ Α Γ Ρ Α Φ Ο Ν Ι Σ'.

20

ὅτι ὃ δὲ αὐτὸν ὑπὸ τῆς αἵματι τῆς καρπὸς τὸν παθιμάτων τὸν αἰώνῳ διὰ τὸν συγχω-
 ρητικὴν , ὡς ἐρεχθεῖσιν οἱ ταῦτα ἐφελόντες Πάπαι :

25 Ῥῆτόν , ὅτι ὃ δὲ αὐτὸν ὑπὸ τῆς αἵματι τῆς καρπὸς τὸν παθιμάτων τὸν αἰώνῳ διὰ τὸν
 συγχωρητικὴν , πρῶτον , ὅτι οἱ ἅγιοι ἔκ ἔχον
 τοιαύτῳ γυνάμιν ὅτε ἐπαχον , δούτερον , πᾶν ἔτι
 εἶδεν ἁλίψως καὶ βασιλείαν ὑπέφερον , ἔτι γε μὴν
 καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον οἱ ἅγιοι . Μάρτυρες , ἔλα-
 30 βον πλήρη πᾶν ἀντιμωχίαν τῆ Θεοῦ , καὶ λήψον-
 ται πληρώματα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆ Κυρίας . Τρίτον ,
 οἱ ἅγιοι ὅσα πάθη καὶ βασάναι ὑπέφερον διὰ Χρυσῆν
 ὃ περιούσια τῆς ἀντιμωχίας ἢ λαμβάνουσιν , ἐπα-
 35 θῶν , καὶ γὰρ φησὶν ὁ Ἀπόστολος , οὐκ ἔστιν ἡ παθιμάτων
 τῆ νῦν καὶ αὐτὸς πᾶν μέλας καὶ δόξα καὶ δόξα καὶ δόξα
 ναι . ὃ περιούσια εἰς οἱ μισοὶ τὸν παθὸν τὸν αἰώνῳ ,
 ὅρα ὅτε θησαυρὸς εἰς τῆς Ἐκκλησίας ὡς ὑπὸ τῆς

αἵματι ἐτέροις τοῖς συγγνώμῃ τῆς ὀφθαλμοῦνης ποινῆς -
 τέταρτον , τὸς αἰῶνες ἔχουσιν μερίδας καὶ πρεσβυτάς
 τοῖς Θεοῖν , πρεσβυτάς ὑπὲρ ἡμῶν , καὶ οὐ τὸν τρόπον ἡ
 Ἐκκλησία διώριον ἐν πολλοῖς , καὶ παρὲδωκεν ἀπ' ἑρ-
 χῆς , καὶ ἡ αἰὶς γὰρ τῇ διδάσκῃ , καὶ οἱ πατέρες
 μαρτυροῦσιν , ἐμὴ καὶ τὸ αἷμα , ἡ τὰ πάθη καὶ αὐτὴν ἁλί-
 ψως αὐτὸν ὡς ἡμῖν σωτηρίας , εἰς γὰρ ἐστὶν ὁ με-
 στίτης Θεὸς καὶ ἀνθρώπων , οὗτος καὶ μόνος τὸ αἷμα καὶ αὐ-
 εἶξα ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας , οὗτος ὁ θάνατος
 ἐποίησεν ἡμῖν ἀντίθετον σωτηρίας , εἰς γὰρ ὑπὲρ πάν-
 των ἡμῶν ὁ Χρυσὸς ἀπέθανεν , οἱ δὲ λέγοντες εἶναι
 τὸς αἰῶνες σωτηρίας ὑπὲρ μεριταίας , ἥταν πρε-
 σβυτάς , ἀλλὰ διὰ τὸς περιούσιους μισοὺς αὐτῶν ,
 οἵτινες ὑπὸ τῆς αἵματι ἡμῖν συγχώρησι . ἀντίθετον ὃ
 ἀντίθετον ἔσονται .

40

Π Α Ρ Α Γ Ρ Α Φ Ο Ν Ι Ζ'.

ὅτι ὁ Βελλαμίνος ῥητὴν ἐκ τὸν τοῖς Κορινθίαις καὶ Τιμόθεον καὶ Κολοσσαῖς ὑποσολῶν τῆ Ἀποστόλου εἰς
 μαρτυρίαν φέρων , ἵνα δάξῃ εἶναι ἰδιώτην τὸν αἰώνῳ πάθη ὑπὸ τῆς αἵματι ἁλίσκῃς ἀπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ,
 δεικνύται ὡς ταῦτα ψεύσης , ἀποκρητῆς καὶ βλάβος φημι .

45

Ὁ Βελλαμίνος εἶνα δάξῃ τὸν παθὸν τὸν αἰώνῳ (ἀπο-
 αὐτὸς καὶ πᾶν περιούσια) ὅτι ἰδιώτην ἐπι-
 θεῖται ἁλίσκῃς , οἵτινες χρεώσονται πληρώσαι ποινὴν
 χρεωτικὴν , φέρει εἰς μαρτυρίαν τὸ δέκατον πέμπτον
 50 ἐδάφιον τῆς ἀποστόλου κεφαλαιῆς τῆς δευτέρας τοῖς
 Κορινθίαις , καὶ τῆς τοῖς Τιμόθεον δευτέρας κεφαλαιῆς
 δευτέρας ἐδάφιον δέκατον , καὶ τῆς τοῖς Κολοσσαῖς κε-
 φαλαίᾳ πρῶτῳ ἐδάφιον ἑκτον τέταρτον , ἀλλὰ ψεύ-
 δεται φανερώς , ἐπεὶ δὲ ὁ Ἀπόστολος δι' οὐκ ἔστιν τὸν
 ῥημάτων βλάστη ἀπὸν ὅτι ἐπέθετε καὶ ἐδαπανήθη

διὰ τὸς ἐκλεκτὰς καὶ διὰ τὸν πᾶν Ἐκκλησίαν , ἐπεὶ δὲ
 καὶ ἐκείνους κερύττειν τὸν εὐαγγέλιον , εἰ καὶ διὰ
 πολλῶν κινδύνων καὶ πόνων πολλῶν , καὶ πάλιν παθὸν καὶ
 δαπανηθῆναι διὰ τὸν πᾶν Ἐκκλησίαν καὶ τὸς ἐκλεκτὰς , κα-
 55 ὅτι ἐν τῇ ἀντιμωχίᾳ αὐτῶν ἐς ἡμέραν τὸς ἐκλεκτὰς , κα-
 ἴδε τὸς τόπους ὡς τῶν ἐξηγητῶν ἐν οἷς καὶ τὸ Θεοδωρί-
 τον . ἀλλὰ φησὶν ὁ Βελλαμίνος , δαπανῶν ἐς ἡμέραν λαμβάνειν
 τὸν ῥῆμα καὶ διὰ τὸν πᾶν κοινωνίαν τὸν ἰκανοποιῶσιν ,
 ἡμᾶς δὲ ὑποφάσκομεν ταῦτα πάντα καὶ παντὶ καὶ
 τὸς γὰρ ψιλὸς ἀνθρώπος ὑπὲρ αὐτῶν ἢ καὶ περὶ
 αὐτῶν

ἐπιπεθεῖται ἐτέρῳ καθὼς ἰκαιοποιητικὴ ἐστίν, ἢ καὶ
μὴ δυνάτωται τεθῆναι καθὼς μιθωλικὴ ἐστίν, καὶ γὰρ οὗτι
μὲν ἐστὶ μιθωλικὰ πρὸς ἀλλήλους ἔργα περὶ μύθῳ τῶν
ποιόντων αὐτὰ διὰ τὴν θείαν ἐπαγγελίαν, διδασκέ-
μεθα, εἰ γὰρ, φησὶ, θέλεις ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ζώων, ὅ
τήρησον τὰς ἐντολάς, ὅτι δὲ ψιλὰ ἀφ' ἑωυτοῦ ἀνα-
θέρευσαι. ἐστὶν ἰκαιοποιητικὴ περὶ ἐτέρων καθὼς τῇ
βίβλῃ τῆς θείας δικαιοσύνης, ὑποτάξιον, καὶ
ὡς διόλου ἀγνώρισον καὶ βλάπτημον κατακρίνειν, καὶ
ἐν γὰρ οὗτο τοιούτων ἡ γερὰ φησὶ, ὡς αἱ πατέρες αὐτὸ ἰο-
εῖδ' ἴδαντο.

Περὶ ὧν καταφύρομεν ῥητὴν ὅτι τὸ ἐκείνου γινώσκοντες τῆς Δουλῆς μετανοίας καὶ τῶ ἀνταρκειῶν ψαλμῷ α΄ ΣΧΟ- 15
 λαστικοί, ἱεροδιδάσκοντες, οὕτως ἐμὲ καὶ ὁμοῦς τοῖς πιστοῖς μετὰ τῶ συγχωρήσαντι τῆς ἀμαρτίας χρηστικῶς ποιῶν
 καὶ κατανοῶν ὅς ἐκείνῳ ἔστιν αὐτῆς, καὶ περὶ τῆς ἐκείνου ταύτης ὁποιοῦναι, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν θείαν
 ὁποῦ τῶν τῶ ἀνυπακοῆς ῥητὴν.

τα τὸν θάνατον πρὸς πολλὴν μὴ ἀπαξιώμεν, εἰ γὰρ 20
ὁ λόγος ἦν ἡ δυνάμεις τῆς πίστεως, ἡ δὲ τῆς ἀγά-
πης ἐνεργεῖ δικαιοσύνην φόβου τῶ θανάτου, ὅτι
αὐτὸν ἦν τεσπάρη ἡ δόξα τῶν μαρτύρων, καὶ ὁ κύριος
ὅτι αὐτὸν ἔπαυσε, μαζὺ τῆς ἀγάπης ἔδωκε ἔχειν, ὥστε
τὸν ψυχὴν αὐτῶ θάνατον ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτῶ. 25
Τῷ θανάτῳ ἐστὶ μεγάλη καὶ σκληροτάτη ἐνοχλή-
σις, εἴτις τὸν φόβον ὁ ἐκ πίστεως δικαίος, μεγάλῃ
δόξῃ καὶ εὐκλείᾳ μισθὸν τῇ αὐτῇ πίστει κτάται.
Ὅθεν ἐκ ἔχον θάνατον καὶ τῶ θανάτῳ τῶ σώ-
ματι μὴ μέλλοντι συμβαίνει τὸ ἀνδρῶπιον εἰς 30
μὴ πενήνησις ἡ ἀμαρτία ἢ καὶ ταύτη τιμωρία
συνηκολούθησεν καὶ μετὰ τὸν ἄφρον τῶν ἀμαρτιῶν,
καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον συμβαίνει τοῖς πιστοῖς, ὥστε
ἐκ τῆς δικαιοσύνης φόβου αὐτῶ ἡ ἀνδρεία τῆς δικαιοσύ-
νης ἐξασκεῖται. Τοῖς τὸν τιμωρῶν καὶ περὶ τοῦ Πατρὸς 35
καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἀνὴρ γα-
ρ αὐτῶ τὰ κακὰ, ἅτινα ὑπὸ τοῦ θυμοῦ τῶ Θεοῦ ἀφ' ὧν
τὸν ἀμαρτίαν αὐτῶ ἐμελλοῦσιν συμβαίνει τῇ δὲ ἐξο-
μολογήσει τῆς ἀμαρτίας αὐτῶ ἔλαβε τὸν συγχώ-
ρησιν, ἐκόντι αὐτῶ τῶ πενήτη, καὶ κύριος 40
ἀφῆκε τὸ ἀμάρτημά σου, καὶ ὁμοῦς ἐμελλοῦσιν ἀπο-
λεθίσαναι περὶ αὐτῶ ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης. Ὅθεν καὶ ὁ
λέγεται, εἰς ὁ Θεὸς δὲ ἐκάνει τὸν ἀμαρτίαν ἀπα-
λῆσε, τίς αὖτε ἐνεκεν, ἀφῆκε τῆς ἀμαρτίας, ἐ-
πλήρωσεν ὁ ἡ ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης ἐστίν, εἰ 45
ἔτις ἐλέγεν αὐτοῖς ἀπεκλειόμεθα, τὴν ἄφρον ἀπὸ
τῆς ἀμαρτίας γυνήσθηναι, ἵνα μὴ ἐμποδισθῇ ὁ ἀνδρῶπιος
τῶ λαβεῖν τὸν σώματος ζωῆς, τὸ δὲ ὑποκολυθῆναι
ἀποτέλεσμα ἐκείνου τῆς ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης ἐστίν, ἵνα ἡ ἐξο-
βία τῶ ἀνδρῶπιον ἐκείνου τῇ ταπεινότητι ἀσκήσῃ καὶ 50
δοκιμάσῃται. ἔτις καὶ τὸν θάνατον τῶ σώματος ἀφ' ὧν
ἀμαρτίας αὐτῶ ἐδωκεν ὁ Θεὸς τῶ ἀνδρῶπιον, καὶ μετὰ
τὸν ἄφρον τῶ ἀμαρτιῶν ἀφ' ὧν ἀσκήσῃ τὸν δικαιοσύνης ἐκ
ἀφῆκε. ταῦτα ὁ Λυγαριὸς ἐκ τῶ ἀνδρῶπιον τόποις.

Ὅτι λέγοντες οἱ Ἀπὸστολοι τὸν Θεοδώριτον καὶ τὸν Ἀνυγασίνον εἰς τὸ, ὁ Θεὸς δούλωντος ἐγένετο αὐτοῖς, ψαλμικὸν ῥυθμὸν ἀναφέροντι πῶς εἰς τὸν Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐκδίκησιν, ψύδονται περὶ αὐτῶν Θεοδωρίτου καὶ Ἀνυγασίνου ὡς ἐνταῦθα δέκνυνται, καὶ ὅτι τὸ μὴ γίνεσθαι τὰ πάθη μετὰ τῶν ἁμαρτιῶν ἡφισιν οὐκ ἔστιν ἡμέτερος ποιητής, καὶ ἐξ ἐτέρων βιβλαιῶν κατέρων.

Περὶ τῶν ἀνωτέρων τόπων, τῶν Κυρίων ὁ Θεὸς δούλωντος ἐγένετο αὐτοῖς, δύο μαρτυρίας εἰσφέρειν οἱ Παπισταί, ὧν πῶς μὲν πρῶτον λέγουσιν εἶναι τὴν Θεοδώριτον, πῶς δὲ ἐτέρων τῶν Ἀνυγασίνου, καὶ ὁμοῦς ὁ Θεοδώριτος οὗτῃ ἐξηγήσει τῶν ψαλμικῶν ἀναφέρειν πῶς ἐκδίκησιν ἕκαστος τὸν Μωϋσῆν καὶ τὸν Ἀαρὼν, ἀλλ' εἰς τὸν Κορὲ, Δαθὰν, καὶ Ἀβερὼν καὶ τὰς ὁμοίας, ὧν μέρους μὲν τὸ πῦρ ἀπώλεσε, μέρος δὲ ἡ γῆ κατέπιε, καὶ μέρος ἑτέρας πληγαὶ κατεδάμασαν, ἵνα ἐκ τῆς μάθουσι οἱ ἄλλοι μὴ ἀπίσαν. καὶ δὴ ἐν τῇ δευτέρῃ Τόμῃ τῆς ἐρμηνείας τῶν ψαλμικῶν ἐν τῇ σαρκὶ λέγει ὁ Θεοδώριτος, καὶ ἐκδικῶν, Σύμμαχος ἔτι ἐξέδωκε, καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ ταῖς ἐπιθέταις αὐτῶν, τὰς μὲν γὰρ ἐπὶ τῇ μεγάλῃ Μωϋσεῖος τυραννίσαντας περὶ τῶνδε δέδωκε, καὶ τὰς πῶς φλόγῃ ἀφαιρούσας ζώοντας τῇ τὰ φῶς παρέπεμψε, καὶ τὰς Δαθὰ θάλασσαν ὀδύσαντας καὶ τὸν βυθὸν ἐκείνου περὶ τῶνδε περὶ τῶνδε ὑποβρυχίως ἐν γῇ, παρεδόξοις χρησάμενος κύμασι, τὰς δὲ κατὰ τὰς περὶ τῆς Σαμελῆς καταστάντας τῇ τῇ Σαδὶ θυμαστῇ τῶνδε δέδωκε, καὶ παντοδαπαῖς περιέβαλε συμφοραῖς. ταῦτα Θεοδώριτος συνηγορεῖ τῇ Θεοδώριτος ὁ Ἀνυγασίνος, τῇ δὲ ἐξηγήσει τῶν Παπιστῶν μάχεται. Φησὶ τοίνυν ἐν τῇ τόπῃ τῇ τῇ ψαλμικῇ περὶ τῶν Θεῶν, ὅτι ἐμόνον χαλεζοῖν τὰς ἁμαρτίας, ἀλλὰ καὶ Θεοδωρίτων δούλωντος ἐγένετο. Ἴδετε ἀδελφοί μου, καὶ τί νεθετὴ ἡμᾶς ἐνθάδε καταλάβετε. ἐκείνῳ ὁ Θεὸς ἁρπίζεται, ὃν ἁμαρτάνοντα ἐπαυδοῖς, διότι ἐκείνῳ εἰσιν ἀληθῶς δούλωντος, οἱ ἐμόνον χαλεζοῖται τὰς ἁμαρτίας ἵνα μὴ βλάπτωσιν εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα, ἀλλὰ καὶ παυδοῖς ἵνα μὴ πάντοτε ἀρέσκη τὸ ἁμαρτάνειν, ὅθεν ἐγίνωσκον ἐκείνῳ ἐν τῇ Μωϋσῇ καὶ Ἀαρὼν **40** καὶ Σαμελῇ ὁ Θεὸς τί ἐκαστάριζε. Τέτοις τοῖς λόγοις ὁ Ἀνυγασίνος ἐχρὶ τῶν ἐκαστοῦ καὶ τιμωρίαν, ἀλλὰ πῶς νεθετικῶς παιδεύειν τῶν δούλωντος τοῦ δούλωντος σημεῖον, εἴτα κινῶ τὸ ζήτημα, πότερον, ἢ ἀληθῶς τιμωρία τῇ Μωϋσῇ τὸ ἀποθανεῖν αὐτοῦ **45** τῶν ἐσελεύσεως εἰς τὴν γῆν Καναάν, καὶ ὑποκρίνεται ὅτι ἐκ τῆς αὐτῇ τῇ Μωϋσῇ τιμωρία, ἀλλὰ ἡ γῆμα. Τὸν Μωϋσῆν ἡθέλησέ, φησι, βασιλεύειν τὸ γῆμα τῶν ὑπὸ τὸν Νόμον οἰγών, διότι Δαθὰ τῇ Μωϋσεῖος ἐδόθη Νόμος, καὶ δέκνυνται τὰς θέλοντας εἶναι ὑπὸ τὸν Νόμον, καὶ μὴ θέλοντας εἶναι ὑπὸ τῶν χάριν, μὴ ἐσελεύσεως εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ ὅτι ἐξέρεθῃ τῇ Μωϋσῇ γῆμα ἦν, καὶ ἐτιμωρία. Τέως ἐκδίκησιν ἐρμηνεύει ὁ Ἀνυγασίνος τὸν πῦρ ὃν συνελάμβανον ἐκείνοι οἱ ἄγιοι ἄνδρες περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἁμαρτιῶν, μεθ' ἑαυτοὺς διήγον. καὶ ὧς ἐπὶ γίνετα τὰ ἀποδόλῃ τὰ ῥήματα

περὶ τῆς φρονιτικῆς πρὸς τὸν Ἐκκλησιῶν ἐν τῇ περὶ Κορινθίους δευτέρῃ ἐπιστολῇ, κεφαλαιῶν εἰδικάτω, καὶ περὶ τῶν δευτέρων σκόλοπος αὐτῇ τῇ σαρκὶ τῇ Ἀγγέλει Σαταῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ, κεφαλαιῶν δευδεκάτω, περὶ τῶν αὐτῶν τῇ Παύλῃ, ἵνα περὶ τῇ σκόλῃ, καὶ εἴπω ὁ Κύριος, Ἀρκῆσοι χάριν μου, ἢν ὑποκρίνῃ τῇ Κυρίῃ ἔτις ἐκτίθηται ὁ Ἀνυγασίνος, ἔγω γινώσκω ὃν Θεοδωρίτων, μὴ διδοῦμαι βελῶν ὁ ἀδύνατος, ὡς ἐμπλάσσειν ὡς κερὶν εἶδα καὶ ἐπὶ σε Παύλῃ, ἀλλὰ καὶ ἡμαῖς σε. ταῦτα ὁ Ἀνυγασίνος εἰς τὸν ἐκαστὸν εἶπεν ψαλμικῶν, ἔπερ τὸν σκόλοπα τῆς σαρκὸς ἴσως πόνον τινὰ τῶν σώματός, εἶναι λέγει. καὶ ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀνυγασίνος φησὶν, εἴπε Κύριος τῇ Μωϋσῇ καὶ τῇ Ἀαρὼν, ὅτι ὅσα ἐπιστάτετε ἀγάσασθε ἐναντίον τῇ ὑμῶν Ἰσραὴλ, Δαθὰ ἔπερ ἐκ ἐσάξετε ὑμᾶς πῶς συναγωγῶν ταῦτα εἰς τὴν γῆν ἣν δέδωκα αὐτοῖς, ἐχὼ ὁμοῦς εἰς ἐκδίκησιν ἡ πληρωμὴ ἐκαστοῦ καὶ πεινδοῖς γὰρ, φησὶν, ὁ πατὴρ τὸν υἱόν, διότι ἔμαρτε, καὶ ὁ ἰατρὸς φάρμακον τῇ ἀδύνατι δίδωσι, διότι συχεῖντα αὐτὸν βλέπει τοῖς ἀδύνατι, ἥτις τοῖς ἀδύνατι Θεοδωρίτων αὐτῶν. εἰς τῶνδε συντάται καὶ περὶ Τερτυλλιανὸς λέγει ἐν τῇ ὑπολογητικῇ αὐτῇ ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν κατὰ τῶν ἐθνῶν κεφαλαιῶν τεσσαρακοστῷ πρώτῳ, Πάσαι αἱ τῇ αἰῶνος τῆς πληγαὶ ἡμῶν μὲν ἴσως εἰς νεθεσίαν, ὑμῶν δὲ περὶ παίδου τῶνδε Θεῶν συναντῶν. καὶ Ἀνυγασίνος περὶ Τελείδος βιβλίου δεκάτῳ τρίτῳ κεφαλαιῶν δεκάτῳ ἐκτῷ φησὶ, Λυσιτελῆς τὰ κακὰ ἅπερ οἱ πῖσις εἰσεβῶν ὑποκρίνῃσιν ἡ περὶ διόρθωσιν τῶν ἁμαρτημάτων, ἡ περὶ ἀπόδοξιν τῆς τῆς τῇ βίβῃ ταλαιπωρίας. καὶ ἀλλὰ καὶ, ὅτι κόλασις ἡ παιδεία, κολάζει γὰρ εἰς ἐκδίκησιν τὰς ἐχθρὰς ὁ Θεός, παιδεύει δὲ εἰς νεθεσίαν τὰς ὑμᾶς, καὶ ἀνάγνωθι ἐν τῇ περὶ Εὐραίας κεφαλαιῶν δευδεκάτῳ. θυμῷ ἐν ἡ ἐκδίκησις καὶ ἡ κόλασις, ἡ δὲ παιδεία πατρικῇ, εἰς ἐνδομείας ὑποκρίνῃσι. ταῦτα ἐμόνον Ἀνυγασίνος, ἀλλὰ καὶ ἀπαξάπαντες οἱ ὀρθόδοξοι πατέρες φασὶν, καὶ ἴδε μελέτιον τὸν Πηγαῖ ἐν τῇ Εὐχαριστίῳ. καὶ Χρυσόστομος Ἀνδριάντων λόγῳ ἐκτῷ φησὶν, εἰ παύσῃ τὸ δεινὸν κατὰ τὸν παρὲντα εἶον ἀδίκως, Δαθὰ τῶν ἁμαρτημάτων. καὶ περὶ μετανοίας λόγῳ πρώτῳ, μόνον γὰρ περὶ τῶνδε βραχέων ἐπιζητῇ περὶ ἡμῶν, καὶ ποτὶς ἡμῶν ἁμαρτημάτων χαρίζεται ἡφισιν. καὶ λόγῳ δευτέρῳ, τὸ γὰρ δέκνυνται ἐβέννῃσι πυρκαϊῶν ἁμαρτημάτων. καὶ λοιπὸν τὰ πάθη καὶ τὰ δάκρυα ἐξ Δαθὰ χρέος ποιητῆς γίνονται, ἀλλὰ ἁμαρτιῶν συνέκων, ὃν τρεῖς ἐρῇται.

Αὐτοποφορὰ Λατίνων, καὶ τὰς χειρικὰς ποινὰς ἀμαρτίας λέγουσιν λέγοντων δι' ὧν φέρουσιν ὑπὸ τῆς Πα-
ροιμίας, καὶ Δαυὶδ καὶ τῆς Γενέσεως μαρτυρούν, καὶ ἐκ τῶν δακνούντων σιωπῆν μὴ καὶ ὑπερβῇ
τὰς ἀμαρτίας, ἐλεημοσύνας δὲ πᾶσι ποινῶν ἀφίεσθαι, καὶ λύσεις αὐτῆς.

Αὐτοποφέρουσιν αἱ παπῖσας, καὶ λέγουσιν, ὅτι καὶ
αἱ χειρικὰς ποινὰς ἀμαρτίας λέγουσιν, καὶ εἰς βε-
βαιώσιν τῆς τόλμης ταύτης παρσφύρεσι μαρτυρίας
ὑπὸ τῆς Παροιμίας κεφαλῶν δεκάτῃ οὐκ, καὶ ὑπὸ
τῆς Δαυὶδ κεφαλῶν τετάρτῃ. Ἐλεημοσύνη καὶ
ἀληθεία λυτρεῖται ἀνομία. Καὶ, τὰ ἀμαρτημάτων σου
ταῖς ἐλεημοσύναις λύτρωσαι. ὑπὸ τῆς Γενέσεως,
Εγὼ εἰμι Θεὸς ζηλωτὴς, ὑποδιδάσκει ἀμαρτίας πατέρων
ὑπὸ τέκνα ὑπὸ τῆς τριτῆς καὶ τετάρτης γενεᾶς, καὶ ἄλλα
τοιαῦτα παρσφύρεσιν, ἅτινα λέγουσιν ἐννοεῖσθαι ἐ-
πεὶ τὴν πολλὴν ἀφειδίαν ἀμαρτημάτων, τὸ γὰρ ἀφει-
δῶν ἐπ' αὐτῇ ἀφίεται, ἀλλὰ περὶ τῆς ποινῆς τῆς ἀφειδῶ-
τος ἀμαρτημάτων. Καὶ ἔτι, αἱ ἀμαρτίαι ἐκ ἀφίεσθαι
ἐλεημοσύνης καὶ ἀποποιήσεως, ἀλλὰ σιωπῆ καὶ ὑπερβῇ
ὁ Θεὸς ἀφίεται Διὰ τῆς ἐλεημοσύνης ἢ ποινῆς, ἐξ ἧς πέταται
μετὰ πᾶσι ἀμαρτίαις μένει πᾶσι ποινῶν, καὶ παρσφύρεσιν
εἰς ὑπερβῆναι, ὅτι ἀφείδη τὸ ἀμαρτηματὶ καὶ Δαυὶδ,
ἔμεινε δὲ ἡ ποινὴ ἢ ἡ πείνησεν αὐτὸν ὁ Θεός. Ἀλλὰ ῥη-
τέον περὶ ταῦτα, ὅτι ἔρηται ἀνωτέρω Διὰ τῆς ἀφειδῆ-

σε τῆς ἀμαρτίας καὶ Δαυὶδ, γέγονε μεταταῦτα
τὰ ἀπελθόντα, καὶ ὑποδιδάσκει ὡφελὲν περὶ ἐκ τῆς καὶ
πᾶσι τοιαῦτα οἱ ἐσπῆγται πᾶσι συγχωρητικῶν. ἔπειτα ἐκ
πᾶσι ἀνωτέρω λόγων φανερώτατόν ἐστιν, ὅτι Διὰ πᾶσι 10
ἀποποιῶν καὶ τῆς ὑπομονῆς καὶ πᾶσι λοιπῶν ἀρετῶν, ἦσαν
καλῶν ἔργων καὶ ποινῶν ἀμαρτημάτων, ἀλλὰ ἀμαρτίαι ἀφί-
εσθαι. περὶ τούτοις, ὅτε ὁ Πνευματικὸς ἀφίησι τῇ ἀμαρ-
τήσιν καὶ τὰ ἀμαρτημάτων, ἐκ ἀλλοῦ ἀφίησιν, ἀλλὰ Διὰ τέ-
των πᾶσι ὑπερβῆναι, ἐλεημοσύνης, νηστείας, παρσφύρεσιν 15
καὶ πᾶσι λοιπῶν ἀποποιῶν, καὶ κατὰ τὴν μετανοίαν
ἢ ἀγία γράφῃ λέγει, ὡς ἔρηται ἀνωτέρω, καὶ ἐξ-
μὴ κατωτέρω. ὑποδιδάσκει δὲ ὁ Θεὸς τῆς ἀμαρτίας
πᾶσι πατέρων ὑπὸ τῆς τριτῆς καὶ τετάρτης γενεᾶς, καὶ καὶ
ψυχῶν, καὶ γὰρ ὅτι τῇ θεοῦ ὁ ὅτι κεφαλῶν τῆς 20
Ἰεζεκιὴλ λέγουσιν, Οὐκ ὑποδιδάσκει ὑπὸ τῆς πα-
ρσφύρεσιν, ἀλλὰ κατὰ σῶμα, ἦτοι σκόλοψιν ἐγκοσμίους,
τοῖς μὴ ἀποβέβησι περὶ νηστείας πᾶσι εὐσεβῶν, τοῖς
δὲ ἀσεβέσι, περὶ τιμωρίαν, δι' αἰτίας καὶ ἐπὶ πρὸς
ὅτι ἀνωτέρω παρσφύρεσιν.

Ἐπαναλήψις τῶν λόγων πᾶσι συγχωρητικῶν Διὰ τὸ λέγειν τὰς παπῖσας, ἀφίεσθαι μὴ τοῖς ὁρῶν μετανοῶσι
πᾶσι ἀμαρτήματα καὶ ποινῶν αἰδίων καὶ μέγας ποινῆς χειρικῆς, μέγας δὲ αὐτῆς ὑπολείπεσθαι πληρώσει πᾶσι 30
μετανοῶντα ὡς τῇ παρσφύρεσιν, ἢ ὡς τῇ μέλλοντι αἰῶνι, ὃ Διὰ πᾶσι συγχωρητικῶν ὁ Παπῖς λύει. καὶ λύσεις
τῆς τελευτῶν ταύτης μυθολογίας.

Ἐπαναλήψις τὸν λόγον πᾶσι συγχωρητικῶν, καὶ
ῥητέον ἔτι εἰς σαφές ἐκκαθάρσιν. λέγουσιν γὰρ
οἱ παπῖσας, ὅτι τοῖς ἀμαρτανέσι μετὰ τὸ βλάβισμα
καὶ ἀληθείας μετανοῶσιν ἀφίεται πᾶσι ἢ ὁφειλὴ
τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς αἰδίου ποινῆς, καὶ μέγας τῆς
χειρικῆς ποινῆς Διὰ τῆς μυθολογίας τῆς μετανοίας, με-
γας τῆς χειρικῆς ὅμως ποινῆς ὑπολείπεσθαι πληρώσει
τὸν μετανοῶντα ἢ ὡς τῇ παρσφύρεσιν αἰῶνι, ἢ ὡς τῇ μέλλοντι
εἰς ἐκκλήσιν τῆς ἀμαρτίας, παρσφύρεσιν δὲ ὁ Πα-
πῖς τῆς ῥώμης Διὰ πᾶσι συγχωρητικῶν, πληροῖ τῶν
τῶν τιμῶν καὶ τῶν χρεῶν τῶν πᾶσι Διὰ τῆς δικαιοσύνης
ὑπὸ τῆς θρησκείας τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἔτι ἐλεῖται
τοῖς ἀφειδῶν τῆς ποινῆς, βεβαρμένους βιβλίων
πρώτῃ περὶ πᾶσι συγχωρητικῶν κεφαλῶν τρίτῃ, καὶ
βιβλίων δευτέρῃ κεφαλῶν δεκάτῃ τρίτῃ λέγει,
μετὰ πᾶσι ἀφειδῶν τῆς ἀμαρτίας πᾶσι Θεὸν ἐπιστρέψαν
ποινὰς χειρικὰς τοῖς πᾶσι εἰς ἐκκλήσιν τῆς ἀμαρ-
τίας. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ὡς ἐπὶ πρὸς παρσφύρεσιν ἀνω-
τέρω, ὁ μετανοῶν ἐφ' οἷς ἐπλημμέλησεν, αὐτὸν ὑπερβῆναι
τῇ μετανοίᾳ, τὰς τῆς μετανοίας κατὰ τὴν ἀφειδίαν
ἐκκαθάρσιν γὰρ φησὶν ὑπὸ κακῆ καὶ ποιήσιν ἀγαθῶν.
ὡς δὲ μὴ ἀλλ' ὁ Χριστὸς ὑπὲρ ἀμαρτωλῶν ἀπέθανον,

ἵνα τὸν ἐρχόμενον περὶ αὐτὸν ἐμὴ ἐκβάλλῃ ἔξω, καὶ
γὰρ αἶχος τῆς ἀμαρτίας τῇ πίστει ἐπιστρέψαν, τῇ 35
μετανοίᾳ Διὰ τῆς ἀφειδῆς, τὰς κατὰ τῆς τῆς πίστεως
ὁμολογίας, ὡς ὑπολείπει, καὶ ἐπιγινώσκῃς ὡς μετανοίᾳ,
ἀπαίρων πᾶσι τῇδε, ἐκ ἀκείας πᾶσι, Οὐκ οἶδα ὑμᾶς, ἀλλὰ
τὸ Δεύτερον εὐλογητὸν τῆς Πατρὸς με. ὡς περὶ γὰρ ἡ
μαρτία θάνατον παρσφύρεσιν, ἔτι καὶ μετανοίᾳ ζωὴν, καὶ ἡ 40
μετανοία κατὰ τῆς ἀφειδῆς παρσφύρεσιν ὡς τοῖς ζωῇ πᾶσι καλὰ
ἔργα, ἀλλὰ τὰς πᾶσι παρσφύρεσιν παρσφύρεσιν, ἐκ ἀλλοῦ ὅτι
ἐπὶ τῆς τῆς Θεοῦ φιλοφροσύνης κατὰ τῆς ἀφειδῆς μόνῃ τῇ
μετανοίᾳ, καὶ γὰρ δι' ἡμῶν ἡγάμεθα ζητήσας τὸ Θεὸν
καὶ ἀφαιρέμεθα, αὐτὸς γὰρ ὁ Θεὸς πᾶσι κατὰ τῆς 45
τοῖς μετανοῶσι, παρσφύρεσιν καὶ πᾶσι ἀφειδῶν πᾶσι ἀμαρ-
τιῶν ὁμολογίας Διὰ τῆς οἰκτιρῆσεως αὐτῆς. ἔπειτα τίς ἢ
ἀνάγκη, ἵνα πᾶσι ἐκκαθάρσιν μετανοῶντα μὴ καὶ ἐκκαθάρσιν
ὑπολείπωσι τῆς ἐνοχῆς. οἱ παρσφύρεσιν καὶ ὑπερβῆναι
πᾶσι ἐκκλησιῶν ὡς ἐκκαθάρσιν Θεὸν καὶ ὑποφῶνται 50
καὶ οἰκονόμοι μυθολογίας Θεοῦ, τίς ἢ ἀνάγκη, ἵνα μὴ ἀ-
πολύσας κατὰ τῆς αἰτίας, ἔτι καὶ τῆς ἐνοχῆς,
ἀλλὰ πέμψωσιν ἢ εἰς χειρικὰς ποινὰς, ἢ εἰς τὴν ἐργασίαν
τῆς παρσφύρεσιν, ταῦτα μελέτιος Πιπῶν ὁ Παρσφύρε-
χης Ἀλεξανδρινός ὡς τῇ ἐγκυκλοπαιδίᾳ αὐτῆς, καὶ μὴ
Φαμί,

Φαίδῳ, ὡς ἡμετέροια τῶν πατρὶς συγχύσασα, ἡ-
νῶν γάρ ἐστι, ταύτησιν ἁμαρτίαι, ἀλλ' ἀκριβὲς καὶ
τελὴς γινώσκω, λέλυται καὶ ἡ ἁμαρτία καὶ ἡ ἐπ'
αὐτῇ τιμωρία, καὶ τὸ κωλύον ἔδεν, ἀπολυθόσας τῇ
5 σῶματι, ἐν τῇ κλήρῳ τῶν σωζομένων καταγαγῆναι,
ἐν δ' ἐλπίδι ἡμετέροια αἶα, πάντως ἐν δ' ἁμαρτίαι
ἀφάρθῃ, καὶ ἀφάρθῃ ταῖς τιμωρίαις ἐκείναις ἀνι-
χονται αἵ ἕως ἀποβιβόντες, ὅχι τὴν πλὴν ἀφῆσαν
ἐκομίσαντο, πλὴν δὲ ποικίλ' ἐκέφθασαν ὑποτίσασθαι.
10 πολλὰ δὲ τοιαῦτα κατ' ἡμέραν ἁμαρτανόμεν, ἐφ' οἷς
ἡ ἐν δ' ὅλως, ὅτι γινώσκω μετανόων, ὅτι δὲ ἐτέρων ἡ-
νῶν προξένων ἀντιστηνόντων αὐτὰ, καὶ ἀφάρθῃ πο-
λλὰ τῶν τοιούτων ἐν τῇ κλήρῳ τῇ θανάτῳ, ἡ μετὰ θά-
νατον τὰ μὴ ὑπὸ τῆς θείας ἀγαθότητος παρορῶνται
15 κατὰ τὸν αἰὸν Διούσιον, τὰ δὲ δι' ἀποκρίν καὶ
δύναμι καὶ τῇ ἀλλοίῃ, ὅσα ὡς τῆς ἐκκλησίας ἐπὶ

τοῖς πεθνεῶσι γίνονται, συγχαίρονται. ταῦτα οἱ
ἀναπλῆκται Δὲ μαρτυροῦν τῇ ἐφῆσεν ἐν τῇ φηρέσσει.
τέταρτον μυστήριον ἐπὶ τῇ τῆς μετανοίας, δι' ἧς τῶν
κατ' ἐέργειαν ἁμαρτημάτων ἀφιεμένων, τὰ ἀγαθὰ
αὐτοῖς ἀναλαμβάνονται ἐν τῇ ἀνθρώπῳ τὰ Δὲ τῆς
ἁμαρτίας ἀπολυθότα, ἡ τῆς δὲ μετέροια ἐν τῇ συν-
τελεσθῇ τῆς καρδίας καὶ τῇ ἐξομολογήσει τῆς σῶμα-
τος σωμαίσταται μάλιστα, καὶ ἐν τῇ ἱκανοποίησιν τῇ
ἐργῳ, ὅτε μὴ ἀργαίᾳ τῇ θανάτῳ περισσῆς. ταῦτα
Γονιᾶδι ⑥ ὁ σχολάριος ἐν τῇ κωνσταντίνῃ ἱερέως τῇ
ἀγγλικῇ ἐκκλησίᾳ τῆς πίστεως. ἰδέτω ὁ φιλομα-
θὴς καὶ πλὴν ἀντίρρησης κατὰ τὰ δεκάτα ὁ γδοὺς κε-
φαλαίᾳ κυρίως ἐν τῇ ἡμετέρῃ εὐχαριστίᾳ, καὶ τῇ
συρίᾳ πλὴν ἀντίρρησης τῇ αὐτῇ κεφαλῇ, καὶ
μὴ μὴ ἐν τῇ αὐτῇ τῷ τῷ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΒ'.

20 ἀνθυποφέρει λατίων, πλὴν ἀναπλῆκτῳ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ τῆς μετανοίας μυστηρίῳ σερίως ὑποτίσασθαι πλὴν
ἱκανοποίησιν λεγόντων, καὶ ἀπολογία ἡμῶν, πότε πλὴν ἱκανοποίησιν ἐπιτίθεσθαι τῇ μετανόῳ, καὶ μετὰ
τίς ⑥, καὶ ἀφάρθῃ, καὶ πότε μόνον ἀρκεῖν ὑγέμεθα πλὴν τῇ μετανόῳ, ἐπιτελεσθῶν.

25 **Α**νθυποφέρει οἱ αὐτοὶ, ὅτι ἡ ἀναπλῆκτῳ ἐκ-
κλησίᾳ ἀναλαμβάνουσα περὶ τῇ μυστηρίᾳ τῆς
μετανοίας, ὑποτίσθαι σερίως πλὴν ἱκανοποίησιν, ἢ
καὶ οἱ πατέρες ἐν τοῖς κληρίδι διορίζουσιν. ἀλλ' ἔρπτε-
ον, ὅτι ἐν τοῖς μετανόῳ καὶ ζῶσιν ἰσχυρῶς ἡ παθολογία
ἐκκλησία διδάσκει πλὴν ἱκανοποίησιν, ἀλλ' ἱκανοποίησιν
30 φρονεῖ, ἐκ ἀπαιτήσεως χρονικῆς ἐφαλομένης ποιῆς, ἐ-
πληρῶσιν ἡμέρας ἐκ ἐκείνης ποιῆς, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀξίαν τῇ
μετανοίας, καὶ ἰδέτω περὶ τῇ τῇ τῇ ἀγίας γραφῆς
ἐν τῇ πρώτῃ ὁρῇ τῇ ἡθικῶν ὡς τῇ τῇ μεγάλῃ βασι-
λεῖᾳ. κατὰ τὴν δ' ἀφάρθῃ τῆς μετανοίας λέγει ὁ
35 αἰ ⑥ βασιλεῖς ἐν τῇ ἀποκρίσει ὁ γδοὺς καὶ ἐπὶ
δόμῳ τῇ κατ' ἐπιτίμιαν ὁρῇ τῇ ἀντικείμεν τῇ ἁμαρ-
τίᾳ ἐργῳ τῆς δικαιοσύνης, ὅπερ ὁ μετανόων κατ-
πορῶν ὁ φάλα. ὅσον οἱ ἀποδοῦναι πατέρες ἀφ-
λεγομένη, ὡς ἔρπτε, ἐν τῇ ἀφάρθῃ περὶ καθαρ-
40 τηρίᾳ Δὲ μαρτυροῦν τῇ ἐφῆσεν ἐλέγοντο τοῖς λατίνοις,
τεσσαρεσκαιδέκατον καὶ τελεσθῶν ἦν τῶν ἡρωτῶμε-
νων, ἐν ταῖς μετανόῳ ἡμῶν ἐπιτίθεσθαι ἐπιτίμια,
καὶ τίν ⑥ χάριν. λέγουσιν ὅτι ὡς ἐπὶ τῇ πλὴν ἀ-
φῆσαν καὶ πλὴν λύσιν διδόντες, ὡς περὶ ἡμῶν ἐξασίαν
45 ὡς τῇ θεῷ, τότε τῇ ἐπιτίμια πῶπορ, ἐκ ἀλλοῦ πλὴν
ἀφῆσαν διδοῦν, ἡ μετὰ τοιούτων ἐπιτίμια. ποι-
εῖν δὲ τῇ Δὲ πολλὰς αἰτίας, πρῶτον μὴ, ἵνα
Δὲ τῆς ἐνταῦθα κακοπαθείας, ἢ ἐκείν' ὁ ἁμαρτηκῶς
καταδέχεται, τῆς ἀκρίβειας τιμωρίας ἐκείναις ἀπαλα-
50 γῇ, ἐν τῇ γὰρ ἔγω τῇ ἀλλοίᾳ ὡς κακοπαθείᾳ. ὁ δὲ
σεραφείμῳ φησὶν ὁ θεολόγος Γρηγόριος, καὶ δά-
κρυσι τὸ φιλαθέριον ἀντιδίδεται. δάκρυον, ἵνα
τὸ φιλήδονον φρονεῖται τῆς σαρκός, ὅτι πλὴν ἐν τῇ
ἐχθρῇ ἀπογοινοῦ αἰῶνι, καὶ πάσης ἁμαρτίας ἐστὶν
αἰτίου, Δὲ τῇ ἐπιτίμια καὶ τῆς μεθοδείας ἐξαιρε-

25 **Δ**ὲ, τὰ γὰρ ἐνταῦθα φασὶ τῶν ἐνταῦθα ἰάματα,
καὶ πλὴν ἰδόντων ἀνάγκη δι' ὁδῶν ἀποβληθῆναι.
τρίτον, ἵνα δεσμός τις ἢ καὶ χαλινὸς τῇ ψυχῇ τῇ
δοθῇ ἐπιτίμιον, αἰς τὸ μὴ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐγχεῖσθαι
κακίαις. τέταρτον, ὅτι καὶ φύσει τῇ τῆς ἀρετῆς ἡ-
μα ἐπίσκοπον, καὶ δὲ σωματικῶν τοῖς πόσις τῇ
αἰς ἐξῆν αὐτοῖς ἐλπίσασθαι μέλλοντα, καθάπερ Δὲ
τῆς πόντης αἰς πλὴν ἁμαρτίας ὑποτίσθαι. πέμπτον,
ὅτι καὶ πίστεως λαβῶν βελόμεθα Δὲ τῆς τῇ δοθέν-
τος ἐπιτίμια καταδοχῆς, αἰ τελέως πλὴν ἁμαρτίαν ἐμ-
πῆσον. αὐταὶ μὴ αἰ τῇ ἐπιτίμια αἰτίαι, καὶ πλὴν
ρεῖ ἴσως ἔτεροι. πάντα δὲ ταῦτα παρορῶμεν ἐν οἷς
τὸ χρεῖν κατεπείγει πρὸς πλὴν ὅσοι τῇ σῶματι ἐξο-
δον, ἀρκεῖν ἡγέμεθα πλὴν τῇ μετανόῳ ἐπιστε-
φίλ καὶ γινώσκω αἰς τ' ἀγαθὸν ἀφῆσαν ἐπὶ πλὴν τῇ
ἡμαρτηκῶν ἀφῆσαν, Δὲ τῇ καὶ ἀφῆσαν αὐτὰ καὶ
πλὴν δοθῆσαν ἡμῖν ἐξασίαν, καὶ ὡς τῇ θεῷ ἀφῆσαν
πιστεύομεν αὐτὰ καὶ πλὴν ἐπ' αὐτοῖς πᾶσαν τιμωρίαν,
ὅσα γὰρ φησὶ, λύετε τῇ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένη
ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ αἰς ἐχέγγυον τῇ πλὴν θείᾳ
δωρεῇ τῆς εὐχαριστίας ἐπιτίμια τοῖς ἕως ἀπαλα-
πομῆται. τὸ μὴ γὰρ ἐπιστεφίλ καὶ μετανόῳ γιν-
πίως ἐν τῇ γνώμῃ κατὰ τῇ ἁμαρτηκῶν, τὸ δὲ μὴ
πληρῶσαι τὸ ἐπιτίμιον, ἐν τῇ κρίσει τῇ θεῷ ἐπὶ, τῇ
τῇ ἀνθρώπων ἀπεξαιρέτως τῇ βίᾳ, καὶ Δὲ τῇ βα-
σιλικῇ ὁ φιλαθέριον ⑥ ὁ φιλαθέριον μόνος πλὴν
ἀφῆσαν τῇ ἡμαρτηκῇ χαρίζεται, καθάπερ καὶ τῇ
ληστῇ πρὸς ἐχάταις ἢ ἀναπνοῖς μνήμῃ ἐν τῇ βα-
σιλικῇ μόνον ἀπασαμῶν, τὸν Παράδασον αὐτῶν ὁ
μεγαλόδοτος ἐπεδωκίλευσεν. ταῦτα οἱ ἀναπλῆκται
ἐν φηρέσει, αἰς χρεῖται καὶ ὁ κωνσταντινουπόλεως Πα-
τριάρχης ἱερείας, γραφῶν πρὸς λατῆρας.

ΠΑΡΑ-

Υποθήκῃς ὁ βελλαρεμίνος συγχωρεῖν τὸν Πάπα
ταῖς συγχωρητικαῖς πλὴν ὁφειλομένῳ ποιῶν,
καὶ βλέπων ὅτι καὶ ἄπειρα ὧν ὁ Πάπας συγ-
χωρητικὰ, ὁ ὁὗτος δίδωσι θάψας καὶ παραι-
σμάς καὶ παύσα καὶ διηγοίαι καὶ μετανοᾷσι, λέγει,
ὅτι ἅλα τῶν συγχωρητικῶν τὰ ῥώμης ἐκείνη μόνα
ἀτιμωρῆσαι ἀφίεται, ὡς ἐσμέν ὑπόδικοι ἐν τῇ με-
τανοητικῷ βήματι, ἐχὶ δὲ ἐκείνη, καὶ ὁφειλομένη
ἐν τῇ ἐξωπεικῇ βήματι. Ἀλλὰ τῆς παρρησίας ἐς
φλυαρίαν, καὶ θόῃς ἐμόνον χορηγεῖσθαι καὶ παννύχιαι
στάσεις, νηστῆαι καὶ περιστάλαι ἴδια καὶ κοινὰ,
ἐλεημοσύνας καὶ ὁσὰν ἱερουργίας καὶ δεήσεις τῶν
ἱερέων καὶ ἡ λοιπὴ ἐκείνη, κατὰ χρεῖστον ζῶν,
καὶ καὶ ἐκείνη τὰ λυπηρὰ καὶ ἐπώδυνα, αὐτὴν δὲ

θεσπιν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἑξωτερικῇ βήματι, δεχόμενα
 πρὸς τὸν μετανοήσαντα κατὰ τὰς νόμους τῆς ἐκκλη-
 σίας, καὶ μετὰ χάριτος ὑποφειδόμενα, ἀφέσιμα γί-
 νονται πᾶν ἐν τῇ μετανοητικῇ βήματι μετανοησάντων
 ἁμαρτημάτων (καὶ μὴ ποιῶν καὶ χρεῶν, ὡς ἐρεται
 αὐτοῖς Παράγραφῳ δεκάτῳ ἐν αὐτῇ) ἐξ αὐτῶν
 συγχωρητικῶν τῶν ἀντιθέσεως Πάπας, ἀλλὰ διὰ τὸ ἕλκεν
 τῷ Θεῷ, Φοβὶ γὰρ Λυγυπῶν ἐν τῇ δεκάτῳ περὶ
 πόλεως Θεῷ, κεφαλαιῶν τεσσαρεσθῶ τεταύτῳ, τῇ
 μεταοὶα καθάρσεσθαι τῆς ἁμαρτίας, καὶ μόνῃ ἐξο-
 μολογήσει κατὰ ἀνάγκην ἐν τῇ φιλανθρωπίᾳ τῷ
 Θεῷ, τὰς δ' ἄλλας περὶ τῆς τῷ Θεῷ φιλανθρωπίας
 διορίσεις, τῆς τῶν Χριστιανῶν μερίδος μὴ εἶναι.

ὅτι οἰκωτέρου τῶν σαφιστῶν εἰς σύστασιν τῶν τῷ Πάπᾳ συγχωρητικῶν ἀποφάσεις Χριστοφόρου τινος Κα-
 παίου συλλέξαι δεκαεπὶ Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως συγχωρητικά, καὶ κατὰ Βουλαιὸν Νικολάου
 μυσικῆς, καὶ δὴ καὶ Κορόσειον, λέγοντα ὅτι οὗτοι τῷ Σησκυρὸν τῆς Ἐκκλησίας ἐκ τῶν ἔργων τῶν ἁγίων, καὶ
 ἰαμβολία τῶν τῷ Χρυσῷ παθιμμάτων ἡμῖν διὰ τῆς ἐξουσιαστικῆς τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ Χρυσῷ μολοσίων
 συγχώρησις κοινῶν, ἐλέγχονται ἐνταῦθα καὶ καὶ μέγιστα μυσολογῆτες, καὶ περὶ τῶν κατὰ τὸ
 παλαιὸν ἐκ τῶν συγχωρητικῶν τῶν Κωνσταντινουπόλεως Πατριαρχῶν, τῶν τε ἐξουσίας τῶν δεσπῶν καὶ λύσιν
 τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῶν ἐσμεν τῶν ὀνομασθῶν τῆς ἐπιθέσεως ἐξουσίας τῶν Πάπῶν.

Οἱ νέπεροι τῶν σοφιστῶν παροφένεσι συσάεας ἡ-
γούς περὶ τῶν συγχωρητικῶν. τῶτων τῷ Πάπα,
καὶ πρῶτον μὲν Χρυσόφορον Ἰννα, Καμπαναν καὶ Κα-
νονάρχην ἐπηκαλέριμον, συλλέξαντα δεκάετηρά συγ-
χωρητικά Πατερικῶν τινῶν Κωνσταντινουπόλεως,
καὶ ἔτι συγχωρητικὸν Νικολάε τῷ Μυσικῷ, Πα-
τριάρχῃ καὶ αὐτῷ Κωνσταντινουπόλεως, ὅπερ ὁ Βα-
ρμάνθ' ἀνέθηκεν ἐν τῇ ἐναικοσσοῦ δεκάτῃ ἐβδόμῃ
ἔτει, καὶ Γεώργιον τὸν Κορέσιοι, λέγοντα ἀπ' αὐτοῦ
ἐν ταῖς Θεολογικοῖς αὐτῷ, τὸν θησαυρὸν τῆς Ἐκκλη-
σίας, λέγω τὰς Βασιλείας ἡσείας, τὰ Θεολόγια καὶ
Χρυσόμοι τὰς ποικίλας ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν πόλεων
μόχθας, τῶν ἡγῶν τὰς ἐν αὐταῖς αὐταῖς ἰκανο-
ποιήσεις, μέλιστα δὲ τὰ πάθη τῷ Χρυσῷ, ὅπερ τῷ
μὲν σωτῆρι ἐδ' ἀφέλημα πρὸς ἄφεσιν τιμωρίων, ἡμῖν
δὲ κοινῆται πρὸς τῇ ἐξουσιαστικῇ τῆς Ἐκκλησίας
πρὸς συγχώρησιν τῶν τιμωρίων καὶ χρεωστικῶν κο-
λῶσεων. καὶ ταῦτα οἰπαπισαί. Ἀλλὰ ἤτερον πρὸς
μὲν τὸ πρῶτον, ὅπερ ἔλεγον ὁ Λογάρης τῷ Βασιλείῳ
τῆς Ἱβηρίας ἐν τῇ ἐν πλωρητῆς Συνοδῷ, ἅγιον Πέ-
τρον, ἅγιον Παῦλον, ἅγιον Βασίλειον, Θεολόγον Τρη-
γόριον, Χρυσόστομον καὶ ὅχι ναὶ Ἀριστότηλε, τμήματι
ἐν ταῖς κεφαλαῖς δωδεκάτῃ. οὐ χρεῖα ὡς εἶποι Καμπα-
νάν καὶ ἄλλων τινῶν τοιούτων γωμολογιῶν λίρας

τικῶν τῶν ἡμεῶν καὶ ματαίῳ συγχεσθῶν, ὡς Ἀν-
 γελοῖς, Ἀμβροσίῳ, Θεοφίλῳ, Κυρίλλῳ, Ἀθανασίῳ,
 Ἰεράριῳ, Σωφροσίῳ, Τερτυλλίῳ, Βασίλειῳ, Ἐπιφα-
 νίῳ, Χρυσοστόμῳ, καὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ
 πρὸς πάντων, τῶν γερφικῶν μαρτυρῶν. ὁδότερον,
 τὰ συγχωρητικὰ τῶν Πατριάρχων Κωνσταντινουπόλεως
 ἦσαν ὡς εἰς καὶ τὰ τῶν νυν, καὶ γὰρ ἐχέμεθα ἔχου-
 σιν ἡμεῖς, ὡς καὶ τὰ ἐκείνη καὶ πάντα παρέχου-
 σιν, ὥστε ἐὰν ὦσι τὰ συμβαλλόμενα τῇ Καμπανῇ
 τοιαῦτα, ὥστε μὴ περὶ ἁρμονικῶν ἡρωςυμῶν κολλή-
 σαι ἀπολαμβάνειν, ἀλλὰ περὶ λήσεως τῆς ἐνοχῆς
 τῆς αἰωνίᾳ διανοῆς, καὶ τέως τῶν ἐκδηλωσάντων ἐν τῇ
 ἐλπίδι τῶν παρόντων κεφαλῶν, δεχόμεθα αὐτοῖς,
 ἐν δ' ἀπαρόντι εἶναι, ἀναγκαίως καὶ ψαυδὲς πλάσσειν
 εἶναι, ὅθου καὶ ὑποτρέπαι. τείτον, πρὸς τὰ τῶν
 μουσικῶν ἔργων, καὶ τοῖς ἐρηται ἀνωτέρως περὶ τῶν
 ἐκδηλωσάντων τῶν Παπῶν καὶ περὶ ἐτέρων τινῶν ἡρώ-
 των, καὶ ἴδε βιβλίον πρῶτον κεφάλαιον εἰδικαυον.
 Εἰς τὸ Ἀποστολικὸν καὶ τῆς Συνόδου αὐτῆς ἐξελθόντων
 τὰ συνοδικὰ ἐν τῇ οὐκ Οἰκουμενικῇ, ἀλλ' ἐκείνῃ εἶσι,
 πῶς ἡμεῖς πιστεύωμεν τῇ μυθοπλαστῇ Βαρωνίῳ πε-
 ρὶ τῆς συγχωρητικῆς τῆς μουσικῆς, καὶ μάλιστα ἐν ταῖς
 ταῖς πράγματι, ὅπερ ἐκφανῶς ἀνέκρουον ἢ τοῖς ἀρ-
 χαιοῖς κατέστησαν; καὶ ἔχει ἐν τῇ ἀξιοπιστίᾳ τῶν ταῖς
 συγχωρη

συγχωρητικὸν ὅτι ἐστὶ τῷ Νικολάῳ, ἔπειτα πολυ-
ποικίλον καὶ φλύαρον ἐστὶ, καὶ δεικνύται σαφῶς ὅτι
σωτηριεπὲς καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ λατρεῖ τινος, ἢ
καὶ αὐτῷ Βαρωνίᾳ, ἐπειδὴ περιέχει τὰ χεῖρες καὶ
7 περὶ αὐτῶν λατίνων ἐξουσιάζει. ὡς δὲ τὸ τῷ
Κορνεσίᾳ ῥητέον, ὅτι καὶ ἐστὶ τὰ ῥητὰ τῷ Κορνεσίᾳ, καὶ
γὰρ τοῖς τὸν ἑπέκοτε Γεώργιῳ ὁ Κορνεσίῳ, μάλι-
στα γ' ἀντιπαραδιδάσκει ὡς τοῖς θεολογικοῖς αὐτῷ.
10 ἡμᾶς, νομίζοντες δὲ αὐτὰ ἴσα εἶναι τοῖς ἐρημίταις Βο-
νιφάτιῳ, Καμπανῷ, Θωμᾷ τῷ Ἀκβίνῳ, Διπλοβα-
τατζίῳ, Βονοβοττῳ, Βίλλᾳ Πυλεμαίῳ, Λυκε-
σίῳ, Παχάλλῃ, καὶ τοῖς λοιποῖς σοφισταῖς καὶ ψευ-
δοδιδασκάλοις, ἐπειδὴ τὰ ταῦτα παρ' ἐκείνων ἔρα-
15 νισάμενοι εἶπε, καταφρονήσας τῆς γραφῆς καὶ τῶν
ἀγίων πατέρων, ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίῳ δούτερος κε-
φαλαιὸς οὗτος Περιγραφὴν ἐβδόμον. τρίτον ῥητέον,
ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐξέσταν ἔχει, ἣν ἔδωκεν αὐτῇ ὁ Κύ-
ριος, λυσιτελεῖ μετανοοῦσι γνησίως καὶ κανονικῶς τὰ
20 ἁμαρτήματα, λέγων δὲ κανονικῶς, ὅτι ἔχει ἐξέσταν
συγχωρῶν καὶ ὃν τρόπον διδάσκουσιν οἱ ἅγιοι πα-
τέρες καὶ ἡ ἀρχαία ἐν αὐτῇ ἐκκλησίᾳ διδάσκει,
καὶ ὡς τούτοις ὀργανικῶς, ἐπειδὴ ποιητικῶς τῆς
ἐξέσταν τούτης ἐστὶ ὁ ὢν Τριῖς Θεός, μέσα δὲ,
25 τὰ ἐν αὐτῇ ἐκκλησίᾳ Μυστήρια καὶ τὸ πάθος τῆς
μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἱερεῖς Χριστοῦ, δούτερον
δέ ἵνα ἐξέσταν ἰδικατέρως ταῦτα καὶ σχεδὸν ὁπο-
λελυμένων ὡς τὸ συγχωρῶν τοῖς λαβείοις πᾶσι ἄρ-
σιν τῶν ἁμαρτιῶν ποινὰς χρονικὰς καὶ ἔξω τῷ μυ-
30 στέρῳ καὶ ὅτι τὸ περιουσία τῶν μισθῶν τῶν

ἀγίων, ἡ Ἐκκλησία ἔτε ἔχει, ἔτε γινώσκει, ἔτε
ἐλάβον, ἔτε δίδωσιν, ὅθεν καὶ ταῦτα πᾶσι θρυλι-
σθέντες ἐξέσταν καὶ τὰ σωτηριεπὲς ταῦτα ῥήματα,
εἰτινά ἐστι Συγγραφαὶ Ἰνδολογιστῶν, Δικαστικῆς
Διόλυσιν, Δωψιλῆς δόσις, Ἑνέργεια διηγουμένης,
Ἑνέργεια δικαστικῆς, χρονικῆς ποινῆς, ὁφθαλμική
ποινῆς, Χρεωστικῆς τιμωρίας, Λύσις ποινῆς ὁφθα-
λμικῆς τῇ ἁμαρτίᾳ, Περιστατικῶν οἱ μισθοὶ τῶν
ἀγίων Χωρὶς τῷ Μυστήρι, τὰ συγχωρητικὰ εἰσι
νομικὰ ἀπαιτήσις, Σχολάζοντες μισθοὶ καὶ ἀν-
εργητοί, καὶ περιουσίαν τῶν ἀγίων μισθοί, μισθοὶ
ἀνωφελῆς τοῖς ἀγίοις, Λύσις καὶ ὁποπλήρωσις ἐκ
τῶν μισθῶν τῶν ἀγίων, Σωτὴς Θεσσαυρῶν τῶν περιου-
σίας μισθῶν τῶν ἀγίων, Ἐπίθεσις Θεσσαυρῶν, Οὐκ
ἀναγκαστικὰ ἱκανοποιήσις, Ὁ Πάπας ἀφανιστὴς τῶν
κοινῶν Θεσσαυρῶν, Μάλλον ἡ ἐξέσταν τῷ Πάπᾳ ἢ τῷ
λαϊκῶν Ἐπισκόπων, τὰ συγχωρητικὰ εἰσι πλη-
ρη, πληρέστερα, πληρέστατα, μέσα, καὶ μερι-
καὶ, ἡ ἐξέσταν τῶν Ἐπισκόπων διωρισμένη ἐστὶ
ἐκ τῶν Πάπᾳ, Ὁ Πάπας συγχωρεῖ ὡς ἐλεῖται,
Πρὸ τῆς χειροτονίας οἱ ψευδοκλήτες Πάπαι καὶ Ἐπί-
σκοποι διδάσκει τὰ συγχωρητικὰ ἐν τοῖς ἐγκαινίοις
τῆς τῶδε Ἐκκλησίας, Δίδονται τοσούτοις καὶ συγ-
χωρητικὰ, ταῦτα, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις ῥήματα
ἡκαθολικῇ Ἐκκλησίᾳ τῷ Χριστῷ γινώσκει ὅτι ἐστὶν
κατὰ τὸ Διαβόλου καὶ ὑπὸ τῶν ἀπληρυνμένων ψευ-
δοχρηστανῶν ἐξουσιάζονται, ἐπειδὴ περὶ αὐτῶν ἐστὶ τῆς
διδασκαλίας καὶ τῆς μεσιτείας τῶν Χριστῶν ἀντίθετος, ὅθεν
ἐχθροὶ τῶν Χριστομάχων, Θεομάχων καὶ διόλης ἀντίθετος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΒ'.

ὅτι ἐν Γαβριὴλ Φιλαδελφίας λέγονται ἐφόρεῖν τὸν Βονιφάτιον ὁ ὅσον τὰ συγχωρητικὰ, οἱ λατῖνοι καὶ
35 ἀλλοθῶν λέγοντες, ψεύδονται, ὁ δὲ Βονιφάτιος ὁ ταῦτα κηρύττειν, καὶ τὸν ἐν Ρώμῃ Ἰοβηλαῖον
ἐκκηρύττει, καὶ ὑπὸ τὸν Ρώμης θρόνον πᾶσι οἰκουμενικῶν εἰπὼν, δεικνύται ἡ δόξα Διαβόλου, ὡς ἐφόρεται
δύο σωματοφόρων καὶ ψυχοφόρων κακῶν.

Περὶ τῆς ἀρχαίας, ὅτι Γαβριὴλ ὁ Φιλαδελφίας
40 ἐκ ἀληθείας λέγων, ὅτι Βονιφάτιος ὁ ὅσον ἐ-
φόρε τὰ συγχωρητικὰ, ἦσαν γὰρ ἐξ ἀρχῆς. Ἀλλὰ
ῥητέον, ὅτι ἦσαν ἐξ ἀρχῆς ὡς ἔχει καὶ χρηταί ταῦτα
ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, οἱ δὲ λατῖνοι μετὰ τὸ χάρισμα
ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐκ τῶν συγχωρητικῶν, ὡς φαίνεται
45 ἐξ ὧν ἔποιον ἀνωτέρω περὶ Ἰννοκентίου τῶν τριῶν καὶ
Γρηγορίου τῶν ὁσίων, ἣν ὁ μὲν τὸ κακὸν ὀλίγον,
καὶ ὡς περὶ τὸν ἀντίχριστον, Βονιφάτιος δὲ ὁ ὅσον
ἐκκηρύττει ὑπὸ τῷ Διαβόλῳ, ἐπεισήκεν πᾶσι
50 λαοὺν ἐκάλει, καὶ ἤρχοντο ἐν Ρώμῃ παύσαι μυ-
ριαδες ἀθλίων ἀνθρώπων, ψυχικῶς καὶ σωματικῶς
φθορῶν, σωματικῶς μὲν, ὑπὸ πολλῶν θαλαπλε-
ριῶν καὶ ἀθροῶν καὶ θαλασσιῶν καὶ θαλάσσιων, ψυ-

χικῶς δὲ, ὅτι ἡτοιμάθη συγχώρησις ἀγνοῦν ἐστὶ
τῇ γραφῇ καὶ τῇ ἀρχαίᾳ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀφελ-
ῆς ἐστὶ καὶ ἀνωφελῆς, μάλιστα σωτηριεπὲς καὶ ἐπιτε-
δομένη ἀπὸ διαρέσεων καὶ λογισμῶν σεσοφισμένων καὶ
ψευδολογιῶν ἀντικειμένων τῇ Ἐκκλησιαστικῇ ἐκκλησίᾳ,
καὶ τὸν Πάπαν θεοποιῶσα καὶ λέγουσα περὶ αὐτῆς τὰ ἀν-
κασα τοῖς ἀρχαίοις, καὶ ἐτι ἐκζημιόσιν ἐστὶ καὶ ψυ-
χοφθόρος καὶ παντὶ Χριστιανῷ πᾶσι τρέποις πα-
λέμιος. ἔτι ὁ Βονιφάτιος ἕτος ἐπειδὴ ἔπει τῆς
οἰκουμενικῆς καὶ πάντων τῶν ἀνθρώπων ἡ ὑποταγὴ πρὸς
τὸν θρόνον τῆς Ρώμης ἀναγκαστικὰ ἐστὶ πρὸς σωτηρίαν,
ψεύδεται ἐστὶ, καὶ πατὴρ αὐτῶν ἐστὶ ὁ Διαβόλος, ἔπει-
πατὴρ τῶν ψεύδων καὶ τῶν διδασκαλίας τῶν σω-
τήριος ἐστὶν ὁ Διαβόλος.

Ὅτι τὰς παπιδῶν λεγόντων, ῥῆμα ἐξηχῆσθαι τῆς Εἰκόνος τῆς Θεοτόκου, τὸ συγχωρητικὸν ὅτι τῆς Θεοφανείας τῆς ἐβεβαίωσε, δεικνύται ταῦτ' ὅτι ῥῆμα μὴ εἶναι τῆς Θεοτόκου, ἀλλὰ τῆς Θεολογίας.

Επιλέγουσιν, ὅτι ἐγένοντο θαύματα βεβαιῶτα τῶν
 χρησιν τῶν τοῦτων τῶ Παπᾶ συγχωρητικῶν,
 γὰρ ἰσχύως Διάκονος καὶ Καρθηκίως τῶ
 ἀγίῳ Γεωργίῳ ῥῆσις ἔξη ἔτι τῶ Βονιφάτις τέτα,
 ὅτι τὰ συγχωρητικὰ ἦσαν καὶ σωτέραν, γενομένη
 δὲ θαψιλέεσσαν ἔτι τῶ Βονιφάτις, ἐβεβαιώθη ὑπὸ
 τῆς Θεοτόκης τῷ τρέφῳ τέτῳ. Κληρικὸς ἦν τῶ ἀγίῳ
 Γεωργίῳ ὁ Βελάβριος πρεσβυτέρῳ ἐνὸς πλουτοῦ τῆς Εἰκό-
 νος τῆς Θεοτόκης, ἡγεσεν ἐπὶ πάντας αὐτῆς τρέπῳ, ὅ
 ὅς ἐφάσθη πᾶσιν ζώντων καὶ τεθινόντων, ὅτι
 ἔπειν ἡ Θεοτόκος περὶ τῶν συγχωρητικῶν τῶ Βονι-
 φάτις. Ἀλλὰ εἰπείον πρώτον, ὅτι καὶ τέτοιον τοιο-

γίγνεται ἐκ τῆς Θεοτοκῆς, ἀλλὰ τῇ Βελζεβούλῃ ἐστὶ
καθότι ἐκ τοῦ ἀφ' ἧς ἔξαπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτῇ γε-
νόμενον ἀνδρῶπον, ἐφάσατο τῶν ζώοντων καὶ τε-
θνεώτων, εἰς δὲ ὅλην τὴν Βουφατίαν ἐφάσατο, ὅτι ἅπαντες
οἱ ἀνθρώποι ἐκ τῆς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς τῆς Χορσῆς, καὶ
ὅλην τὴν Βουφατίαν, ὅπερ ταυτὸν ἐστὶν ὅτι τῇ Δια-
βόλῃ λόγῳ ἐστὶ. οὗτοι οὖν, περὶ τῶν θαυμάτων,
ὅσα ἐπεβάλλουσιν οἱ παπισταὶ, εἴρηται αἰωτέρῳ κεφα-
λαίῳ πέμπτῳ καὶ ὀκτῷ, καὶ ῥηθῆσεται ἐμβλῖθι οὐδε-
κάτῳ κεφαλαίῳ οὐδτέρῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΖ΄.

Περὶ τῶν συγχωρητικῶν χρημάτων τῶν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας Πατριαρχῶν, καὶ τῆς ἐπὶ τῷ δε-
σμεῖν καὶ λίσαν ἐξουσίας τῶν Ἐπισκόπων καὶ Πρεσβυτέρων, καὶ ὅτι μόνα τὰ τῷ Χρυσῷ πάσθῃ εἰσὶν οἱ θη-
σαυροὶ καὶ αἰδητίσεις καὶ ἡ λύτρωσις τῶν ἀμαρτημάτων τοῖς μετανοοῦσι καὶ αὐτοὶ συγχωρητικῶν, καὶ ὅτι
τετάρτῳ εἰδόνται τὰ συγχωρητικά, καὶ περὶ ἀμείσεω καὶ ἐμμέσεω ἐξομολογήσεως, καὶ πῶς λέγονται τὰ
τῶν Πατριαρχῶν συγχωρητικά, καὶ τί λύσουσι αὐτά τε καὶ ἡ ἀγία κοινωλία.

Εἰς τὴν συγχωρητικὴν ἐμνήσθημι αὐτῶν, αὐτοὶ
 ἐξ ἀρχῆς παρέχον, καὶ ἔως ἄρτι παρέχουσιν οἱ τῆς
 καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀγνώτατοι Πατέρες, ῥη-
 τῶν καὶ περὶ τῶν ἐσθλῶν, καὶ πρώτων, οἷς
 οἱ ὁρθόδοξοι Ἐπίσκοποι ἔχουσιν ἐξουσίαν πλήρη καὶ
 πληρυστάτην τῶν δεσμῶν τε καὶ λύων, ὡς τῶν ἀπο-
 στόλων ἐξίστα Ἀπόστολοι, ὡς ἐρεῖται ἐν τῇ πέμπτῃ μέ-
 ρει τῆς δεκάτης βιβλίας, ἐχέτωσιν ὁμοῦς, ὡς ἐτος μὴ
 ὑπερσχηκίως, ἐκείνῳ δὲ ὑφειμένους, ἀλλ' ὡσαύτως
 πάντες, ὡς ἡπομὴ αὐτῶν ἐν πολεμοῖς, καὶ ἐρεῖται
 κατωτέρω Ἀπὸ πολεμῶν, καὶ μάλα ἐν τῇ Ἀποστολῇ
 τῇ πέμπτῃ μέρει τῶν αὐτῶν βιβλίας, καὶ γὰρ ταῦς
 κλάς ἐλόγῳ θεολόγος ἐστίν, ἐχέτωσιν καθολικῶς
 Ἀρχιερεῖς καὶ κεφαλὴ καθολικῇ τῆς καθόλου Ἐκ-
 κλησίας διδασκαλίας, μὲν γὰρ τοῖς ὁ Χριστός ἐ-
 σιν, ἀλλὰ τοῖς Ἀρχιερεῦσιν, ἦσαν Ἐπισκόποις, καὶ
 δι' αὐτῶν τοῖς Πρεσβυτέροις καταβλήτως, οἷς ἡ δυνά-
 μεις, ἐξουσία τε καὶ χάρις διεδόθη ὑπὸ Χριστοῦ Ἀπὸ
 τῶν ἀποστόλων δεσμῶν τε καὶ λύων ἐπὶ γῆς, ἐπὶ
 γὰρ καθίσταται καὶ ἐπιστάται τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἐκ
 φανώτερος Θεοῦ καὶ ὑποφύεται καὶ ἀνεκτόμοι Μυστηρίων
 Θεοῦ, καὶ ταμεία τῶν θησαυρῶν τῆς Χριστοῦ, καὶ ἀ-
 πολύμη τῆς ἡμαρτηκότητος καὶ μετανοήσαντες πιστὸς
 ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ μόνου τῆς αὐτοῦ καὶ τῆς δεσμῶν, ἀλ-
 λὰ καὶ τῆς ἐνοχίας· δεύτερον, ὁμολογῶν δὲ αὐτὸν
 ἐκείνα τὰ παθήματα τῆς ἰστοῦ Χριστοῦ καὶ μόνον
 τῆς θησαυρῶν καὶ ταῦς ἐκτίσεις καὶ τῶν λυτῶσιν ἐ-
 ναι τῶν ἀμαρτημάτων τοῖς γνησίως μετανοῦσιν, καὶ
 μὴ ᾄδουσιν οἱ πωλῆντες καὶ ἀγοράζοντες τὰ συγχωρητι-

κα, ἀπρίαντος γὰρ ἡ τῆς Θεᾶς χάρις, ἀδωροδότη-
των τῶ τῆς Ἐκκλησίας Μυσήλειον, ἐκ ἐμπορίου ἡ τῆς
Χρυσῆς Ἐκκλησίας, καὶ οἱ Θεσσαυροὶ αὐτῆς ἀκαπνήλου-
τοι, ἐδ' ἐν βαλάντιοις ἐναποκέμενοι, ἐδ' ὀπακοῦν- 30
τες βαλάντια. ταῦτα δὲ λέγοντι, πῶς τινὼν ἀχρε-
κέρδων ἀποδιοπομπεύοντες, ἐ πῶς ἰσχυρὸν καὶ πα-
ρόδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, οὐ ἢ αὐτοὶ ὁ Σωτὴρ τὰς
κλῆς κατέθετο τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. ἔπει- 35
θὲ ὁ πλῦτ' διήνοικται τοῖς μετανοοσὶ καὶ μόνοις. 35
ταῦτα μελέτι' ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας περίε-
τε τέλ' τῆς Ἐγχερίδος αὐτῆς, τρίτου, παρέχον-
ται δὲ τὰ συγχωρητικὰ πρὸς τῶν ἀνωτάτων Πατρι-
αρχῶν ἐμόνον τοῖς εἰς αὐτὰς, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἡ εἰς
Ἐπίσκοπον, ἡ καὶ εἰς Πρεσβύτερον ἐξαμελουργήσιν, 40
ἀλλὰ τὸ εἶναι αὐτὰς ἐξαιρετῶ τινὶ λόγῳ τῶν Ἀποστόλων
διαδόχους, καὶ ἴδε κατωτέρω βιβλίῳ δεκάτῃ μέρῳ
πέμπτῃ κεφάλαιον εὐδέκατον. καὶ τὸ τ' ἐχ' ὅτι
ἔχουσιν τὰς βαθμὰς τῆς Ἐπισκοπῆς μέζοντας, ἀλλὰ
διότι καθολικῶν, εἴτεν ἀποστολικῶν περιέσσονται 45
τῶν, καὶ παρέχουσιν τὰ συγχωρητικὰ τῇ κοινότητι
τῆς κατ' αὐτὰς περιείας. εἰ δὲ καὶ μόνοι παρέχου-
σιν, ἀλλὰ παρέχουσιν ὡς ἀπὸ περιώπων ταύτης,
ἡτοι τῆς κατ' αὐτὰς ζωῆς. παρέχουσιν δὲ ταῦτα
καὶ ἐν ἀποτέλεις Ἐπαρχίας καὶ Διοικήσεων, ἐπει- 50
θὲ τούτοις ἐξαιρετῶ τριτῶ ἀφωσίωται ἡ μελέτη
καὶ ἐπιμέλεια πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπερ εἶπω πως
ποιεῖν οὐκ ἔστι τῶς λοιποῖς Ἐπισκοποῖς, ἡ τοῖς κα-
ταρχαῖς αὐτοκεφαλαῖς Ἀρχιεπισκόποις, καὶ ἴδε κα-
τωτέρω τὸν τόπον τῆς αὐτοτέρω περιεχούσης ἀφωσιφιστοῦς
κεφα-

κεφαλαιῶς, καὶ ἡ βεβαίωσις καθήκει, ἐν γὰρ καὶ
 ἡ διωριότης τῆς γρηγορίας καὶ τῶν Σιωδῶν,
 ἀλλ' ὥτως ἐκ ἀρχῆς παρέδωκε ἡ καθολικὴ Ἐκ-
 κλησία, ἥτινι ὁ ἀντιστάμενος, ὑπὸ ἀνάθεμά ἐστι.
 5 τέταρτον, συγχωρεῖ ὁ Θεὸς τῶ μετανοήσαντι καὶ ἐξο-
 μολογήσῃ καὶ πρὸς αὐτὸν ἀμέσως, ἀνάγκη κατε-
 παγύσας, καὶ ἐμμέσως πρὸς τὸν πνευματικόν, εἴτε Ἐ-
 πίσκοπος εἴτε Πρεσβύτερος, τρίτη δὲ συγχωρήσις
 ἐδίδεται, καὶ γὰρ δούτερον ἐσυγχωρεῖται τὸ ἅπαζ
 10 συγχωρηθὲν πλημμέλημα, ὅθεν τῶ πρὸς ἕτερον ἐξομο-
 λογησάτι διδόμενοι τῇ Πατριάρχῃ συγχωρητικοί, καὶ
 ῥηθῆναι αὐτῷ κυρίως συγχωρητικόν, ἀλλὰ συγχωρητι-
 κὸν ὑποδικτικὸν τῆς μετανοίας ὑπὸ μισθῷ μέζονι, καὶ
 ὡς ἀδύνατον τῶν ἄλλων διὰ τῆς μνήμης τῶν ἁμαρ-
 15 τημάτων. λύσις δὲ τῆς δεσμῆς, ἥτοι τῆς ἁμαρτίας
 καὶ τῆς ὀυχίης τὰ συγχωρητικά, καὶ τὸν καιὸν
 τῶν ἐξομολογησάντων, κατὰ τινὰ περιστάσιν μὴ πλη-
 ρωθέντων, ὑποκρίνεσθαι ὅμως ἐν τοῖς λαβέειν αὐτὰ
 καὶ μὴ κοιμηθῆσιν, ἀλλὰ ζῶσι πάλιν ἱκανοποιήσιν,
 20 ἥτοι τὰς καρπὰς τῆς μετανοίας κατὰ τὴν κέλευσιν
 τῆς ἱερᾶς Εὐαγγελίας. Παλινοποιητέον, λύσις τὰ ἐ-

μαρτήματα τῶ ἐξομολογηθέντι τὰ συγχωρητικά
 ὑποδικτικῶς κατὰ τὸν ὕστατον καὶ θανάσιμον βα-
 θμὸν, διὰ τὸς ἱκανοποιήσεως μὴ τοῖς, ὅπερ ὅλον
 τὸ αὐότερον κεφάλαιον παρίσσει, καὶ αἱ Εὐχαὶ τῆς
 μεταλήψεως, ὑποδικτικῶς γὰρ ἡ εὐχὴ κοινωνία λύει
 τὰ ἁμαρτήματα, ταύτη δὲ καὶ ὁ Χρὶς τὸς ἱκανοποιή-
 σατο μεθ' ὑποδέσεως τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν ἔργων,
 πλὴν τῶ παπαρικῶ πλημμελήματος, εἰ γὰρ καὶ
 τὰ ἔργα ἐκ ἰσχύος καὶ ἑαυτὰ, ἀλλ' ὥτως ἡθέλη-
 σεν ὁ Θεὸς ἵνα ἰσχύσῃ διὰ τῆς θείας ἐπαγγελίας,
 ἀγαρῶφισι, θέλεις ἀσελθῆναι ἐς τὴν ζωὴν, τήρησον
 τὰς ἐντολάς. πέμπτον, τὰς ἱκανοποιήσεως οἱ μὴ τέτοι
 Αἱρετικοὶ πασάσιν ἀπεβάλλουσιν, οἱ δὲ Λατῖνοι
 διχονται μὴ, ἀλλ' ἐς σύστασιν τῆς περιγραφῆς, πῶς
 δὲ ταύτας ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία ἀποδέχεται,
 ἴδε ὡς εἰρημῶς τὸ παρὸν κεφάλαιον, καὶ μάλιστα Πα-
 τράρχων, ἑκαστὸν δούτερον, καὶ τῇ Κωνσταντινουπό-
 λεως Γερεμίῃ τὸ ἐνδέκατον καὶ δωδέκατον τὰ κεφα-
 λαία τῆς πρώτης αὐτῆς ἐπιστολῆς πρὸς τοὺς ἐν Βιτεμ-
 περγίδι Λατέρας. ταῦτα καὶ περὶ τῶν συγχωρητικῶν.

25

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τῆς ἐν Πίσῃ λατινικῆς Σιωδῆς, κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆς Πάπας ἔσης, καὶ περὶ τῆς ἀριθμῆ τῶν συνεληθόν-
 των κατὰ τῆς Πάπας Γρηγορίου, καὶ τῆς καθαιρέσεως αὐτῆς, καὶ ἀποβλήσεως Ἀλεξάνδρου πέμπτου, καὶ τῆς
 30 ὑπὲρ τῆς Σιωδῆς ταύτης αὐτῆς μαρτυρίας.

Χειροτονήσαντος ἐνὸς Πάπας ἐς τὴν ῥώμην, καὶ
 ἑτέρου ἐς τὸ Ἀβένιον τῇ καλεσμένῃ Εὐνοδίῃ δε-
 κατῇ, καὶ ὄντων ἐς ὅλην τὴν δύσιν σκανδαλῶν ἐκ
 35 τῶν τῶν δύο, ἵνα διῆθον γένηται τρίτος καλῶν,
 ἐχειροτόνησαν ἐς τὴν ῥώμην Πάπαν τρίτον Γρηγό-
 ριον τὸν δωδέκατον, ὃς ἔτα χιλιοςψ' τετρακοσιοςψ'
 οὐκω, ἀλλὰ φανερώς τῇ Γρηγορίᾳ ἀνέστη τῶν ἐλ-
 πιδῶν, σπουδαζόμενοι οἱ Αὐθένται καὶ οἱ ἐκκλησια-
 40 στικοί, καὶ μὴ ἐρείσκοντες θρασυέως ἄλλω, ἔδραμον
 ἐς τὸ ἀρχαῖον κρητέριον, ὃ πάποτε ἡ Ἐκκλησία ἔ-
 κρινε τὰ κατ' αὐτῶν, ὅπερ ἐστὶν ἡ Σιωδὶς. καὶ διὰ
 ἀθροίζεσι Σιωδὸν ἐς Πίσαν ἡ ὥραν τῆς Ἰταλίας,
 ἐν ἣ ἦσαν Πατριάρχαι οἱ ὡς Λατῖνοι τρεῖς, Καρ-
 45 θινάλλας, ἄκοιτις, Ἀρχιεπίσκοποι καὶ Ἐπίσκοποι

τεράκοντα, Μοναστέριον Ἡγέμενοι Διακόσιοι ὀγ-
 δοῦκοντα, Θεολόγοι καὶ πρέσβεις τῶν ἐν δύσει Ἡγε-
 μόων πλείοι, ὡς διηγεῖται ἐν ταῖς σημειώσεσιν αὐτῶν
 ὡς Ἀζωρίῃς ὁ Βίνις, πλὴν τῆς ἀριθμῆ τῶν Θεολό-
 γων καὶ τῶν νομικῶν Διδασκάλων, οἵτινες μὲν συμ-
 πνοία καὶ γνώμῃ ἐκάθισαν αὐτῶν τὸν Πάπαν τῆς ῥώμης
 Γρηγόριον τὸν δωδέκατον ἄκοιτον καὶ μὴ βυλόμενον,
 ὡς φαίνεται ἐν τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ συνελεύσει αὐτῆς.
 προσέβαλον δὲ καὶ ἐχειροτόνησαν Πάπαν Ἀλέξαν-
 δρον τὸν πέμπτον, ὅστις ἐπατριάρχευσε μῆνας ὀκτώ,
 καὶ ἀποθνήσκων, ὡμολόγησεν ἐνώπιον πάντων, ὅτι
 ἐκάθη τὰ διοικηθέντα ἐς τὴν Σιωδὸν τῆς Πίσης,
 γεγονόσιν χωρὶς δόλου τιδὸς καὶ ὑποκρίσεως, ὡς ἄλλοι
 ποιοῖ, καὶ ὁ Πλάτινας ἰσορῶσι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς ἐν Κωνσταντῇ λατινικῆς Σιωδῆς, κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆς Πάπας ἔσης, καὶ περὶ τῆς ἀριθμῆ τῶν συνεληθόντων
 50 κατὰ τὴν Πάπαν ὑπὸ παρυσία τῆς Αλαμανίας Βασιλέως Σιγισμόνδου, ἐν ἣ κηρύσσεται πρὸς ὅλον τὸν καθόλου
 Ἐκκλησίας ἡ Οἰκουμενικὴ Σιωδὶς, καὶ ὑπὸ αὐτῶν παρ' Πάπας, ὅφ' ἡς καὶ παιδύεσθαι αὐτὸν ἁμαρτανόοντα ὠρεται.

Εν ἔτα χιλιοςψ' τετρακοσιοςψ' δεκάτῳ πεντάτῳ
 ἡθροίσθη Σιωδὶς ἐς Κωνσταντῆν. σημεῖοι δὲ ὁ
 ὀνόμαρος ἐς τὸν βίον Ἰωάννην ἑκαστὸν τετάρτον ὡς

Πλάτινας, ὅτι συνεληθὲν ἐν αὐτῇ διὰ πάσης τῆς
 δύσεως πολὺ πλῆθος, ὁ δὲ Βελλερεμῖνος δι' ἡμετέρας
 βιβλίας πρώτῳ περὶ τῶν Σιωδῶν κεφαλαιῶν ἐξεδό-
 μω

μη ὅτι ἦσαν ἐν αὐτῇ πατέρες χίλιοι, ἐξ ὧν ἦσαν οἱ τετρακοῖσιοι ἐπίσκοποι. ἦν δὲ ἡ αἰτία τῆς συνελεύσεως αὐτῆς, ὅτι, ὡς εἰρήται, τὸ βουεῖν τε καὶ τὸ Γρηγορίου καὶ Παπῶν οὐκ ὄντων κακοτέρων, ἐξήτησαν ἡ ἐκκλησία τὰς παραιτήσεις αὐτῶν, καὶ μὴ θελήσαντων αὐτῶν αὐτοῖς δοῖναι, ἐχαρακτήρισαν Πάπαν τρίτον νομιζόμενον γνήσιον, Ἰωάννην ἑκκοστὸν τέταρτον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς αἰχρῶς βίβη. ἡ θροῖσθ ἐν Συνοδῷ, ἵνα καταπαύσῃ τὰ κακὰ τῶν τριῶν κακοτέρων Παπῶν, ἦν δὲ ἄς πῶ Συνοδὸν παρὼν καὶ Σιγισμῦνδῷ ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰλαμανίας. καὶ λοιπὸν λαβόντες οἱ πατέρες θάρσυνον καὶ ἐξέστησαν τὰ λαλῆν ἐλευθέρως καὶ τὸν ἀρχαῖον Νόμον τῶν κατονικῶν Συνοδῶν, ἐξετάσαντες τὸν βίον τῶ Παπα Ἰωάννη, ὄντων αὐτὸν πλάστην εἰς τεσσαράκοντα κεφάλαια, ὅθεν ἐκείθεν αὐτὸν καὶ περιέρισαν. ὁ δὲ Γρηγόριος φεβηθεὶς τὸ κρᾶτος τῆς Συνοδῆς, ἔδωκε πῶ

παραιτήσει αὐτῶ. ἐκείθεν δὲ καὶ τὸν Βουεῖν τε καὶ τὸν Συνοδῷ. αὐτὴ λοιπὸν ἡ Συνοδὸς πῶ δὲ πρὸς αὐτὴν τῆς ἐν Πίστῃ Συνοδῆς ἐξηγούμενη καὶ βεβαιώσα, ἐκλήρυξεν εἰς πῶ τέταρτον καὶ πέμπτην καὶ τεσσαράκοντην πέμπτην τὰς συναλεύσεις αὐτῆς, ὅτι ἡ οἰκουμενικὴ Συνοδὸς ἐπὶ φέρει πρὸς αὐτὴν τῆς καθόλου ἐκκλησίας, καὶ ὅτι ἔχει πῶ ἐξουσίαν ἀμέσως πρὸς Χριστῶ, ὅθεν ἀναγκασίως πρέπει καὶ τὸν Πάπαν πείθεσθαι τῇ οἰκουμενικῇ Συνοδῷ, καὶ ὅτι ὁ Πάπας πῶν τεσσαράκοντην καὶ τῶν Διταγῶν καὶ ἐπαγγελιῶν ὁποῖας 10 ὁποτε οἰκουμενικῆς Συνοδῆς γενόμενης, ἡ γνησιότητις καταφρονεῖ, καὶ ἔχει ὑπακούει, καὶ ἔχει ἀμεταμέληται, κατακρίνεσθαι καὶ παιδιδέσθαι κατὰ τὸ ἀμαρτήματα αὐτῶ. πᾶσας δὲ τὰς ἀράς καὶ τὰς ἀφορισμὰς, εἰς ὁ Πάπας, μὴ βελομένης τῆς Συνοδῆς, 15 καταβρυγίσει, εἶναι ἀνύμους καὶ ματαίους.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'

20

Περὶ τῆ παρὰ τῆς Συνοδῆς ταύτης ἡραρηνηθούτῃ Παπα Μαρτίνου πέμπτῃ, τῆ ὁμολογήσαντῃ βεβαίως Διταγῶν καὶ ἀντιρρήτως πάντα τὰ ἐν αὐτῇ κυρωθέντα.

Τῷ χιλιοσῷ τετρακοσιοσῷ ποτε ημεκεῖν ἔτα πρὸς τῆς Συνοδῆς ταύτης ἀνελθόντῃ καὶ ἐκαραρηνηθῇ Παπᾶς Μαρτίνος πέμπτῃ, καὶ ἄς τὸν βίον λέγει ὁ Πλάτυνας, ὅτι τεσσαράκοντα χρόνους ἦν ὁ θρόνος τῆς Ρώμης ἐς ἐρημὸν ἀληθινῶς Παπᾶ, ὁ περ βλάτεται εἰπῶν, ὅτι τεσσαράκοντα χρόνους ἦσαν εἰς τὸν θρόνον τῆς Ρώμης Παπᾶ ψεύσαι δηλοῦντι καὶ ἀρῶνται. ὡμολόγησε δὲ ὁ Μαρτίνος, Παπᾶς ἡραρηνηθεὶς, ὡμῶς πῶν τῆς Συνοδῆς, ἕκαστα καὶ πάντα τὰ κυρωθέντα καὶ συμπεριλαμβανόμενα ἐν τοῖς περὶ πίστει καὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων ὑπὸ τῆς παρρησίας ἐν Κωνσταντινῇ

Συνοδῆς βεβαίως Διταγῶν, καὶ ἀβιάτως Διφυλάττειν, καὶ ὅποτε κατ' ἐδένα τρέπον ἀντιρρή- 25 ναι, ἢ ἀνταπῆν αὐτοῖς, ὡς φαίνεται πρᾶξαι τεσσαράκοντην πέμπτην, ἐν ἔτα χιλιοσῷ τετρακοσιοσῷ δεκάτῳ ἐξεδόμῳ. ὅθεν φαίνεται εἶσαι, ὅτι συμφωνεῖ καὶ ὁ Πάπας μετὰ τῆς ἐξουσίας αὐτῆς πρὸς ἀξιώματι τῆς Συνοδῆς, ὅτι δηλαδὴ τὸ ἀξίωμα τῆς Συνοδῆς ἐστὶ μὲν 30 ζῶν τὸ ἀξίωμα τῆς Παπᾶ, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐγγράφως βεβαιῶν ταῦτα ἐν τῇ βέλλῃ αὐτῆς τῇ κατὰ τὸν ἐγκλημάτων τῶ Ἰωάννη.

35

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'

Περὶ τῆς ἐν Βασιλείᾳ λατινικῆς Συνοδῆς, κατὰ τῆς Ἀρχῆς τῶ Παπα ἔσθῃ, καὶ περὶ τῶ ἀριθμῶ τῶν συνελευθέντων κατὰ τῶ Μαρτίνου Παπα, τυραννικῶς διοικῶν ἀρχιερεῖς, καὶ ἀθετήσαντες αὐτοῖς ὡς τῇ οὐ Κωνσταντινῇ Συνοδῷ, καὶ ἔτα κατὰ τῶ Παπα Εὐγενίῃ, καὶ περὶ τῆς ἀσφαλείας αὐτῆς, ὑπερὶ τῶ Παπα καὶ 40 παντὸς ἐτέρου πῶ οἰκουμενικῆς Συνοδῆς ἀσφαλουμένης, καὶ τῶν ἀντιταθόμενον αὐτῇ Αἰρετικὸν νομιζόμενης.

Ἡ ἐν Κωνσταντῇ Συνοδῷ φῶς ἐκρημάτισε τοῖς δυτικοῖς, ὡς καταβάλλει πῶ ὁ Φριῶ τῶν Παπῶν, καὶ εἶναι τὸς Παπᾶς ὑποκειμένης ταῖς Συνοδοῖς, καθὼς ἦσαν καὶ πρὸ τῶ ἐξίσματος. καὶ ἐπειδὴ ὁ Μαρτίνος, ὃν ἐκαραρῆσεν Πάπαν αὐτῇ ἡ ἐν Κωνσταντῇ Συνοδῷ, ἡ ἔτα πρὸς τὰ τῆς Συνοδῆς, καὶ ζήτην πάλιν διοικῶν τυραννικῶς, ἡ θροῖσθ ἐν Συνοδῷ εἰς Βασιλείαν πῶν τῆς Γερμανίας, ἐν ἣ ἦσαν ἐπίσκοποι ὁπαικόσιοι, καὶ ἡ γένηται καὶ ἄλλοι θεολόγοι καὶ Νομοδιδάσκαλοι πολλοί. ἀποφαινεται ἐν καὶ ὁπαικού καὶ αὐτῇ ἡ ἐν Βασιλείᾳ Συνοδῷ, πρᾶξαι δούτερον, τρίτην καὶ ὀγδόην, κατὰ τὸ χιλιοστὸν τετρακοσιοστὸν τετρακοστὸν δούτερον ἔτος, καὶ πρᾶξαι

οὐκ ἐκείνη, κατὰ τὸ χιλιοστὸν τετρακοσιοστὸν τετρακοστὸν τρίτον ἔτος, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ὅλη τῇ ἀντιρρήσει κατὰ τῶ Παπα Εὐγενίῃ τῶ τέταρτον ἐν τῇ ἀσφαλείᾳ τῆς ἀργίας αὐτῆς, πρᾶξαι τετρακοστὴν πρώτην, ἐν ἔτα χιλιοσῷ τετρακοσιοσῷ τετρακοστῷ ἐκάτῳ, καὶ ἐν τῇ ἀσφαλείᾳ τῆς καθαιρέσεως αὐτῆς, ἐκφυγεῖν πρᾶξαι τετρακοστὴν τέταρτην, καὶ αὐτῇ ἔτα, καὶ φησὶν, αὐτῇ ἐστὶν ἡ ἀληθὴς τῆς καθολικῆς πίστεως, ἡ ὁ πεισματικῶς ἀντιτάθμεν καὶ ἀντιταθόμεν 50 ἔτα, Αἰρετικὸς νομίζεται, πρᾶξαι τετρακοστὴν τρίτην, ὅπως καὶ ταῦτα φησὶ, πρὸς μείζονα δὲ σεβώσιν καὶ βεβαιώσιν πάντων τῶν καθολικῶν τῇ ὁμοψύχῳ ὁμολογίᾳ αὐτῶν τῶν ἀληθινῶν, ταῦτα ἡ ἀγία Συνο-

Συνόδῳ ὁρίζεσθαι καὶ ὑποφαινέσθαι ὡς περ ἐπίται,
ὅτι ἡ ἀλήθεια περὶ τῆς ἐξουσίας τῆς οἰκουμενικῆς
Συνόδου, πῶς καθολικῶς ἐκκλησίαν ὑπερέσκει, ὑπο-
φαινόμενα τῇ Παύλῳ καὶ παντὶς ἐτέρῃ πατριάρχῃ ὑπο-
φαινόμενα διὰ τῆς ἐκ Κωνσταντίας, καὶ ταύτης τῆς
ἐν Βασιλείᾳ τῶν οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἐστὶν ἀλή-
θεια τῆς καθολικῆς πίστεως. αὕτη ἡ ἀλήθεια, πῶς
τὴν Πάπαν πῶς οἰκουμενικῶς Συνόδον, ὑπερέσκει πῶς
καθολικῶς ἐκκλησίαν, πράγματι καυνομένῳ συ-
νοδικῶς ἐκείνῳ, καὶ ἔθεν τὴν αὐτῆς ὑποφαινόμενων ἐν

τῇ πατριάρχῃ ἀληθείᾳ ἀπὸ τῆς γνώμης ἐκείνης
τῆς Συνόδου ὁρίσασθαι, ὅπως ἐξουσιαστικῶς ἀπαλῶ-
σαι, ἢ ἂν ἐτέρῳ καὶ ἄλλῳ παρεκτείναι, ἢ ὑπὸ τῶν
ἐκ τῶν πατριάρχων, ἐστὶν ἀλήθεια τῆς καθολικῆς
πίστεως. ταύταις ταῖς δυσὶν ἀληθείαις ὁ πατριάρ-
χης ἀντιπαρστήμενος, αἰρετικὸς νομίζεται. Ἐδόθη
ἐν δημοσίᾳ ἡμετέρα συνελεύσει ἐν τῇ μέσῃ ἐκ-
κλησίᾳ τῆς βασιλέως δημοσίως ἐορτασθῆσα δεκάτη
ἐβδόμη καλανδῶν ἰουλίου κατὰ τὸ χιλιεστὸν τετρα-
κοστοστὸν τριακοστὸν ἔατος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ τῆς ὑπὸ τῆς παρέσης Συνόδου καθαιρέσεως Εὐγενίου τεταρτοῦ, καὶ πατριάρχῃς Φίληκῳ πέμπτῃ,
τῇ πῶς οἰκουμενικῶς Συνόδον ἐστὶν τῇ Πάπᾳ ὁμολογήσαντος.

Ἀπέβαλε δὲ αὕτη ἡ Σύνοδος Εὐγένιον Πάπαν τὴν
τέταρτον καὶ ἀφώρισε καὶ ἐλάττωσε, καὶ αὐτὸν
αὐτῷ ἐχρεώτονησε Πάπαν Φίληκα τὸν πέμπτον,
ὅστις καὶ αὐτὸς παρσετέθη ἐκείνῃ τῇ ἀληθείᾳ, ὅτι
ἡ οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐστὶν ὑπερέκειν τῇ Πάπᾳ, καὶ
ἐστὶν αὐτῇ ἡ ἀλήθεια, ἀλήθεια τῆς καθολικῆς πί-
στεως, ὅθεν ἕκτον ὑπὸ τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν συ-
νόδων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν λατινικῶν οἱ Πάπαι τῆς Ῥώ-

μης κλονοῦνται καὶ κατακλινόμεναι, ἀπαβάλλονται καὶ
αὐτὸν αὐτῶν ἄλλοι χρεωτοῦνται, ἐπειδὴ ἡ Σύνοδος
ὑπερέκειν καὶ τῶν οἰκουμενικῶν Πατριάρχων καὶ τῶν
οἰκουμενικῶν Παπῶν, ἐξ ὧν ἕκτον οἱ αὐτῶν Βενέ-
δικτος, Γρηγόριος καὶ Ἰωάννης ἡμᾶρτον εἰς τὴν ἡμετέραν
ἐκ τῶν πολιτείαν, εἰς τὰς χρεωτοῦνται καὶ εἰς τὴν πίστιν,
ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι Πάπαι ἐχρεωτοῦνται τοῖς τοῖς ἐξ ὧν
τιναὶ εἰς ἐρήλωση καταγράφονται ἐν ταῖς.

25

30

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Ὅτι πολλοὶ Πάπαι ἡμᾶρτον εἰς τὴν ἡμετέραν καὶ εἰς τὴν πολιτείαν, καὶ ἐν συνόψῃ ἀρχιερεῖς ὑπὸ Νικολάου
πρώτου, κατωτέρω εἰς Εὐγένιον τέταρτον.

Καὶ πρῶτον ἡν ὁ σιμωνιακὸς τρόπος Νικολάου
τῷ πρώτῳ, τῷ μετὰ ἀναθέματος πατριάρχῃς τῷ
Ῥαβέννης Ἰωάννῃ μὴ διερίζαν τὰ ἐσθλὰ τῆς
ἐπαρχίας αὐτῆς χωρὶς τῆς γνώμης τῆς Πάπας, ὅ-
πως ἐποίησιν σιμωνιακῶς, καὶ γὰρ τίς μετοχή ἦν τῷ
Πάπᾳ τῶν ἐσθλῶν ἀποτέλει ἐπαρχίας; ὁ δὲ
ὅπως ἔτος ὁ Πάπας Νικόλαος, ὡς λέγει ὁ Πλά-
τυνας, γνώμη καὶ τὰ Ῥήγος Λοδοβίκου διετάξεν,
ἵνα δηλονότι μὴ δυνάται ποτε λαϊκὸς μήτε αὐτὸς
ὁ Αυτοκράτωρ ἐρχεσθαι εἰς τὰς Συνόδους τῶν ἐπι-
σκοπῶν, πῶς ἐκείνῳ βίβηλον καὶ ὠφέλιμον; καὶ ἴδε
κατωτέρω βιβλίου δεκάτῃ μέρει τῆς κεφαλῆς
ἀποδείκνυται. ἡμερτίνῳ ὁ δὲ ἄλλος τῶν πονηρίων αὐτῶν
ἐκλήρωσε δεσποδίζων τὸν Πάπαν Ἰωάννην τὸν ὀγδοόν,
καὶ διὰ καὶ Πάπας ἐγένετο αὐτοῦ καὶ παρὰ ὅμῳ τε-
ταρτῷ, καθότι ἐφειδύχθη ἡρεπασε τὸν θρόνον ἐκ λη-
γῆς καὶ ἐκ ἐλπίδος, ὅθεν καὶ ἀπέπεσε αὐτὸν ταχέως
ὁ κύριος. ὁ φόρμος δὲ τῆς γυναικὸς Πάπας ἐν ἡ-
ρεπῇ καὶ αὐτὸς δεσποδίζων τὸν Πάπαν Ἰωάννην,
ἐπειδὴ αὐτοῦ αὐτοῦ ὡς ὁ φόρμος, καὶ ὑπὸ ἐκείνῃ
καθαιρέσει, ἀναιρεματίστη, εἶτα δώρεται καὶ ὁμοίως
σιμωνιακῶς καὶ πανουργῶς ἐγένετο Πάπας, ὅθεν

Στέφανος ἐβδόμῳ, ὅστις καὶ αὐτὸς σιμωνιακῶς
καὶ κακοτρόπως ἔλαβε τὸ παπῶν, ἀθροίσας σύ-
νοδον, ἀνέστη τὸν τάφον τῆς φορμῆς, καὶ ἐξέβαλε
τὸ λαΐψιον αὐτῶν ὑπὸ τῆς τάφου, καὶ ἐκδύσας αὐτὸν
τὸ ἀρχιερατικὸν ἄμφιον, ἐκδύσας αὐτὸν λαϊκῶς, καὶ
εἶτα ἐβαψεν αὐτὸν μετὰ τῶν ληγῶν, καὶ παρσετέ-
τεται καὶ τὸ δύο αὐτῶν δάκτυλα οἷς ἡλύσας, ἐβρί-
ψεν αὐτὰ εἰς τὸν Τίβεριν, καὶ τῶς ὥρως ἀνα-
χρεωτοῦνται ὅσας ἐχρεωτοῦνται ὁ φόρμος. Ἰωάν-
νης ὁ ἑνάτος θέλων ὑπερασπιδῆσαι τὸν τῆς φορμῆς
σε, καὶ ἐναντιοῦν αὐτῷ τῇ πλάσῃ μέρει τῆς
λαῖψης Ῥώμης, παρσετέτεται τῶν σύγχυτον εἰς τὸν
λαόν, ὥστε καὶ ἐκινδύνυσαν κατασφάξαι ἀλλήλους, ὅ-
θεν φυγὼν εἰς Ῥάβενναν, καὶ ἀθροίσας Συνόδον ἐβ-
δομηκοῦντα τεσσάρων ἐπισκοπῶν, κατέκρινε τὰ τῆς
σιμωνίας, καὶ ἐβεβαίωσε τὰ τῆς φορμῆς. Λέων
ὁ πέμπτῳ σιμωνοδυσματῇ ὑπὸ χειροφύρου τινὸς
βεβήλας ἀνθρώπου, καὶ παρσετέτεται διὰ τῆς σκα-
δαλα, καὶ γίνεται πολλὴν ἀνθρώπων φθορά. Εἶ-
τα τυραννικῶς καὶ παρσετέτεται γυναικὸς Πάπας Σέρ-
γιῳ ὁ τρίτος, πῶς ὁμοίᾳ τῶν ἡμετέρων τῶν χειροφύ-
ρον δεσμοῖς σιμωνοῖς, καὶ ἐφυλάκωσεν αὐτὸν λίαν

σκλη-

σκληρῶς, ἠκύρωσε δὲ καὶ αὐτὸς τὰ Φορμόσας τὰς
 προέχας, καὶ ἀποστείλας ἀναχαραγνυμένην ὁσπερ ἐκεί-
 νος ἐχαραγτόνησε, καὶ τὸ δὴ πάντων τῶν κακῶν ἀπα-
 θρωπον καὶ ἀπεβέβησαν, ὅτι ἐξέβαλε τὸ λάβανον
 τὰ Φορμόσας αὐτῶν, οὗτος ἦν πεθαμμένος μετὰ τῶν
 λησῶν, καὶ ἀποστείλας καὶ ἐκοψαν αὐτὸν πῶς κεφα-
 λῶν ὥστε ὡς ἦν τεθνηκώς ὡς ὁκτώ ἐτῶν, καὶ ἔπειτα
 ἐβρίψαν αὐτὸν εἰς τὸν ποταμὸν Τίβρεριν ὡς ταφῆς δὴ-
 θεν ἀνάξιον. ἦν δὲ ὁ Σέργιος ἕως αὐτὸς τέτοις ἀκό-
 λαστος καὶ ἀσελγέστατος. Ἰωάννης ὁ δέκατος πολέ-
 μος οὐκ ἔφη λυμειῶνας καὶ πολλὰ αἵματα χριστιανικὰ
 ἐκ χέας, ἦν μάλιστα τύραννος καὶ φοβερός. ἦ Ἐπίσκο-
 πος καὶ Πάπας, ὅθεν Γαίδοις ὁ Κόμης συλλαβὼν
 αὐτὸν, καὶ ἐμβάλλον τῇ σόματι αὐτῆς οὐα μεγάλον
 πάσσαλον, ἀνχρῶς αὐτὸν ἀπέπνιξεν. Ἰωάννης ὁ δωδέ-
 κατος ἦν ἐκ νέου δεδομμένος εἰς τὰς ἡδονὰς καὶ κυνηγέ-
 σια, ὃς ἐκοψέτο ἀπὸ θυρώδους. Θυμῶν αὐτὸς εἰς Κερ-
 δηάλειον πῶς εἶνα, καὶ ἐτέρῃ πῶς χεῖρα. κινήσαν-
 τος δὲ διὰ ταῦτα κατ' αὐτὸς τὰς ῥήγας τῆς Γερμανίας
 ὁ θῶνος, αὐτὸς ἵνα φύγῃ τὸν κίνδυνον, ἐσεύεν αὐτὸν
 καὶ ὠνόμασεν Λυτκράτορα μὲν Ῥωμαίων, Ῥήτορα δὲ
 Γερμανίας καὶ Οὐγγρίας, μὴ παραιτηθεὶς ὅμως τὰς
 τῶν ἰωάννης πῶς ἀσελγέστατον καὶ βέβηλον αὐτῶν ζωὴν,
 ἡθροισε Συνοδὸν ὁ θῶνος καὶ κατέκρινεν αὐτὸν, ὁ-
 θῶνος ἐφυγον ὁ παγκράσιος, καὶ ἐχαραγνυμένην ἔτε-
 ρος Πάπας. ἀλλὰ μετὰ πῶς ἀναχώρουν τῶν ὁ θῶνος
 διὰ τῆς Ῥώμας, ὁ ἰωάννης ἐλθὼν, ἐβίβηκε τὸν κακο-
 νικὸν Πάπαν. τῆς μέντοι καὶ ὁ Κεθρηνός, γερά-
 φων πῶς ἄνομον ζωὴν Θεοφυλάκτου Κωνσταντινουπόλεως
 Πατριάρχου, Ἐφιστομήθη γάρ, φησὶν, ἐκ κείνου, ἵνα
 ἐν ταῖς αὐταῖς καὶ τοῖς ἀθέμιτοις οἱ δύο Οὐκ ἐκρί-
 ναι, ὡς πέρ τινας βέβηλοι καὶ ἐλαττωτοὶ τυφῶνες,
 ὁ θῶνος καὶ οἱ δύο πλῆγυντες ὑπὸ Θεοῦ, ἀνχρῶτάως
 ἐτελεύτησαν. Ἰωάννης ὁ δέκατος τρίτος ἐδεσμάθη
 καὶ ἐκλάδη εἰς πῶς ἀκρόπολιν τῆς Ῥώμας, εἴτα ἐξω-
 ρίσθη, ὕστερον δὲ ἐπανελθὼν διὰ τῆς ἐξορίας εἰς
 Ῥώμην, Πέτρον τινὰ ἐχθρὸν αὐτῶν οὐρέμασεν διὰ τῶν
 τειχῶν τῆς κεφαλῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν ἀπὸ κρη-
 μνῶν ἐπὶ πολλῶν ἡμερῶν, εἴτα καταβιβάσας αὐτὸν,
 ἐκάλισεν αὐτὸν ἐφ' οὗ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀντιστάσας, βιάζων αὐ-
 τὸν κρατῶν πῶς ἔχον τὸ ὄνομα τῆς χεῖρ αὐτῆς, καθὼς
 ἀεργάσατο ὁ Κοπρώνιμος Κωνσταντῖνον τὸν Εἰκονομάχον
 Πατριάρχον, ἔπειτα μασιγώσας καὶ αἰσῶς σκλη-
 ραῖς καὶ ἀπανθρώποις παιδούσας ἀπέκτενον αὐτόν.
 Βονιφάτιος ὁ ἔβδομος λαβὼν πάντας τὰς θῆσους
 τῆς Ἐκκλησίας καὶ φυγῶν, ἐδαπάνησεν αὐτὸς εἰς
 ἡδονὰς καὶ ἀσυχίας, ὁ θῶνος ἀντιχρῶς Θεὸς ὑφ'
 ἐαυτοῦ ἀπεσφάγη. Ἰωάννης ὁ δέκατος πέμπτος δι-
 σκρόργου εἰς τὰς συγγενεῖς αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας τοῦ
 εἰσοδήματα, ὅθεν γέγονε κακὸν ὡς ἀδύνατον εἰς
 τὰς μετέπειτα Πάπας, καὶ ἐνομιζέτο εἰς τὰς ἡμέρας
 αὐτῆς εἶναι ἄδικος, φοβερός, καὶ τῶν δημοσίων πολέ-
 μος, καὶ διὰ ταῦτα παρεχώρησεν ὁ Θεὸς καὶ ἐγύνα-
 πτα πῶς καὶ πανέκκλα, ὡς ἐκ ἀλλοτέ ποτε, τότε εἰς πῶς
 ἡ παλαιά. Σίλβας εἰς ὁ δεύτερος παρεδόθη ἰδίᾳ αὐτῶν

Θελήματι τῷ Διαβόλῳ, ἵνα μόνον αὐτῶν βροθῇ ὁ
 ποιῶν τὸ θῆλημα αὐτῶν, ὅθεν πονηρὰς γέγονε Πά-
 πας, λέγουσι δὲ, ὅτι ὑπερέβη τὸ Διαβόλῳ εἶναι
 οἰκῆος καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτῶν, καὶ ἀφῆκε
 ἐβηθήσεν αὐτῶν μαγίαις, καὶ νεκρομαντείαις, καὶ
 αἰσῶς ἀποβολαῖς τέχναις, καὶ ἔλαβε τὸ παπῶν,
 καὶ τοιοῦτο ὕστερον λέγουσιν αὐτὸν μετανοῆσαι. Βενέ-
 δικτος ὁ εἶνατος ὡς ἄνομος ἐποίησε παραιτήσιν εἰς
 ἰωάννην τὸν Ἀρχιεπίσκοπον αὐτῶν, ὅθεν ὡς ὡς ἄνομος
 διόφρασι ποιήσας εἰς πῶς Ἐκκλησίαν, κατεκρίθη ὑπὸ Ἰο-
 Θῆ καὶ ἀνθρώπων, καθότι ἡ αἰὶν αὐτῶν μετεβλή-
 θη εἰς ἄλλος ἀλλοκότου Θηρῶς. Δάμαστος ὁ δεύτερος
 ἐπήδησεν εἰς τὸν θρόνον δυναστευκῶς καὶ τυραννικῶς, ὡς
 καὶ ἐκρίθη κοινῶς μήτε Πάπας τῶν Ῥώμας ὀνομάζεσθαι.
 Γρηγόριος δὲ τῶν ἐβδόμων τῶν τετραγώνων τὰ κα-
 15
 κά, ὁ μὲν ὁ θῶνος Ἐπίσκοπος, φησὶν γένεσθαι εἰς τὸ
 αἰτοῦ κεφάλαιον τῶν πέμπτων βιβλίων τῶν χρονοκῶ-
 αὐτῶν, ἐν ᾧ φησὶν, ὅτι ὁ Γρηγόριος ὁ πέμπτος ἀφώ-
 ρισεν Βενέδικτον τὸν Βασιλέα Γερμανίας, καὶ ἔλαβεν
 αὐτῶν πῶς βασιλείαν, καὶ ἀρχὴν ἔχον ἐστὶν 20
 ὅσον τὰ πολλὰ κακά, καθότι ἐπαίσηςσαν Πάπας
 κατὰ Παπῶν καὶ Ῥήγας κατὰ Ῥηγῶν. ὡς ἐλθὼς
 ὁ Γρηγόριος ἦν ὁ ἀνθρώπος τῆς ἡμαρτίας, ὁ ἦος
 τῆς ἀπωλείας, εἰς ὕστερον, ὅς λέγεται Θεός, ἡ δὲ
 βασμα ὕψωσεν ἐαυτὸν, ὡς καθ' ἐξέδωκε ἐν τῇ 25
 καὶ τῶν Θεῶν ὡς Θεόν. ἔτι πρῶτον, ὡς λέγει
 καὶ Ῥιχάρδος ὁ Διδάσκαλος τῆς ἐν Παρισίοις με-
 γίστης σχολῆς, τὰς μὴ ὑπακούοντας αὐτῶν, ἔκρινεν
 εἶναι ἐιδωλολάτρους, ὡς ὁ αὐτὸς Γρηγόριος λέγει ἐν
 τῇ ἐν Ῥώμῃ Συνοδῷ, ἦν ἡθροισε κατὰ τὰς Βενέδικτον 30
 ἐν ταῖς χιλιάσι ὁ γδοκκοσῶν, καὶ διώρυσεν αὐτοὺς,
 ὅτι ὅσοι Ἀντικράτορες, Βασιλεῖς καὶ οἱ ἄλλοι ἡγε-
 μόνες ἀντιτάξαι τῇ βελήτῃ Πάπας, τὸν Πάπαν ἀφο-
 ρεῖν αὐτὰς, καὶ ἀπογυμνῶν αὐτὰς τῆς βασιλείας
 αὐτῶν, καὶ τὰς ὑποκειμένους αὐταῖς ἐλάττωσεν τῶν 35
 ὅρων τῆς πίστεως καὶ ἔχον εἰς αὐτὰς, καὶ ὡς ἡγε-
 ρον διόπαστας, καὶ πολέμους σκληρῶς, καὶ τὰς μὴ
 σικωρῶντες ὑπὸ τοιαύτων ἀφορισμῶν, ἐδίδωκεν ὅπλους,
 αἰσῶς δὲ ἡπάτα καὶ ἔπεμψεν εἰς πῶς Ἀσίαν διῆθον εἰς
 τὴν ἐκείνῃ πόλεμον ὑποχέσασθαι καὶ ἀπειλεῖν. λέγει 40
 ὁ Ἀββάς ὁ ὑποσχεσθῆς εἰς τὸ χρονοκὸν αὐτῶν εἰς τὰς
 χρονοκὸς φησὶν εἶναι τὰς δυνάμεις, ὅτι ταῖς ὡς ἀντι-
 νήσας καὶ τῇ ἀφορμῇ τῶν ὡς ἀντινῶν τὰς Λατί-
 νους εἰς τὸν ἐκείνῃ πόλεμον εἰς πῶς Συρίαν καὶ Πα-
 λαιστίναν, ἐδόθησαν ὅλοι εἰς πῶς εἶδον ἀσωτείας καὶ 45
 μοχθηρίας, ἐπαθὲν καὶ οἱ Πάπας συνεχώρησαν αὐ-
 τοῖς τὰ πάντα, μόνον ἵνα ἄρως Σταυρὸν κατὰ τῶν
 Σαρακηνῶν. Παχάλης ὁ δούτερος διὰ τὸν φόβον
 Βενέδικτου Βασιλεῖς Γερμανίας, συνεχώρησεν ἔχον
 εἰς πῶς Γερμανίας τὰς Ἐπισκόπους τὰς Ἐπαρχίας 50
 ἐν αἷς ἀντιχρῶς ἐπὶ τῇ ὁμολογίᾳ τῶν Βενέδικτου, ὕστε-
 ρον δὲ ἀθροίσας Συνοδὸν, ἡθέτησε πῶς τοιαύτῳ
 συγχώρησιν, καὶ λαίπρην ἰδέσθαι ὡς ἀπόφα-
 σιν ἐκκλησιαστικῶν, ὅθεν καὶ ἔπειτα αὐτῶν ἐποίησαν
 ὅμως ἀρετὴ ὅτι ἡμαρτον, εἰ καὶ ἐβίβηθη, ἐπειδὴ καὶ
 μετέβηκε

μετέβαλε πάλιν ὑποφασιν αὐτῆς. Κελσιῖν ὁ τε-
 τῶ Κωνσταντίνου πάλιν θυγατέρα τῆς Ρήγος Ρογορέ-
 μονάστειον ἔσται καὶ εἰς μοναστήριον, ὑποδοσάμενος
 αὐτῇ τὸ ἄγιον χηῖμα, δέδωκεν εἰς γυναικὰ Εὐερίκην
 5 καὶ Φελδερίκην, ἵνα λάβῃ δῆθον εἰς προῖκα πάλιν ἑπαρ-
 χίαν τῆς πατρὸς αὐτῆς, ἥτοι πάλιν Σικελίαν, τὸ
 δ' ἀληθές ἦν, ἵνα παρέχῃ αὐτῇ κατ' ἐτῶς τόσα φλω-
 ρία, καὶ ἑμόνον τὸ ἄγιον χηῖμα ἠθέτησε, καὶ πάλιν
 ἀφιερωμένον θεῷ ἐποίησε κοσμικῶς, κινῶν τὰ ἀ-
 10 κίνητα. Διὰ ἰδίου κέρδους, ἀλλὰ καὶ πολέμους ἀ-
 γέλους προξένησεν αὐαίσιον Εὐερίκην καὶ Τανακρέ-
 δην Ἀρχοντῶν Σικελίας. Γρηγορίῳ δὲ τῶ σάκτῃ τὸ
 ἀπαύθρωντον ἰδε βιβλίῳ οὐδόξως κεφαλαίως τεταρ-
 τῇ Παραγραφῇ ἐβδόμῃ, λέγει ὁμοῦ περὶ αὐτῆς ὁ
 15 Ἀββαὶς Οὐπεργαστος, ὅτι δύνων ἀφορμὴν πάλιν ἀπ-
 σίας Φελδερίκην τῆς δούτρης, ἔλαβον ἀδίκως τὰς
 τύπας αὐτῆς, καὶ ὑπέταξον αὐτῆς ἑαυτῇ, ὅθου
 καὶ ἐπαθόν ποτε ὑπὸ τῶν ἐθνηκῶν ποσάυτας ὕβρεις
 καὶ ζημίας καὶ αἰσχύναις, ὅσας ὑπὸ τῶν Παπῶν,
 20 καὶ ποσῶν ὥστε εἰς πάλιν Εὐρώπῳ μὴ ὀρεῖσθαι ἔτιρα,
 εἰμὴ δόλους, ἁγερβίας, παρδοσίας, πυρκαϊάς, πολέ-
 μους, ἀρπαγὰς, κλεψίας, ψευδοδικίας, καὶ τὰ ὅμοια
 τέτοις, ὅπερ πάντα ἐγένοντο διὰ τὸν τύπον καὶ πάλιν
 φιλαργυρίαν καὶ τὸν δόλον καὶ πάλιν τυραννίδα τῇ
 25 θρόνῳ τῆς Ρώμης, καὶ ἰδε τὸν Ἀββαὶν περὶ τέττα
 εἰς τὰ κατεργάσματα καὶ εἰς τὰς πολέμους Φιλίππου
 τῆς Βασιλείως Ἀλαμανίας. Ὁ τέταρτος Ἰννοκέντιος
 Φεικτὲς καὶ λυμεῶνας ἐποίησε πολέμους μετὰ τῇ
 Ρήγος τῆς Ἀλαμανίας περὶ ἐξωτερικῶν αἰτιῶν,
 30 ὥστε γενοῦσιν αἰτία καὶ τῆς Γλωσσόλας ἔθνος
 Ἀράβων ἀπαύθρωντον κατὰπατήσαν πάλιν ἱερουσαλήμ,
 καὶ κατασφάζουσι τὰς ἐκείσας Χριστιανὰς μέχρι καὶ
 τῶν βρεφῶν, καὶ βεβηλώσαν καὶ τὸν κυριακὸν τάφον
 μετὰ καὶ ἀναφῶν βαρβαρικῶν τρόπων. Ἀλέξανδρος
 35 ὁ τέταρτος διήγαγε τὰς Ἰσπανίας κατὰ τῆς Δέκα Μαφρέ-
 δης, καὶ ἐξήγαγεν ἐθνη Ἰβηρῶν, ὥστε κατατέμενε-
 θαι τὰς λαὸς ὡς λάχανα, ὅθου αἱ Ἀγαρηνοὶ διὰ
 ταῦτα ἀπῆλθον εἰς πάλιν ἰταλίαν. Οὐρβανὸς ὁ τέ-
 40 τартῶ ἐκράξε τὸν Ρήγα τῆς Φραντζῆς κατὰ τῆς
 Μαφρέδης. Νικόλαος ὁ τετῶ ἐξήγαγε πολέμους
 κατὰ Κερόλντ Ἡγεμόνῳ ἰταλικῇ καὶ τῇ Βασιλείῳ
 Ἀλαμανίας, παρέχε δὲ καὶ τὰ ἐποδήματα τῆς ἐκ-
 κλησίας τοῖς συγγενέσιν αὐτῆς ὅλα κατὰπάξ. Κλή-
 45 μης ὁ σάκτῃ ἀνάσκειν ἐποίησεν ὅλῳ πάλιν ἰταλίαν,
 ὥστε καὶ οἱ σάκτῃ οἰκῶ ἐμάχετο, καὶ κατεσφάζοντο καὶ
 αἰγείροντες ὑπὸ ἀλλήλων. Ἰννοκέντιος ὁ ἐκτῶ ἤρξη-
 σε τὰ τοιαῦτα κακὰ, ὥστε ἀθανασῆσαι ὅλους κα-
 50 τὰπάξ τὰς Αὐθέντας τῆς ἰταλίας μετὰ ὀπλῶν κατ'
 ἀλλήλων, ἐλάμβανεν δὲ καὶ αὐτὸς χώρας καὶ πόλεις
 ἀλλοτρίας ὡς πέρ τις ληστὴς ἀμφοβόρῳ. Διὰ πάλιν φι-
 λαργυρίαν καὶ φιλαρχίαν αὐτῆς. Τὰ αὐτὰ καὶ πλάσ-
 ναι ἐργάσαντο οὐρβανὸς ὁ πέμπτῳ καὶ Γρηγορίου
 ὁ σάκτῃ κατῶ. Ποία δὲ γλώσσα διώταται εἶπεν τὸν φο-
 ρικὸν τροπον Βοριφάντῃ τῇ ἐνάτῃ, τῇ διαμερήσαντος

τῆς Αὐθεντίας τῆς Δύσεως, ὥστε ὁ Λύμῳ χρίζει
 τὸ ποιμνιον, καὶ κατεκόπνουν ὑπὸ ἀλλήλων λαοί, φυ-
 λὰ καὶ γλώσσας, καὶ ἔτι τὰς ἀρπαγὰς καὶ ἀδικίας
 καὶ σιμωνίας αὐτῆς, αἷς ἐποίησεν ἵνα πλατίσῃ τὰς συγ-
 γνηάς αὐτῆς. ὅσα ἐργάζετο εἰς πάλιν ἰταλίαν εἰς τὰς
 κρημὰς ἐκάνει ὅντεμιρλέγγης, ποσάυτας καὶ ἔτι τέ-
 των πλείω ἐποίησεν εἰς πάλιν Δύσιν ὁ Πάπας Βοριφάντιος.
 Τὸς ἐξείποι γηγενῶν τὰς παραχρὰς αὐτῶν προξένησεν εἰς
 πάλιν ἰταλίαν Ἰννοκέντιος ὁ ἔβδομος, εἶτα εἰ τινὲς
 αὐτῇ ἔλεγον, τίνος ἕνεκα τὰ τοιαῦτα γίνεσθαι
 βίκαρε τῆς δικαίας Χριστῆ μακαριώτατε, ἐπεμπεν
 αὐτῆς εἰς τὸν ἀνέψιον αὐτῆς, καὶ ἐκάνει τινὰς μὴ
 ἐφόρους, τινὰς δὲ ἐκρήμνιζεν ὑπὸ τῶν ὡχρῶν,
 ἄλλως δὲ ἀπέκτανεν ἄλλοις βαρβαρικοῖς τρόποις.
 διαφθορῶντος δὲ ἔτις ὁ λαὸς τῆς Ρώμης, ἐκρά-
 ξαν εἰς βοήθειαν αὐτῶν τὸν Ρήγα τῆς Ἀπυλίας, ὃς
 ἐλθόντος εἰς πάλιν Ρώμην, καὶ πολεμίσαντος μετὰ τῶν
 στρατιωτῶν τῆς βίκαρης τῆς Χριστῆ Ἰννοκέντιος, ἐρῶ-
 σε ποταμὸν τὸν χειριστιανικὸν αἶμα, καὶ διώκων
 καὶ αὐτὸν τὸν Ἰννοκέντιον, πάλιν κεφαλῇ τῆς ἐκκλη-
 σίας ὡς φορέα ὑπὸ τῆς θρόνῳ τῆς Πέτρης, ἀλλ' οὐκ
 εἰς ἐναντιῶν βίκα, κατέφθαρε τὰς Ρώμους,
 ταῦτον εἶπεν κατέσφαξεν ὁ Ποιμὴν τὸ ποιμνιον.
 Εὐγένιος ὁ τέταρτος ἦν φιλαργυρὸς καὶ ἀκόλαστος,
 ζητῶν δὲ ὡς βδέλλει διψαλέα τὰς θησαυροὺς τῆς πό-
 45 αὐτῆς Μαρτίνης, γέγονον αἰτία ἵνα κερῶσιν οἱ βίκα-
 ροὶ τὸν Ἡγεμόνα Κολωνῶν, ὃς σιωπῶντος πό-
 λεμον εἰς πάλιν Ρώμην μετὰ τῶν στρατιωτῶν τῆς Πά-
 πας, ἐχύθη ὡς τὸ τῆς κατακλυσμῆ ὕδωρ τὸν χει-
 ριστιανικὸν αἶμα, εἶτα εἰπόντων αὐτῇ τῶν ἐν Ρώμῃ χει-
 ριστιανῶν, ὅτι ἐξώθεν ληλατῆνται ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν
 αὐτῆς, καὶ οὐδὸν εἰς πάλιν Ρώμην κατακατῆνται ὑπὸ
 τῶν ἀνθρώπων αὐτῆς, ἀπεκέρθη αὐτοῖς τῇ ἀναμαρ-
 τήτῃ αὐτῆς σόματι, ὅτι ἡμῶς εἰς πάλιν Βουετίαν ζῶ-
 50 μιν χωρὶς ζῶν καὶ ἀμπελοχωρεσίῳ, ζῆτε εἰ καὶ
 ὑμεῖς ἔτις, ὅθου ἐβιάσθησαν λαβεῖν τὰ ὅπλα, ὡς
 ἀνφονεύσωσιν αὐτὸν, φεύγοντα δὲ αὐτὸν, ἐφθασαν
 καὶ ὕβρισαν, καὶ ἐβλασφήμησαν, καὶ ἀνθεμαῖσαν,
 καὶ ἐλίσσοβόλησαν, ἀλλὰ πάλιν ἐφυγον αὐτῆς, καὶ
 μετακαρτέας Βιτελέσκον τινὰ τύραννον, καὶ ἐπα-
 νελθὼν ἐταπείνωσεν αὐτῆς, ἀπεκτείνας πρῶτον τὰς
 δημάρχους καὶ ἀνέχοντας τῆς Ρώμης. εἰς τῆς τὸ
 55 ὅπριον ἀπῆλθον τυφλωθέντες οἱ Ἀνατλικοί, ὡς αὐ-
 ποιήσωσιν ἐνὸς ἐκκλησιῶν μετὰ σφοδρῶν τῆς
 ποιμνίας φθορίας, καὶ μάλιστα ὑπὸ τῆς ἐν Βασιλείᾳ
 Σιωδόξ, ὡς εἶρηται, ἀφωρεσιμῶς καὶ κατ' ἡμερῶν,
 καὶ ἰδε περὶ τέτων πολλὰ καὶ τὸν Πλάτωνα, εἰ καὶ
 ὁ σοφιστὴς Βίνιῳ μάτην σπαράττει παρεξηγεῖσθαι τὸν
 Πλάτωνα ἐν τοῖς σφοδρῶν αὐτὸν σημασίσι. τοιούτως
 ἀνέστης ὡς ὅπριον πλάσεν καὶ τὰς μεταταῦτα Πάπας,
 οἷον ἦσαν καὶ ὅσους περιέχεα καὶ ὁ παρὲν κατὰ λόγον,
 ποιῶντας τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς, ὅτι κατὰ τὴν
 ὁ Ἀπόστολος περὶ Γαλατίας, κεφαλῇ τῆς πέμπτῃ.

γορεῖα, ἀναχωρεῖ τῆς Ῥώμης καὶ λαμβάνει καὶ τὸν
Γρηγόριον ὁμῶς, ὅτε καὶ ἐτελεύτησεν. Ἐν τῷ χι-
λιοσῷ ἑκατοσῷ ἔτη Ἀντίπαπας Γιβέρτος καὶ
Θεοδώριος κατὰ Παχάλη τὰ δούτερον, πέμπτη καὶ
5 Στρατεύματα αὐτῶν ὁ Παχάλης κατὰ τὴν Γιβέρτον καὶ
Θεοδώριον καὶ αὐτοὺς ἐτέρω μακρινάφῃ, καὶ οὐκ ἐκ-
σεν αὐτοὺς, καὶ ἐπαίδυσεν αὐτοὺς μετὰ καὶ τῆς Βον-
θάας Ρογερίας Κόμητος Ἰταλίας, ὅτε καὶ ὁ ἄββαθ
Κολώνας πολλοὺς συμφωνήσας, ἐπολέμησε τινὰ καὶ
10 στρατὸν Πάπας, ὃς ἀπεπολέμισεν ὁ Παχάλης μετὰ
καὶ Κανγκαῖος Ἀρχόντες. ἔρχεται Ἐνρίκος ὁ Ῥήξ
τῆς Γερμανίας μετὰ τῶν Στρατεύματων αὐτῶν εἰς τὴν
Ῥώμην, καὶ ἀπληκύνει εἰς τὸ χρυσοῦν ὄρεος, ἐστέρχεται
εἰς τὴν Ῥώμην καὶ ἀκκύνει τὴν Παχάλην, ἀποπορβο-
15 μῶν Ἀρχόντων καὶ Ἀρχιερέων μετὰ λαϊκῶν καὶ
θυμιμάτων, ἀποπνύονται ὑπὸ τῶν Πάπας εἰς τὰς
σκάλας τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἁγίων Πέτρων, ἵσταται εἰς
τὸ δεξιὸν μέρος, ἅτα δεσμεῖ τὸν Πάπαν, καὶ τὰς
Καρδινάλους ἀπογυμνοῖ καὶ ἐξορίζει εἰς τὸ ὄρεος τῶν
20 σωκρατῶν, βιάζει αὐτοὺς καὶ ἐποίησαν πᾶν ὅπερ αὐτοὺς
ἐβόλετο. Σχίσμα δέκατον οὕτως Πέτρος Ἀν-
τίπαπας κατὰ Ἰννοκετίου τὸ δούτερον, ἐν τῷ χιλιο-
σῷ ὀκτασῷ τετρακοσῷ ἔτη, ὅτε ἀναβλήθης ὁ Πέ-
τρος Πάπας, ἐξέδυσεν καὶ ἤρπασεν τὰς σταυροὺς τῶν
25 Ἐκκλησιῶν καὶ σταυροὺς καὶ Κορώνας καὶ ἄλλα τὰ
ἁγία Πέτρων. Φύγει ὁ Ἰννοκετίου εἰς τὴν Φράντζαν,
καθαίρει συνοδικῶς τὸν Ἀντίπαπαν, ἔρχεται μετὰ
Λοταρίου Ῥηγὸς τῆς Γερμανίας, καὶ μετὰ τῶν στρα-
τεύματων αὐτῶν ἐστέρχεται εἰς τὴν Ῥώμην, ὑπο-
30 στέφεται δὲ τὸ Ῥηγὸς εἰς Γερμανίαν, ἐπολέμησε καὶ
ἀφώρizen ὁ Πέτρος τὸν Ἰννοκετίου, καὶ ὁ Ἰννοκε-
τίου τὸν Πέτρον, ἐπανέρχεται ὁ Λοταρίος εἰς τὴν
Ῥώμην καὶ αἰπιστοὶ μετὰ μεγάλῃ στόλῃ ἵνα ὅσοι
κατασώσῃ τὸν Ἰννοκετίου. Ἐν τῷ χιλιοσῷ ἑκατο-
35 σῷ ἑξήκοντος ἔτη Ἀντίπαπας Βίκτωρ παρὸς

Ἀλέξανδρον τρίτον, καὶ ἀρσενκαλὶ ὁ Ἀλέξανδρος τὸν
Ῥήγα Γερμανίας παρὸς βοηθεῖν αὐτῷ, κρύζει ὁμῶς
καὶ τὰς δύο ἐκείνας ἵνα κληθῶσι εἰς τὴν Σύνοδον
αὐτῶν, καταφρονεῖ ὁ Ἀλέξανδρος, ἀπέρχεται ὁ Βικ-
τωρ καὶ βεβαιῶται ὑπὸ τῆς Συνοδῆς τῶν Φριδερίκου
Πάπας, ἀφωρίζει αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος, ἐρπύσσιν
ἵσσειν, καὶ ἵδε πᾶν περὶ τῶν εἰς τὸ ὄγδοον κεφα-
λαίον τῶν ὀγδὼν βιβλίων. Ἐπὶ Ἀνδρονίκου τῶν Πα-
λαολόγων Νικόλαος Ἀντίπαπας κατὰ Ἰωάννην
ἐκ τῶν πρώτων. Ἐπὶ Μακκῆλ τῶν Παλαολόγων ἐν τῷ
χιλιοσῷ τετρακοσῷ ἐβδομηκοντῷ ὀγδὼν ἔτη
Κλήμης Ἀντίπαπας κατὰ Οὐρβανὸν τὸν ἑκτὸν,
διαιρεθῆτες γὰρ οἱ Καρδινάλοι, καὶ βιάζονται ὑπὸ
τῶν Ῥωμαίων ὁπλοῖς, ἐψήφισαν τὸν Οὐρβανὸν, ὕ-
σεον δὲ τὸ πᾶν μέρος τῶν Καρδινάλων ἐφυγεν εἰς τὴν
Ἀναγνάν, καὶ ἐχερστόνησαν τὸν Κλήμηνα, καὶ
πρόξενον μεγάλη ὁ χόνοια, κληνόντων τῶν Αἰθιοπῶν
τῶν Χριστιανῶν τῶν μὲν, εἰς τὸν Οὐρβανὸν, τῶν δὲ, εἰς τὸν
Κλήμηνα, ἐγέρνεται κατ' ἀληθῶς Οὐγγροι, Βενέτι-
κοι, Κυπρίων ὁ Ῥήξ, Γεομέζιοι, Φλωρεντινοὶ, Πε-
ρῖν, ὁ Κώμης, καὶ ἄλλοι, καὶ μάχονται καὶ ἀφ' ἑ-
ξήρας καὶ ἀφ' ὀκταῶν, κρύζει ἔπειτα ὁ Οὐρβανὸς
τὸν Ῥήγα Κάρολον, ἔρχεται, καὶ γίνονται φόνοι,
λεηλατισμοὶ, ἀρπαγαὶ, καὶ ἄλλα πάνδενα εἰς ὁ-
λὸς χρόνος οὕτως. Ἐπὶ τῆς ἐν Κωνσταντῇ Συνοδῆς
Ἀντίπαπας τρεῖς. Ἐπὶ Ἰωάννη τῶν Παλαολόγων
Κλήμης Ἀντίπαπας κατὰ Μαρτίνου τὸν πέμπτον,
καὶ πάλιν πόλεμοι καὶ ἀμαται καὶ ἄλλα κακὰ.
Ἐπὶ τῶν αὐτῶν σχίσμα εἰκοστὸν ἔκτον Ἀντίπαπας
Φίληξ κατὰ Εὐγκλείου τὸν τετάρτον, καὶ πάλιν
φόνοι, ἀχμαλωσίαι, ἀρπαγαὶ, πόλεμοι, καὶ
τὰ ὅμοια κακὰ. Τὰς σιμωνίας καὶ πορνείας καὶ δόλους
καὶ δωροληψίας καὶ πολέμους τὸς συβεβηκότας εἰς τῶν
μεταταῦτα Παπῶν τὰς χερσίν, ἄλλοι λεγέτωσαν,
ἡμῖν γὰρ παρὸς τὸν σκοπὸν ἐρεκεῖ τὰ ἐνταῦθα ἐρημνία.

40.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'.

ὅτι καὶ περὶ τῶν ὁριζοδόξων πρίσιν πολλοὶ τῶν Παπῶν ἤμαρταν, τινὲς δὲ καὶ Ἀίρετικοὶ ἐγένοντο.

45 Ὁ Ζεφυρίνος ἐν ἔτη ὑπὸ Χρυσῷ Δακνοποσῷ τρίτῳ
ὑπέπεσε τῇ Αἵρεσιν τῶν Μοντανῶν, καθὼς λέγει
ὁ Τερτυλλιανὸς βιβλίῳ κατὰ Περζέου, ὁ δὲ Μοντα-
νὸς κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον ἐν τῷ δούτερῳ κατ'
Εὐνομίου, ἔλεγε ποῖημα τῶν Πατέρων τὸν Χρῖστον, ὁ δὲ
Βελλαρεμῖνος ἔφη τὸν Τερτυλλιανὸν ψεύδεσθαι μοντα-
50 νιστῶ ὅντα, ἔχρην ὁμῶς τὸν Βελλαρεμῖνον ὁποδοῖσαι τὸ
ψεύδεσθαι, καὶ μὴ καὶ τῶτον ὡς καὶ τὰς Πάπας ὁπο-
καθέδρας λαλῶν. Ὁ Πάπας Μαρκελῖνος ἔχρημα-
τισεν Εὐδολολάτους, καὶ ἵδε βιβλίον πρώτης κεφα-
λαίον εἰκοστὸν. Ὁ Διβέριος μετὰ τῶν ἐξορίων σωή-
νεσε τῇ Αἵρεσιν τῶν Ἀρίων, ὡς γράφει ὁ μέγας Ἀθνα-
σιος

νασιος παρὸς Μοναχὸς, καὶ ὁ ἱερώνυμος ἐν τῇ ἡρο-
νικῇ καὶ ἐν τῇ κατωλόγῳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν συγ-
γραφέων, καὶ ὁ Δάμασκος ἐν τῷ βιβλίῳ Λιβερίας, καὶ
ὁ Ἰλάριος ἐν τῷ κατὰ Κωνσταντῆς, ἵδε καὶ βιβλίον
δούτερον κεφάλαιον ὀγδοον. Ὁ Νουῶτος κατὰ τὸν
ἱερώνυμον βιβλίον δούτερον κατὰ Ἐσφίνης ἐφρονεῖ
ὅτι θεὸν τῶν ἰσθμίων τὸν Πατέρα τῶν Χρυσῶν, καὶ
μὴ διωκῶν τὸν Χρῖστον τῇ Πατρὶ ὡς ἀβάλλεσθαι,
μόνον ὅτι θεῶν, ἡρῶτο δὲ καὶ τὴν μετὰ τῶν, ἀφ-
θνητοι δὲ, ὅτι ἦν Ἐπίσκοπος Ῥώμης Ὁ Νουῶτος. Ὁ
δούτερος Φίληξ Ἀρεμῶν ἐγένετο, καθὼς γράφει ὁ
Ἐφῖν βιβλίῳ δεκάτῳ τῆς ἰσορίας κεφαλαίῳ
εἰκοστῷ

ἐκαστὸν δούτερον, μάλιστα ὁ Θεοδώριτος βιβλίῳ δού-
τέρῳ τῆς ἰσορίας κεφαλαιῶν δεκάτῳ ἐβδόμῳ λέγει,
ὅτι ἐκαστὸς ὁ ἐκλήθη τῇ γνώμῃ τῆς ἀρεῆς σωήσῃ,
τὸ αὐτὸ λέγει καὶ ὁ Σωζόμενος βιβλίῳ τετάρτῳ, καὶ
ὁ ἱερώνυμος ἐν τῇ καταλόγῳ τῶν συγγραφέων ἐν
τῷ Ἀκανίῳ, ἴδε καὶ αὐτὸν ἐρω βιβλίῳ δούτερον κεφα-
λαίων ὀγδοῶν. Οἱ ἱεροκλήτιος ἐπιτολῇ δούτερον κε-
φαλαιῶν ὁμοεικότῳ διώρισεν μὴ δέχεσθαι πᾶν πόρνῳ
μετανοῆσαι, εἰς τὴν ὡς σωεπρόνοσον, ἐν δὲ τῇ δεκά-
τῃ ὀγδόῃ ἐπιτολῇ πρὸς τὸν Ἀντισιοχίαν ἀλέξανδρον,
καλὸν εἶναι ἔφη καὶ τὸ βᾶπτισμα τῶν Ἀρεαυῶν καὶ
τῷ ἱεροσωμῳ, εἰ καὶ μὴ δίδεται χάρις. τὰς δὲ
ἐπιτολὰς ἐστὶν, ἐπεὶ πᾶς ἐστὶ καλὸν τὸ βᾶπτισμα
τῶν μὴ πιστεύοντων τὸ ὁμοῖον ἐν τριῶν ὑποστάσεσι;
καὶ εἰ ἐστὶ τὸ βᾶπτισμα τῶν Ἀρεαυῶν δεκτὸν καὶ ἡ ἱε-
ρωσύνη, πᾶς δὲ δίδεται ἡ χάρις τῆς σφραγίδος; εἰ
δὲ καὶ ὁ Βελλαρεμῖος συναγωνιζόμενος τῷ ἱεροκλήτι
φησὶ περὶ τῶν πρώτων, ὅτι καλῶς λέγει ὁ Πάπας,
ἐπεὶ μὴ βυζαντινὴ πόρνη ὑποτίθεται τῇ ἀρεῇ
ἕως εἰς τὴν, ἐκ ἑκάστου ὀρθῶς μετανοῶν, περὶ δὲ τῆς
δούτερος, φησὶ λαμβάνειν τὸ μυστήριον ἀληθῶς,
ἀλλὰ μὴ λαμβάνειν πᾶν χάριν, ὅμως σφάλλει ὁ σφρα-
γίς, ἐπεὶ ἐκείνη ὁ ἱεροκλήτιος μετ' ἑαμαρτανῶν,
ἀλλὰ μετ' ἑαμαρτων, εἴη τῇ πιστεύοντος ἁρετικῆς
τὸ ὁμοῖον ἰσχύει τὸ βᾶπτισμα, καὶ ἡ ἱεροσύνη πᾶς
δεκτὴ; οἱ γὰρ Ἀρεαυῶν ἐκ ἐδέχοντο πᾶν μετανοῶν.
Οὐ αὐτὸς, ὡς λέγει ὁ Ἀνυστίνος βιβλίῳ πρώτῳ κατὰ
Ἱταλίας κεφαλαιῶν δούτερον, καὶ βιβλίῳ δού-
τέρῳ κατὰ τῶν δύο ἐπιτολῶν τῆς Πελαγίας κεφα-
λαιῶν τεσσαρεσκοσίων ἑκτῷ, ἐδογματίζετο μὴ σφραγίσ-
ται βρέφη τὰ μὴ κοινωνῶντα τῇ σώματι καὶ αἵματι
τῆς Κυρίας, καὶ λοιπὸν πᾶς ἔχουσιν αὐτὸν οἱ Λατῖνοι
ἀνιμάρτητον, δογματίσαντες ἐναντίον αὐτοῖς; Οἱ Συ-
νήτοι ἐξηγούμενοι τὸ χωρίον τῆς Παύλου, οἱ ὅσοι σφρα-
γίσαντες, ὡς ἀρεταὶ ἐδιδόσαντο, εἶπον, ἐν σφραγίσαντες
εἰσὶν οἱ γαμήντες, καὶ ἔτι ὁ Πάπας ἐν τῇ Θρόνῳ τῆς
Πέτρας κατήλυσεν, τὸν γάμον ἀρετῆς, λέγων μὴ
ἀρεσκῆναι Θεῷ τὸ μυστήριον. Οἱ πρώτοι λέγον ὅτι καὶ μέ-
γας καλῶμενος ἐπιτολῇ ἐβδόμῃ καὶ ἑκτῇ πρὸς
τὸν Νικηταῦν ἔφη, οὐ σφραγίσαντες αἱ γυναῖκες ἀνομι-
λῆσαι ὑποτάσσονται τῷ ἐκείνῳ ὑποτασσάμεναι αὐτῶν
ὡς τῷ κυρίῳ κεφαλῇ τῆς ἐκκλησίας. Ἀλλὰ
ἐπεὶ, ὅτι δὲ ἀνιμάρτητος ἀξιοπείρας μαρτυρήσας ὅτι
περὶ τῆς αἵματι αὐτῶν, καὶ εἴτα λαβὼν αὐτὰς
δούτερος ἀνδρας, καὶ ἐξ αὐτῶν μόνος ἀκοῇ ἐμίλην
αὐτὰς δούτερος γάμοις, ἔγω γὰρ εἶπαι πολλαῖς
γίνεσθαι μοιχείαν, καὶ ἴδε περὶ τῆς τῆς Κανόνας
τῆς ἐν Τρεβίρῳ συνόδου. Οὐ αὐτὸς κατὰ τὸν Βαρλέ-
ταν πάντοτε τῷ Ἀρεαυῶν ἐβόηθη δόγματι, ὡς μαρ-
τυρεῖ ὁ Βαρλέτας, ὅτι συναθροίσαντες καὶ ἄλλοι πολλοί.
καὶ ἐπιτολῇ πονθηκοῇ πέμπτῃ πρὸς Ἀνατόλιον,
καὶ πονθηκοῇ τετάρτῃ πρὸς Μαρκιανόν, καὶ
πονθηκοῇ πέμπτῃ πρὸς Πιλαχέριον, ἀβελὸν καὶ
πολημενὸν ὑποκαλεσάμενοι ἐν Καλκηδόνι συνόδου, πρὸς τῆς
ἀλεξανδρινῆς πύλας τὸν Κωνσταντῖνον πέλεως, πρὸς τῆς

λου δὲ, ὅτι ἀσεβείας τὸν ἐστὶ τὸ βλασφημεῖν τὰς οἰκ-
ομενικὰς συνόδους. Οἱ ἁρετικὸς Εὐτυχιῆς ἔλεγον,
ὅτι ἡσάρεξ τῆς Χρυσῆς μετὰ τῶν ἀνάστων ματεβλή-
θη εἰς Θεότητα, καὶ ὡς ὁ φυσικὸς ἄρτος ἐν τῇ μυ-
στηρίῳ μεταβάλλεται εἰς σῶμα τῆς Χρυσῆς, ὁ δὲ Πά-
πας Ἱταλίας φέρει μὲν καὶ ἐκείνους εἶπον, ὅτι μὴ
ὁ φυσικὸς ἄρτος ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ, εἴη τὸ Γιεζ-
βιτάκιον ὁ Βελλαρεμῖος μὴ φέρει πρὸς τῶν ἀρχαίων
ἀρχαίως μαρτυρῶν, φιλεριῶν λέγει, ὅτι ἐστὶ τὸ βι-
βλίον ἐτέρους τινὲς, Γενναδίῳ τυχόν, ἡ Ἱταλίας 10
τῆς Κωνσταντίας. Οὐ αὐτὸς εἶπον, Ἀνδριανὸς ἐστὶν ὁ
μὲν διότερος εἶδος κοινωνῶν ἐν τῇ μυστηρίῳ, ὡς μαρ-
τυρεῖ ὁ Γενναῖος διακρίσει δούτερον, ὁ δὲ Βελλα-
ρεμῖος φησὶν, ὅτι καὶ περὶ ἱερῶν ἀλλήλωνται, ὅπερ
ψαλμὸς φανερῶν ἐστιν. Οἱ δούτερος ἀνασάντες 15
σα τῇ ἁρεσίᾳ τῶν μονοφυσικῶν, καὶ ἴδε αὐτῶν βι-
βλίῳ τετάρτῳ κεφαλαιῶν ἑσάτῳ, ἴδε περὶ τῆς
καὶ τὸν Γενναῖον διακρίσει δεκάτῃ, ὅτι ἦν καὶ Νεσο-
ριανός. Γρηγόριος ὁ πρῶτος ἐξήμαρτε βιβλίῳ τετάρ-
τῳ ἐπιτολῇ ἐκαστῇ ἐκτῇ πρὸς Ἰωάννην ἐπίσκοπον, 20
συναχόμενος γὰρ ἵνα χρίσιν οἱ ἱερεῖς τῷ ἁγίῳ μύ-
ρῳ, ὅπερ ἀδελφὸς ὁ ἐκτὸς ἀρετῶν ὑσάτω περὶ
χρίσματος ἁρετικὸν νομίζον, καὶ ἀπὸ τῆς
ἐκτῆς, ὅτι ὁ Πάπας ὅτε διελίξει μόνος καὶ αὐτὸς
συνόδῳ περὶ πίστεως, ἐνδέχεται ἁμαρτανῶν περὶ 25
τῶν πίστεως, τὸ αὐτὸ λέγει καὶ ὁ δὲ Παρισίᾳ Γί-
σων, καὶ δὴ καὶ ὁ ἀλφόντος βιβλίῳ πρώτῳ κατὰ
ἁρεσέων κεφαλαιῶν δούτερον, ἴδε καὶ αὐτῶν περὶ
τῆς ἀναστάσεως τῆς καὶ τῆς Κελσιῆς τρίτῃ βι-
βλίῳ ἐκτε κεφαλαιῶν δεκάτῃ πέμπτῃ Παρῶν 30
ὑσάτων. Μαρτίνος ὁ πρῶτος καὶ καλῶς καὶ συμ-
φώνως τῷ μεγάλῳ Βασιλεῖ καὶ τοῖς ἐγκρίτοις τῶν
ἀγίων πατέρων εἶπον, ὅτι διελθὼν οἱ ἱερεῖς θανά-
σιμα ἁμαρτήσαντες καὶ μετανοήσαντες, δέχονται
αἱς μετανοῶν, καὶ διώκονται ὅμως ἔχον πάλιν τὸν ἀζώμῳ 35
τῆς ἱεροσύνης, ἀλλὰ τὰς ἐν τῇ Τρεβιρῷ συνόδῳ
τῷ ἀναθέματι καθυποβαλὼν, συνανεθεμάτισε καὶ
τὸν Πάπαν Μαρτίνον. Γρηγόριος ὁ τρίτος εἶπον ἐν
τῇ πρὸς Βονιφάτιον ἐπιτολῇ, Διώκται ὁ αἵρ, ὅτι
τῆς γυναικὸς αὐτῆς ἀποθνήσκει, ἀλλὰ ὑγιᾶν αὐτῆς καὶ λα 40
βῆν αὐτὴν, ἀλλὰ ὁ Βελλαρεμῖος καὶ Λατῖνοι ἀνωχύνοντες
τῶν φανερῶν ἁμαρτιῶν τῆς Παύλου καὶ καθέδρας,
κατακαλύψαν βυβλίσαντες τὸ μὴ καλυπτόμενον, ὅθεν
λέγουσιν, ὅτι κατὰ ἀγίαν ἁμαρταν ὁ Γρηγόριος,
καθὰ λέγουσιν καὶ περὶ τῆς Λιβερίας ὅτι τῇ βίβλῳ 45
Κωνσταντίας παρετράπη εἰς τὸν ἀρεταῖον, καὶ ὅμως
φρονεῖται ἐαυτὸς, καὶ ὅτι καὶ ὁ ἀγία καὶ βίβλος μαρ-
τύρας ἁμαρτωλὸς καὶ ἐνοχός ἐστι. Τὸ θρόνον τὸ ἀνιμάρ-
τῳ πρῶτος αὐτὸς πάντων τῶν ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ δύ-
σει κακῶν Νικόλαος ὁ πρῶτος τὸ γινώσκον βᾶ- 50
πτισμα ἐν μόνῳ τῷ ὀνόματι Χρυσῆς, ἀλλὰ εἰς εἶναι
βᾶπτισμα λέγει, καὶ ὅμως ἐν τῇ αὐτῇ διακρίσει μετὰ
πάσης δυνάμεως καὶ ἀκλήσεως αἱ ἀληθείας Πι-
λάγιος καὶ Ζαχαρίας οἱ Πάπαι ὅτι ἰσχύει λέγει-
σι τὸ τοιοῦτον βᾶπτισμα, διχογνωμοῦσιν ἄρα καὶ

οὐ Πάπαι καὶ Διαφέρονται ἐν τοῖς περὶ πίστεως, αἱ δὲ καὶ ὁ Βελλαρμίνος λέγει σφαλῆσαι τὸν Νικόλαον ὡς μερικὸν διδάσκαλον, ἀλλὰ καὶ οἱ Πατριάρχαι καὶ παῖς Χρυσιανὸς καὶ παῖς ἀνθρῶπος ἐσφάλησαν
 5 ὡς Πατριάρχαι καὶ Χρυσιανοὶ καὶ ἀνθρῶποι, ἀλλὰ καὶ ὁ πρῶτος ἐκ τῶν ἐκείνων καὶ ὁ δεύτερος, ὁ γὰρ ἀνθρῶπος φύσιν φιλεῖ πῶς δικαιοσύνην, καὶ πρῶτος φύσιν ἀδικίαν, φύσιν γὰρ ὁ ἀνθρῶπος ἐνεργεῖ τὸ καλὸν, ἐπειδὴ ἐκτίσθη κατὰ τὸν Ἀπόστολον ἐπ' ἐργοῖς ἀγα-
 10 θοῖς, ὅταν δὲ παρομοιωθῇ τοῖς ἀνοήτοις κτήνεσιν, ἐργάζεται τὸ κακόν. Ἰωάννης εἰκοστὸς δεύτερος ἐδόξασε μὴ θυμῶσαι τὰς τῶν μακαρίων ψυχὰς τῷ Θεῷ ἐναντίον ἀπὸ τῆς κοινῆς κρίσεως, ἀπὸ δὲ τριῶν ἡμερῶν τῆς ἰδίας τελευτῆς κατὰ τὸν Βιλαῶν Ἰωάν-
 15 νην μεταγύρει, ἀπολαύειν εἶπε καὶ ἀπὸ τῆς κοινῆς κρίσεως ταύτης. τῆς τῆ Θεοῦ λαμπρότητας, ἀντί-
 ταινον δ' αὐτῇ τῇ πτωτέρει γνώμῃ, ὅτι ἔτι τῆς Γαλιλαίας Φίλιππος καὶ οἱ Καρθηπάλαι, ὁ δὲ ἔλεγον, αἰμῶν ἐσσι πῶς δόξαν αὐτῶν, εἰ μὴ ταύτῃ ἀντίκα-
 20 μῶν δόξαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διορισθῇ, ὅπερ ἐστὶ, μὴν τῇ σωθῆναι τὴν ἀναμάρτητον δεδωκόσαι. ἀπο-
 σέταξε δὲ ἕως τοῖς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ πείθεσθαι τῷ λόγῳ ματι αὐτῶν, πάντας δὲ οὕτως ἐπράττει ὡς μερικὸς δι-
 25 δάσκαλος, ἀλλὰ καὶ ὁ Πάπας ὑπὸ καθεδρᾶς,
 25 ὅθεν ἐλέγχεα αὐτὸν ὁ Ἀδελφὸς ἐν τῇ περὶ τῆς Μύ-
 ρης ζητήματι, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Βελλαρμίνος ἀποσαμέ-
 30 ρος ὀλίγον τι πῶς μοχθηρίαν αὐτῶν, ἐφίλαλήθου-
 σεν εἰπὼν, ὅτι ἀπέστη ὁ Πάπας τῆς ἀληθείας, κα-
 θότι ἐδὲς διορισμὸς περὶ τῆς τοιαύτης δόξης πα-
 35 ρὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐγένετο. ἀρέσκουσι τότε, λέ-
 γει Γεώργιος ὁ Κορσικὸς, ἐπειδὴ τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ
 καὶ τῷ Πάπᾳ διορίζον τὰ περὶ πίστεως ὑπονεμένηται.
 Ὁ τρίτος Ἰννοκέντιος ἔλεγον, ἀπὸ μηδενὸς λόγου, ὡς
 40 ἔρηκεν ὁ Κύριος, τὸ μυστήριον τῆς Εὐχαριστίας γί-
 νεται, ὅπερ ἐστὶ κατὰ τὰς λατίνους βλάσφημον λόγ-
 35 μα. Ὁ ὀγδοὺς Ἰννοκέντιος ἔλεγε, καὶ αὐτὸς οἶνε
 θυμῶν γίνεσθαι τὸ μυστήριον τῆς Εὐχαριστίας, κα-
 θὼς μαρτυρεῖ Ῥαφαὴλ Βολτερραδὸς βιβλίῳ ἐβδόμῳ τῆς
 Γεωγραφίας, ὃ καλῶς ποιήσασα αὐτίστη ἡ ἐν Τρι-
 40 δάτῳ Συνοδῷ. Τὸν τρίτον Κελεστίνον (ἐπιπρη-
 τέον) ὁ Ἀλφόνσος δεκάεσσι Ἀρετικὸν καλεῖ, λέ-
 γοντα θυμῶσαι ἐν τῇ γάμῳ γίνεσθαι ἀφύγιον,
 καὶ λῆψιν ἐτέρως γυναικὸς, εἴη πτωτέρα γυνὴ
 45 Ἀρετικὴ εἴη, ἢ δὲ τρίτος Ἰννοκέντιος τὸ ἐναντίον
 λέγει, ὁ δὲ Βελλαρμίνος ὡς μερικὸς διδάσκαλος
 καὶ μὴ ὑπὸ καθεδρᾶς τῶν λέγων ὑποτίθεται, ἀμαρ-
 50 τῶν δὲ ὁ Ἰννοκέντιος, ἐπειδὴ ἡ ἑκτὴ Συνοδὸς ἐν
 τοῖς καιροῖς πῶς ἀρετικῶν συζύγιαν ἀγαλῶν, καὶ
 γὰρ καὶ ἐστὶν ὁ ταῦτος γάμος ἐν Χριστῷ κατὰ τὸν
 55 Ἀπόστολον, ἐπειδὴ ὁ Ἀρετικὸς καὶ ἐστὶ Χρυσιανὸς,
 ἐστὶ δὲ θάψας τὸ ἐν τῇ καθεδρᾷ τὸν νέον τῷ Πάπᾳ με-
 ταβάλλεσθαι. ὁ τρίτος ἕως Ἰννοκέντιος ἔτι ἔλεγε, Τὸν
 Νόμον τὸν ἀρχαῖον μὴ ἀγαλῶν, κατὰ τὸ Πέτρον
 κεφαλῶν δεκάτῃ πέμπτῃ περὶ πρᾶξεων, καὶ τῷ Θεο-
 λόγῳ, λέγοντι, τὴν ἀρχαῖαν παραλήθια, συμφώ-

νως τῷ Κυρίῳ, εἰπὼντι ὑπὲρ τῆς Σταυρῆς, Τετέλειται.
 ὁ δὲ Βελλαρμίνος συσχεῖται τὸ ἀμαρτήματα τῷ Πάπᾳ
 ἀποδοῦναι, φησὶ, τηρεῖσθαι τὸν Νόμον ἐκείν, καθὼς
 οἱ τύποι ἐκείνησαν χάριματα τῷ νέῳ Νόμῳ, ἀλλ' οὕτως
 παρελθόντων τῶν σκιῶν, καὶ τῆς ἀληθείας ἐπιφάν-
 5 σης, καὶ ἐστὶ τηρεῖσθαι τὰ ἀρχαῖα. Ὁ ἑκτὸς Νικό-
 λαος ἔλεγον, ὅτι ὁ Χρυσὸς ἐφύλαξε πῶς ἐχάτιον
 πονίαν, ὁ δὲ εἰκοστὸς δεύτερος Ἰωάννης πῶς δόξαν ταύ-
 την ἀρετικῶν καλεῖ, ὡς ἐρεμὴ μεταταύτα, ὁ δὲ μοχ-
 10 θηρὸς, ἥτοι ὁ Βελλαρμίνος λέγει, Ἀμείνω εἶναι πῶς
 γνώμην τῷ Νικόλῳ, μὴδὲ οὕτως ὑπὸ καθεδρᾶς
 ἀγαλῶν, ὅπερ ταύτῃ ἐστὶν αἰεὶν, ὁ Πάπας τὸν
 Πάπαν ἐπὶ Αἰρέσει καταδικάζει. Καὶ, ἐπὶ παρῶν
 τῷ Πάπᾳ, ἐπὶ παρῶν τῷ Πάπᾳ. Ὁ ὅγδοος Στέ-
 15 φανος ἔλεγε, μὴ ἀγιάζον καθ' αὐτὸ τὸ μυστήριον,
 ἀλλὰ κατὰ πῶς ὁρίζεται τῷ λατρυγῶντι, τῷ συ-
 νῆσε καὶ ὁ τρίτος Σέργιος κατὰ τὸν Βελλαρμίνον.
 Ὁ τρίτος Ἀλέξανδρος ἐν τοῖς περὶ τῶν Διαθηκῶν,
 τὰς πλείους τῶν τριῶν μαρτυριῶν πιστεύει τὰς
 20 Διαθήκας ἀφορίζει. Ὁ μέγας Γρηγόριος Πάπας
 ὦν, ἐν μὴ τῷ τετάρτῳ τῶν Διαλόγων, τὸ πῦρ ὡς τι-
 μωρεῖται αἱ ψυχὰς οὐλοῦν εἶναι καὶ σωματικὸν δι-
 δάσκει, ἐν δὲ τοῖς ἑσθικῶς βιβλίῳ ἐκκαθάρσας κε-
 25 φαλαῖα τρεῖς καὶ δεκάτῃ τῷ ἐναντίον φησὶ, καὶ
 βιβλίῳ τρίτῳ τῶν ἐπιστολῶν κεφαλῶν ἐκτῷ ἐπιπρη-
 30 πει καὶ τοῖς Πρεσβυτέροις τὸ χεῖρ, ἐν δὲ τῇ αὐτῇ
 ἐπιστολῇ τῷ αὐτῷ τεναρτίαν διδάσκειται, ἄρα καὶ
 35 ἔτι ὁ μέγας καὶ ἄγιος ἡμάρτων, ὅθεν καὶ ἐπρώ-
 τη Οἰκουμενικῇ τῷ Παφνετίῳ καὶ τῷ Ρώμῃ περὶ τῆς
 γάμῃ τῶν ἱερῶν ἐπέσθη. ἀπὸ τῆς, ὅτι ὁ κλήρις
 Πάπας ὦν καὶ τῷ Πέτρῳ γνωστὸς καὶ ἀδελφός βι-
 40 βλίῳ τρίτῳ τῶν Διαταγῶν κεφαλῶν δευτέρῳ πῶς
 τετραγώνῳ πορταῖα καλεῖ, ὅπερ ὑπονοεῖται ἡ Ῥω-
 μαϊκὴ Ἐκκλησία. Ὁ δὲ Πάπας Εὐγενίος πρᾶξι
 τριακοστῇ τετάρτῃ τῆς ἐν Βασιλείᾳ Συνοδῆς ὡς Αἰ-
 45 ρετικὸς ἐκρίθη, καὶ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀπεγυμνώ-
 50 θη, ὅθεν καὶ ἀπὸ τῆς ἐκείνης καὶ ἡν σινεμά, ἡ ἐν φλωρεν-
 τίνῃ Συνοδῷ ἀπὸ πῶς ὑπερψίαν τῆς Αἰρέσεως ἔ-
 55 Εὐγενίος. ἴσον δὲ ἐστὶ τὸ ψάμμον μετρεῖν, ἢ ἀστέρως,
 60 χροῖς τε θαλάσσης καὶ τῆς τῆς ἀληθείας πρᾶξεων ἐν-
 65 τας τῶν Παπῶν καταλέγειν βέβαιον, πῶς γὰρ
 ὡς πέρ τις πῆνός ἀέρα τέμνομεν, καὶ καθάπερ Λύ-
 70 διον ἄρμα ἀπὸ διήγησιν ἐλαύνομεν, πάντας τὰς
 75 τοιαύτας καταρτιζόμεν. ἴδε καὶ τὸ τῷ Πλάτῳ ἐσο-
 80 κὸν σῶταγμα ἐπιμελὲς, πῶς ὅν τῶν παμμιά-
 85 ρων βίων τῶν Παπῶν τῆς Ῥώμης, ὅθεν ὁ ἱερεὺς Ἀυ-
 90 γυστίνος βεβαιῶν ἐκείνῳ τὸ κυριακόν, καὶ πρᾶξεων
 95 τῆς Ἐκκλησίας ἐθνεῖον εἶναι καὶ τελεῶν, γρά-
 100 φων καὶ κρεσκονίᾳ γραμματικῇ βιβλίῳ πρῶτῳ κε-
 105 φαλαῖα τριακοστῇ τρίτῳ, καὶ ἐπιστολῇ ἐκατοστῇ
 110 δεκάτῃ ὀγδόῃ, κατέχειται φησὶ πῶς ἀληθεῖαν πῶς
 115 τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ ἀρέσκουσαν, καὶ ἀλλὰ καὶ
 120 τὸ κύριον τῆς ἀληθείας τῇ Οἰκουμενικῇ Συνοδῷ ἀπέ-
 125 νεικῶν, ἴδε αὐτῶν περὶ βιβλίῳ βιβλίον πέμ-
 130 πτον, περὶ Οἰκουμενικῇ βιβλίον ἑκτῷ, περὶ φορμόσε
 καὶ

καὶ στεφανὸς καὶ σεργίῃ βιβλίον ἔβδωκεν, καὶ περὶ
 διακόνων τῶ δούτερος κεφάλαιον δέκατον τέταρτον.
 καὶ λοιπὸν ὅτι ἔκ ἐστι διωκτὴν γυναικὶ αἰρετικὸν
 Πάππαι, καὶ ἀπολύθως ἐκ ἐστὶ διωκτὴν Πάππαι ποι-
 σα ὑποφασιν κατὰ τῆς πίστεως, ἀ καὶ αἰρετικὸς
 ἐστὶ, πὲ τοιαῦτα στεφανῶς ἐστὶ φλυασιᾶι. ἐστὶ δὲ ἡ
 ἀλήθεια, ὅτι Πάππαι ἐγνώοντο κακίῃσι πολιταίαις,

καὶ ἡμάρτων καὶ εἰς πᾶν πλῆθιν, καὶ τὸ δὴ χέριον, ὅτι καὶ αἱρετικοὶ ἐγίνοντο πολλοὶ, κατὰ δὲ τὰς ἀγίας πατέρας ὁ αἱρετικὸς ἐκ' ἡς χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπομένως ἔτε μέγας ἔτε κεφαλὴ ἐστίν, ἀλλὰ πᾶν τὴ καὶ πᾶν τὴς ἀλλοτριότητος εἰς θεὸν ἐπιστάτας, καὶ ἀποκρίθας καὶ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας - ἴδ' αὐτὴν βιβλίον ἐκείνου κεφαλὰς ὁστέρας Παραγράφων ὅγδοον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΙΖ΄.

[illegible]

Δὲν τὴν βιβλίαν εἶχε κεφαλῶν πεντεκαίδεκάτων
 ἃ ποιοῦν τὴν λέγουσιν οἰσοφίαν, ἡποτιθέμενοι
 τὴν Πάπαν τῆς Ῥώμης μὴ ἀμαρτάνειν περὶ τῶν πλίσιν,
 καὶ δὲ θεολόγου σαφηνίσαι, τί ἐστὶ τὸ μὴ ἀμαρ-
 τάνειν περὶ τῶν πλίσιν, λέγουσιν, Τινὲς αὐτῶν δια-
 ρεῖσι τὰ τῆ Πάπας θεασώματα καὶ λέγουσι, πρῶτον
 ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὴν πίσιν, καὶ δὲ ἕκαστος
 καὶ τὰ μὲν μὴ ἀνήκοντα εἶναι, οἷον φιλοσοφία, μαθη-
 ματικά, ἱστορικά, καὶ ἀπλῶς ἡ ἔξω παιδεία, καὶ
 περὶ τῶν τοιούτων ὁ Πάπας δοποφανόμην, διδάσκει
 σφάλειν, τῶν δὲ ἀνέκοντων εἰς τὴν πίσιν, ἡ εἰς τὴν
 θρησκείαν, τὰ μὲν, εἶναι ἐκ διηγήματος, τὰ δὲ, ὅτι γε-
 νομένου, καὶ τῶν γενομένων τὰ μὲν, εἶναι δοποκεκαλυμμένα,
 τὰ δὲ, ἀποκαλύπτει. δεύτερον, ὁ Πάπας διορίζων,
 κατὰ τρεῖς τρόπους θεωρεῖται, πρῶτον, ὡς ἀνθρώπος,
 δεύτερον, ὡς μερικός τις διδάσκαλος, καὶ τρίτον, ὡς
 ἀρχιερεὺς, κατὰ τὴν ἀφορρὴν τῶν πραγμάτων θαλονό-
 τι, καὶ γὰρ ἡ μόνον περὶ οὗτου δοξάζει, ἡ ἄλλως ἀπλῶς
 διδάσκει, ἡ τέως μετὰ διαποθείας καὶ ἐξουσίας διο-
 ρίζει. τρίτον, τὰ περὶ πίσεως διακῶς διακρίσιν, ἡ
 εἰς σφάλμα γινόμενον ἐξ ἀπλῆς πλάνης, ἡ ἀμαθίας,
 ἡ ἀποσεύξιας, ἡ εἰς σφάλμα παρερχόμενον ἀπὸ πεί-
 σματός, καὶ ἰχυρολογησεως, καὶ τὰ τὸ ἐστὶν ἄρε-
 σις. τέτων τῶν τριῶν ἕως ἡποτιθέμενοι, λέγουσιν
 ὅτι ὁ Πάπας ὡς ἀνθρώπος, καὶ ὡς ἀπλῶς διδάσκαλος,
 δύναται ἀμαρτάνειν (εἰ καὶ πιστεῖν εἰς ἄρεσιν καὶ ὡς
 ἀπλῶς διδάσκαλος ἀρῶνται ὁ, π. Πίγιος καὶ ὁ Βελα-
 χαρμίνος) ὡς δὲ ἀρχιερεὺς διορίζων καὶ καθέδρας,
 εἰ δύναται σφάλειν. ταῦτα οἱ παπισταὶ ἴσεν ὁμως,
 ὅτι κατὰ ταύτης τῆς δόξης ἔγραψαν πολλοὶ καὶ ὑπὸ
 σσημοὶ ἄνθρωποι, κατὰ τὸ παρὸν δὲ οἱ πλείονες ὑπερα-
 σίζοντες αὐτῆς, καὶ ἐστὶν χερὸν τῆς κοινῆς δόξης τῆς
 Ῥωμαιοῦς Ἐκκλησίας, ὅτι ὁ Πάπας δηλαδὴ ὡς ἀρ-
 χιερεὺς καὶ ὡς ἀπὸ καθέδρας διορίζων, εἰ δύναται
 σφάλειν, ἀλλ' ὅτε θέλει ἐμνηνύσαι, τί ἐστὶ τὸ
 ὅτι ὡς ἀρχιερεὺς ἐκ καθέδρας διορίζων, ἀφορρῶν

ἀλλήλων καὶ κατ' ἀλλήλων, καὶ δὴ λέγουσι τινὲς μὴ, 20
ὅτι τότε ὁ Πάππας λέγεται διορίζειν ἐκ καθ' ἑαυτοῦ,
ὅτε πᾶν καθολικῶν Ἐκκλησιῶν διδάσκει, καὶ ἐδι-
δάσκει μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπιτίθεται αὐτῇ πιστεύειν
ὡς ἔτος διδάσκει, ἣν διδασκαλίαν καὶ ἑπταγῶν ἐ-
βασθε καὶ ἀλάττιον καὶ κωνοῦ, ἥταν διορισμὸν, ὡς 25
εἶναι ἐκείνα, ἥδη φησὶν ὅτι ὑποφαινόμενον λέγει, ὅτι
διορίζει μετὰ καὶ βουλῆς τῶν ἀδελφῶν, ἥτοι τῶν Καρ-
θιγανῶν, καὶ ἴδε αὐτῶν κεφαλῶν δεδωκέναι Πα-
ράγραφον ἕκτον, ἥ δὲ διδωσιν ἐθελον, ὅτι τὸ τῶν διο-
ριζομένων, ἐκ πίστεώς ἐστιν, ἥ πᾶν ἀντικειμένη γνώμην τῇ 30
διορισμῷ αὐτῇ ἀντιτικῶν εἶναι κρίνει, ἥ τὸν ἄλλως
δοξάζοντα πρὸς ἀντιθέματι καθυποβάλλει, ἥ καὶ τὰ
τέσσαρα ταῦτα ἐν τῇ ὑποφάσει αὐτῇ ἐπιτίθεται. Τινὲς
δὲ λέγουσιν, ὅτι χρεῖα εἰσὶν, ἵνα ὁ Πάππας συμβεβούληται
μετὰ συνοδικῶν καὶ καθολικῆς, ἥ μερικῆς, καθὼς τὸ 35
πρόγραμμα ἐπιτίθεται, καὶ καθὼς δόξει αὐτῷ. ἄλλοι δὲ
φασιν, ὅτι δέον ἐστὶν ἐξετάζεσθαι πᾶν ἀντικειμένην
ὑπόθεσιν ὑπομολῶς, καὶ τὰς ἐξετάζοντας, χρῆσθαι
πάντα τὰ ἀναγκαῖα μέσα πρὸς ὁρίσειν τῆς ἀλη-
θείας, καὶ εἶναι πασιδὴλα τὰ ἐπιχειροῦντα τοιαῦ- 40
τα μέσα, ὅπως εἰσὶν. ἄλλοι πάλιν λέγουσιν, ὅτι
ἀναγκῶν ἐστὶν, ἵνα ὁ τοιαῦτα ἐκφωληθῇ, ἥτοι διο-
ριζομένων ὅπως κερυχθῇ εἰς τὰς σωθεῖσιν τὰς
ἐκείναις δερμῶν, καὶ τοιαῦτα ἑπὶ τῶν θυρῶν τῆς
καθολικῆς καὶ κεκληραίας καὶ τῆς βασιλικῆς Ἐκ- 45
κλησίας τῇ ἀγίᾳ Πίττει μετὰ ὑποφάσεως, καὶ μὲν
ἐκεῖ ἐπὶ πρῶτον, καὶ πρὸς τὴν διακριτικὴν κρι-
μὴν δυνάμεται αὐτὸν ἐκείθιν ἐκβαλεῖν. τολοῦται
ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι τὸ πρῶτον, ἥτοι τὸ μετὰ καὶ βου-
λῆς τῶν ἀδελφῶν, μὴ εἶναι ἀναγκῶν, πᾶν μάλιστα ἐπι- 50
μέλει αὐτῇ τῇ ἐξέτασιν πάντες συμφωνῶσιν εἶναι ἀ-
ναγκαῖον, ὡσαύτως καὶ τὸ κερυθίσθαι ἐκείναις δερμῶν,
καὶ τὸ τίθεσθαι ἐν τῇ κεκληραίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἐκ-
κλησίᾳ πάντες θέλουσιν ὡς ἀναγκῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Ὅτι εἰ παπισαὶ Ἀσφόδως ἐξηγημένοι τὸ, ὡς Ἀρχιερεὺς ὁ Πάπας ὑπὸ καθέδρας διορίζει, καὶ τὰς ἀσφαλεῖς καὶ ὑποσφαλεῖς αὐτῆς ὑποφάσας καὶ ἀστυνομολογῶσι διαίρεσας ἀπακρίνεισθαι λέγοντες, δέκνυνται ἐν-
 5 ταῦθα μάταια, ψαδῆ, βλάσφημα, σχισματικά καὶ αἰρετικά ἀσάγοντες εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Τῶν παπιστῶν ἔτιω Ἀσφόδως ἐξηγημένων τὸ, ὡς Ἀρχιερεὺς ὁ Πάπας καὶ ὑπὸ καθέδρας διορίζει, καὶ κατὰ τέρας τὰς τρέπας λεγόντων ἀπακρίνεισθαι
 10 τὰς ἀποφάσεις τῆς Πάπας καὶ τὰς ἀσφαλεῖς ἔσας καὶ τὰς ὑποσφαλεῖς, εἰ καὶ οἱ τῶν ἀνωτέρω ἐρημίων δέκνυνται ταῦτα μάταια καὶ ψαδῆ, ὅμως ῥητέον καὶ ταῦθα πρώτων, ὅτι ἔδωκε ὑπὸ τῆς χειρὸς τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἕως τῶν πατέρων ἡμῶν ἅπε ταῦτα ἐν τῇ
 15 Ἐκκλησίᾳ, ἕτε ἐρρέθησαν ἐν ταῖς κοιναῖς συνελούσεσι καὶ οἰκουμενικαῖς συνόδοις, ἕτε ἐν ταῖς μερ-
 10 μῆς, ἢ καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐσολικῶν, ἢ τῶν ἁγίων πατέρων ἐσημώσθη τοῖς τοῖς, ἕκ οἷον ἡ ἁγία Ἐκ-
 20 κλησία, ἕτε οἱ ἅγιοι πατέρες ὅτι ἡ κρίσις τῆς Πάπας, ὅς καθεδρὰς διορίζοντες ἐστὶν ἀσφαλεστέρα τῆς κρί-
 20 σως ἢ ἐκτίθεται ὡς μερικὸς καὶ κατ' ἰδίαν δι-
 20 δάσκαλος, ἕκ οἷον τί ἐστι τὸ ἐκ καθέδρας διο-
 25 ρίζειν, καὶ τίνα τὰ πρὸς τὸν τέρας καταρτισμὸν ὑπε-
 25 ρεβίβηται, ἐξίστα ἔχον τὰ τῶν Παπῶν θεασίσματα
 25 ὡς καὶ παπὸς ἑτέρας Ἐπισκόπων, δηλονότι τὸ ἐνδέ-

χεσθαι ταῦτα ἀσφαλῆ εἶναι καὶ ὑποσφαλῆ, καὶ μά-
 τιν κοπίδων οἱ σοφοὶ τῶν παπιστῶν, τὰ μὴ οὐδε-
 χόμην, μάλλον δὲ τὰ ἀδυνάτα εἶναι ὡς ἀναγνώ-
 10 νησιν ἐρριμένοι, ἐπάτωσαν οἱ αὐτοὶ, ἐν ποίᾳ γραφῇ, ἢ ἐν
 10 ποίᾳ συνόδῳ, ἢ ἐν τίνι ἐσολικῇ, ἢ ἐν ποίᾳ συγγράμματι
 10 τῶν Ἀνατολικῶν καὶ Δυτικῶν πατέρων ἐρρέθη τὸ τοῖς τοῖς
 10 ποτέ; ναί, ὅτι καὶ ὁ Λιβέριος καὶ Βιγίλιος καὶ Οἰνόριος
 10 καὶ ἄλλοι Πάπαι τῆς Ρώμης διόρισαν ὑπὸ καθέδρας
 10 ἀρετικὰ τινὰ καὶ λίσαν ἀσεβέστατα, λέγουσι πολλοὶ
 10 τῶν πατέρων ταῦτα, καὶ ἐν ταῖς οἰκουμενικαῖς συνό-
 10 δοις ἐγούοντο δῆλα, καὶ τῶς κατεκρίθησαν, ὡς
 10 ἁπολλὴ ἐν πολλοῖς ἀνωτέρω, πᾶς δὲ γέγραπται τὸ ὅς
 10 Πάπαν ἐκ καθέδρας διορίζοντα μὴ σφάλλειν; ἐπά-
 10 τωσαν οἱ ματαόφρονες παπισαί, καὶ τὰ γὰρ ἐμμε-
 10 10 ρητὰ μερεβιβάκια, ἢ τὰ χα ἐρρέθη, ὅτι ἡ ἀρχαία Ἐκ-
 10 κλησία ταῦτα ἐκ οἷον, καὶ ἔτιω μαρτυρήσασιν μό-
 10 νοι, ὅτι καὶ ἐπὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ βλάσφη-
 10 μα, καὶ εἰς σχισματικά καὶ αἰρετικά.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ὅτι τὸ διορίζειν μετὰ βελῆς τῶν τῆς Ρώμης κληρικῶν τὸν Πάπαν ἢ ἐν ἑνὶ ἄρχῳ, καὶ δεσμῶς καὶ κήρυκας
 30 τὰ αὐτῆς θεασίσματα ἀπακρίνεισθαι ἔχον, καὶ ὑπὸ τῆς Καγκελαρίας πυλῶν τὰς ὡς ὑπὸ καθέδρας ὑπο-
 30 φάσας αὐτῆς τιθεῖσθαι, δέκνυνται ἀνατιθέμεναι μυστήρια, ἐπείσαστα, ἀδόκητα, καὶ ὑπὸ κα-
 30 κοδαμόνων ἀθροισμάτων ἐξευρημένα.

Ἐπάτωσαν, ποῖος ἀρχαῖος Πάπας ἐδήλωσεν ὅτι
 35 διορίζει μετὰ βελῆς τῶν ἀδελφῶν; ναί, ὅτι
 35 μετὰ τῆς δυτικῆς συνόδου ἐγραψον ὁ Κελεστίνος πᾶσι
 35 ἐπιστολῶν εἰς τὴν τρίτην οἰκουμενικὴν, καὶ μετὰ τῆς
 35 αὐτῆς συνόδου ἐγραψον ὁ Λέων πᾶσι ἐγκύκλιον, καὶ
 35 ἐπεμψεν αὐτῶν εἰς τὴν Ἀνατολὴν, δηλὸν ἐστὶ, καὶ ἴδε ἀ-
 40 νωτέρω τὸς τόπους, τὸ δὲ μετὰ βελῆς τῶν κληρικῶν
 40 τῆς Ρώμης ὡς ἐν ἑνὶ ἄρχῳ διορίζειν τὸν Πάπαν, νε-
 40 ογενές ἐστὶ, καὶ οὐκ ἐξ ἀβύσσου ἐστὶ. ποῖος Πάπας τῆς
 40 Ρώμης ἀρχαῖος ἔχει κήρυκας καὶ δεσμῶς, οἷον
 40 τρέχοντες εἰς τὸ τῆς φλώρας πεδίον, ἐκέρυττον τὰ αὐτῆς
 45 θεασίσματα; ποῖος Πάπας ἀρχαῖος τὰς ἀποφάσεις καὶ
 45 βέλους αὐτῆς ἐτίθει ὑπὸ τῶν πυλῶν τῆς Καγκελαρίας
 45 καὶ τῆς Ἐκκλησίας; ναί, ὅτι ὁ Πάπας Λέων ἐγραψεν
 45 ἐν ἀποσί τὸ σύμβολον τῆς πίστεως, καὶ ἔθετο αὐτὸ
 50 ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, γράφει πολλοί, καὶ ἴδε καὶ ἀνω-
 50 τέρω βιβλίᾳ ἐβδόμῃ κεφαλῇ ἐβδόμῃ Παράγρα-
 50 φον πέμπτῃ, τὰς δὲ ταχυδρόμους καὶ τὸ κήρυγμα καὶ
 50 τὴν ὑπὸ τῆς Καγκελαρίας καὶ Ἐκκλησίας τῶν ὑπο-
 50 φάσεων ὁρῶσιν οἱ νεοφανῆς ἀπεργάσαντες παπισαί.
 50 Οἱ Πάπαι Κελεστίνος, Λέων, Ἀγάθων καὶ Ἀδριανὸς
 50 ἐπεμψαν τὰς ὑποφάσεις αὐτῶν εἰς τὴν Ἀνατολὴν τοῖς

συναδελφοῖς αὐτῶν καὶ συνεπισκόποις σωφρόνως,
 35 πρὸς αὐτοὺς τὴν ἀσφάλειαν τῶν κληρικῶν, καὶ
 35 τὰς τελείας λύσεις τῶν ἀμφιβολιῶν τῇ κρίσει τῶν
 35 οἰκουμενικῶν συνόδων, καὶ καὶ γυνώσκοντες ἐρευνῶντες
 35 ὡς τὰ θεῖα Εὐαγγέλια, ἰδέτω ὁ φιλομαθὴς καὶ τὴν
 35 πρὸς Εὐτύχιον Βιγίλιον ὑποσφύλλον, καὶ τὴν τῆς Πά-
 35 πας Μαρτίνης συνόδου, καὶ τὴν πρὸς τὸν Ἀντιοχεύου
 35 Κωνσταντίνου τὸν Πατριάρχου ἐπιστολὴν τῆς Πάπας Λέον-
 35 τος, καὶ γινώσκοντες ὅτι ἐδέχοντο ἐπεμψάν τὰ θεασί-
 35 σματα αὐτῶν ὑπὸ καθέδρας διοριζόμενα, αἵτινα ἐδέ-
 35 χθησαν ὡς ἀναμάρτητα, ἀκρίτα καὶ ἀδοκίμαστα ὑπὸ
 35 τῶν ἀδελφῶν, ἕτε μὲν εἶπον οἱ ἀρχαῖοι Πάπαι τὸν
 35 διορισμὸν αὐτῶν εἶναι ὀρθὸν πίστως, ὑπὸ πάντων ἀν-
 35 35 εσταῶς δεχόμενον, καὶ τὰς μὴ ἀνέσταῶς καὶ ἀδο-
 35 35 κίμαστος αὐτῶν δεχόμενας αἰρετικὰς εἶναι, τῆς ἕκ
 35 εἶπον, ἕτε εἰς τὴν αὐτῶν ἡλθον, ἢ τὰ χα ῥητέον καὶ
 35 35 ἐπεὶ ταῦτα, ὅτι ἐπειδὴ τῶν Παπῶν τὰ θεασίσματα
 35 35 καὶ περιέχον τὸ καὶ μετὰ βελῆς τῶν ἀδελφῶν, καὶ
 35 35 ἐκέρυττονται ἀπὸ δεσμῶν, καὶ ἐβλήθησαν ὑπὸ τῶν
 35 35 πυλῶν τῆς Καγκελαρίας καὶ Ἐκκλησίας; πᾶς ἐδέ-
 35 35 χθησαν ὡς ὑπὸ καθέδρας τῆς Ρώμης πρὸς ἡμᾶς; ἢ
 35 35 τὰ χα ῥητέον πάλιν, ὅτι ὡς ταῦτα τὰ παπισμὰ τὰ
 35 35 μυστήρια

μυθάρια καὶ ἡ θεολογία καὶ ἡ ἰδικὴ διδασκαλία καὶ τῶν μυστηρίων ἡ οὐρανογραφία καὶ ἀρχαῖα, καὶ ὑποσημειώματα, καὶ πατρικὰ καὶ ἀποπατρικὰ ἔστιν, ἀλλ' ὑπερυψηλὴ,

ἐπὶ σάκτα, ἀδόκοτα, καὶ διόλου τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ὑποβλήτα, καὶ ὑπὸ κακοδαμόνων ἀνθρώπων ἀθέως ἐξερρημένα.

Α Π Ρ Α Γ Μ Α Τ Ο Ν Δ'.

5

Περὶ τῆς ἀπὸ πυρὸς καὶ ὕδατος δοκιμαζέσης τῶν ἀλήθειαν ἢ τὸ ψεύδος τῶν κρυφίων ἐγκλημάτων τελετῆς, ἣν ἐπεκύρωσεν Ἐυγύνιος δούτερος, καὶ ἐνώλουτο ἀμύβαν ἐκκλησιαστικῶς, διορισάμενος καὶ τῆς γεαφῆς ὡς εἰδωλολάτρεως.

Ἐπειδὴ σωθήσεται ἡν ὡς Λογγιβάρδοις καὶ τισὶ παρ' αὐτοῖς βορείαις λαοῖς δοκιμάσαν ἡ ἀπὸ πυρὸς, ἡ ἀπὸ ψυχρῶ ὕδατος τῶν ἀλήθειαν ἢ τὸ ψεύδος τῶν κρυφίων ἐγκλημάτων, ὁνομιζόμενοι γὰρ πηλῆς, ἐπελαμβάνοντο ἢ τινὲς πεπύραντῶν σιδήρεος, ἢ ἐπιπίοντο ἔσω ὕδατος ψυχρῶς, ταύτῃ τῶν θαυμασμοῦν ἐκβαίνοντο ἢ ἐν τελευτῇ Σωδὸς καὶ οἱ ἐκκοσῶ δούτερος, καὶ ἐπεκύρωσεν ὁ Πάπας Ἐυγύνιος ὁ δούτερος ὡς εἴτα ἐκτακοσῶ ἐκκοσῶ τεταρτῇ, ὡς φαίνεται εἰς τὰ συμβεβηκότα τῶν μαβιδωνίων τόμων πρώτῃ, ὡς ὅτι ἐκπαλαιὴ καὶ χρονίῳ φέρεται ταῦτα ἐν τῇ ἀρχῇ. Τελετὴ τῆς δοκιμῆς ἀπὸ ψυχρῶ ὕδατος, ἣν ἐδίδαξαν Ἐυγένιος ὁ Πάπας, ὡς δὲ τῷ τέλει λέγει, τὴν κρίσιν ταύτην ἐποίησαν οἱ παντοδύναμοι Κύριοι, καὶ ἀπὸ μὲν Ἐυγύνιος ὑποσημειώσας ἐφανέρωσεν, ἵνα πάντες οἱ ἐκκλησίοι, ἡ γὰρ οἱ Κόμης, καὶ πάντες οἱ χριστιανοὶ ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ τῶν ἀντὶ τὴν ἀνάστασιν, ὡς πολλοὶ γὰρ ἐδοκιμάσθη, καὶ ἀληθῆς ἀνέστη, ἐδιδ-

δάχθη δὲ, ἵνα μὴ οἱ ἢ ἐξόν ὅπῃ τῆς ἱερᾶς τροφῆς πείνης ὅπῃ θείῃς τὰς χεῖρας, ἢ ὅπῃ τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων σωμάτων τῶν ὁμνούν. σημεῖοι δὲ οὗτοι μαβιδωνίων, ὅτι ὁ Ρήξ Λοδοβίκος ὡς εἴτα ἐκτακοσῶ ἐκκοσῶ ὅγδωρ ἐν τῇ Καπιτελαρίῳ τῶν ἀκονισμάτων, τμήματι ἐβδόμῳ κεφαλῇ δώδεκάτῃ, ἀπηγόρευσε ἱς τῶν δοκιμῶν ταύτῃ ὡς πληρῶν καὶ θαυμασμοῦν καὶ σημείωσαι δύο τινὰ, πρῶτον, ὅτι ὡς ἁγίων ὁ ἀρμένιος ὡμνυε κατὰ τῶν σωθήσεται τῶν εἰδωλολατρῶν εἰς τὴν Κύριον, καὶ ἄλλος ἑλληνικὸς ὅρκος κατὰ τῆς γεαφῆς, ἐπεκδομένης, ἀποδώσει τῇ Κυρίῳ τὴν 20 ὅρκος σε, ὅπως ὁ Πάπας Ἐυγύνιος ἐνώλουε τὰς ἱερὰς ὁρκῶν καὶ ἀντιστήσας τῶν θαυμασμοῦν καὶ ἐκκοσῶν δοκιμῶν. δούτερος, ὅτι ὁ Πάπας ὅρῳ ὡς ἀρχιερεῖς, ἡμόνοι εἰς τὴν πίσιν καὶ εἰς τὰ ἡθῆ. ὡς δὲ χεῖρας σφάλλαν, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα νόμον, ὃν ἀπο- 25 τάττει ὁπὸ καθέδρας, ὡς δὲ χεῖρας ἀμαρτάναν.

Π Α Ρ Α Γ Μ Α Τ Ο Ν Ε'.

30

Ὅτι Νικόλαος τεταρτῇ ὄρῳ τῶν φρατζεσκάνων ἀκτιμοσύνην κυρώσας, καὶ ἱεράν ἐκκοσῶ δευτέρῃ ἔσταν τὴν ὄρῳ ἀδετήσαντες, καὶ πολλὰς τῶν φρατζῶν δι' αὐτὸν κατακαύσαντες, δέκνυνται οἱ Πάπαι ἐν πολλοῖς ἀμαρτανόντες καὶ ἀλλήλους καταβιάζοντες.

Οἱ φρατζεσκάνοι φράροι ἐποίησαν ἐπαγγελίαν ἁγίας ἀκτιμοσύνης, ὡς περὶ αὐτὸς αὐτῶν τῶν ἐδωδίων μόνον ἔχον τῶν χερσίν, ἀλλ' ἐχὶ καὶ τῶν διωποτήσαν. τῶν ἐκκαλῶς γέγονε, σωβέσσαν ἀφάλλεξας καὶ ἑλίδες. ὁ Πάπας δὲ Νικόλαος ὁ τέταρτος, ὅς ἐπατριάρχους ἐν ἔτη χιλιοσῶ ἀκκοσῶ ὅγδοσῶ ὅγδωρ, ἀπὸ τῶν ἐκκοσῶ ἵνα παύσῃ τὰς λογομαχίας, ἐξέθετο ἐκείνοι τὸν πολυθρύλῃτον ὄρῳ, ὃς ἡ ἀρχὴ, ΕΞΗΛΘΕΝ Ο ΣΠΕΙΡΩΝ. ἐλήγει δὲ ἐν αὐτῇ ἀπὸ πολλῶν τῶν ἁγίων ἀκτιμοσύνη τῶν φρατζῶν, ἀποσφάρι δὲ πρὸς τοῖς ἁγίοις καὶ τὸν Κύριον ἡμῶν ἵησεν χεῖρας ὡς ἀγαθὸν καὶ τὰς ἁγίας ἀκκοσῶν, ὡς μὴ ἔχοντα ἢ ἐπὶ κατ' ἰδίαν, ἔπε καὶ τῶν, ἐξεφώνησε δὲ καὶ ὅπῃ τῶν, ἀφορίζων τὰς τολμήσοντας ὡς βλάψαι, ἢ ἀνατρέψαι τὸν ὄρῳ. ἀλλ' ὁ Πάπας Ἰωάννης ἐκκοσῶς δούτερος σωβέθετο ἔπερῳ ὄρῳ, ἀναρῶν τῶν τῶν Νικόλαος, μάλιστα μαχόμενοι ὅκαυ τῇ, ὅτι ὁ Κύριος ὡς ἔχει ὀλίγων τιμῶν, μόνον ἔχει τῶν χερσίν, ἀλλ' ἐχὶ τῶν θαυποτάτων, ἀπεδείκνυε δὲ καὶ ἀφάφοις χερσίν ἀναγ-

γαλινῶν αἰρετικῶν τὸν ὄρῳ τῶν Νικόλαος, καὶ αὐ- 35 τὸν τὸν Νικόλαον ἔψεγε ἀπὸ πολλῶν, αὐτῶν δὲ τῶν τῶν ὄρῳ τῶν Ἰωάννης Μιχαὴλ Γουερφίλως τῶν φρατζεσκάνων, καὶ Γελέλιος ὁ καὶ, ὃς καὶ αἰρετικῶν ἔπον, καὶ πολλοὶ φράτρες ἀπὸ τῶν ἐπειδὴ τῶν τοῖς εἰς φυλάκην ἐβλήθησαν, καὶ περὶ παρεδόθησαν 40 διώκοντες τῶν Ἰωάννης, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν τῇ ἐν Ρώμῃ Σωδῶ, ἣν θαυποσμοῦν ἰδίῳ ἡ φρατζῶν ὁ Λοδοβίκος κατὰ τῶν τῶν Πάπα Ἰωάννης, μίαν αὐτίαν τῆς θαυποσμοῦν αὐτῶν ἐπὶ τὸν ὄρῳ ὃν ἐξέθετο κατὰ τῶν ὄρῳ τῶν Νικόλαος, ὡς διηγῆται ὁ Βζόβις ἐν ἔτῃ χι' 45 λιοσῶ τετακοσῶ ἐκκοσῶ ὅγδωρ, ὃς μὲν ἀπὸ καὶ ὁ Πάπας καὶ ὁ Βζόβις μαρτυροῦσι ταῦτα τῶν Ἰωάννης ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν. καὶ σημείωσαι δύο τινὰ, ὅτι οἱ Πάπαι ὡς ἀρχιερεῖς καὶ ἐκ καθέδρας καὶ μετὰ βεβλήως τῶν ἀδελφῶν ἐλίζοντες, ἀμαρτανέειν ἡμόνοι 50 εἰς τὴν πίσιν καὶ εἰς τὰς νόμους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἡθῆ. δούτερος, ὅτι ὁ Πάπας Πάπας καταβιάζει καὶ ψέγει, καὶ ὡς αἰρετικῶν ὑποκλήνῃ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Σ'.

ὅτι ἐκ τῆς τῆς Βονιφατίου Γερμανίας ἀποστόλου ὑποστολῆς πρὸς Δωδεκώνην Γ' τοῦ θ' αὐτοῦ, δέκνυται αὐτὸ καὶ διδρᾶς ἀποφάσεις τῆς Πάπας ἐπιαισχυρῶς.

5 **Ο**ἱ Ἀρχιερεῖς ὤρισαν μὴ διώκεσθαι τὸν Σωτήριον λαβεῖν πῶς Σωτήριον αὐτῶν, ἀλλὰ Βονιφάτιος Γερμανίας Ἀπόστολος ἔγραψε καὶ ἐξῆς συμβαλὼν πρὸς τῆς Δωδεκῶνης Ἀρχιεπισκόπου Γ' τοῦ θ' αὐτοῦ, καὶ
10 τῆς Ἀββᾶ Δυδωνίου, εἰ ἄρα οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς Ρώμης περὶ τῆς καλῶς διώκεσαν, καὶ δέκνυσιν τὰς ὑποστολὰς ταύτας ὁ Βαρώνιος αὐτῶν ἐπιαισχυρῶς τριᾶκος ἑξατάκτῳ, ὅπως ὁ Βονιφάτιος παρακαλεῖ τὰς

ἐρημίους ἵνα διδάξωσιν αὐτὸν, εἰπερ ἡ διδασκαλία αὐτῆς τῆς Πάπας ἐνέσκηται ἐς τὰς ὄρας καὶ κανόνας τῶν καθολικῶν πατέρων, καὶ ἐς τὴν θείαν γραφὴν, ἵνα πληροφρονηῖ, καὶ ἔτω παύσῃ τῆς ζητεῖν. καὶ σημείωσαι ὅτι τὰς ἀπὸ καθέδρας τῶν Ρωμαίων Ἀρχιερέων ἀποφάσεις ἐνόμιζεν ὁ Βονιφάτιος διώκεσθαι ἐπιαισχυρῶς διολιγίστως, καὶ ἀκολούθως τὸν Πάπαν ἀμαρτῆσαι.

59

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Ὅτι ἐκ τῆς ἀποκρίσεως καρδίας Φαλακρῆ τῆς Ρηγὸς πρὸς τὸν Πάπαν Ἀδελανδόν, δέκνυται ψευδέσαντον καὶ ἀπὸ καθέδρας ἀποφαινόμενον τὸν Πάπαν μὴ σφάλλειν.

20 **Ο** ῥήξ Καρλότος ὁ Φαλακρὸς ἔγραψε πρὸς τὸν Πάπαν Ἀδελανδόν, ὅτι ἡ ἀντικίνησις ἐκείνη δι' ἧς ἀντιτίθεται αὐτὸν δέχεσθαι μετὰ ταπεινῆς γνώμης πάντα τὰ ἀπὸ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας διολιγίστως, ἐναντία ἐστὶ τῇ ἀποστολικῇ ἀληθείᾳ καὶ τοῖς
25 ὄροις τῶν ἁγίων πατέρων, καθ' ὅν ἐγενήθη ἀπὸ τῆς Ἀδᾶ καὶ τῆς Γαρτῆρος, καὶ πάντας τὰς ἀφορισμὰς ἐς πέμψαι ἐξ ἰδίας ἐνόμωτος καὶ ἐκ τῆς ἐξουσίας μόνης τῆς Ρωμαϊκῆς θρόνου, ἐφοβεῖται, ἐναντίας γινώσκων τῇ ὁδῷ τῶν ἱερῶν γραφῶν καὶ τοῖς Νόμοις καὶ ταῖς
30 ἀποταγαῖς τῶν πατέρων. καὶ, δέχεται μὴ, καὶ μάλιστα ἀσχυρῶς πάντα ὅσα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, σύμφωνον ὅμως ὄντα τοῖς ὀρθοδόξοις δόγμασι τῶν ἁγίων πατέρων τῶν θερμῶν ἐξηγητῶν τῶν ἁγίων γραφῶν, ἀλλὰς διὰ παρ' ἐτινοσῶν σωυτεσθῆναι, ἢ πεπλάσθαι, ἐλέγχει καὶ ἀπορρίπτει.

ἐν ταῖς σημείωσαι πρώτων κατὰ τὸν νέον Ἀίρετικῶν, ὅτι ἐν τοῖς Χριστιανοῖς τὰ πίστεως ἀξία εἰσὶν ἐμόνον ἐκεῖνα ἅπερ διδάσκει ἡ θεία γραφή, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα ἅπερ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι καὶ ἀποταγαὶ τῶν κοινῶν ἁγίων πατέρων κερύσουσιν ἀσχυρῶς καὶ διολιγίστως. δαύτερον, ὅτι ὅσα ὁ Πάπας διολιγίστως σύμφωνά τοις γραφαῖς καὶ τοῖς ὄροις καὶ ταῖς ἀποταγαῖς τῶν ἁγίων πατέρων, εἰσὶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δοκτὰ, ὅσα δὲ ἀσύμφωνά, ἐλεγκτέα καὶ ἀπορρίπτέα, καὶ ἀπὸ χρυσοπάσης καὶ λιθοκομήτης καὶ ἐπηρημῶν καθέδρας διολιγίζονται. ψευδέσαντον ἄρα καὶ τὸν Λατίνων λογίδιον καὶ, ὅτι ὁ Πάπας τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης ἀπὸ καθέδρας ἀποφαινόμενος ἐσφάλλει, ἐπειδὴ ἀποδεδεικται σαφέστατα ὅτι σφάλλει περὶ τὰ ἥδη, περὶ πῶς πολιτεῖαν καὶ περὶ πῶς πίστεν καὶ ὡς μερικὸς διδάσκαλος καὶ ὡς Πάπας ἀπὸ καθέδρας ἀποφαινόμενος.

καὶ τὸν αὐτὸν δὲ ᾧ δὲ λέγει βιβλίον

Ευγενος Λεοφθ
Πορτινικ Νιουνας
Εκδότης

ΔΟΣΙΘΕΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΝ

20 ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Ι'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῆς πρὸς Κάρλλον Φρόντιζας Ρήγας ἀπεκρίσεως τῷ Ἀδελανῷ Πάπᾳ ὑπὲρ τῆς ἐβδόμης Οἰκουμενικῆς
 25 κῆς Συνόδου, ὅτι καλῶς δι' ἵα, καὶ μὴ ὡς τῶς ἵα τὸ ἅγιον Πνεῦμα εἶπε, καὶ περὶ τῆς ἀποβολῆς τῶν Καρλῶν Λεγά-
 των πλὴν πρεσβυτέρων αὐτοσάντων ὑπὸ Λέοντος τρίτου, τῶ καὶ τὸ τῆς δευτέρας Συνόδου Σύμβολον ἀσπίσαν ἐγχα-
 ράσαντες, καὶ περὶ τῆς ἀγωνισαμένης ὑπὸ Φωτίᾳ Συνόδου κατὰ τὸ ἐν Βυλαρείᾳ πλὴν πρεσβυτέρων διδασκόντων, καὶ τὸ
 ἅγιον Σύμβολον ἀκνηροτόμητον μὴ εἶναι διορισμένης, καὶ πόσαι Σύνοδοι ἐγένοντο μετὰ τὸ ἄλμα κατὰ Λατίνων.

30 **Ε**τὰ πλὴν ἐβδόμῃ Οἰκουμενικῇ Σύνο-
 δου ὁ Ρῆξ τῆς Φρόντιζας Κάρλος ὁ
 καλὸς μὲν μέγας ἐγγράψας πρὸς τὸν
 Πάπαν τῆς Ῥώμης Ἀδελανόν,
 35 μεμφομένη πλὴν ἐβδόμῃ Συνό-
 δου, εἰπῶσαν ὅτι ἐκπορεύεται τὸ
 Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Ἀλλὰ τῶς ἵα,
 καὶ ἐκ εἰρησίων ὡς τῶς ἵα. ὁ δὲ Πάπας ἀπεκρίθη αὐ-
 τῷ ὅτι τῶς εἶπον ἡ Σύνοδος καλῶς, ὡς εἴρηται ἀνω-
 τέρω βιβλίῳ ἐβδόμῃ κεφαλῇς πρώτῃ Παραγράφῳ ἐ-
 40 χάρῳ. πλὴν δὲ Πάπαν Λέοντα τὸν τρίτον πλὴν Ἀλέξανδρον τὸν
 Ἀδελανῷ παρεκάλεον οἱ Λεγάτοι ὅτι Καρλὸς ἵνα βράβη
 εἰς τὸ Σύμβολον πλὴν καὶ τῶς ἵα πρεσβυτέρων, ὁ δὲ ἀπέ-
 βαλεν αὐτὸς, καὶ ἵνα μὴ τις τολμήσῃ καὶ βράβη πλὴν τοιαύ-
 την πρεσβυτέρων, ἐγγράψαντες εἰς τὰς ἀσπίδας τὸ σύμ-
 45 βολον τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ
 ἐβαλον αὐτὰς εἰς τὸν ναὸν τῶς ἁγίας Πέτρης ἢ Παύλου,
 καὶ ἴδε αὐτέρω βιβλίῳ ἐβδόμῃ κεφαλῇς ἐβδό-
 μῃ Παραγράφῳ πέμπτῳ. Περὶ δὲ τὸ ὀκτακοσὸν ἐ-
 50 δασκον εἰς πλὴν Βυλαρείᾳ τὸ ἐκ τῶς ἵα ἐκπορεύεται
 τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ ἐταράχθη ἡ ἀναπλή ἀ-
 κέτασα τὸ ἄνομον πρῶτον, ὅθεν ὁ Φώτιος συ-
 νοδικῶς ἠγωνίσθη κατὰ τῆς κληρονομίας. Ἐν τῷ ὀκ-
 τακοσῷ ἐβδόμῃ ἐκείνῳ ἔτα ὅτι Βασιλεὺς τῶ
 Μακεδόν. καὶ τῶ Πάπᾳ Γεωργίῳ καὶ Φωτίῳ Πατριάρ-

χα ἐγένετο Οἰκουμενικὴ Σύνοδος εἰς Κωνσταντινέπολιν,
 διορίσασα μένειν διότις ἀκνηροτόμητον τὸ τῆς δευτέ-
 ρας Συνόδου Σύμβολον. Ἐπὶ Βασιλεὺς τῶ πορφυ-
 ρογενήτῃ καὶ Σεργίῳ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως
 ἐγένετο εἰς Κωνσταντινέπολιν Τοπικὴ Σύνοδος κατὰ
 τῶ Πάπᾳ τῆς Ῥώμης, πρεσβυτέρους εἰς τὸ Σύμβολον τὸ
 ἐκ τῶς ἵα, ὅτε καὶ ἀπὸ πλὴν Διπλύχων ἐξέβαλον αὐτὸν.
 Ἐπὶ Κωνσταντίνῃ τῶ Μονομάχῃ ἐγένετο τρίτη Σύνοδος
 εἰς Κωνσταντινέπολιν, καὶ ἐκάλεσε τὸν Πάπαν Λέοντα
 τὸν ἕνατον εἰς κλίσιν καὶ ἀπολογία, καὶ μὴ ἐλθόντος,
 ἀπεδιώχθησαν οἱ Ῥωμαῖοι τῶ σώματος τῆς Ἐκ-
 κλησίας. Ἐπὶ πλὴν Βασιλεὺς Ἀλέξις, Γεωργίῳ καὶ Μα-
 νηὲλ πλὴν Κομνηνῶν ἐγένοντο Σύνοδοι ἐν Κωνσταντινουπό-
 λει, καὶ ἀνέθεμάς τας κληρονομίας πλὴν Λατίνων.
 Ἐπὶ τῆς Βασιλείας πλὴν Ῥωμαίων εἰς Νίκειαν ἐγένοντο
 Ἀσφόροι Σύνοδοι, καὶ κατεκρίθησαν οἱ Λατῖνοι καὶ ἀκνη-
 55 ροτομία αὐτῶν. Ἐπὶ τῶ δευτέρῃ Ἀνδρονίκῃ τῶ Πα-
 λαυολόγῳ ἐν ἔτα ἑξακισχιλιοσῶ ὀκτακοσιοσῶ ἐγένετο
 Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατεκρίνασα πλὴν ἐν Λαγ-
 δύνῳ Σύνοδον πλὴν βεβαιώσασα πλὴν πρεσβυτέρων, καὶ μὴ ἀ-
 λα καὶ ἀλλοτε ἐκρίθησαν καὶ κατεκρίθησαν οἱ Ῥωμαῖοι ὑπὸ
 πλὴν Ἀνατλικῶν, ὡς εἴρηται αὐτέρω ἐν τῶ ἐβδόμῳ καὶ ὀ-
 γδόμῳ καὶ ἐκείνῳ τοῖς βιβλίοις πολλοῖς. εἶπον δὲ πολλοὶς
 καὶ τὰ δύο μέρη ἵνα γυνήται κοινὴ Σύνοδος περὶ τῶ ὁμώ-
 στως πλὴν Ἐκκλησιῶν, καὶ πάντοτε οἱ Λατῖνοι ἦσαν
 τῶ ἱμῶδιον, ὡς ἡ παρῆσα ἱστορία ἐδήλωσεν ἐν πολλοῖς.

Παρά-

Περὶ τῆς πρὸς τὸν Πάπαν Μαρτίνον πρεσβείας Μανυὴλ Βασιλέως τῆ Παλαιολόγου χάρις ἐνώσεως, τῆ
καὶ ἀπὸ Πελοποννήσου Ἰωάννου τὸν ὀδαιμόνα πέμψαντος, καὶ ἀποδοχῆς καὶ βοηθείας καὶ γραμμάτων τῶν
Πάπα πρὸς Μανυὴλ καὶ Ἰωάννου τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ πρὸς εὐθύμιοι τὸν Πατριάρχην, ὃ καὶ μεθ' αὐτοῦ πα-
τριάρχου Ἰωσήφ ὁ Εὐφεία. καὶ περὶ ἀντιγραφῆς τῶν Βασιλέων πρὸς τὸν Πάπαν, παρ' ὧν Ἀντώνιος
πέμπεται πρὸς αὐτοῦς, καὶ ἀντιπέμπεται τῇ μηνύσαι τῷ Πάπᾳ τὴν κατὰ τῆς πόλεως πολιορκίαν τῶν
Σελτῶν Μωρᾶ ἐμποδίων, καὶ περὶ τῆς ἐμπλοχῆς Μανυὴλ καὶ βασιλείας Ἰωάννου μόνης.

Κτίζων τὴ Ἐξαμίλιον εἰς Πελοπόννησον Μανηλὴν
ὁ Παλαμολόγῳ, μαθὼν ὅσα συμβέβησαν ἐν τῇ
ἀναμεταξύ τῶν Λατίνων ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντῇ Συνο-
δῷ, καὶ ἀμνημονήσας τὰ ὅσα τῶ ἀγίῳ Βασιλεῖ, ὅτι
οἱ Λατῖνοι ἔτε μνώσκειν τὴ ἀληθῆς, ἔτε μαθεῖν ἀνέ-
χονται, καὶ ἔτι ὅσα συμβέβησαν αὐτῷ, ὅτε ἀπῆλθεν
εἰς Θερμαγίαν, καὶ νομίσας Φαῖνηναι τῆς εἰρήνης αὐ-
τῶν συμπεριτῆς, καὶ κατὰ τὰς δυνηθῆναι ὅσοι
καταστῆσαι εἰρήνην ἐκκλησιαστικὴν μετὰ τῶν Λατίνων,
καὶ ἐναντιωθῆναι τοῖς Ὀθωμανοῖς διὰ τῆς βοήθειας
αὐτοῦ, ἔχων συνήγορον καὶ τὸν τῷ τότε καὶρῷ Πα-
τριάρχῳ Κωνσταντινουπόλεως Εὐθύμιον, ἀόρα προ-
ῶτι σοφώτατον καὶ ἀγιάτατον, ἔειπεν ἐκείνῳ ὅτι
τῆς Πελοποννήσου πρεσβυτέρῳ εἰς τὴν Ῥώμην τινὶ τῶν
συγκλητικῶν Ἀρχόντων αὐτῆς Ἰωάννῃ ἐπικαλεσάμενον
Εὐδαίμονα, ὅστις ἀπλῶς ἐκείσε, καὶ συνεργή-
σας τὰ δυνάτα εἰς ὁμόνοιας τῶν Δυτικῶν, αἰέφε-
ρε τῷ ἡδὲ πρεσβυτέρῳ Πάφῳ Μαρτίνῳ τῷ ἐπίθυ-
μίῳ τῷ Μανηλ περὶ ἐνώσεως τῆς Ἀνατολικῆς καὶ
Δυτικῆς Ἐκκλησίας. ἦν δὲ καὶ τις Ἀνδρέας ὁρθόδο-
ξῳ μὴ σέτερον, ὁμοῦ μὲν ἐκ τῆς Ἀνατολῆς,
συνθεῖ μὲν δὲ τῷ παπισμῷ, ἔχοντο κλητὴ ἐπί-
σκοπῳ Ῥόδῳ τῷ τῶν Λατίνων, ὅστις καὶ ἐκεί-
νος ἐγένετο συνήγορῳ τῷ Εὐδαίμονι διὰ τῶν τοιαύ-
τῳ εἰσιν, εἰ καὶ μετὰ πονηρίας. δέχεται ἔν ὁ
Μαρτίνῳ τῷ πρεσβυτέρῳ, καὶ σημείβει ἐκεῖνος εὐνοίας
ἔδωκε θέλημα, καὶ ἔλαβον ἐκείνῳ νύμφας ὁ, τῆς
Βασιλεῖς Ἰωάννης καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς Θεόδωρος,
καὶ ἔσταλε καὶ βοήθειαν τῷ Μανηλ διὰ Φυλακῆν

τῇ Ἐξακιδίῃ, καὶ μερικὰ ἰνδολιγέγγιας, ὡς αὐτῶν 10
λάβωσι αὐτάς· οἱ βελομόροι λατινόφρονες, καὶ βοη-
θῆσωσι τῷ Μαννὴλ κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν, ἔσσε-
ται δὲ καὶ γράμματα εἰς τὰς Βασιλεῖς, Μαννὴλ
δηλονότι καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς Ἰωάννην, καὶ εἰς τὸν
Πατεριάρχην Εὐθύμιον, ἀλλὰ καὶ Εὐθύμιον ἐλθόν 15
μετὰ τῇ Βασιλεῖς εἰς Κωνσταντινέπολιν ὑπὸ τῇ Ἐξα-
κιδίῃ ὅτι ἔστι ἑξακιδιχίλιος ὀννακοσιος ἑκατομῶν
τετάρτη, ἑκατομῶν εἰς ἑκάτον τὸν χεῖρον, καὶ
ἐγένετο Πατεριάρχης Ἰωσήφ ὁ Ἐπίσκοπος ἐν ἔτει ἑξα-
κιδιχίλιος ὀννακοσιος ἑκατομῶν πέμπτῃ· αὐτῶν 20
ἦσαν δὲ οἱ τε Βασιλεῖς καὶ ὁ Πατεριάρχης τῷ Πάπῃ
γενέσθαι πᾶσι Σύνοδον εἰς Κωνσταντινέπολιν, καὶ τῇ
Βασιλεῖς ἀφθρῖσαι αὐτῷ κατὰ τὸ ἀρχαῖον παλαιό-
μιον τῆς βασιλείας ταύτης, καὶ πέμψουσιν αὐτῷ τὰ
γράμματα μετὰ τῆς Ἰωσήφ Μοναχῆ, ὅς αὐτῶν 25
εἰς Ρώμην καὶ πρῶτους μετὰ τῇ Εὐδαίμῳ ὑπὸ
τῆς Πελοποννήσου· αὐτῶν 30
ἔγενετο γυνεῖσθαι πᾶσι Σύνοδον εἰς Βυζάντιον, καὶ πέμ-
ψαι καὶ Λεγάτους εἰς αὐτήν· ἦλθε δὲ καὶ Ἀντωνίου τις
πρεσβύτερος ὑπὸ τῇ Μαρτίῳ τῇ εἰδέναι τὸν χεῖρον 35
τῆς διώσεως τῆς Σωφὸς, καὶ πρῶτος ἐλθεῖν τὸν Λε-
γάτον, ἀλλὰ τῇ ΣΥΛΤΑῷ Μικρατὶ ἔχοντι πᾶσι πόλιν
περικυκλωμένην, ἐκώλυθη, καὶ περὶ τάτων ἔγραψαν
γράμματα, καὶ ἔστειλαν εἰς τὸν Πάπαν τὸν Ἀντωνίου,
ὅτι τῶν καὶ ὁ Μαννὴλ πέμπωκεν εἰς Ῥώμην πλεῖστον, 35
καὶ ἐγένετο ἐγκρατὴς τῆς Βασιλείας μόνῳ ὁ Ἰωάν-
νης, Συρρόπλῳ τμήματι δευτέρῳ.

Π Α Ρ Α΄ Τ Ρ Α Φ Ο Ν Γ΄.

140

Περὶ τῶν ἐνέα συμπερασμάτων τῆς Πάπας, ἀφ' ἧς ἂν τῶν ἐκ τῆς Πατριάρχης Ἰωσήφ μετὰ συνόδου καθι-
ζουμένων, ἔπινυεν ἐπὶ κροῦ πᾶντων, καθ' ἑκάστην τὴν Πάπαν γῆς Θεόν, Δαδόνον Χριστὸν καὶ Κύριον τῆς Οἰκουμένης.

ὁ ἰσχυρὸς Αὐτῶν· ἔχον ἔτι καὶ πρὸς ἀγγελίας
πρὸς τὰ Πάπα εἰπὼν ἅψ' εἶματ', καὶ ἐξή-
τησε Φανερός ἡ κατὰ μέρος αὐτὰς εἰπὼν, ὁ δὲ Πα-
τερὶάρχης ἰωσήφ Συμβόλου ἀθροίσας τῶν παρόντων ἐν-
τῶν Ἀρχιερέων καὶ Συγκλητικῶν καὶ τῶν Κληρικῶν
καὶ πολλῶν τῶν τῆς πολιτείας ἐκλογίμων, ἐκάθισε
τὴν Ἀντώνιον εἰς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ καὶ ἰσοπέδιος, καὶ
προσέταξεν αὐτῷ αὐτὰς εἰπὼν Φανερός. ἦσαν ἅπερ
ἔπε κεφάλαια ὀνεία, ἡ δὲ ἀποκαταρξίς ἦν αὐτῇ,
Ἐκλογμωσέτωται Ἀνθένται καὶ Ῥωμαίων Βασιλεῖς, ὁ
ἀγιώτατος καὶ μακαριώτατος πατήρ ὁ Πάπας μαρ-

τὴν ἐπέμψας, ὅς ἐστι τοὺς ἐν τῇ γῇ, ἀποδοχοί 45
τῇ ἀγίᾳ Πέτρῳ, καὶ Χριστῷ τῷ Κυρίῳ, καὶ Κυρίῳ
τῆς Οἰκουμένης, ἐν τῷ τῷ λόγῳ ταῖς ὑπεπεραιβά-
στικαῖς θαλασσοποσίαις ἐν ταῖς μεγάλοις θαλάσσαις συμ-
περιστατάς ἀποδοχοί. καὶ ὅς ἐστι ἡ σωτηρία αὐτῇ ἐν ταῖς
ἐξ ἀκρίβειας ἐν ταῖς ἀποδοχοῖς περιστατάς, ἐν 50
ταῖς ἀκρίβειαις κατηχημασίαις τῆς μεγάλης Εκκλησίας,
ἥτις τῆς ἀγίας σοφίας. Τὸ πρῶτον ἦν, ὅτι ἐπὶ
πᾶσι ἐπιθυμῶσι πᾶσι ἐννοῶσι, καὶ ὅτι πᾶσι πᾶσι καὶ
πᾶσι πᾶσι καὶ πᾶσι πᾶσι τῇ ἀγίᾳ Ἀγγελίᾳ. Τὸ δεύτερον,
ὅτι τὸ χάρισμα ἐφθαρῇ πᾶσι σοφίᾳ τῇ ἐλ-
λάδος

λαῖοι, καὶ ἰχθυῖαι καὶ οἰέθνηκοί, νυκτὶ δὲ διὰ τῆς
 ἐνώσεως γυναικὸς μιᾶς μανδράς, ἐνὸς ποικίλης διερρω-
 θήσονται καὶ τὰ οὐτά. Τὸ τρίτον, ὅτι ὁ Εὐδαίμων Ἰωάν-
 νης καὶ Θεόδωρος Ἐπίσκοπος Οὐκέντος ἀνένεγκαν τῷ Πάπᾳ,
 5 ὅτι βέβαιον ὅ, τε Βασιλεὺς καὶ ὁ Πατριάρχης γινέσθαι
 τῷ οὐνοσιν καὶ ἢν κατέχει πῖσιν ὁ Ρώμη, καὶ ἔρωτα ὁ
 Πάπας εἰς ἔχῃ ἕτως ἀλλήλους. Τὸ τέταρτον, ὅτι ὁ
 Λεγάτος Καρδινάλιος τῶν ἁγίων Ἀγγέλων ἀπῆλθε καὶ τὸ πα-
 ρὸν εἰς τὴν Ἰσπανίαν, καὶ ἐλεύσεται, ἐπειδὴ κατὰ
 10 τὸ παρὸν ἐκ ἡσας εἶποιμα ὅσα ἦν χρυσώδη ἵνα ἐκ ταῦτα
 εἴλθῃ, καὶ γινέσθαι καθολικῶν Συνοδὸν Γραι-
 κῶν καὶ Λατίνων, ἵνα μὴ γένηται ἡ εὐνοια ἀτελής, ὡς
 συνέβη τῇ γεροντῇ ἐν Λαυδένῳ, ἐπὶ Μιχαὴλ δη-
 λονότι τῶ Παλαμολόγῳ. Τὸ πέμπτον, ὅτι εἶποιμα
 15 ὅτις ὁ Λεγάτος ἵνα εἴλθῃ, ἐκωλύθη ὑπὸ χειρμά-
 των σαλόντων πρὸς αὐτὸν οὐτέλευθον, καὶ λεγόντων,
 ὅτι ἐκ ἐστὶ κηρὸς, καθότι ἐξ Οὐρσινῶν ἐχέσσι περι-

καλεσθῆναι τὴν πόλιν. Τὸ ὅκτον, ὅτι ἐσελθὼν
 ἐμεῖνα εὐρίσκωμαι ἐν ταῦτα χάριν ὅ γινέσθαι τῷ ἐτοι-
 μασίαν τῶν Γραικῶν Ἐπισκόπων, ἐν ᾗ χρεῖα ἐπὶ
 γινώσκωμε τίς αὐτοῖς τινα, πρῶτον, ἐν ποίῳ ημεῶν
 γινώσεται ἡ Συνοδος, ἐν ποίῳ τόπῳ, ἐκ τίνων Ἐπί-
 σκόπων, καὶ πρὸς τί τέλος. Τὸ ἑβδόμον, ἵνα ἔχῃ
 τε σκοπὸν ὅ, τε Βασιλεὺς καὶ ὁ Πατριάρχης γινέ-
 σθαι τῷ οὐνοσιν πρὸς πῖσιν ἡ κατέχει ἡ ῥωμαϊκὴ
 Ἐκκλησία, καὶ γινέσθαι ὑποταγῶν εἰς τὸν Πάπαν,
 ὡς ἔπον παρὲς ὑμῶν ὁ Εὐδαίμων καὶ ὁ ἁγνιστὸς Θεόδω-
 ρος. Τὸ ὄγδοον, ὅτι εἰς γινώσεται ἕτως, ἐλεύσε-
 ται ὁ Λεγάτος μετὰ βοῦθείας τῶ Βασιλεὺς Ἰσπανίως
 καὶ τῶ Ρηγός τῶ Πορτογάλῳ καὶ ἄλλων πολλῶν τοι-
 των. Τὸ ὅνατον, εἰς γινώσεται ἡ τοιαύτη εὐνοια,
 εὐθυς ἐν πρώτοις ὑπόχομαι μετ' ὅρκου εἰλθεῖν τὸν Λε-
 γάτον μετὰ Ἐπισκόπων καὶ Διδασκάλων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

29

Περὶ τῆς πρὸς τοὺς ὁποκρίσεως τῶ Πατριάρχῃ Ἰωάννῳ εἰς τὰ ἐνεία συμπειράσματα τῶ Πάπᾳ.

Ὁ Πατριάρχης ἀπεκρίθη εἰς μὴν τὸ πρῶτον, ὅτι
 καὶ ἡμεῖς ὁλοφύχως ὁμολογούμεν τῷ οὐνοσιν. εἰς
 25 δὲ τὸ δεύτερον, ὅτι ἀληθῶς εἶπας, ἀλλ' ἔχῃ ἡμεῖς ἀν-
 τιποι τῶν τοιούτων, οἱ ἐμμένοντες ἐν τῇ πατρὸς παραδότῃ
 πῖσει, ὅσοι δὲ αὐτοί, λόγον ὑφ' ἑξῶς, ὡς ἔχει.
 εἰς δὲ τὸ τρίτον, ὅτι τὰ σαλόντα ὁκείως γεγράμματα
 καὶ τὰ εἰς τὸν Κώδικα, καὶ εἰς τὸν ἕξω ὁκείων τὶ ὁ
 30 Εὐδαίμων, ἐψόδωτο, τῷ γὰρ οὐνοσιν βεβλόμεθα γε-
 νέσθαι νόμιμον καὶ δικαίον, ὡς ὁ λόγος. εἰς δὲ τὸ
 τέταρτον, ὅτι ἡμεῖς τῆς πατρὸς παραδότῃ ἐκ ἀφ' ἑξο-
 μέθα ἁγίας πῖσεως, καὶ μυρίας σύδαιμονίας τῶ νό-
 σμῳ ἐλαμβανόμεν. πρὸς δὲ τὸ πέμπτον, ψάλλομεν ὅτι
 35 ἱμνήσωμεν μὴ εἰλθεῖν τὸν Λεγάτον, καθότι ἐκ
 ἤρχετο, ἐνομιζόμεν τῶν συμφέρον Διὰ πολλὰ. εἰς
 δὲ τὸ ἕκτον, ὅτι Ἀρχιερεῖς ἔσονται οἱ λοιποὶ τρεῖς
 Πατριάρχαι, καὶ οἱ Ἀρχιεπίσκοποι, Ἀρχιδίες, Ἰβη-

ρίας καὶ Πεκίς, καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς ἡμετέρας Ἐπαρ-
 χίας, ὁ γινώσκων δὲ εἶναι τὸ ἔαρ, ὁ τόπος δὲ ἡ Κωνσταν-
 τινάπολις, τὸ δὲ τέλος ἔχῃ ἡμεῖς ἐκ γινώσκειν, ἀλλὰ
 τὰ οὐτά. εἰς δὲ τὸ ἑβδόμον, ὅτι ἐψόδωτο ὁ Εὐδαίμων,
 ἐπειδὴ ἡμεῖς εἰς μόνους τὸς ἁγίους ὁποκρίσεσθαι. εἰς
 δὲ τὸ ὄγδοον, δεξιόμεθα τῷ ἐοῦσαν τῶν τοιούτων,
 ὁμῶς μὴ εἶναι αὐτῷ πρὸς ψυχικῶν ἀπώλειαν. εἰς δὲ
 τὸ ὅνατον, ὅτι διὰ τὴν ὁμολογίαν ἐν τῇ Εὐαγγελίᾳ
 κατὰ τῆς διδασκαλίας τῶ Σωτῆρος, ἡμεῖς τὰ αὐτὰ
 τοῖς πρὸς τοὺς λέγοντες, ὅτι ἡμεῖς πρὸς τοὺς τῆς βο-
 θείας ἀγαθῇ, τὸ δὲ ζητῶμεν ἔργον κακόν, ἐπει-
 δὴ ἐκείνηται ἡ ζημία πρὸς τὸν δωρεῶν, καὶ μι-
 σσητὴ ἡ ἀτιμία μητρὸς τιμῇ. ζητῶμεν δὲ γινέσθαι
 Συνοδὸν, πλὴν κατονικῶν κατὰ τὴν τῶν ἁγίων πρὸς
 40 δόσιν. ἐν τούτοις δὲ καὶ ὁ Βασιλεὺς Ἰωάννης ἀπῆλθε
 τῷ Οὐγγρίαν.

49

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ τῆς δοθημένης τῶ Βασιλεὺς Ἰωάννῳ εἰς τὸν τῆς Γερμανίας Βασιλείας, καὶ αὐτοῖς ἐπαρόδῳ εἰς τὴν πό-
 λιν, καὶ αὐτῶν Λατίνων γινέσθαι τῷ Συνοδὸν ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ γνωμοδοτήσεως τῶν Ἀπαλικῶν, καὶ
 45 συχνῶν πρέσβεων καὶ γεγραμμάτων πρὸς τὸν Βασιλέα παρὰ τῶ Ρώμης Μαρτίνῳ καὶ τῶ μπαλιν, καὶ τῶν με-
 τὰ τῷ τελευτῶν Μαρτίνῳ πρέσβεων καὶ γεγραμμάτων τῶ Βασιλεὺς πρὸς Εὐγείνιον Ρώμης.

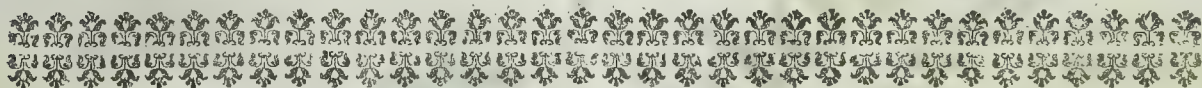
Ἐν ἔτει ἑξακισχιλίσσῳ ὀνακοσῶν τετρακοσῶν δὲ
 τέτταρτῳ ἀπῆλθεν ὁ Βασιλεὺς Ἰωάννης εἰς τὸν Βασι-
 50 λεῖαν τῆς Γερμανίας, καὶ τῷ ἑξακισχιλίσσῳ ὀνακο-
 σῶ τετρακοσῶ τρίτῳ ἐπαπῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντι-
 νάπολιν, καὶ μετεβλήθησαν οἱ λόγοι τῶ Λατίνων
 περὶ τῆς Συνοδῆς, ἐξήλθεν γὰρ γινέσθαι τῷ Συνοδὸν
 εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐσοφίζοντο δὲ, ὅτι γινώσεται κατὰ
 Θεὸν τὸ ἔργον, ὑπεχέθησαν δὲ δεῦνα καὶ βοηθήσαν
 εἰς φυλακὴν τῆς πόλεως, καὶ διαπάντας τὰ ἀπαιτού-

οὐκῆσε τῶν Ἀπαλικῶν, ὡς δὲ ἔδωκαν γνώμην ἀπελ-
 θεῖν, ἐμήνυσεν ὁ Μαρτίνος, ὅτι πρὸς καλῶς τὸν Βα-
 σιλέα καὶ τὸν Πατριάρχην σπεύδασαι γινέσθαι τῷ
 οὐνοσιν εἰς τὸν καιρόν μα, ὅτι γινώσεται καλῶς, κα-
 θότι ἐμεῖς παρελθόντος, ἐκ καλῶς γινώσεται. ἀπε-
 55 πείρεται καὶ ὁ Σιγισμῦνδῳ τῷ Βασιλεὺς Ἰωάννῳ, ὅτι
 οἱ ἡμετέροι, ἔχον οἱ Λατῖνοι ἔχον πολλὰ σφάλμα-
 τα, καὶ σπεύδασον διὰ τὴν οὐνοσιν, ἵσως καὶ διορθω-
 θῶσιν ἀπὸ τῶν σφαλμάτων αὐτῶν. ἤλθον δὲ τῶ γε-
 ματα

μετὰ δὲ τῆς Μαρτίνης καὶ αἰρέσεως, καὶ σὺν αὐτοῖς
δὲ τῆς Πάπας καὶ ὁ εἰρημὸς Ρόδου Ἀνδρέας· καὶ πάλιν
ὁ Βασίλειος ἐξῆλθε πρέσβεις εἰς τὸν Ρώμης τὸν μέγαν
στρατηγὸν τῆς Μάρκου τὸν Ἰάγκαν, καὶ τὸν
Ἡγέμενον τῶν Παντοκράτορος Μακάριον τὸν Κερναν, καὶ
Δημήτριον τὸν Κλεδά, καὶ ἐπανήλθον πάλιν
μετὰ γραμμάτων εἰς τὸν Βασίλειον. καὶ πάλιν ἐξῆλθε
πρέσβεις εἰς τὸν Μαρτίνον τὸν εἰρημὸν Ἰάγκαν καὶ
τὸν Ἡγέμενον τῶν Μαγγαίων Μακάριον τὸν Κερναν καὶ
Δημήτριον γραμματικὸν τὸν Κλεδά, ὅτι ἀπελεύ-
σεται εἰς τὴν Φραγγίαν τῆς γυναικὸς ὅτι τὴν Σιών-
δον. ὡλοφύροντο δὲ, ὅτι Πατριάρχης ὅτι ἐβιά-
θη γράφειν κατὰ τὰ Βασιλικά γραμματα τῷ Μαρ-
τίνῳ, ἰωσήφ δὲ ὁ Διδάσκαλος καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι ἔ-
λεγον, γυναικὸς τῆς Σιώνδος εἰς Ἰταλίαν, ἔδεν
ἀκολοθήσεται καλόν, καὶ ὅτι ὁ Πατριάρχης κάτοχος
ὑπὸ ἀθυρίας γυναικὸς, ἡθροίσαν εἰς τὸ καλὸν αὐ-
τῆς Σιώνδον παρόντων τῶν Κληρικῶν καὶ τινῶν τῆς
Παλατῆς, ἔλεγε δὲ μετὰ τὰ πολλὰ, γυναικὸς τὴν
Σιώνδον εἰς Ἰταλίαν, εἶτα δὲ τὴν δαπάνην τῆς ἀπε-

λεύσεως καὶ ἐπαναλεύσεως ὑπὸ τῶν Λατίνων καὶ αὐ-
τῶν τὴν ζωοτροφίαν ἡμῶν, ἀνάγκη ἐστὶ γυναικὸς ἡ-
μας δούλους τῶν Λατίνων, καὶ ἔπεται ποιεῖν τὸν δόλον
τὸ θάλημα τῆς Κυρίας αὐτῆς. οἱ πρέσβεις ὁμῶς μαθόν-
τες εἰς Καλλιόπολιν ὅτι τέθνηκεν ὁ Πάπας Μαρτί-
νος, ὑπέσχεσαν, καὶ ἔσπευον ὁ Βασίλειος τὴν
αὐτῆς πρέσβεις πάλιν τῶν Μακαρίων, καὶ ὅτι εἰς τὸν
τόπον αὐτῆς ἐστάλη ὁ ῥηθὲς Ἡγέμενος τῶν Προδρόμων
Ἰωάνναφ, καὶ γραμματα εἰς τὸν νέον Πάπαν Εὐγε-
νιον, οἵτινες ἐπανελθόντες εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἔ-
λεγον τὸ Φονικὸν καὶ τυραννικὸν ἦθος τῆς Εὐγενίης,
καὶ δὴ καὶ τὰ γραμματα ἦσαν τῆς Εὐγενίης πλήρη θυ-
χερῶν καὶ ἐρωνείας, ἐν οἷς ὁ Μιδίας Στέφανος μερ-
ψάμνος τι, ἐλοιδορήθη ὑπὸ τῆς Βασιλείας, καὶ γὰρ
κάτοχος κοινῶν ἐλπίδων ἵνα ἀπέλθῃ εἰς Ἰταλίαν, 15
καὶ περὶ ἑδονῆς αὐτῆς ἐτέρῃ ἔμελλε, καὶ γὰρ τὸ πε-
σσωμένον ἔμελλε γυναικὸς εἶναι, ἥτοι ἀθροίσαν τὸν Βα-
σιλέα Σιώνδον κατὰ θεῶν, ἵνα ἀφανισθῇ τὸ γένος
αὐτῆς ὑπὸ τῆς Θεῆς, Συρόπυλος τμήματι δούλῳ.

20

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Β'.

Περὶ τῶν ὑπὸ τῆς ὁν Βασιλείας Σιώνδος πρέσβεων πρὸς τὸν Βασίλειον Ἰωάννην καὶ τὴν Σιώνδον τῆς ἀπελθού-
ἐκείσε, καὶ τῶν τῆς Βασιλείας πρὸς αὐτὴν, καὶ τῶν καθεξῆς πρέσβεων τῆς Βασιλείας, τῆς Σιώνδος καὶ τῆς
Πάπας, καὶ ἀποφάσεως τῶν Ἀνατολικῶν ἀπελθόντων εἰς τὴν Σιώνδον καὶ μὴ εἰς τὸν Πάπαν.

30

Ἦν Κωνσταντῆς ἀθροισθεῖσα Σιώνδος, γέγονε
φῶς κατὰ τοὺς δυτικοὺς τῆς καταβαλῆναι τὴν
ὀφρῶν τῶν Παπῶν. ὁ δὲ Μαρτίνος, ὃν ἔχουσιν
νῆσαν, ἤρξατο ἀθετεῖν τὰ τῆς Σιώνδος καὶ ζητᾷ πάλιν
διοικεῖν τυραννικῶς, ὅθεν ἀθροίζεται Σιώνδος
εἰς τὴν Βασιλείαν πόλιν τῆς Γερμανίας ἐπισκοπῶν
ἐπισκόπων. Ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν μάλιστα,
ἦσαν δὲ εἰς ἐκείνῳ αἰσέκρητοι τῶν καρδιάνων,
καὶ Ἡγέμενος τῶν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἥτις μαθῶσα
τὰ ἀναμεταξύ τῆς Βασιλείας καὶ Μαρτίνος καὶ Εὐγε-
νίης, πέμψαν εἰς τὸν Βυζάντιον πρέσβεις Σενδένσαν
ἐπίσκοπον καὶ Ἀλμπέρτον Διδάσκαλον, φανερώσαντες
ὅτι ἔχον τὸ καλὸν μᾶλλον τῆς Πάπας, καὶ ὅτι πρὸς
κενταὶ αὐτῇ αἰρήνης τῆς Δύσεως, καὶ ὁ Βασίλειος
τῆς Γερμανίας Σιγισμόνδος, καὶ ἀσθενήσας ἐκεί-

σε τὸν Βασίλειον καὶ τὴν Σιώνδον τῶν Ἀνατολικῶν, καὶ
ὑποχωρήσας δύναι καὶ βοηθεῖν ἀρκετῶς εἰς φύλα-
ξιν τῆς πόλεως, καὶ τὰς θαλάσας ποιῆσαι ἀρκετῶς
τῆς ἐκείσε ἀπελούσομένης Σιώνδος. ἐδέχθη δὲ τὸν
λόγον ὁ Βασίλειος, καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις ἐκείσε. 35
ἔμαθε ταῦτα ὁ Εὐγενίος, καὶ γινέσκει ὅτι εἰς κα-
ταστροφὴν αὐτῆς, ἔσπευον εἰς τὴν πόλιν τὸν Κορώνης
Χρυσόφορον, καὶ ὑποσχίθη γυναικὸς εἰς τὴν πόλιν
τὴν Σιώνδον. καὶ οἱ ἀπελθόντες εἰς τὴν ὁν Βασιλείαν
Σιώνδος πρέσβεις ἐδέχθησαν καλῶς, καὶ ἐπανήλθον
μετὰ γραμμάτων, καὶ καθεξῆς ἐγένοντο πολ-
λαὶ καὶ ἀφόροι πρέσβειαι τῆς Βασιλείας καὶ τῆς
Σιώνδος καὶ τῆς Πάπας, καὶ ἀφόροι μέσα, καὶ τέ-
λος πάντων διωρόθη ἀπελθόντων τῶν Ἀνατολικῶν εἰς
τὴν Σιώνδον, καὶ ἔχῃ εἰς τὸν Πάπαν. 45

Π Α Ρ Α Τ Η Ρ Α Φ Ο Ν Β'.

Περὶ τῶν ὑπὸ τῆς Βασιλείας Ἰωάννη ἀνιθροιστῶν πρέσβεων ὑπὸ τῆς μέπε Ἰβηρίας, Κιζῆς Ῥώσας, Βα-
σιλείως Τραπεζούντος καὶ Ἀνθρόντος Βλαχίας εἰς τὴν Σιώνδον, καὶ ἧς ἐποίησαν ἀπάτης ὁ Βασίλειος τοῖς 50
τῆς Εὐὸ Πατριάρχαις Ἀλλὰ Θεῶ Ἰωάννη.

Ἐστὼς ὁ Βασίλειος πρέσβεις εἰς τὸν μέπε τῆς Ἰβη-
ρίας καὶ εἰς τὸν μέγαν Κιζῆν Ῥώσας καὶ εἰς τὸν
Βασίλειον Τραπεζούντος καὶ εἰς τὸν Ἀνθρόντον Βλαχίας,

ἵνα λοπσεύωσιν ἐκ μέπε αὐτῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν
Σιώνδον, ἔσπευον δὲ εἰς τῆς Πατριάρχαις τῆς Ἀνατο-
λῆς καὶ ἔφερον γραμματα παρ' ἐκείνων εἰς αὐτὸν, καὶ
γράμ-

γὰρ οὕτως εἰς τὰς Τοποτηρητάς αὐτῶν, ἀπερ' ἐσημείων
τοῖς αὐτοῖς ἵνα ὡς Τοποτηρηταὶ αὐτῶν, ἐκὼν γένηται ἡ
Συνόδος νόμιμος καὶ κανονικὴ, ὡς ἦσαν αἱ παλαι-
βασαὶ Οἰκουμενικαί, καὶ μηδὲν εἰς τὴν πατριάρχου δοῦναι
5 πρίσιν παρσευθῆναι, ἢ ἀλλωγῆναι, ἢ κηνοτομηθῆναι, καὶ τότε
ἐκτελεζέσθαι καὶ ἐκείνοι τὴν γουησομένην ἀπόφα-
σιν. ἣν δὲ εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν ἀπὸ τῆς Συνόδου
πρεσβυτέρους τις φερεῖ ἰωάννης, ὁ δὲ καὶ τὰς διακόνους,
καὶ ἀπελθόντων τῶν πρέσβεων περὶ τῶν Τοποτηρητῶν,

10

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ὅτι ὁ βασιλεὺς ψόσάδην τὴν Διὰ πρέσβεων μενυθῆσαν τῇ ἐν Βασιλείᾳ Συνόδῳ ἀποδιδῶν αὐτῇ,
ἀπῆλθεν εἰς Φερέαριαν, οὗθα ἦν ὁ Πάπας Εὐγενίου.

50

Ἐν ὅτῳ ἐγίνοντο αἱ πρεσβεΐαι, ὁ βασιλεὺς εἶσθε
πρέσβεις εἰς τὴν Σύνοδον ὅτι ἀπέρχεται ἐκείσε,
τὰ αὐτὰ ἐποίησε καὶ εἰς τὸν Πάπαν. ἔρχονται δὲ κα-
τερρεῖα καὶ πρέσβεις καὶ ἀπὸ τῶν δύο μερῶν, ἀλλὰ
20 ἐκχωρεῖ ὁ Θεὸς καὶ ἐκ ἀπέρχεται ὁ καλὸς βασι-
λεὺς εἰς τὴν Σύνοδον, ὅπερ ἦν ἰσως καὶ συμφερώτε-
ρον, καὶ μάλα οὕτως βεβαίως καταπαύει ἡ τυραννί-
κη ἐξουσία τῶν ῥώμης καὶ ἡ ἐπαρσις τῶν καρδινα-
λιῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἀπῆλθεν εἰς τὸν Πάπαν. ἔλεγον δὲ
25 αἱ συνοδικαὶ τῇ βασιλεῖ ποιεῖν καὶ ἀναγκάσαι λόγους,
ἵνα μὴ ἀπέλθῃ ἕτε εἰς τὴν Σύνοδον ἕτε εἰς τὸν Πά-
παν, καὶ δὴ καὶ Σιγισμῦνδον ἀγαθὸς καὶ εὐσεβεὺς
αὐτῶν ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀλαμανίας Διὰ Μανουὴλ ὁ Δισ-
συπάτης ταχυδρόμως ἐμήνυσε τῇ βασιλεῖ, ὅτι

30

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς εἰσελεύσεως τῶν ἀνατολικῶν εἰς τὴν Φερέαριαν, καὶ τῆς ὑπαντῆς καὶ εἰσόδου αὐτῶν εἰς τὸν Πάπαν
καὶ αἰτίμην καθίσσεως, καὶ τῶν μετὰ λατίνων ἀλλεξίων αὐτῶν, καὶ εἴτα ἀπαγωγῆς εἰς Φλωρεντίαν, οὗθα
35 καὶ ἀνέγραψαν εἰς τὸν τῆς ἀθρείας Ὀρθρῶν, καὶ περὶ τῆς ἐπαλίδος αὐτῶν εἰς Κωνσταντινουπόλιν, ἐν ᾗ, καὶ
ἐν τῇ ἀνατολῇ ἀνέθεματίσθη συνοδικῶς ὁ Φλωρεντινὸς ὁ ὄρος.

Ἀλλ' οὕτως Ῥωμαίων Ἐπίσκοπος Βιταλιανὸς τῇ Ἀν-
τοκρατορικῶν εἰς Ῥώμην ἀποδημήσαντι, ἐξήλ-
40 θε μόνος μετὰ τῆς κλήρου καὶ ἀστυπότητος, ὁ
καλὸς δὲ ἔστι ἰωάννης ἐπορεύθη εἰς τὸν Εὐγένιον
ὡς ἀργυρώμενος, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Πατριάρχης ὀνομι-
σας Διὰ τῶν Πάπα βεβαιώσαι τὰ ἴσα τῶν θρόνων,
ἐκ ὧς διώρισαν οἱ πατέρες, ἀλλ' ἰσότυπα τῇ τυραν-
45 νίδει τῶν Ῥώμης, ἐκ ἡζιώθη ἀστυπότητην καὶ ὑπὸ
καρδιναλίων, μήτε ὑπὸ ἀξιωματικῶν ἀρχιερέων
καὶ κλήρου, μήτε μὴ μὴ μακρόθεν, ἀλλ' εἰς τὴν γέφυ-
ραν τῆς πόλεως ὑπὸ ἐξ καὶ μόνων ἐπισκοπιδίων,
αἵτινα εἶπον αὐτῷ, ἵνα ἐντυχὼν τῇ Πάπα φιλήσῃ
50 τὰς πόδας αὐτῶν. ἔλεγον δὲ ὁ Πατριάρχης, καὶ ποῖα
Συνόδος δέδωκε τῇ Πάπα τῶν τοιοῦτων; εἰ δὲ
καὶ εἰς αὐτὸς τῶν ἀγίων Πέτρων ἀξιοχρεώσθαι. ἐσμὴν καὶ
ἡμεῖς τῶν λοιπῶν ἀποστόλων, οἳ δὲ παπισταὶ ἔλεγον,
ὅτι τὰ ἀρχαῖα ἔστι δέδωκεν αὐτῷ τῶτο, ὅθεν καὶ
Ῥῆγες καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀλαμανίας καὶ οἱ καρδι-

κατέπαυσε τὸν βασιλεῖα, καὶ ποιεῖ χεῖριον καὶ ἀπο-
σελᾶν αὐτὸ εἰς τὰς Πατριαρχίας, ἐν ᾗ λέγει ἵνα ποιή-
σωσι τὰς Τοποτηρητάς αὐτῶν κατὰ τὸ χεῖριον αὐτῶν
ἀπολελυμένως Διὰ τιμὴν τῆς Συνόδου, καὶ περὶ τῶν
μὴ γινέσθαι εἰς τὴν πρίσιν κηνοτόμῃ, ἡμῖν μέλα ἐφ' ἧ
δελεάζει τὸν αὐτὸν ὁ σαλθεὶς ἀντίοχος μοναχοὶ τὰς
Πατριαρχίας, καὶ ἔγραψαν τὰ γράμματα κατὰ τὸ
χεῖριον, καὶ ἡλᾶξαν καὶ τινὰς τῶν Τοποτηρητῶν.

ἀποπύοντο Διὰ τὴν Σύνοδον πολλὰ ὀρθοκρητικά,
καὶ λέγωνσι λείψαι, ἡσύχασον, ἀλλ' εἰς ἕδρῃ ἀφέ-
λησαν ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα, ἔμελλε γὰρ πληθύν-
θῃναι τὴν ἀνομίαν καὶ κορυφωθῆναι Διὰ τῆς ἐπα-
ράτης Συνόδου. ἐκίνησεν δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ Πατριάρ-
χης καὶ ἀρχιερεῖς, ἄρχοντες, κληρικοὶ καὶ ἡγέ-
μνοι, ὡς τὰ οἰόμενα ἐγερσθῆναι, καὶ ὅτι πολλοὶ ὀλί-
γων τινῶν οἱ λοιποὶ ἀρκεῖ ὅτι ἐγερσθῆσαν ἐπὶ τῶν
γαυῶν. ἐκίνησαν δὲ μετὰ κακῶν σπυριῶν καὶ κα-
κῆς ὁδοποιίας. εἰς δὲ τὴν Βουετίαν πάλιν πολλοὶ εἶπον
οἱ Βουετίτικοι ἵνα ἀρσμένωσιν ἐκᾶ γινέσθαι τὴν Σύ-
νοδον, ἀλλ' ἐκὼν ἀφέλησαν. ἐπορεύθησαν δὲ εἰς Φερέ-
αριαν, ὅπερ ἦν καὶ ὁ Εὐγένιος.

νάτας, οἵτινες εἰς μέγας τῶν βασιλέων, φιλήσιν τὰς
πόδας τῶν Πάπα. εἶχε δὲ ὁ Πάπας ἡτοίμασμένους
πολλὰς ἄρχοντας ἐν παραστάσει, ἵνα ἴδωσι πῶς ὁ Κων-
σταντινιπόλεως φιλεῖ τὸν πόδα αὐτῶν, ὅμως ἀπόφα-
σιν ἐποίησαν ὁ Πατριάρχης ἐκ αὐτῶν μόνος, ἀλλ'
ἐδ' ἄλλος τις τῶν ἀρχιερέων ἢ τῶν κληρικῶν φιλήσας
τὸν πόδα τῶν ὁπλῶν. ἐπορεύθησαν δὲ οἱ ἰππῶτα ἀστυ-
γυμνῶν τῶν ἄρχοντων τῆς Φερέαριος μαρκεσίης, καὶ
καρδιναλῶν ἀνέψιν τῶν Πάπα, καὶ ὡς ὡς ὡς ὡς
ἐκ κελευσμένων τὸν ἀλαζόντα, καὶ εἰσῆλθον ὑπὸ κελεύει
εἰς καλὸν, ἐν οἷς ἦσαν ἐκ βδελύχου, ὅπλα φοροῦν καὶ
ἕτεροι τοιοῦτοι, καὶ τέλει πάντων ἐνέτυχον αὐτῷ
ἐπὶ θρόνον ὑψηλὸν καὶ ἐπηγεμμένον καθεζομένην, ὅτι ἀπα-
σάδην ὁ Πατριάρχης, ἐκάθισεν εἰς θρόνον, ἐπὶ
καθίσμα ἥν ἴσον τῇ τῶν Πάπα ὑποπόδιον, καὶ μα-
κρὰν αὐτῷ μίαν ὀργάνην, ὡς ἦσαν καὶ τὰ θρόνα
τῶν καρδιναλίων, ἵσαντο δὲ ὁρθοὶ οἱ ἀρσένωτες τῶν ἀρ-
χιερέων τῆς ἀνατολῆς οἱ σωελθόντες τῇ Πατριάρχῃ,
καὶ

καὶ οἱ ἐγκριτοὶ τῶν κληρικῶν. ὑπερέβησαν ὁ Πατρι-
άρχης εἰς τὸ οἶκμα αὐτῶ, καὶ θέλων ἐντυχῆν
τῷ Πάπᾳ δεύτερον, ὅθεν παρηγοῖται αὐτῶ τὸ
Διβάμβελον καὶ ἡ Βακτερία κατὰ τὴν πατρὸν τῶν
Πατριαρχῶν σινηθῆσαν, ὁμῶς ἀφῆκε τὸ Διβάμβελον
καὶ ἐπορεύθη μετὰ μόνῃ τῆς Βακτηρίας, εἰς ὑλο-
γῆν καὶ ὁδόν, ἐδὲς ἰταλὶς ἐξάνεση εἰς ἐκάθε-
τόπῃς εἰς τιμὴν αὐτῶ. ἀνέβη εἰς τὴν σκάλαν τὴν πετεινὴν
ἐφιππος, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπαύροδον ἐκώλυσε αὐτὸν ὁ Πά-
πας εὐλογεῖν καὶ ἔχον ἔμπεδον αὐτῶ τὴν Βακτη-
ρίαν, ὁ δὲ Πατριάρχης ἠνάχητο ὥσπερ ἀποβυκολη-
θεῖς, ἵσως ἐγκαταλείψαντος αὐτὸν τῶ Θεῷ, κα-
θὼτι γέγονε σωματὶ καὶ ἀπελθεῖν τῆς Ανατολικῆς
εἰς ἀποσκυώσιν τῶ Θελῆς. ἵνα δὲ Σορυβηθῇ ἡ ὦν
Βασιλεῖα Συμῶδος, συνέργει ὁ Πάπας κηρυχθῆ-
ναι τὴν Συμῶδον εἰς φερρόριαν, καὶ γυνεῖσαι τὴν ἀφῆ-
σιν εἰς τὸν Νάον τῆς Ἐπισκοπῆς, ὅν φ' ἐζήτησεν ὁ Πά-
πας θεῖναι τὸν θρόνον αὐτῶ ἐν τῷ μέσῳ τῶ ἀνατολι-
κῶ μέρεος ἔμπεδον τῶ Ἀλταρίν, καὶ εἶτα καθίσαι
τῶ μὲν Δυτικῆς ἐξ ἀριστερῶν, τῶ δὲ Ἀνατολικῆς καὶ
τὸν Βασιλεῖα ἐκ δεξιῶν, καὶ γυνεῖσαι ἰσχυρὰς αὐτολο-
γίας τῶν Ἀνατολικῶν, ἐκώλυσε αὐτὸν, ὅθεν ἐκ-
δίσει αὐτῶ καὶ οἱ Λατῖνοι εἰς τὰ ἀριστερά, ὁ δὲ Βα-
σιλεὺς καὶ οἱ Ἀνατολικοὶ εἰς τὰ δεξιά, πλὴν ἐμ-
χανήσαντο ὁ Πάπας καὶ ἔβαλε κατωτέρω αὐτῶ εἰς
θρόνον, ὡς δὴ θρονεῖται αὐτὸν τῶ Ρηγὸς τῆς Ἀλαμα-
νίας, καὶ αὐτοκρῶν ἐκείνῃ ἐκάθισεν ὁ Βασιλεὺς, ἵνα
ἡ κατωτέρω τῶ Πάπα, κατωτέρω δὲ τῶ Βασιλεῖος
ἐκάθισεν ὁ Πατριάρχης, καὶ αὐτὸν τῶ θρόνῳ ὅκ
ἀφῆκε θεῖναι σκέπην ὁ Πάπας, μήτε ὅπιθον ἀπαιω-
ρηθῆναι ποδέων. ἔπειτα δ' αὐτὶς εὐσεχὲς τῶν πραγ-
μάτων κριτὴς αὐτῶ, ἐκ μὲν τῶ μέρεος τῶ Πάπα εὐγέ-
σαι τύχη, ὅτι τῶ πατριαρχικῶς θρόνῳ τῆς Ἀνατο-
λῆς ἐρίαντα τυραννίᾳ καὶ χειρτολίῳς ἀθέστοις Πα-
τριαρχῶν καὶ αὐτομοῖς χερίσιν Βασιλέων, τέλει
δὲ πάντων ὑπ' ἐμὲ ἐκάθισα καὶ Βασιλεῖα καὶ Πα-
τριαρχίᾳ, καὶ τέως ἀποκαθήμενος τῶν Ἀνατολικῶν
ὡς ἡμέρα αὐτῶ. ἐκ δὲ τῶ μέρεος τῆς καθολικῆς
ἐκκλησίας ἀπάσης, καὶ τῶ ἁγίᾳ Ἐπιφανίᾳ Αἰρέ-
σαι ἐβδόμηκος ἡ ὁπῇ, ἡτοὶ κατὰ Ἀνομοίων, λέγε-
ται ὁ Πάπας Λατῖν, ὅς ζητῶν ὑπὸ πάντων ἀπο-
σκυῖσθαι ὡς Θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς, ποῖα γρηφὴ ἐδί-
δαξε ἀποσκυῖσθαι Θεὸν ποιητὸν; σὺ δὲ λέγεις
ταῦτα ἐπ' ὅψα πάσης τῆς Οἰκουμενῆς, Ἀναθησόμε-
αι εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐπαύω τῶν ἀσέρων τῶ οὐρανῷ

θήσομαι τὸν θρόνον μου, καὶ καθιδῶ ἐν ὅρῳ ὑψηλῷ
ἐπὶ τῶ ὄρει τῶ ὑψηλῷ, ἀναθήσομαι ἐπαύω τῶν νεφε-
λῶν, καὶ ἔσομαι ὅμοιος τῶ ὑψίστῳ, καὶ ταυτοδυνα-
μῶμαι τῶ Χριστῷ. καταβήσῃ ὁμῶς ἐν ὅρῳ εἰς τὰ θε-
μέλια τῆς γῆς, καθὼτι καὶ ταύτῳ τῶ ὁμοθεῖαν
σε εἰς Θεὸς ἀποσκυῖσθαι, ἀλλ' ἔως φέρε, καὶ ταῦτα
μὲν περὶ τῶ καθίσματος. ἐληρυχθῇ δὲ ἡ Συμῶδος ἐ-
εἶτα χιλιοσῶ τετρακοσιοσῶ τετρακοσιοσῶ ὁ γδὲ ὁδῶ, Ἀρι-
σταρῶν ὁνάτῃ, εἶτα ἐζήτησαν οἱ Λατῖνοι διωρεῖαν τεσσά-
ρων μηνῶν, ἵνα ἔλθωσι καὶ ἄλλοι Ἐπίσκοποι καὶ Λεγά-
τοι Ρηγῶν, ἐν τῷ μεταξύ δὲ διελέγοντο περὶ τῶ κα-
θαρτηρίου, καὶ ἴδε περὶ τῶ εἰς τὰ συγγράμματα Μάρ-
κα τῶ Ἐφέσου. παρελθόντων δὲ τῶν τεσσάρων μηνῶν,
ἐγένοντο αἱ σωματώσεις τῆς Συμῶδος εἰς τὸ Παλάτιον τῶ
Πάπα, ἵνα αὐτὸν ἀποσκυῖσιν οἱ Ἕλληνες συχναίῃς. 15
ἐπὶ χειρῶν οἱ Ἕλληνες κατὰ τῆς ἐν τῷ Συμβόλῳ ἀπο-
θήκης, ἀναγιγνώσκονται οἱ ὅροι τῶν ἐπὶ τῶ Οἰκουμενι-
κῶν Συμῶδων, ἐδιηρώσετο ἡ ἀπερώρεσις πλῆθος τῶν
Λατίνων τῶς Ἀνατολικῆς, ὅθεν ἐδιώχθησαν μὴ ἐρ-
χεσθαι παρὲν, ὡφθῆσαν ἀδωῖστοι οἱ Λατῖνοι, καὶ 20
ἰσχυροὶ οἱ Ἕλληνες, ὅθεν ἵνα λιμοκτονηθῶσι καὶ τα-
λαιπωρηθῶσιν, ἀπάγονται εἰς τὴν Φλωρεντίαν ὑπὸ
τῶ Βασιλεῖος καὶ τῶ Πάπα, μηχανῶνται ὁ Βασιλεὺς
καὶ Λατῖνοι καὶ οἱ ἀποδῶναι ἐκ τῶν Ἀνατολικῶν, καὶ
ἐῶσι τὸ διαλέγεσθαι περὶ τῆς ἀποθήκης, καὶ διελέ- 25
γοντο περὶ τῶ δόγματος, καὶ ὡφθῆσαν καὶ τῶ
οἱ Λατῖνοι αὐτοῖς λίαν, ὅθεν ὁ Βασιλεὺς καὶ Πάπας
καὶ οἱ ἀποδῶναι ἐμχανήσαντο, καὶ ἐχώρησαν εἰς μέ-
σα καὶ συμβιβάσεις. γράφεται ὅρος ἀθέστον, καὶ
ὑπογράφεται εἰς ὑπὸ τῶν Ἀνατολικῶν, εἶτα ἐλθ- 30
λήθησαν καὶ ἄλλαι ἐλασθημαὶ περὶ τῶ Ἀζύμῳ καὶ
τῆς ἁγίας μυσταγωγίας. ζητῶν ὁ Πάπας καθαιρέσαι
καὶ υποβαλεῖν τὸν Ἐφέσον, ὁ δὲ νικῶ καὶ ἵστησι καὶ
τῆς ἀσεβείας τρέψανον. ἐπαυέρχονται εἰς τὴν Κων-
σταντινέπολιν οἱ Ἀνατολικοὶ ἀκαταφρονῆται, οἱ μὴ 35
δυνάμενοι αὐτῶς ὠφέλησαν ὁ Πάπας, ἀλλὰ καὶ ψυχικά
καὶ σωματικά αὐτῶς ἐφθονε. χειρτοπῆται εἰς Βυ-
ζαντίον Πατριάρχης ἀθεσμος Κυζικῆς μητροφανῆς,
καὶ ἀπὸ δεξιῶν βεβαιῶσαι τὸν παπισμόν, καὶ οἱ μὲν, ἀ-
παύονται. οἱ δὲ, ἐδράναι ἵστανται, τέλος πάντων 40
γίνεται Συμῶδος εἰς τὴν Ἀνατολίαν ὑπὸ τῶν τριῶν
Πατριαρχῶν, καὶ εἰς Βυζαντίον πληρεσάτῃ, καὶ εἰς
ἄλλας πόλεις τόπῃς ὑπὸ τῶν ὁρθοδόξων, καὶ ἀναθε-
ματίζονται τῶν τῶν Φλωρεντινῶν σύλλογον καὶ τὸν
ὅρον καὶ πάντων τῶν πρεσβῶν καὶ ἀποφασιν αὐτῶ. 45

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ὅτι ἡ ἐν Φλωρεντίᾳ Συμῶδος ἔτε οἰκουμενικὴ ἐπὶ τῶ ἁγίᾳ, ἀλλὰ δολίᾳ, τυραννικῇ καὶ ὀργισμῷ.

Τὰ ἴδια τῶν ἁγίων Συμῶδων ἴδι κατὰ πλάτος εἰς τῶς
τόπῃς ἐκείνης τῶν ἐπὶ αὐτῶ. Εἰς τὴν παρῶσαν πραγμα-

τείαν, καὶ σωματώσει εἰς τὸ τρίτον μέρος τῶ παρόν-
τος βιβλίου, ἐν οἷς ἀναβαλεῖται τὰ ἀνωτέρω δύο
κεφα-

κεφάλαια, γίνεται φανερόν, ὅτι ἡ παρῶσα Σύ-
νοδος ἐστὶ κατὰ πάντα τρέπον ἐν ἑαυτοῖς, καὶ γὰρ
μήτε ὁ τρέπος τῆς ἀφροσύνης, μήτε ἡ ἀφροσύνη,
μήτε τὰ δίκαια τῆς βασιλείας καὶ τῆς Πατριάρχης καὶ
τῶν τοποτηρητῶν τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν καὶ τὰ
τῶν ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν γεγόνασι κατὰ τὸ ἀρ-
χαῖον ἔθος, μήτε ἡ τῆς ἐκκλησίας ἀφροσύνη καὶ ἀποφασίς ἐ-
φυλάχθησαν, ἀλλὰ πάντα αὐτοκράτως ἐκρηγνῆθη-
σαν καὶ κακοτρέπως ἐτελειώθησαν. ἀλλὰ διὸ καὶ οἱ
Ἕλληνες ἐκ ἐξ ἀποκριτῶν τινῶν βιβλίων καὶ τοῖς
λοιποῖς ἀγνώτων, ἐδ' ἐξ ἀμφιβόλων καὶ νομοθαυμάτων,
ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν θείων γραφῶν καὶ τῶν ἐν ἑαυτοῖς
ἐμολογημένων ἀποφάσεων τῶν ἀγίων τῆς λόγις ἐποιεῖν
15 τὴν καὶ τὰς ἀγαλίας, οἱ δὲ Λατῖνοι ἐκ τῶν ἀποκρι-
τῶν καὶ ἀγνωρίων καὶ διεφθαρμένων. εἰδόντες δὲ ὅτι
θετέον ἐν λόγοις καὶ τιναῖς ἐξ ὧν ὁ μέγας Ἐκκλησιάρχης
Σίλβεστρος ὁ συρρηγμένος περὶ αὐτῆς ἐτόρρεσε,
καὶ ἄλλοι. ὁ Πάπας Μαρτῖν ἐπε τοῖς πρὸς αὐτὸν
20 πρέσβεσι τῆς βασιλείας Μαυρήλ, ὅτι ἐὰν γούνηται ἡ
συνοδὸς παρελθόντος μηνός, ἡ ἐνώσις ἐκ καλῆς γούνησε-
ται. ὁ Πατριάρχης ἔλεγον ἐς βυζάντιον, Ἀποστόλῃ
ἡμᾶς ἐς ἰταλίαν, καὶ ἔχον τὴν ζωτοφίαν καὶ τὴν
διπλὴν ἰμὴν τῶν Λατίνων, ἐπὶ τὴν γούνησιν
25 ἡμᾶς δέχας αὐτοῖς καὶ μιῶντες, καὶ ἐπὶ χρεῖα ὡς
δέχας ποιεῖν ἡμᾶς τὸ θέλημα τῶν κυρίων ἡμῶν, ἐὰν
γὰρ μὴ τέτοιον ποιῶμεν, πῶς δύναμεθα ἐπιτρέψαι
ἐς τὴν πατρίδα ἡμῶν; ὁ βασιλεὺς ἐκ ἔχει σκοπὸν
χρησιανικὸν περὶ τῆς οἰκίας, ἀλλὰ νομίζων ὅτι ἐὰν
30 γένηται οἰκία, βοηθήσιν αὐτῷ οἱ Λατῖνοι καὶ τῶν ὀρθο-
μάνων, ἐσπόμεθα μετὰ πονηρίαν ποιῆσαι οἰκίαν ὡς ὁ
ἐκπαπτὸς αὐτῶν Μιχαὴλ, ὅθιον ἐς ῥῆμα ὑπερ-
φωσὸν τῆς Πάπας Εὐαγρίου, ἀποκομιδὴν δὲ τῶν ῥῶμας ἐς
βυζάντιον ὑπὸ τῶν πρέσβεων αὐτῶν, ἀπόντων τὸν Μιδέα
35 Στέφανον τὸν ἐρέποντα, ἐξυβρίσαντο ὁ βασιλεὺς ὡς ἀ-
γροικόν. ἐκ ἔλασε τῆς Πατριάρχης πέμψαι τοποτηρη-
τὰς ἰδίους, ἀλλὰ κατεπαύσατο καὶ ἐποίησιν ἰδίους, καὶ διέ-
νειμε τῆς τόπας καὶ τὰς γῆμας τῶν Πατριαρχῶν ὡς
ὀφφίκια. ἐκ ἀφῆκε τὰ γράμματα ὡς ἐκείνοι ἐγγραφῶν
40 αὐτὰ μετὰ διορισμῶν κατὰ τὴν συνήθειαν, ἀλλὰ πέμ-
ψας αὐτὰ ὀπίσω, ἠπάτησεν αὐτὰς καὶ ἐγγραφῶν ἑτέρα
ἀδιωρίτως, ὅπερ παράνομον. μελόντων δὲ τῶν
Ἑλλήνων ἀπὸ τῶν συνοδῶν, γέγονον ἐς βυζάντιον μέγας
σεισμός, καὶ ἐνομιλῆθη θεομηνία. ἀνεμνήσθησαν δὲ οἱ
45 βυζάντιοι μετὰ τὸν σεισμόν οὕτως τῆς Ἀστρονομίας, ἐπόν-
τος Μαυρήλ τῆς βασιλῆς, ὅτι ὁ ἔβρομο τῶν Παλαιολό-
γων μέλας ποιῆσεν τὴν εἰωσιν, καὶ μέλας γούνησεν
πολύ κακὸν ἐς τὰς Χερσωνέας, ὡς ἔπειθ' ἐδηλοῖται καὶ ὁ
Σιγισμῦνδος, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω. οἱ τοποτηρηταὶ τῆς
50 Πατριαρχῆς ἐς τὴν ἰταλίαν ἐμάχοντο περὶ πρῶτο-
καθεδρίων, μὴ φρενιζόντες τὴν σῶμα τῆς Χρυσῆς,
ἀλλὰ τὰ ἰδίᾳ συμφέροντα, ὅθιον ἐξέκοιθη μέλας
κακὸν, ὅτι μαχομένων ἀλλήλων τῶν Ἑλλήνων, ἐγένοντο
ἴσως ἀσθενεῖαι τῆς πίστεως. περὶ τῆς ἀσθενείας τῶν
ἡνωμένων ἐν τῇ συνόδῳ τῆς Ἡρακλείας, τῆς Ἐφέσεως καὶ

τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς τῆς νομοφύλακος Φυγαῖν βεληθεό-
των, ὑπερέψατο αὐτὰς ὁ βασιλεὺς βιάως, καὶ πε-
σέταξε χωρὶς τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς μετένα ἄλλοις ἀνα-
χωρεῖν. ἐλιμοκτόνησεν αὐτὰς ποδάκις μὴ διδῶς ὁ
Πάπας τὸ σταγέριον, καὶ ἰδόντες ὅτι ἀντίθίστανται καὶ
τῇ πένῃ καὶ ταῖς ἄλλαις κακώσεσιν, ἀνέποιον αὐτοῖς,
ὁ βασιλεὺς, ὁ Πάπας καὶ ὁ Πατριάρχης, μετέφε-
ρον αὐτὰς ἐς τὴν Φλωρεντίαν (καὶ τοῖς ἐτέροις πε-
φάσιν) ἵνα ἀπογνωσθῶσι καὶ ἐνωθῶσιν αὐτοῖς
ἐς τὴν Φλωρεντίαν, καὶ ἴδῃ τὴν δεκάτην πέμπτην
σωτέλειον τῆς συνόδου, ἵνα γινῶς τὰς πονηρίας
καὶ τὰς ὑποσχέσεις τῆς Πάπας οἱ ὧν ἠπάτησε καὶ
ἐβίωσε. θέλοντα ἐξελεῖν καθ' ἑαυτοὺς τὸν Νι-
κήας, ὑπερέψατο αὐτὸν οἱ φύλακες ἐπόντες, ἔχον-
τες ἀνταγμία τῆς βασιλείας μὴ εἶναι αὐτὰς ἐξίνααι.
ἐν ταῖς ἐγγραφῶν καὶ τινὲς φίλοι ὁπὸ τῆς ἀγκυ-
νῆς τοῖς Ἑλλήσιν, ὅτι ἄρα κατανοήσασιν ὅτι ἐστὶ πε-
λωρισμένοι; ὁ Πατριάρχης πλῆθος ἐπὶ τῆς βα-
σιλείας λέγοντο, ὅτι μέλας ἡ ἐνώσις ἀνέστησεν μέλας
καλὸν ἐς τὴν Κωνσταντινέπολιν, καὶ θείων καὶ αὐ-
τῶν ὁπωσδήποτε γούνησιν τὴν εἰωσιν, ὑπεκρίνετο
ἀδένειαν. ὁ βασιλεὺς ἤρχοιτο ἐς τὴν κυνηγέσιαν,
οἱ Ἕλληνες ἐπέων, καὶ ταῦτα πάντα, ἵνα βιασθῶσι
ποιῆσαι τὴν εἰωσιν. ὁρῶντες δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ
Πατριάρχης τὰς μὴ Ἕλληνας ἰχυρῶς ἀφελόμενοι
καὶ λύνοντας πᾶσαν ἀνταγμίαν τῶν Λατίνων, ὁπο-
ρῶντας δὲ τῆς Λατίνους ἀποκρίθηναι αὐτοῖς ἐς τὰς
ἐρωτήσεις, κατέλειπον τὰς ἀγαλίας, καὶ μόνον
τρέπας οἰκίας διενοῦντο. ὅθιον ἀπῆργον τὸν Ἐφέσεως
ποτὲ μὴ ἀγαλόμενοι ἐλθόντες, ὅτι ὡς ἐκείνοι
ἐβίβοντο, ποτὲ δὲ πεσέτατον αὐτῶν σιωπῶν πα-
τελῶς, καὶ τοῖς τῶν Λατίνων ταύτας τὰς σκόλωνας
ἐδόντων μὴ, ὑποκρινομένων δὲ μὴ εἶναι, καὶ βοών-
των, Πᾶς ἐπὶ ὁ Ἐφέσεως, ἵνα ἀκούσῃ. κατὰ δὲ τῆς τρέ-
πας καὶ τῆς ἐξήτης ποιῆσαι τὴν εἰωσιν ὡς ἀποφανῶς
ἀπεβεσάντες, ἐπὶ ὁ μαρεμβασίας τῆς βασιλῆς, ἴδῃ
μὴ ποιήσης ὡς Μιχαὴλ ὁ λατινόφρων, ἐς ἔδῃ ἐ-
λογίζῃ, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἡρακλείας ἐξυβρίσαντο ὁ βα-
σιλεὺς καὶ ἄλλοι. ὁμολογῶντος δὲ τῆς βασιλείας τὸν
λατίνισμὸν, ἐθρήνησεν αὐτῶν ὧν ὁ κύων αὐτῶν,
ἐλέγχων τὸν ἐπίβουλον τῆς εὐσεβείας, ὡς πάλας ἡ
ὦν ἡλεγγε τὸν ἐπίβουλον τῆς ἰσραὴλ βαλαάμ, ὅτι
Πατριάρχης ἐπὶ τὸν λατίνισμὸν, ἐξελθόντες τῆς κό-
πας αὐτῶν ἐκ τῆς σῶμα αὐτῶν, ἐξέψυξον ἐν τῇ τρα-
πέζῃ ἐσθίων, καὶ ὡς ἄλλοι ἄρειοι αὐτε-ραμύνης
διεργάγη. ἐπεγαματεύει ὁ βασιλεὺς γράφῃ τὸν
Ὀρῶν, ἔχων σιωργίαν τὸν Νικήας, τὸν Ῥώμας καὶ
τὴν Μαμμῶν, καὶ ὅμως ἤρισε ἀπὸ τὸν Ὀρῶν ὁ βα-
σιλεὺς, ὁ ἀσθενὴς κατὰ τὸν συγγενῆ τὸν λέγων, Ὀρι-
ζέτωσαν οἱ Λατῖνοι ἀσθενέσιν αὐτῶν, ὅτι θείας
ἀλλ' ὁ σιωποδίκος Ὀρῶν ἐκίσχυσε, ὃν ἐγὼ ἔτῳς ὁνομά-
ζω, ὅτι ἐκείνῳ μόνῳ ἔσται σιωποδίκος Ὀρῶν, ὅταν ἐκά-
τερον μέγας, καὶ ἡ Λατίνων δηλαδὴ καὶ ἡ Γραικῶν ἐκ-
κλησία ἐς οὐ καὶ τὸ αὐτὸ συμφωνήσῃσι, τότε ἀπὸ
ταῦς κενὰς ἐλπίδας ἐσιώπησε καὶ περὶ περγαφῆ ὁ

πάπας, ὁμῶς κατὰ τὸν τρόπον καθ' οὗ ὑπέγραψαν
τῆς ὄψεως οἱ πατέρες τῶν ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνό-
δων· ἀλλὰ μόνος, καὶ μάλιστα καθὼς εἰρήνικοι
ὑπέγραψαν τὸν Ὄρον αὐτῶν ἐν τῇ ἐν Σελδουκίᾳ Συ-
νόδῳ, οὗθα οἱ περὶ Σιλιβανὸν τῶν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ
ἔκθεσιν τὰς θύρας τῆς ἐκκλησίας κλείσαντες, ὑπο-
γράφοντες ἐκέρχον, σωκράτης βιβλίῳ δούτερά κε-
φαλαίῳ τελακοςῷ οὐάτῳ, ἕτως ὁ Πάπας μόνος
ὑπέγραφε κατὰ τὴν πατέρων ἐν τῇ ὑπερώῳ, μετὰ
δὲ τὴν ὑπογράψαν τὸν Πάπαν μόνον, καὶ ἔστις ὑπο-
ψίας ὅτι ἔχ' ὑπογράψαν οἱ Ἕλληνες, ὁ Μυτιλήνης
ἐλάγε, Δότω μοι ὁ Πάπας φλωρία ἵνα θάσω εἰς
θεσσαλονίκην, καὶ κατασκευάσω αὐτὰς ἐκδόλως ἔχειν
εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς ὄψεως καὶ αὐτὸς τῶν ἐν ὄψει.
ὁ Νικομηδείας ἐζήτησε τῆς Πάπας φελώνιον, καὶ
τέως οἱ κατασκευάσαντες φλωρία ἔλαβον, ἐχούσης γε-
νομένης κατὰ τὴν ὄψιν οἱ Ἕλληνες τινὲς μὲν φλω-
ρίοις, ἑνὲς δὲ κολληκῆς τῆς Πατριάρχης, καὶ ἑνὲς
ἀλλοῦ πενήντης, ἵνα ὑπογράψωσι εἰς τὸν Ὄρον. οἱ
ἐπίσκοποι δὲ ἐπιτιμῶντο σφοδρῶς μὴ λαλεῖν, μόνον
ὑπογράψαν, εἰς δὲ τὴν γνωμοδότησιν ἐκέρχοντες ἵνα
ἐπὶ ἑκάστῳ τῶν γνώμῃν αὐτῶν ἐκδοθῆναι, ἀλλὰ
ἑνὲς μὲν ἐκδόθησαν ὑπὸ τῆς Βασιλείας, ἑνὲς δὲ ἐ-
κδοθῆναι, καὶ πάντες ἐκδόθησαν ὑπογράψαν καὶ
ἐπὶ τῶν. ὑπεγράφη ὁ Ὄρος ἐκὶ κοινῆς, ἀλλὰ ἑκάστη
ὑπέγραψαν οἱ Ἀρχιερεῖς, ἀλλὰ οἱ Κληρικοί, καὶ ἄλ-
λῃς ὁ Πάπας. ὁ Ὄρος ἐκὶ ἐγράφη κατὰ τὴν τάξιν
τῶν ἁγίων Συνοδῶν, ἦσαν ἐκέρχοντες τὸ Σύμβολον
τῆς πρώτης καὶ δούτερας τῶν Συνοδῶν ἐν τῇ ἀρχῇ
τῆς ὄψεως, ἐκέρχοντες ἐκ μέρους τῶν πατέρων, ἀλλὰ
μόνον τῆς Πάπας, καὶ ἵδε τῆς Συνοδῆς τῶν ἐκδοθῆναι
πέντε μὲν πρῶτον, ἐκέρχοντες ἑκάστης αἰμαρτυρίας
τῶν πατέρων, καὶ τῶς ἐκὶ μίαν ὁμοιότητα ἔχει
ἐκτὸς ὁ Ὄρος μετὰ τῶν ὄρων τῶν Οἰκουμενικῶν ἐπὶ
ἁγίων Συνοδῶν. περὶ τῆς ἀγίας Πνεύματος καὶ Ἀγί-
ων καὶ Περσῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἑξῆς καὶ ἀπό-
τρεχα τῆς εὐσεβείας ἐδίδαξε, περὶ δὲ τῆς Πάπας
ἐκδοθῆναι, πὶ γὰρ ἔχον εἶπαι; ὁ θῶς ἔχον ἔχον αὐτὸν
τὰς ἀπορίαις ἀπερ' ἔχει κατὰ τῆς ἀρίσματος, καὶ ὡς ἐν

τοῖς πρακτικοῖς τῶν Οἰκουμενικῶν Συνοδῶν καὶ τοῖς
Κανόσις ἀγαπητέαται, ὅπερ ψευδὲς ἐστὶ Φανερόν,
καθότι ἐκ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας κεφαλῇ καὶ δι-
δάσκων ἔχον αὐτὸν αὐτὸς αὐτοὶ καὶ οἱ Κανόνες,
ἔχοντάς τιν' ἰδικὸν ἀπορίαν, ἀλλὰ μόνον πρῶτον
τῇ τάξει, ψευδὲς λοιπὸν διότι καὶ ἡ ἀποφάσις αὐ-
τῆς. ἐκ ἑκατον δὲ εἰς αὐτὸν οἱ Ἕλληνες ἔτε ἀφο-
ρισμὸν ἔτε ἀπορίαν, ἐπειδὴ ἔχον σκοπὸν ἀπο-
τρεῖν αὐτόν. αὐτὴν ὁ ἔφειν τῇ Πάπᾳ συνοδι-
κῶς ἀποκαθήμενος, ἡ ἐκλήθη αὐτὸν ὁ Πάπας καθῆραι καὶ
ἐκ ἐκδοθῆναι. ὁ ἐπίσκοπος ὁ Τοποτηρητὴς τῆς κα-
θολικῆς τῆς Ἱβηρίας κολληκῆς ἵνα ὑπογράψῃ
πρῶτον μὲν ἔδωκε γράμμα τῇ Ἀντιοχείᾳ, τῇ πα-
ραγγέλλαντι αὐτὴν ἀποτρεῖν μὴ δεῖσθαι μήτε ἀπο-
τρεῖν μήτε ἀφαιρῆσαι, ἔτα φοβερῶς τῶν βίαν, 15
ὑπεκρίθη τὸν φρενίτῳ καὶ ἔφυγον. ὁ Ἀρχὸν τῆς
Βασιλείας Ἱβηρίας ἐλέγχεας τὸν Πάπαν συνοδικῶς
ἀποκαθήμενος, ὡς ἀποφάντως ἀποκαθήμενος, ἀποκρίθη-
σαν. ὁ Δεσπότης ὁ ἀδελφὸς τῆς Βασιλείας καὶ ὁ το-
πὸς Γεμιστὸς καὶ Γεώργιος ὁ Σχολάρχης ἀποκρίθησαν 20
εἰς τὴν Βουσίαν κατὰ τῆς ὄψεως τῆς συνοδείας καὶ
ὑπογραφῆς. ἐζήτησαν λατρεῖν οἱ Ἕλληνες πα-
ρῶντες τῇ Πάπᾳ εἰς φλωρίαν, καὶ φθορήσαντες τὸ
λαμπρὸν τῆς τάξεως αὐτῶν, ἐκδόθησαν αὐτῶν. ἐζή-
τησαν ἐκδοθῆναι τὰς λατρεῖς ἐπιστολάς κατὰ τὴν ἐκδοθῆναι 25
τῶν πόλεων, ἵνα μὴ ὡς διὸ ἐπίσκοποι εἰς μίαν πόλιν,
καὶ ἀποβῇ αὐτῶν. μετέγραψαν οἱ Λατῖνοι τὸν Ὄρον,
καὶ ὁ Βασιλεὺς εἶπε τοῖς Ἀρχιερεῦσι, μὴ ὑπο-
γράψαι αὐτὸν, πρὶν ἢ λαβεῖν τὸ σιτηρεῖον, ἀλλὰ
ἔτε πάντες μεταποῦναι ἡθέλησαν ὑπογράψαι 30
αὐτόν. εἰς τὴν Βουσίαν εἰπόντες τῆς Βασιλείας λα-
τρεῖν καὶ πάντας τὰς Ἀρχιερεῖς εἰς τὸν ἅγιον Μάρ-
κον, ὁ Ἡρακλῆας καὶ οἱ ἄλλοι ἀνέβησαν τῶν Λα-
τρεῖν, ἵνα μὴ συγκοινωνήσωσι Λατῖνοις, ἔτα
ὅσοι ἐλατρεῖν, ἐλατρεῖν μετὰ Ἀντιμιονίαν 35
ἡμετέρας καὶ ἱερῶν σχολῶν ἡμετέρων, ἔπον τὸ Σύμβο-
λον οἱ ἡμέτεροι αὐτοὶ ἀποτρεῖν, τῆς Πάπας ἐκ ἐ-
κδοθῆναι, ὡς ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως εἰς Βυζάντιον κατὰ
ὁδὸν ἀποτρεματίζον οἱ ὀρθόδοξοι ὡς λατρεῖν αὐτάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

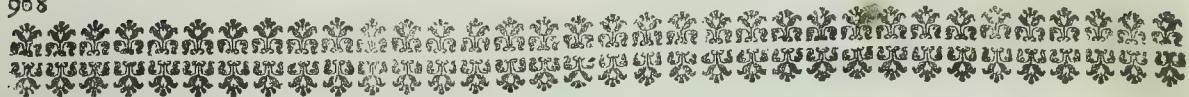
Συνόψις τῶν ἱστορικῶν καὶ μέρους Ἐκκλησιαρχῆς περὶ τῶν μετὰ τὴν ἐν φλωρίᾳ Συνοδῶν ἐν Κωνσταντινῇ 45
πόλει γενομένων, δι' ὧν ἐκδόθη αὐτῆς ἡ μαρτυρία.

Ἐξελθὼν οἶτις καλαῶς χαρτογράφῳ, ὅτι ἐκ τῆς
ἐξακχιλίουσῶ ἐνακοσιῶς τεσσαρεσῶς οὐάτῳ,
Δεκεμβρίᾳ πρώτῃ ἐπέτασεν ὁ Βασιλεὺς, ὁ Πατριάρ-
χος, Ἀρχιερεῖς ἐκκοσινέναι καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες, καὶ
ἀπῆλθον εἰς τὴν Ἱταλίαν, ὑπέγραψαν δὲ τὴν χι-
λίουσῶ τετρακοσιῶς τελακοςῷ οὐάτῳ, ἱαννακίῳ
καὶ, τῇ ἐκδοθῆναι τῆς Τυρινῆς, ἐκ ἐλατρεῖν
σαν δὲ κατὰ τὴν Σάββατα καὶ τὰς Κυριακὰς οἱ κλη-

ρικοί, οἵτινες ἦσαν εἰς Ἱταλίαν, ἐγένετο γὰρ σύγχι-
σις, ὡς μὴ συλλεγεμένων αὐτοῖς τῶν μετανάτων εἰς
Κωνσταντινὴν πόλιν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Λατίνων, 50
οἵτινες εἰ καὶ συλλεγεμένων τῇ Ἀρχιεπίτῳ τῶν Μο-
ναστηρίων, καὶ τῇ Ἀρχιεπίτῳ τῶν Ἀντιμιονίων, ἀλλὰ
μὴ δεῖσθαι μήτε ὑπογράψαι τὸν Ὄρον, τοῖς ἄλλοις
δὲ ἐκδοθῆναι ποσὶ ἀποτρεῖν τῆς Βασιλείας ἵνα συλλε-
γεμένων. δούτερον, λατρεῖν αὐτῶν μετὰ τῶν με-

των τῶν ἐπαγελευμένων· ὁ δὲ Ἰταλίας οὐκ ἐκείνους, ἔφυ-
γον· οἱ ἱερεῖς καὶ παρεγύσαντο πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν· τὸν
πατριάρχην, καὶ τοὺς τῶν οὐκ ἐκείνων λατρευουσάντων, ἀλλ' ὅτε ὁ
ὄρεος ἀνεγνώσθη, ὅτι ὁ Πάπας ἐμνημόνευεν· τὴν
5 πατρὶν, ἕως εἰς τρεῖς μῆνας ὁ Βασιλεὺς ἔδωκεν ἐπεπε-
ρώσει, ἀλλὰ καὶ οἱ πολῖται ἐκ ἐμνημόνεον τῷ Βα-
σιλεῖ· ὡς τὰς Ἐκκλησίας ὡς λατρίαν· πέμψον·
ἐλθόντων Ἀρχιερέων καὶ τῆς Συγκλήτης εἰς τὴν ψήφισα-
10 θῶν Πατριάρχην μετὰ τῶν τρεῖς μῶνας, ὁ μὲν ἔφεσκε
ἐκ ἀπῆλθε παντελῶς, ὁ δὲ Ἡρακλείας δὲ ἀπελθὼν
ἔπειτα, ἡμεῖς παρὰ τὴν ψήφισιν εἰς τὴν ὄρεν βίβλιν, καὶ
ὅτι τὰ γενομένα εἰς τὴν Φλωρεντίαν εἰσὶν ἀθέμιτα,
καὶ ὅτι ἀθέμιτα ταῦτα, καὶ ὅτι δὴ ἀποτεμῶν αὐτῶν
πρὸς χάριν διότι ὑπερέβησαν, εἰ καὶ βίβλιν· Θελόν-
15 των δὲ αὐτὴν ψήφισαθαι αὐτὴν Πατριάρχην, ἡθέ-
τατε τῶν, ἔπειτα πάλιν· ὅτι ἀθέμιτα πρὸς αὐτοῖς·
ἔπειτα ὁ Βασιλεὺς ἐπὶ αὐτῶν τῶν ψήφοις τὴν Τραπε-
ζήν, καὶ ἐκείνους ἔπειτα· ἡ δὲ οὐκ ἐκείνους· ἐκ εἰς καλὴν,
μήτε ἀσέβης, μήτε κατὰ Θεὸν γενομένην, καὶ πα-
20 ρητίσας καὶ αὐτῶν· ἔπειτα, ὁ Κυζικὴς Μητροπολίτης
δὲ ἐπὶ τῶν αὐτῶν, καὶ μετατεθείς Πατριάρχης,
τὸν ὄρεν ὁ αὐτὸς τῶν Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ Ἀναστα-
σίᾳ Βασιλεῖος τῷ Δικτῶρι Τιμοθέῳ, καὶ ἰδε αὐ-
τέρῳ βιβλίῳ τετάρτῃ κεφαλῇ δέκατος τρίτος Πα-
25 τριάρχης δὲ αὐτῶν, ἐπειδὴ τοῖς πρὸς αὐτοῖς δεχόμε-
νοι δέδωκεν ἔγγραφον ὁμολογίαν κρυφίως, καὶ δὲ
καρποφύλακι καὶ Ἐκκλησιαρχῇ εἰπῶσιν αὐτῷ δι-
δοῦναι τὴν Ἐκκλησίαν, ἀπεκρίθη, περὶ αὐτοῦ μετὰ
τὸν ἔφεσκε καὶ τὸν Ἡρακλείας, καὶ ποιητῶν μετ'
30 αὐτῶν πρὸς διόρθωσιν, ἔπειτα ἦσαν ἀπάτη, πλὴν ἐκ
ἡπαρτίσθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, ὅθεν ἔτε ὁ ἔφεσκε ἔτε ὁ
Ἡρακλείας ἦλθον εἰς τὸ μῆνυμα· ἔδομον, ἀπερχο-
μένους τῷ Πατριάρχῃ ἀπὸ τῶν βασιλείων εἰς τὸ Πα-
τριάρχην, τῷ λαῷ τῶν μὴ ἀπεσρέφοντο πρὸς ἐν-
35 λογίαν, τῶν δὲ καὶ ἐφύγον, καὶ ἱερεῖς τινὰ ἐλ-
θόντα ἰδόν, ἀλλὰ τὸ ἐυλογηθῆναι ὑπὸ τῷ Πατριάρ-
χῃ, ἀπεσρέφθησαν αὐτὸν οἰκονομῶν αὐτῶν· ὁ γὰρ
τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πρωτοκλήτης ἐλατύνθησαν ὁ Πατριάρ-
χης, ἀλλὰ ὡς ἐλατύνθησαν αὐτῶν ὁ ἔφεσκε καὶ ὁ
40 Ἡρακλείας καὶ ὁ καρποφύλαξ καὶ ὁ Ἐκκλησιαρχὴς,
ἔτα τὸ ἐσπέρως ἔφυγον ὁ ἔφεσκε εἰς Περσῶν, καὶ
ἀπῆλθον εἰς ἔφεσκον, ὁ δὲ Ἡρακλείας ῥωμαλαίῳ φρε-
νίμῳ, καὶ τοῖς γέροντες, ἔφυγε περὶ τὸν αὐτὸν
Βασιλεῖα ὡς ὁ Ἡλίας πρὸς Γεζάρβελ, καὶ ἐσώθη εἰς
45 Τυρῶν· ἔτι ὁ καρποφύλαξ καὶ ὁ Ἐκκλησιαρχὴς
ὑπὸ τῷ Πατριάρχῃ καὶ τῶν Ἀρχόντων καὶ αὐτῶν τῶν
Βασιλέως κολακούμενοι, βιασθέντες, ἀπειληθώ-
ντες πολλοῖς, ἐκ ἐκονομήσαν τῷ αὐτῷ Πατριάρ-
χῃ· ἔπειτα, ἔλεγον οἱ Ἀρχόντες οἱ μεσάζοντες τῷ
50 καρποφύλακι καὶ Ἐκκλησιαρχῇ, ὅτι μήτε ἡμεῖς λεί-
γομεν γενομένοι πρὸς τὸν Φλωρεντίαν καλῶς, ὅμως ἀλλ'
οἰκονομῶν καὶ τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος· μάλιστα
ὁ ὄρεος ἀρχιερεῖς, καὶ μόνον δέχοντες τὸ μνημόσμων
τῷ Πάπᾳ, ὁ πέρ' ἐστὶ λόγος· ψιλὸς, οἱ δὲ αὐτῶν ἐλεγον
Θεολογικῶς, ὅτι πολὺς ἐστὶν ὁ τῷ μνημόσμων λόγος,

ἐκείνοι γὰρ μνημονεύονται ἐπὶ Ἐκκλησίας, ὅσοι αὐτὸν
ὀρθόδοξοι καὶ κοινωτικοὶ πρὸς τὴν αὐτὴν Ἐκκλησίαν,
οἱ δὲ ἀκοινώνητοι ἔδωκεν μνημονεύονται, ὅθεν γὰρ ἔχει
ἀ-
δαν τὸς τῶν ἱερωμένων εὐχεσθαι ἐπὶ Ἐκκλησίας
ὑπὲρ ἀκοινώνητες, ὁ δὲ Πάπας εἰς ἀκοινώνητες, πρὸς
ἐν μνημονεύεται ὁ ἀκοινώνητες μετὰ τῶν κοινω-
κῶν· ὁ δὲ μεσάζων ἔπειτα ὁ Νοταρῆς, ἐκ εἰς αὐτὸν
μνημόσμων εὐχῆς, καὶ τὰ ἐξῆς, οἱ δὲ τέλος εἰπόν-
τες, ἐκείνοι μνημονεύονται, ὅσοι ὀρθοτομῶν, ὁ δὲ
Πάπας ἀτάγῃ τὰ ἰόθα, ὀρθοτομῶν δὲ ὁ τέλειων τῶν
νόθα, ἐκ ὁ εἰσάγων αὐτῶν· δέκατον, ὁ Πατριάρχης
τὸν ὄρεν ἐκ ἀέγων, μόνον τῷ Πάπᾳ ἐμνημόνεον
ὡς λέγει καὶ ἰωάννης ὁ Νομοφύλαξ εἰς τὴν ἀντίρρη-
σιν τῷ ὄρε· ἐγένετο δὲ Πατριάρχης ἔπειτα ὁ Κυζι-
κῆ κατὰ τὴν φραζὴν ὡς ἐπὶ ἐκκλησιαρχίας ὡς ἀκοινω-
τικῶς ἀτάγῃ· ὁ δὲ δέκατον, ὁ Δεσπότης ἔφυ-
γε, καὶ ἡπάλα πόλεμον, ἐπὶ ὁ φραζή τῷ ὀρθό-
δοξον φράσημα· δώδεκατον, ἐρῶν ποιησάμενος μετὰ
τῷ Δεσπότη ὁ Βασιλεὺς· ἐξῆς εἶπαι πρὸς αὐτοῖς,
καὶ ἐποίησε διωρίαν ἡμερῶν δεκαπέντε γενέσθαι πρὸς
ἄλλοις· ἀλλὰ πρὸς ἐξῆς καὶ βεβαίωσιν τῆς αὐ-
στῆς· ἀλλὰ τῇ δεκάτῃ τρίτῃ ἡμέρᾳ ὁ Πατριάρχης
συχεθεὶς νόσῳ βαρεῖα καὶ ἀπεσθῆκεν, κακῶς ἐτε-
λούτῃ, πατριάρχους ἐπὶ τρία καὶ μῆνας τρεῖς·
δέκατον τρίτον, ἦλθε καὶ ὁ ἀντίπρὸς τῷ Πάπᾳ, καὶ
ἐξῆς περὶ αὐτοῦ ὅτι καὶ ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν πα-
ρί-
λα, ἐψυχρῶθη ἡ αὐτοῖς, καὶ πάλιν ὁ Βασιλεὺς
ἦν ἀμελής εἰς τὴν αὐτοῖς· περὶ δὲ τῶν αὐτῶν τῆς αὐ-
βουλῆς λέγει ὁ Λαόνικος, ὡς δὲ οἱ ἔλθοντες ἐπὶ αὐτῶν
ἐγένοντο, ὁ Εὐγένιος ἔδωκε λόγους αὐτοῖς ἐπὶ αὐτοῖς
αὐτῶν πρὸς ἡλικίαν φέρων, αὐτῶν οἱ ἔλθοντες ἐπὶ
πορῶν, καὶ μετέμελλον αὐτοῖς καταλυσάμενοι πρὸς τὸν ἑρ-
χιεῖα· ἐκ ἐπὶ μετὰ δὲ δι' αὐτῶν τῶνδε, πόλεμος
γὰρ ἐπὶ αὐτῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ τὰς Τυρῶν
νὸς ἐπὶ ἡλικίαν ἀφ' ὅρα, καὶ στρατὸν ἔχων, καὶ
δαπάνην καὶ στρατηγὸν ἐπὶ αὐτῷ περὶ αὐτοῖς εἰς γέ-
νος αὐτῶν ἐκλογίμων Πατριάρχῃ (αὐτὸς τὸν Ἀλέξαν-
δρου ὡς λέγει ὁ Νομοφύλαξ) ὁ αὐτὸς Λαόνικος
φραζῶν, Εὐγένιος μετὰ πρὸς αὐτοῖς ἐβόηθη Βενε-
τίκοις, ἰαχυρῶς μαχομένοις Λιγυρίοις· ἀφ' ὅθεν ἦλθον
ὁ Βασιλεὺς ἀπὸ Ἰταλίας εἰς Βυζάντιον, παρελθὼν
ἐπὶ ὁκτώ, καὶ κατ' ἐξῆς τρεῖς γέγοντες συ-
στασις τῆς αὐτοῖς εἰς Βυζάντιον, σημεῖον λέγοντες
τὸν Νέποτα κεφαλῇ τριανταπέντε πρώτῳ, ὅτι οἱ ἀπὸ τῆς
ἐν Φλωρεντίαν αὐτοῖς ῥωμαῖοι ἐλθόντες εἰς Κωνσταν-
τινοῖς, καὶ ἐρωτῶμενοι ὑπὸ τῶν λοιπῶν τῶν ἐποίησαν,
ἔλεγον, ἐπὶ αὐτοῖς πρὸς αὐτοῖς ἔμεινεν, ἀξιοῦται γεγέ-
νηται, καὶ πρὸς αὐτοῖς ἡμεῖς πρὸς ὑπογράψασαν,
ἐκτελέσωμεν πρὸς γλώσσῃ ἡμεῖς πρὸς τοιαῦτα ὁμολογήσα-
σαν, καὶ κεφαλῇ τριανταπέντε πρώτῳ λέγει ὁ αὐτὸς, ὅτι ἐκ
ἡθελον μεταλαβεῖν οἱ πολῖται ἐκ τῶν χριστιανῶν,
ἡτοι ἡ λατινοφρονισαίων, καὶ δὴ καὶ ὁ Ἀμβρόσιος γρά-
φον πρὸς Διμήτριον Ναυπλίου Ἡγεμόνα, αἰτήσαντα
μαθεῖν περὶ τῶν ἐν Φλωρεντίαν γενομένων, δάκνυσιν
ἐκείνῳ πρὸς αὐτοῖς ἐν πάσῃ κακῶς πεποιημένῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Ὅτι τὰ πρακτικὰ τῆς ὁλωρευτινῆς Συνόδου ἀποδείχθησαν, ἐν πολλοῖς, ὡς ἀντιθέτα ἐξ αἰτίας δόκουνται. 15

Τὰ πρακτικὰ τῆς Συνόδου ταύτης ὅτι εἰν ὡπο-
λοῖς νοουθῆναι, ἐπὶ φανερόν, πρώτον, ὅτι μή-
τε πάντα εἰσὶν ὅσα ὁ Ἐκκλησιαστικὸς καὶ ἄλλοι ἱερο-
κοί καὶ πολλοὶ τῶν πατέρων ἀπορρίψαν λέγουσιν, μήτε
μὲν σύμφωνον ὁμολοίαις, ὅτι δὲ ὁμοῖοι ἀληθεύουσιν,
ἀλλὰ ἀντιρρήτων πολλῶν αἰτίας. δεύτερον, ὅτι περιέχουσιν
λόγους τινὰς ἀπαραφωτιστοῦς ποτὲ καὶ Γεωργίου τῷ Σχο-
λαρίῳ, ποτὲ δὲ Γεωργίου Κωνσταντινουπόλεως, ὁποῦ
ἐπὶ ψαύδος, ὡς διακρίνεται. τρίτον, ὅτι ὁμοῖοι ψαύ-
δονται, λέγουσι γὰρ, ὅτι ὁ Εὐφύσιος ἐρωτηθεὶς, τὸ χα-
ρισμῶδες Πνεῦμα πᾶσι τῇς κτίσεως ἐστὶν ἡ κτί-
σις, εἰσώπων, ὅπερ ἔχεται ἔχει, ἐν γὰρ εἰσώ-
πων, ἀλλ' ἔλεγε, ταῦτα εἰσὶν ὡς τὸ πνευματικόν. τέ-
ταρτον, ὅτι νοθεύουσιν τὸ ῥητὸν τῆς ἁγίας μαζίας,
καθότι ἄλλα λέγει ἡ ἐπιστολή, καὶ ἄλλως ἀντι-
παρσέφουσιν οἱ λατῖνοι, καὶ ἴδε τὰς τόπας. πέμπτον,
ὅτι συκοφαντεῖται πᾶν ἐβδόμῳ Συνόδου, ὡς δὲ ἴδωμεν
ἐπὶ τῇ ἐκάνῳ τῷ Σύμβολον τῆς δευτέρας Συνόδου
μετὰ τῆς ἀποδείξεως ἐκ τῆς Τίμης, ὅτι δὲ ἐψεύθησαν οἱ
λατῖνοι, εἰπὼν ὁ Γεμιστός, ὅτι αὐτὸς τοῦ ἀληθινοῦ,
εἰπὼν αὐτὸν ὅτι ἔγραψεν περὶ ταύτης τῆς ὑπο-
θέσεως, μάλιστα δὲ τὸ μόνον ἦρκεν βεβαιώσαι
τῶν λατίνων τὸ δόγμα. σημεῖοι δὲ ὁ Γεώργιος ὁ Σχο-
λαριεὺς ἐν τῷ λόγῳ κατὰ τῆς Συνόδου ταύτης, ὅτι

ὡς μὴ σωματεύουσα ἐν τῇ περὶ ἁγίας ἀποτίτῃ τῆς ῥό-
δου Ἀνδρέου ἐκ τῶν προέξουσιν τῆς ἐβδόμης Συνόδου,
ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκπορεύεται ἐκ Πατρὸς καὶ
Τίμης, Πλατὼν ἐγέλασαν γέλωτα, ἡ γὰρ τῇ Τα-10
ρασίᾳ ὁμολογία ταῦς προέξουσιν ἐγκληματὶ ἐκ Πατρὸς
δὲ Τίμης λέγει ἐκπορεύεσθαι, ἐκὲν Πατρὸς καὶ Τίμης,
ὁ Θεὸς καὶ ἀδελφότητες κατέγνωσαν οἱ λατῖνοι τῇ ῥη-
θίμῳ ἐπισκόπῳ, καὶ ἐξέβαλον τῷ ὑπὲρ αὐτῶν δια-
λέγεσθαι, ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίῳ ἐβδόμῳ κεφα-15
λαίῳ πρώτῃ Παράγραφῳ εἰκοστὴν δεύτερον. ἔκτον,
ὅτι παρήγαγον τὸ ῥητὸν τῆς μεγάλης Βασιλεῖς νεοθιμῆ-
νον καὶ ἀποκεκομμένον καὶ διεσπασμένον, ποιήσαντες αὐτὸ
ἐκ τῆς ἡ αὐτοῦ, ὡς ἐποίησαν καὶ εἰς ἄλλα τῶν ἁγίων ῥήτων καὶ
ποιήσαντες ἕως τῆς σήμερον, ἡ δὲ Βέκκος καὶ οἱ κατ' ἐκεί-20
νο καὶ ῥητῶν λατίνων αὐτοὶ ἐφ' ὅσων καὶ τὸν μέγαν Βα-
σίλειον καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἁγίων, ὡς μαρτυρεῖ
Ἰωάννης ὁ Νομοφύλαξ ἐν τῇ ἀντιρρήσει τῇ ὕμνῳ τῆς
Συνόδου ταύτης. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς Σχολαριεὺς ἐν τῷ
αὐτῷ λόγῳ, ὅτι οἱ λατῖνοι ἀποσέθενται τῇ Θεολο-25
γίᾳ τῇ Χρυσῇ τῇ Δεσπότη ἡμῶν, καὶ τῶν ὀκταμυ-
κῶν Συνόδων τῇ πίστι ἀποσέθενται, τὶ ἔνθα μαρ-
τυροῦν ὡς ἀποσέθενται αὐτοὶ καὶ ὡς τοῖς τῶν Διδασκάλων
βίβλοις, ὡς τὸ ἀξίωμα ἑλπίσιν ἐπὶ τῶν ὀκταμυ-
κῶν Συνόδων. 30

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Ὅτι καὶ ἅπασαν τὴν διεφθαρμένην πρακτικὴν τῆς ὁλωρευτινῆς Συνόδου δόκουνται αὐτῆς ἀντιθέτως, ἐξ ὧν
συμμάγεται εἶναι ἀντιθέτοις κοσμικὸν πνευματικόν κατὰ τῆς Κυρίας καὶ κατὰ τῆς Πνεύματος αὐτῆς. 35

Εἰ ἔνθα διεφθαρμένη ἀπὸ τὰ τοιαῦτα πρακτικὰ, ὁ-
μως καὶ ἐξ αὐτῶν συμμάγεται τὸ ἀθέμιτον τῆς συ-
νόδου ταύτης, συμμάγεται γὰρ ἐξ αὐτῆς πρώτον,
ὅτι οἱ Ἀναθολικοὶ πᾶσι ὅσα οἱ λατῖνοι ἀποσέφουσιν
αὐτὰ διέλυσαν, πᾶν λήψιν δηλαδὴ καὶ πᾶν ῥησιν
τῇ ἐπιφανείᾳ καὶ πᾶν τάξιν κατὰ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον καὶ
τὸν μέγαν Βασίλειον, ἡ γὰρ αὖτα τάξιν ἔχει καὶ φύσιν ὁ ὕμνος
ὡς τὸν Πατέρα, ἔχει καὶ τὸ Πνεῦμα πρὸς τὸν Υἱόν. καὶ, τὸ
Πνεῦμα ἡρτάται μὴ τῇ Τίμῃ, τῆς δὲ τῆς Πατρὸς αὐτῆς
ἐξημερῶν ἔχει τὸ εἶναι. καὶ, πᾶσι τοῖς λατῖνοις νικη-
θεῖσιν, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸ νόθον ῥητὸν τῆς Βασι-
λεῖς, ὅτι δηλαδὴ ἀξιώματι δεύτερον ἐπὶ τῇ Τίμῃ τὸ
Πνεῦμα, παρ' αὐτῇ ἔχον τὸ εἶναι, καὶ ὅπως τῆς αἰ-
τίας ἐκάνῳ ἐξημερῶν ἔχον τὸ εἶναι. ὅτι δὲ νόθον τὸ
ῥητὸν, φανερόν ἐστιν ἐκ δύο τινῶν, πρώτον, ὅτι τὸ
ὉΛΩΣ, δηλαδὴ ὅτι τὸ Πνεῦμα ἔχει τὸ εἶναι ἐκ μόνου
τῆς Τίμης, ὅπερ ἄσθεν. δεύτερον, ἐδήλωσαν ὁ Εὐφύ-
σιος ἅπασαν, ὅτι πλάσιον τῶν χιλίων βιβλίων εἰσὶν
εἰς τὸ Βυζαντινὸν λέγοντα ἕως. ἀξιώματι δὲ δευτε-
ρον

ῥέουσιν τῇ Τίμῃ τὸ Πνεῦμα, καὶ ἀποδείχθησαν ὅπως ὁ τῆς
εὐσεβείας λόγος (καθ' ὃν ὁ Θεὸς ἐν ὁλοότητι καὶ
ἀντιπροσώπων) ἵν' ὅπως καὶ συγχωρήσασιν. τέως,
μὴ δὲ μίαν ἐλπίδα νίκης ἔλπει οἱ ἔλληνες ἔχει τὰς 40
λατίνους ἐκ τῶν ἀποσέθεντων αὐτοῖς ὅτι τὸ Πνεῦμα
τὸ ἅγιον ἐκπορεύεται καὶ ἐκ τῆς Τίμης. τρίτον, ὅτι
ὁ Βασίλειος ἐχλεύαζε τὰς ἀπαιτήσεις τῶν Πατριαρ-
χῶν, τὰς δὲ λοιπὰς ἐβίβασεν, ἔχων σωματεύουσαν τὴν
νικησίαν, τὴν ῥώσιν καὶ τὴν πνευματικὴν, νομίζων 45
διεφθαρμένη πᾶν Βασίλειον. Ἀλλὰ τῆς μετὰ τῶν λατίνων
οὐσίως, ὅσον ἐκώλυε τὸν Εὐφύσιον ἀναλέγεσθαι,
καὶ τοῖς λατίνων ἀποκεκομμένων μὴ εἰδέναι τὰς
σκαδύρας, καὶ μεγαλοῦ ῥημάτων αἰσθάνει κακοτυ-
νέλουσιν, πᾶσι τοῖς Εὐφύσιον ἵνα ἀκέραια 5
τέταρτον, 50
ὁ ὁπνευστοὶ Βασίλειος μετὰ τὸν τῶν καὶ ὁμοῖον
τῶν λατίνων, πάλιν ἐκώλυον ἰχυρώς τὸν Εὐφύσιον
καὶ τὸν Ἡρακλείου ἐλθεῖν εἰς τὴν συνάλησιν, ἐν γὰρ
περὶ τῆς δόγματος ἐμελεῖν αὐτῷ, ἀλλὰ τῶν ἐξ ἡμέ-
ρας ὡς ὡς ἀποσέθενται αὐτῇ Μιχαήλ ὁ πρῶτος ἐν
ταῖς

τάτοις διδασκαλοῖς τῆς ἀσθενείας, καὶ ἰδεῖν πράξει
 ἕκαστῃ τῇ τῇ λέγοντα αὐτὸν, Ἐρωτοῦ τρεῖς σὺ-
 σεις, ὅτι τὸ ἀπελθεῖν ἡμᾶς χωρὶς βοηθείας, γί-
 νεται εἰς πλὴν πόλιν χάριν τῆς διοκλητιανῆς καὶ Μα-
 5 ξιμιανῆς κακὰ. πέμπτον, ἐγὼ οὐκ εἶπα ἰσχυροτάτη
 ὑπὸ τῆς Πάπας λιμοκτονεῖν τὰς Ἑλλήνας, καὶ ἀρ-
 κῆ ὅπερ εἶπον εἰς πλὴν ἕκαστῃ πέμπτῃ συμφελοῦσιν ὅτι
 τῇ λόγῳ, εἴ ἂν ἔρχῃ, Ἐγὼ ἀδελφοί τῆς Ἀνατολικῆς
 Ἐκκλησίας λογάδες, εἰς τὴν ὠφελήσῃ ἡ διαιρέσις ὑ-
 10 μῶν; οὕτως εἴτετο γινώσκεται (ἢ γὰρ εἰ μὴ εἰσώθητε
 πᾶσι τρεῖς τοῖς Λατίνοις) πῶς μέλλεται ἀπελθεῖν διὰ
 ὑμῶν ἐν τῇ πατρίδι ὑμῶν; τῆς σὺσσεως δὲ γεγενη-
 μένης, καὶ οἱ ῥῆγες οἱ Δουλοὶ καὶ ἡμεῖς πᾶντες με-
 γάλως βοηθήσασθαι ὑμῖν κατὰ πλὴν ἐν τῇ Ἀνατολῇ
 15 ἔσθινον, τὰ αὐτὰ ἔλεγε καὶ ὁ Ῥώσιος ἐν τῇ αὐτῇ
 συμφελοῦσιν, τὸ ἀπελθεῖν ἀπερὶ τὰς ἑυκολοῦντας,
 τὸ δὲ πῶς, καὶ πᾶν, ἢ πότε μέλλομεν ἀπερὶ χεῖρα,
 εἴ ἐπίσταμαι. ὁ Θεὸς ἐξεβόησεν ὁμονομβασίας, καὶ
 20 τὴν βέλτεται; ἀλλὰ τὸ ἀπελθεῖν ἡμᾶς ἐν τῇ πατρί-
 δι μετὰ πλὴν δακρυῶν τῆς Πάπας, θέλετε ἵνα παρ-
 δώσωμεν τὸ δόγμα ἡμῶν; ἡ βία εἴ ἐγείνεται μακρὰ,
 ποικίλη καὶ ἰσχυρὰ πᾶσι τῆς Πάπας, τὸ μὲν, ὅτι εἰ μὴ
 εἰσώδουσιν, ἐπίσω εἴχ' ὑποσφύρεται, τὸ δὲ, ἐλπίσι
 κενῶν, καὶ τῇ πείρῃ ἔτι βιάται καὶ ἀπατήσας ἡνω-
 25 σεν, ἔπειτα ἐψεύθη μηδὲν βοηθήσας, μάλιστ'
 δὲ ἡ ἐνώπιον αὐτῇ ἐγείνεται αἰτία παρσεχῆς καὶ ἑλα-
 βον πλὴν πόλιν οἱ Ὀρθόδομοι, καὶ ἰδεῖν κατωτέρω. ἔκ-
 ρον, ἔδωκε πλὴν Πατριαρχῶν ἔγραψεν εἰς τὸ Ὄριον,
 ὃ γὰρ Κωνσταντινουπόλεως παρσετελεύτησεν, ὡς εἴρη-
 30 κεν αὐτοῖς ὁ Σίλβεστρος, καὶ ἐμαρτύρησαν ἦτε
 ἐπὶ Κωνσταντίνῃ τῆς Βασιλείας εἰς πλὴν ἀγίαν Σοφίαν
 Συνόδου καὶ ὁ Γερμανὸς ἐν τῇ παρσε Βιοκαρίων ἐπι-
 σκόπῃ καὶ Ἀμυράτῃ ἐν τῇ παρσε Ἀλέξιον Ναυπλίαν
 Ἡγεμόνα ὁππολῇ, ἐβδόμον, ὁ Εὐφείας ἦν Ἐξάρχος
 35 πάσης τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ αὐτὸς καὶ
 Πάπας καὶ Βασιλεὺς καὶ Πατριαρχὴ ἐκρυφίως, ἀλλὰ
 φανερώς καὶ συνοδικῶς, καὶ εἰς τὸν Ὄριον εἴχ' ὑπε-
 γραψεν, εἰς δὲ πλὴν Κωνσταντινουπόλιν πλὴν Συνόδου
 παρσερίσθαι ὡς κοσμητὴν ἀπεκέρυξε, καὶ ὡς βλάσφη-

40

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

45

Περὶ πλὴν γινωσκῶν κατὰ ἀσφύρας τόπως καὶ ἔθνη ὑπὸ Ἀνθωνίων, Ῥηγῶν, Βασιλείων καὶ κατ' ἰδίαν Συνό-
 δων, πλὴν ἀναθέματι καὶ κατακρίσει καυτοβαλυσῶν πλὴν φλωρεντινῶν Κεσφιδῶν, καὶ τῆς ἐν πάσαις ταῖς
 Συνόδοις ῥίγκας πλὴν Ἀνατολικῶν, ἐξ ὧν Πλάτινας, Τριθέμιος, Φυλδογενάδης, Φυλδοχολάδης, καὶ ὅσοι
 τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ὁποσάτη δέκνυνται ψεύσαι.

50

Ἐπὶ Μανηλ τῆς Παλαιολόγας ἐν τῇ ἐξακχι-
 λιοσῇ ἀνακοποσῇ δεικνῶν ἐβδόμῃ ἐχαραγ-
 νήθη Μητροπολίτης Ῥώπας φωνήσας ὅσα αὐτῇ
 ἐποιήθησάν, καλῶς ἐψηφίσαντο ἡ ἐν Ῥώπῃ Σύ-
 νδος εἰς Μητροπολίτιν τὸν Ῥέζανιαν Ἀρχιεπίσκοπον

μον κατέκρινε καὶ λόγοις καὶ συγγράμμασι, καὶ
 ἐπὶ ταῖς πᾶσι, ὑπὸ ἑδῶν πλὴν Πατριαρχῶν, ἔτε
 Ἀρχιερέων, ἡ Βασιλείων ἡ Λέγχοι, ἔτε καὶ ἡρέθη, ἔτε
 μὴ ὅλως ἐπέστηθη, ἡ κατεφρονήθη. ὁ γὰρ, οἱ Πα-
 5 τριαρχαὶ τῆς Ἀνατολικῆς εἴκ' ἐδέξαντο τὰς ὑπογραφὰς
 πλὴν Τοποτηρητῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἡθέτησαν αὐτὰς καθάπερ,
 ἡ γὰρ πλὴν πεμπομένων ὑπογραφῇ ἑδῶν ἰσχύει εἰς
 πᾶσι γινώσκων τῆς πέμποντος. ἦσαν λοιπὸν ἐν τῇ
 παρσε Συνόδῳ αὐτογραφῶν πλὴν Τοποτηρητῶν ἄκυ-
 ροι, ὅτι ἀπαθήθησαν ὑπὸ πλὴν τότε Πατριαρχῶν
 καὶ ὑπὸ πλὴν μετέπειτα, ὡς καὶ Ἀνατολίων Λατίνους ἰσο-
 ρυκῶς ἐν τῇ τῇ μέρῃ τῆς ἰσορίας αὐτῇ Τίτλῳ
 ἕκαστ' ὁ αὐτῶν, καὶ Λεονάρδου ἰσορυκῶς καὶ αὐτῶν
 Λατίνους καὶ Γερμανοὺς καὶ ὁ Ἀμυράτῃς λέγουσιν,
 ἦν δὲ πλὴν Πατριαρχῶν ἡ πρώτη καὶ κυρίως ἐπιτρο-
 πῇ, ὅπως γίνονται οἱ ἀγῶνες πᾶσι ἀληθείας, καὶ ἔτι
 γινωσκῶν τῆς Συνόδου νομίμως, πᾶσι νικήσαντι ἵνα ἰσχύει
 ἡ συνοδικὴ ψήφῳ. ἔνατον, οἱ Λατῖνοι ἔλεγον, ὅτι
 20 ἀλλὰ τὰς Ἀρσενίους ἐγένετο ἡ παρσεθήκη, παρσεφαι-
 ψιδόμοιροι, ἔγινον ἦσαν Ἀρσενίους ὅτε ἐγένετο ἡ παρ-
 σεθήκη, ὅμως τὸ Εὐφείας ἀπόντος, εἰ δὲ οἰκονομίαν
 ἐβλήθη ἡ παρσεθήκη ὡς λέγετε, δι' οἰκονομίαν ἀφαιρε-
 θήτω, ὅπως εἴρηται τῆς Ἐκκλησίας ἐπασαχθῇ,
 οἱ Λατῖνοι παρσε ταῦτα ὁποκρινόμενοι ἔλεγον, οὐ δυ-
 νάμεθα, σωζομένης τῆς ἐμετέρας τιμῆς, καὶ ἔτι
 παρσεθῶν πλὴν τιμῶν πλὴν ἀνθρώπων τῆς τῇ Θεῷ τι-
 μῆς. δέκατον, οἱ Ἀνατολικοὶ ἐπὶ πλὴν ἀναλέξαντες,
 ὡς εἴρηται, μάλλον ἰσχυον, καὶ πλὴν Λατίνων κα-
 τακρινῶν περιεγίνοντο, καὶ σκέψαι ὅτι ἐσιώπων
 ὅτε παρσεβάλλοντο αἱ μαρτυρίαι, καὶ δὴ κατὰ πλὴν
 ἀγίων πατέρων ἐν τῇ ἕκαστῃ πέμπτῃ συμφελοῦσιν
 παρσεβάλλοντο πλὴν, ΔΙΑ, ἈΝΤΙΤΗΣ, ΕΚ, καὶ
 τίως ἐπεσηρίχθη ἡ Συνόδῳ αὐτῇ μαρτυρίας νόθας
 καὶ ὁποκρινόμεναι, καὶ διεφθαρμέναι καὶ δεδιολυ-
 μέναι, καὶ ὁπερ γίγνεται καὶ συσάσειν ἀντικειμέναις
 ταῖς ἀγίαις οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, ὅθεν ἔτε οἰκυ-
 μωνική ἐστιν ἔτε ἀγία, ἀλλὰ συναγωγὴ ποικιλομένη
 καὶ συμφελοῦσιν καὶ τῇ Κυρίῃ καὶ κατὰ τῇ Πνύματος αὐτῆς.

ἐχαραγ-

ἐχαρακτήθη, ἔτελεισθούσας. ἀπελθόντες ἔν τῃ
ἰσίδωρον εἰς Ῥώμην, καὶ κηθόντων ἐστέλειον εἰς τὴν ἐν
Φλωρεντίας Συνόδον, ὅπου ἀγωνισαμένοι, καὶ ἐπα-
νελθόντες εἰς Ῥώμην τῷ διδάξαι τὸν λατίνισμὸν,
ὁ μέγας κνέζης βασιλεὺς τὴν μὲν Συνόδον καὶ τὴν
κατ' αὐτὴν ἔνωσιν μετὰ πάσης τῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐκ-
κλησίας ἀνθεματίσας, τὴν δὲ ἰσίδωρον καθ' ἑαυτὴν
εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν, ὅθεν φυγὼν ἐκάνθη ἀπὸ
Ῥώμης εἰς Ῥώμην, ὅπου γυνόμην καρδινάλιος Πολω-
νίας, ἐτελεύτησε· ταῦτα λέγουσι τὰ ἱστορικὰ τῶν
Ῥώμων. δεύτερον, ὁ Κράλης Σερβίας μήτε Τοποτη-
ρητὰς ἔσταλε, μήτε γερμᾶνα εἰς τὴν Συνόδον, μήτε
ἐδέχθη αὐτὴν. τρίτον, ὁ Βοεβόδας Μολδοβλαχίας
ἐπανελθόντες τὴν Νεάγωγην καὶ τὴν Μητροπολίτην ἀπὸ
τῆς Συνόδου, ἀπέβαλον αὐτὴν καὶ ἀνθεματίσας.
τέταρτον, τὰ αὐτὰ ἐποίησαν καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς,
μεγγρεῖλοι, Σερβοί, Ἀλβανοί, Ἀβασγοί, καὶ τὰ
περὶ τὴν Ἰβηρίαν ὁρθόδοξα ἔθνη. πέμπτον, τὰ
αὐτὰ ἐποίησε καὶ ὁ βασιλεὺς Τραπεζέντης, καὶ ὁ πα-
τριάρχης Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. ἕκτον, ἐγένετο Σύνο-
δος πατέρων δεκάεπι, καὶ ἔγραψαν τῷ βασιλεὶ
Ἰωάννῃ κατὰ ταύτης τῆς ἐν Φλωρεντίας Συνόδου, ὅτι
οἱ ἦσαν ἐπὶ πλείους τῶν ἐπανελθόντων ἀπὸ τῆς ἐν
Φλωρεντίας Ἐπισκόπων καὶ Κληρικῶν, καὶ τὰ δὲ ἡ
ἀναφορὰ αὐτῶν εἰς τὸ τέλος τῆς Συναγωγῆς Νεκ-
ταρίου Ἱεροσολύμων. ἑβδομοί, ὁ Νικομηδείας Μα-
κάριος καὶ ὁ Νομοφύλαξ Λέων ὄντες καὶ αὐτοὶ ἐν
τῇ Φλωρεντίας, συνέγραψαν ἰδίαν κατάκρισιν τῆς
Συνόδου, ἥτις καὶ αὕτη καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα τῆς
Νεκταρίας. ὄγδοον, ρωμέλαιοις ἐγινέτο ἐν τῇ αἰγίᾳ
σοφίᾳ πληρεστάτη Ἐπισκόπων, Κληρικῶν, Ἡγούμενων
καὶ Διδασκάλων, καὶ ἀπέβαλε τὴν Συνόδον μετὰ
ὑψηλῆς ἀναθέματος, ἥτις καὶ ἐν τῇ καταλαγῇ.
ἐνάτον, Σύνοδος ἐγένετο ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἥτοι ἐν
Ἱεροσολύμοις τῶν τριῶν Πατριαρχῶν Φιλοθέης Ἀλε-
ξανδρείας, Δωροθέης Ἀντιοχείας καὶ Ἰωαννῆς Ἱεροσο-
λύμων, παρὺν καὶ τὸν Καίσαρος Ἀρσένιον, καὶ
ἀνθεματίσας τὴν Συνόδον ταύτην τῆς Φλωρεντίας ὡς
ἔστι τὸ κοσμικὸν ἑξακισχιλίους ἀνακισίους πωτηνησὺν
πρώτῃ, καὶ ἐκάθηρε καὶ ἀνθεματίσας τὸν Κωνσταντι-

νιπόλεως Μιτρεφάην τὸν λατίνόφρον, καὶ τὰ δὲ τὴν
συνοδικὴν ἐν τῇ Συναγωγῇ τῆς Νεκταρίας. δέκατον,
οἱ εἰρημνοὶ Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας
καὶ ὁ μετὰ Ἰωαννῆς Θεοφάνους Ἱεροσολύμων ἐλθόντες
εἰς Κωνσταντινέπολιν, καὶ Σύνοδον ἀφροίσαντες ἐν τῇ
αἰγίᾳ σοφίᾳ ὑπὸ Κωνσταντίνου τῆς Βασιλείας, τὸν μὲν
Γρηγόριον ψευδοπατριάρχην ἐδίωξαν τῷ θρόνῳ, Ἀθανά-
σιον δὲ ὁρθόδοξον ἐπέβαλον, ἔπειτα συνοδικῶς καὶ
δογματικῶς ἀπέβαλον τὴν ἐν Φλωρεντίας ταύτην
κνέσιν, καὶ τῷ ἀνθεματί παρεπέμψαν, καὶ ἰο-
ταὶ δὲ ἡ Σύνοδος ἐν τῇ καταλαγῇ. οἱ δὲ κνέποι, οἱ
καὶ λέγουσι ὁ Πλάτων καὶ ὁ Τριθέμιος ὅτι τρισημιδέ-
κακις ἐκινήθησαν οἱ Ἕλληνες ὑπὸ τῶν Λατίνων, ὅπερ
ἐστὶ δόξα τῶν Λατίνων καὶ καταφρονέουσι τῶν Ἑλ-
λῶν, Ἀλλὰ ἐκείνοι περὶ τὸν ὅτι ἰδέτω ὁ Φιλομαθὴς ἰς
ἐν τοῖς ἀνωτέρω βιβλίοις τὰς λατινικὰς Συνόδους
πῶς ἔχον Πατριάρχας λατινοεπισκόπους, καὶ ἦσαν
Λατῖνοι καὶ οἰκιστὰς καὶ οἰκιστῶν. δεύτερον,
ὅσακις γεγόναν. Σύνοδοι οἰκιστῶν, πᾶσι περὶ
Ἕλληνες ἦσαν διδάσκαλοι, ὅθεν καὶ νικηταί. τρί-
τον, ὅσακις ἦλθον Λατίνων διδάσκαλοι εἰς Βυ-
ζάντιον καὶ εἰς Νίκειαν, πάντοτε οἱ Λατῖνοι ἐκινή-
θησαν, καὶ δὴ καὶ ὑπὸ τῶν παρόντων Κωνσταντίνου καὶ
Ἰωαννῆς ἐξηλέγχθησαν ὡς ἁρπαγῆς τῆς ἀσφαλείας,
ὅθεν καὶ κατεκρίθησαν ἐπὶ ἐκκλησίᾳ, ἐν Συρία, 29
ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν Βυζαντίῳ πολλαί, ἐν Σερβίᾳ, ἐν
Ἰβηρίᾳ, ἐν Τραπεζέντι, ἐν Βαλχάρι, οἱ Μολδο-
βλαχίαι, ἐν Οὐγγροβλαχίᾳ, ἐν Ῥωσίᾳ, καὶ Ἀλβανίᾳ
καὶ Ἑλλάδι, ἐν Νήσοις καὶ ἀπλῶς ὑπὸ τῶν τεσσάρων
Πατριαρχικῶν θρόνων· καὶ τῶν ἀποκεφάλων Ἀρ-
χιεπισκόπων, ὑπὸ Βασιλέων, ὑπὸ ἑταίρων, ὑπὸ Ἀυθου-
τῶν, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων Κωνσταντινιπόλεως πολλαί
συνοδικῶς ἐξηλέγχθησαν, καὶ ὡς ὡς ἁρπαγῆς κατε-
κρίθησαν, ὅθεν καὶ τὰ ἀνθροπώλια Πλάτωνος καὶ Τρι-
θέμιος, ψευδογεννάδιος, ψευδοαρχαίου, καὶ ὅσοι 35
ἀπεστάται καὶ δεδιωγμένοι καὶ καθ' ἡμετέρας ὑπὸ τῆς
αἰγίᾳ ἀναπληρῆς ἐκκλησίας ἐψάθησαν, καὶ ψά-
δονται καὶ τὸ ἴδιον τῷ παπισμῷ, ὃ ἡ πᾶσα σύγκλητος
σύνκληται ἐξ ὑποκρίσεως καὶ ψεύδους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Περὶ τῶν γυνόμην κατὰ τῆς Φλωρεντίας Συνόδου ὑπὸ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, τῆς ὑστάτης Βασιλείας Ῥωμαίων.

Ἀποθανόντες τῶν λατίνόφρων Μιτρεφάης, ἐγένε-
το Πατριάρχης ὁ Πρωτοσύγκελλος Γρηγόριος
ὁ καὶ Μαμμή ὑπὸ καλὴν, ἀλλὰ μετέπειτα μεμ-
φούμην ὡς λατίνόφρων, ἐδίωχθη ἀπὸ τῆς πόλεως
καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ῥώμην εἰς τὰς συμμάχους αὐτῆς.
ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὕστατος βασιλεὺς Ῥωμαίων, εἰ καὶ
πρῶτον ἀπέστη τὴν οἴωσιν, ὁμοῦς ἀπὸ τῶν ἀρεσ-

δοκωμένων ἔφοδον τῶν Ὀθωμανῶν κατὰ τῆς πόλεως,
ὡς λέγουσι Μιχαὴλ ὁ Νέποτας, ἀπέστη εἰς Ῥώμην 50
ζητῶν βοήθειαν, καὶ ὅπως ἐνωθῶσιν αἱ ἐκκλησίαι καὶ
τὰ ἐν Φλωρεντίας δεδογμένα, καὶ μνημονεύσῃ ὁ Πάπας
ἐν Κωνσταντινίᾳ, καὶ ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ἐπα-
νελθὼν εἰς Κωνσταντινέπολιν, ὁ δὲ Πάπας ἀπέστειλε πρὸς
εἰρημνίαν ἰσίδωρον Καρδινάλιον Πολωνίας εἰς Κωνσταντι-
νέπολιν.

πόλιν ὡς ἔτα ἑξακισχίλιος ὡνακοποσῶ ἐξηκοσῶ πρώ-
 τῳ, καὶ συγκατέειπεν ὁ βασιλεὺς καὶ τινες ἄλλοι πρὸς
 αὐτοὺς, ὅτι ὁ κύριος βασιλεὺς πλασθεὶς, αἱ δὲ ἄλλοι ἀνα-
 φωνοῦν. ὡρσε δὲ ὁ βασιλεὺς ἵνα λειτουργήσῃ τὸ
 5 κλῖνον μέγας εἰς τὴν ἀγίαν σοφίαν, ἀλλ' οἱ πολλοὶ ἐπο-
 ρύθησαν εἰς τὴν κέλευθον Γουναδίου τῇ ποτὲ σχολα-
 ρίᾳ, ἐρωπῶντες ὅτι, τί αὐτοὶ ποιήσωσιν. ὁ δὲ ἀπεκρίθη,
 ὡς πτωχοὶ Ῥωμαῖοι ἀφέντες τὴν εἰς θεὸν ἐλπίδα, ἡλ-
 πίσατε εἰς τὰς φερέγγυας, καὶ σὺν τῇ πόλει ὑπὸ
 10 στεπὲ καὶ τὴν ψυχὴν ὑμῶν, ἀδελφοί, εἰμὶ ὑπὸ τῇ αἰ-
 ματινῇ ὑμῶν. ταῦτα γράψας καὶ εἰς χάρτιον, ἔβα-
 λεν εἰς τὴν θύραν τῆς κελίᾳ αὐτῆς, αὐτὸς δὲ ἐκλα-

σεν ἑσώθεν. ὅθεν ἱερουργοὶ καὶ λαϊκοὶ ἀντιθεμά-
 τισιν καὶ τὰς ὑποδεξαμένους τὴν σωσθῆναι, καὶ τὴν ἐνώ-
 σαι, καὶ ἰδέοντο, ἕπερ βοηθήσει αὐτοῖς ὁ κύριος, ἵνα
 βοηθήσῃ. Ἀπὸ τῆς θεωρίας, τὴν δὲ τὴν λατίνων βοή-
 θεαν ἀπεστέφοντο. ὅθεν ἐννοτικὸν ἐλαττέργησεν εἰς
 τὴν ἀγίαν σοφίαν, καὶ ἐμνημόνευσε τῇ Πάπᾳ Νι-
 κολάῳ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ Πατριάρχῃ Γρηγορίῳ δε-
 κεμβερίῳ δωδεκάτῃ, ὡς ἔτα ἑξακισχίλιος ὡνακο-
 ποσῶ ἐξηκοσῶ πρώτῳ, οἱ πολλοὶ δὲ ἔκλεβον αὐτί-
 δωρον, βδελυκτῶν ἰορίζοντες τὴν τοιαύτην λειτουργίαν,
 ὅπως δὲ ἐφάνετό τις ἱερὸς ἐνωτικὸς, ἐφύγοντο ἐξ αὐτῆς,
 αἱ δὲ καὶ ἦν πνύματικὸς, ἔκτε ἐξομολογούντο εἰς αὐτὸν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

15

Περὶ τῶν ὁκτώ μέρων τῆς Νεπότας κατὰ τὴν Βυζαντίαν ὑπὲρ λατίνων, καὶ τῆς πρὸς ταῦτας ἀπαντήσεως.

Ὁ λατίνος Νεπότας μέμφεται τὰς Βυζαντίνας,
 πρώτον, ὅτι ἐπέθοντο τῇ σχολαρίᾳ, λέγοντι
 20 μὴ εἶεν λατίνους, ἵνα μὴ κατὰ ψυχὴν κινδυνώσωσι.
 δεύτερον, ὅτι εἶχον τὰς ἐνωτικὰς σιχαυτὰς. τρί-
 τον, ὅτι ἀνθεματίζον τὴν φλωρεντινὴν σωσθῆναι. τέ-
 τартον, ὅτι καὶ τὰς δεχομένους καὶ τὰς δεξαμένους. πέμ-
 πτον, ὅτι ὁ Πάπας ἠθέλε δῆσαι βοῦσαν, καὶ ἀπὸ
 25 τὸ μὴ ἐνώθῃναι ἔκ ἐδωκεν. ὅθεν, ὅτι εἰς τὴν ἀγίαν
 σοφίαν ἔκ ἐδίδον κηρὸν καὶ ἔλαιον, ὅθεν ἔκ ἦν ἐν
 αὐτῇ λυχνία ψῆμα. ἔβδον, ὅτι ἐκείσε καταφυγό-
 ρτες πωθῆναι, ἐκεί ἀπώλοντο. ἀπὸ θείαν ἀγανακτή-
 σιν. ὅγδον, ὅτι ἐμερίσθησαν εἰς χώρας καὶ εἰση,
 30 χωριζόμενοι ὑπὸ ἀλλήλων. ἔητέον ὁμοῦ, ὅτι τὴν σύ-

νοδον καὶ τὴν ἐνώσιν αὐτῆς οἱ πολλοὶ τὰς θεομιστῆ
 καὶ ὑποτρέπαιεν ἐκ ἐδέχοντο, ἀπὸ δὲ τὸ τὰς ἀρχηγὰς
 αὐτῶν παρακατέειπαι τὰ θεία καὶ πιστὰ καὶ ψευ-
 δῆ τῆς ἀληθείας, παρέδωκεν ὁ θεὸς αὐτὰς εἰς αἰχ-
 μαλωσίαν ἐγκόσμιον, ἵνα φυλάξῃ τὰς ἐκλεκτὰς ὑπὸ
 τῆς νοτῆς ἀπωλείας. ὅθεν ἕπερ ὅτε ὁ Νικητὴς ἐλα-
 ττεφρόναι, αἰσῆσεν ὁ θεὸς τὴν ὀτμᾶν, ὥτως ὅτε ἐγέ-
 νετο ἡ ἀκρὰ κορυφὴ τῆς κακῆς, καὶ ἦν ἐπὶ ὁ Κωνσταν-
 τίνος λατίνους, αἱ καὶ πλασθεὶς, ἔδωκεν ὁ θεὸς εἰς
 τὸ ἔχατον ἀρρώστειαν τὸ ἔχατον φάρμακον τὴν αἰχ-
 μαλωσίαν, εἰ γὰρ μὴ ἔδωκε τὴν αἰχμαλωσίαν, ἴαυ-
 σεν αὐτὸς παπισμὸς, καὶ ἐφθάρη αὐτὸς ἡ ἐνσέβεια, ἣν ὁ
 κύριος ἀποσώζει ἐπηγάλατο.

35

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ Γεωργίου σχολαρίου καὶ τῆς ἀξιώματός αὐτοῦ καὶ τῆς ἐν φλωρεντίᾳ ἐκθέσεως αὐτοῦ καὶ τῆς πρὸς
 τῇ φλωρεντίᾳ ὅς ἐκ ἀναχωρήσεως αὐτοῦ ἐκείθεν καὶ τῆς εἰς Γουναδίον μετωνυμίας αὐτοῦ ἀπὸ τῆς μοναχικῆς
 40 χήματός καὶ Πατριάρχῃς μετὰ τὴν ἁλῶσιν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὡς συνήγαγε συγγεγραμμάτων.

40

Περὶ τῆς ἁπορίας ἐν τοῖς παλεονομίοις τῇ Τόμῃ
 τῆς Ἀράπας φύλλοις ἐκποσῆς, ἀλλὰ καὶ ἡδὴ ῥη-
 τέον, ὅτι αὐτὴς ἐν φλωρεντίᾳ σωσθῆναι τόσον μόνον
 γνωσκόμεναι περὶ αὐτῆς, ὅτι ἦν γνωστὸς καὶ οἰκίος τῇ
 45 βασιλεῖ Γωμένῃ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῆς, ἔχον ἀξίωμα
 ἵνα ἡ καθολικὸς κλητὴς τῶν Ῥωμαίων, ὡς λέγει
 ὁ Νεπότας κεφαλῶν τετρακοσῶ πρώτῳ. μελετωμέ-
 νος δὲ τῆς σωσθῆναι, ἦν ἕως σύμβελος ἄλλος ὅς
 ἐκκλησιαστικὸς διηρώμας, ὡς φαίνεται ὑπὸ συ-
 50 ρεπάλῳ τμήματι βέλτερόν κεφαλῶν ἐκποσῆς ὁ γδόν
 καὶ τμήματι τρίτῳ κεφαλῶν ὀκτῶ. ἐν δὲ τῇ φερέ-
 ρερίᾳ ἐν τῇ ἐβδόμῃ σωελύσσα ἀπαλογόμην τῇ
 Νικητῇ, καὶ ἀνασκόλασται τὰ ὑπὸ τῇ Ἀνδρείᾳ
 ῥητῇ περὶ τῆς ἐν τῇ Συμρόλῳ περὶ τῆς, λέγει
 ὁ Συρόπας, ὅτι τὰ γυναικῶς καὶ λογικῶς ἐρημῶς

ῥητῇ τῇ Νικητῇ κατὰ τῇ Ἀνδρείᾳ πάντα ἦσαν μεμε-
 λετημένα καὶ ἐκτελεσμένα ὑπὸ τῇ διδασκάλῃ τῇ
 σχολαρίᾳ, δόντος αὐτῇ ταῦτα τῇ βασιλεῖ καὶ αὐτῇ
 τῇ Νικητῇ, τμήματι ὀκτῶ κεφαλῶν ἐκποσῆς πρώτῳ.
 ἐν δὲ τῇ φλωρεντίᾳ ζητῶντες τῇ βασιλεῖ, ὅπως
 ἐσθῆποτε τὴν σωσθῆναι μετὰ λατίνων, καὶ ἵνα γυνήται
 Ἐκθεσίς τις περὶ τῆς σωσθῆναι, ὁ σχολαρίος ἔδωκεν εἰς
 τὸ κοινὸν Ἐκθεσὶν τινὰ, ἣν εἶχε ἀπεστέφοντο, ὑπο-
 κλίνεσαν ὁμοῦ τῆς ὁρθοδόξου πίστεως, ἣν οἱ κύριοι
 55 κίμοι τῶν Ἐκθεσίων ἐκ ἐδέχοντο, ἐπειδὴ ἔλεγον, ὡς
 ὑπὸ μιᾷ πνύσεως Πατρὸς καὶ ἱεὺς ἐκπορεύεται τὸ
 Πνύμα τὸ ἅγιον, οἱ δὲ περὶ τὴν Νικητῇ καὶ τὸν Ῥω-
 σίαν καὶ τὸν Πρωτοσύγκελλον ἐδέχοντο δι' αὐτὸ τῇ
 οἱ λατίνους ὁμοῦ ἐκ ἐδέχοντο, ἐπειδὴ τὸ τῆς Ἀνατο-
 λικῆς Ἐκκλησίας δόγμα περὶ τῆς ἐκπορεύσεως ὅς
 ἁγίος

ἀγίῳ Πνεύματι, ὡς ἀπ' αὐτῆς περιβαλλόμενον ὁλόκληρον ἐφύλαττον, ὅθου ἠθέτησαν αὐτῶν, καὶ περιέβαλον κατ' αὐτῆς δώδεκα ὑποτάκτας, ἐξήτην δὲ ἵνα καὶ οἱ Ἕλληνες φανερώς εἴπωσιν, ὅτι ὅτι πατέρες ὁπορεύονται καὶ ἅλ' τὰ τίς ἀναβλύζων, καὶ ἐσιωδῶς ἐξ ἀμφῶν, ἥτοι ὅτι πατέρες δι' τῆς περιεχόμενης, ἀλλὰ ὅτι πατέρες καὶ τίς ὁπορεύεται, συρραφῶν τμήματι οὐδὲν κεφαλῶν δεκάτῳ ἐβδόμῳ. ἥτινα ὁπορῶν τῶν λατίνων ἰδὼν ὁ σχολάριος, καὶ τῆς περὶ τὴν Νικηϊας πνεύματος διόλου πρὸς ἀνατροπὴν τῶν δόγματι, καὶ βεληθείς ὡς ἐκδὸς λαβὼν συγχώρησιν πρὸς θεῶν ὡς παρετρέπη ἐν τῇ ἐκδόσει, καὶ πρὸς τῶν ἰδὼν ὅτι ὡς παρὰ τὴν βοήθειαν δυνάται τῇ ἀληθείᾳ, ἡσύχαζε τῶν λοιπῶν. τῶν δὲ ὅτι τῆς ἀσεβείας συνεπιδόχῃ, καὶ κατωσιδάζοντων τῶν ἀντικειμένων τῇ ἀληθείᾳ ἵνα ὑπὸ πάντων καθάπαξ ὑπογραφῇ τὴν ἐκτὸς Ἑλλήνων, ὁ δεσπότης ὁ ἀδελφὸς τῆς βασιλείας (λέγει ὁ συρραφῶν) ἀπῆλθεν εἰς βοιωτίαν, παραιτησάμενος καὶ τὴν σιτηρίον, ἐπεὶ ἐκ ἀπεδέχετο παρῆναι ἐν τῇ ὑπογραφῇ τῶν ὅτι, ἥ ἐν τῇ ἐκδόσει, ἀπῆλθεν δὲ μετ' αὐτῶν καὶ οἱ σοφώτατοι διδάσκαλοι, ὅτι Γεμισδὸς καὶ ὁ σχολάριος, μήτε αὐτοὶ παρῆναι βολόμενοι, τμήματι ἐκτὸς κεφαλῶν δεκάτῳ. μετακῶντα ἐλθόντες τῆς βασιλείας καὶ τῶν Ἑλλήνων εἰς κωνσταντινούπολιν, λέγει ὁ Καλκοκονδυλῆς, οἱ μὲν ἐν Ἑλλήνῃς ὡς ἐπ' αἰκῆς ἐγένοντο, ἐκτὸς ἐφάσαν ἐμμένειν τοῖς ὁμολογημένοις, ἀλλὰ τὴν αὐτίκῃ κατέστη, μηκέτι βολόμενοι συνηθῆναι τοῖς Ῥωμαίοις, ὁ μὲντοι Ἀρχιερεὺς (ὅτις ὁ Εὐμένιος) καὶ σοφὸς ἵνας ἐπεμψεν εἰς Βυζάντιον πρὸς τῶν Ἑλλήνων εἰς ἀλάλειν ἀφιστομήναι τοῖς τῶν Ἑλλήνων σοφοῖς, οἱ δὲ ἀπεσήκωντο πρὸς γονομῶν σφίσι συνόδον κατὰ τὴν ἰταλίαν, μάκρως τε τῇ ἐφίστα Ἀρχιερεῖ καὶ δὲ πρὸς ἀρχὴν τιθεμένων τῶν τῶν λατίνων δόγματι, τὸ πρὸς τῶν, καὶ σχολάριος τῶν τότε παρ' Ἑλλήνων τὰ εἰς σοφίαν ὁδοκίμεντι, ἐμμένοντες ἡνίκα αὐτοῖς ἔδοξεν ἐς λόγων ἀμυνῶν ἀφινεμένων, ἀλλ' ὑπεχώρησεν ἀπρακτοὶ ἐπ' ἰταλίαν, βιβλῶν οὐκ ὄντων. οἱ δὲ ἐκ κωνσταντινῆς πόλεως πατριάρχης τῶν ποτὲ Κυζίκης Μητροφάνης, ἀδελφὸς Μάρκος ὁ ἐφίστα, καὶ συνιδὼν ὅτι τῶν βίβλων ἐξέρχεται, ἐμμένοντες καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν ὁ σχολάριος, καὶ ἐλέγξας αὐτὸν ἡρέμα περὶ τῆς γονομῆς ἀνατροπῆς, ἥτοι περὶ τῆς ἐν φλωροντίᾳ ἀλλοφθίας ἐκδόσεως, ἰδὲν αὐτῶν ἵνα αὐτὸν αὐτὸ φροντίζῃ τῶν λοιπῶν περὶ τῆς ὁμολογιατικῆς δόγματι κατὰ λατίνων, καὶ ἰδὲ περὶ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ τότῃ τῆς ἀγάπης. ἀποδεχθεὶς δὲ πρὸς ὑπαταγῶν ἀρρώδης ὁ σχολάριος, μετὰ πρὸς κοίμησην τῶν ἐφίστα ἐγένετο Μοναχὸς καὶ ἀνομόστη Γοναδῖος. ἐλθόντες δὲ εἰς Βυζάντιον τῶν ἰσιδῶν καὶ τῶν πατριάρχων Γρηγορίου, ὡς ἔρηται πρὸς αὐτὸν ἀντιφάσας, λέγει ὁ Νέποτας, ἐφάσαν ὁ Καρδινάλιος εἰς κωνσταντινούπολιν ἐν τῇ ἐξακισχίλιος ὡς ἀνομοσίου ἐξήκοσθ' πρώτῳ, καὶ ἐλθόντες δὲ λειψυγῆσαι εἰς τὴν ἀγίαν σοφίαν, τὸ χρισματικὸν μέγας ἐλθὼν ἐν τῇ μονῇ

τῇ Πατριάρχῃ ἐν τῇ κείῃ Γοναδίᾳ τῶν ποτὲ Γεωργίου σχολάριος. καὶ, ὅτι δὲ ἐν τῇ λατρινῇ ἐμνημονεύθη ὁ Πάπας Νικόλαος καὶ ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος, ἐβλασφήμα τὸ πλῆθος. καὶ ταῦτα μὲν τότε. ὁ δὲ σχολάριος ἐπισκόπος εἰς Βυζάντιον, καὶ ἀρχιερεὺς συρραφῶν κατὰ λατίνων, ἔγραψε καὶ εἰς τὸν Βασίλεα Τραπεζούντας τὰ γονομῆς ἐν φλωροντίᾳ, ἐν οἷς λέγει καὶ ταῦτα ῥητῶς, καὶ ἡμῶς γὰρ πολλὰ περὶ τῆς ἐκδόσεως συνεβλήσαμεν, ὡς ἀλλοὶ πρὸς τῶν πρὸς τῶν λαβόντες ὑπὸ τῶν ἡμῶν, ἔγωγε ταῦτα διέδοχα, ὡς ἀπερὶ ἀγῆται λοιπὸν ἡμῶς ἐκείνων ἀναγκαζόμενοι. καὶ, ἐμὲ ὁ καλὸς Ἀμυράτζης τοῖς πρὸς τῶν ἀνατροπῶν καὶ τοῖς λόγοις αὐτῶν ἀπεπιστάτως ἔγινε ἐπισκόπος ἐλπίσας αὐτὸς καὶ νοῆσαι καὶ βεληθῆναι τὸ δέον. ὅπερ λέγει, ταῦτα ἔπειν, ὅτι συνεβλήσαμεν ὁ σχολάριος ἵνα γρηπταὶ ἡ ἐκδοσις κανονικὴ καὶ ὁρθόδοξος, ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀποστάται καὶ ὁ Βασίλεως αὐτῶν ἐξήτην τὸ ἐναντίον, ὁ σχολάριος ἀπεδήμησεν ἐκείνων, καὶ μετὰ πρὸς ὑπαταγῶν ἐκείνῳ ἐτελέσασιν καὶ ὑπεγράψαν τὸν ὅτι τῆς ἀσεβείας, ὅθου ἡναγκάσθη ὁ σχολάριος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ὁρθόδοξοι ἀπορραγῆναι τῶν τοιούτων, ὁ δὲ Ἀμυράτζης, καὶ οἱ ὁρθόδοξοι ὦν, ἀλλ' ὑποκλαπῆς ὑπὸ τῶν περὶ τὴν Νικηϊας, καὶ νομίσας γινώσκαι πρὸς τῶν κανονικῶν, ἐπισκόπου αὐτοῖς, ὅθου καὶ παρετρέπη τῆς ἐκδόσεως ὁδῶν, κοινωμένης τῇ ὁρῇ, ἐκτὸς πρὸς κωρῶν. μετὰ πρὸς ἁλῶσιν τῆς κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν ὁθωμανῶν περιβλήθη Πατριάρχης κωνσταντινουπόλεως Γεώργιος ὁ καὶ Γοναδῖος ὁ σχολάριος, διέξασιν γὰρ Μανυῆλ ὁ Μαλαχὸς ταῦτα, συνόδος γενομένη κατὰ τὸν ὁρισμὸν τῶν Σελταῶν, ἐξελέξαντο Γεώργιον τὸν σχολάριον, ὄντα κερτῶν τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ τῶν βασιλείων Ῥωμαίων, ὃν καὶ ἰωάννης ἔχεν εἰς φλωροντίαν Πατριάρχην. ταῦτα φησὶ καὶ Θεοδόσιος ὁ Συγκεμαλὸς γραφῶν πρὸς Μαρτίαν τὸν Κρέστον. συνεγράψεν δὲ ὅσα ἡμῶς ἱσχυρὸν ὁ σχολάριος, τὸ σὺντάγμα. καὶ ἑτέραν ἱνὰ πρὸς ματῆαν κατὰ λατίνων, τμήματι αὐτῶν ὁσμάσας, αἵτινα καὶ ἀπεφώνησε τῇ Βασίλει Τραπεζούντας, καὶ ἀλόγον πρὸς ὅσα ἔχοντα Ὀλβιανὸν, 40 Ἐυλόγον καὶ Βενέδικτον, καὶ ἑτέρον ἀλόγον ἔχοντα πρὸς ὅσα Κεφρῶν καὶ Παλαΐτιον, καὶ σπείρωμα εἰς πρὸς κατὰ ἑκκλῆς συνόδον, καὶ σημάσμα εἰς τὸ σὺντάγμα τῶν ἐφίστα, καὶ φησὶν καὶ ὁρισμὸν πρὸς τῶν κωνσταντινουπόλεως κοινωμένων λατίνους ἐπὶ 45 κωνσταντίνῃ τῆς βασιλείας, καὶ περὶ ἀπορριμῆς, καὶ πρὸς τῶν πρὸς τῶν ὁμολογίαν αὐτῶν περὶ τῆς ὁπορεύσεως τῶν ἀγίων Πνεύματος, καὶ ὑπατάσας εἰς τὸ ῥητὸν τῶν Θεοδώρων τῶν γραφῶν περὶ ἀποφασίας ἐκείνης καὶ ἐνεργείας, καὶ ἐπὶ περὶ τῶν ἀγίων Πνεύματος, καὶ κατὰ τῆς ἐν τῇ συμβολῇ ἀποδείξεως, καὶ κατὰ σιμωνίας, καὶ κατὰ τῆς ἐν τῇ σαββάτῳ ἡσυχίας, καὶ περὶ γάμου ἱερῶν, καὶ κατὰ τῆς κατὰ τῶν γονομῶν, αἵτινα κατὰ ἐν τῇ Τόμῃ τῆς ἀγάπης, καὶ ἐπὶ περὶ πίστεως πρὸς τὸν Σελταῶν Μοναχῶν

ἐν κεφαλαίοις ἑκοσὶ, καὶ ὑπεροχὴν πρὸς τὰς σι-
ναίτας περὶ τῆς παρατηρήσεως τῆς ἐπισκόπου αὐτῶν,
καὶ ὑπεροχὰς εἰς ἀποφύγεας, καὶ λόγον πρὸς ἰωάν-
νην τὸν βασιλέα, καὶ κατὰ τῶν ὑποκριτῶν τῷ Πλη-

θωνος, καὶ ἐξηγήσιν εἰς τὸ τῷ Θωμᾷ τῷ Ἀκρίνα πε-
ρὶ τῶν εἶναι καὶ τῆς ἐσίας, καὶ περὶ τῆς θείας ἱε-
ραρχίας, ὅτι ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος μετασχηματίζεται, καὶ περ-
ὶ σωρευσμῶν, καὶ ἑτέρα πολλὰ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'

Ὅτι οἱ ἐν τῇ τέλει τῆς φλωρεντινῆς Συνοδῆς Γεώργιος τῷ Σχολαρίῳ ὑπερεκφράσθη τρεῖς λόγοι, δακνυμπη
ἐνταῦθα ἀπὸ πολλῶν ἀντιφάσεων ψευδεπίπλαστοι.

10

Φέρονται δὲ ἐν τῇ τέλει τῆς ἐν φλωρεντίᾳ Συνο-
δολόγοι τρεῖς, ὑπερεκφράσθη εἶναι Γεώργιον τῷ
Σχολαρίῳ, οἵτινες συμβαλόντες τοῖς συνοδικοῖς ἑλλήσι
καὶ λατίνοις πρὸς ἑαυτοὺς, ἀλλ' ὅτι οἱ λόγοι αὐτοὶ ἔτοι
15 ἔκαστος τῷ Σχολαρίῳ, ἀλλ' ἐπλάσθησαν ὑπὸ τίνος κα-
κοδήμου ἢ λατίνου ἢ λατινοφρονέοντος, ἢ ἑλλήνων ἐστὶ,
πρῶτον, ὡς ἔρεται αὐτῶν, ὅτι ὁ Σχολάριος ἔφυγεν
ἢ ἢ σιωπῆσθαι τὸ ὄρεα, ἵνα μὴ ὑπογράψῃ ἐν αὐτῷ,
οἱ δὲ λόγοι σιωπῆσθαι πρὸς τὸ ὄρεα. εἰ δὲ τὰς λό-
20 γους σιωπῆσθαι ὁ Σχολάριος ἐν οἷς ἐπαγγέλλεται φέρεται
κατὰ τῶν ἀναγκῶν, καὶ πᾶσι τῶν βοήθων λα-
τίνοις, πῶς πάλιν ἔφυγεν ἵνα μὴ ὑπογράψῃ ἐν τῷ
ὄρει; δεύτερον, πῶς γράφει εἰς τὸν βασιλέα Τρα-
πεζήτος καὶ μέμφεται τὰς ποιήσαντας πῶς αὐτοῖς
25 ἐξ ἧς ὁμολογῇ, ὅτι ἀπεκρέθη αὐτὸς καὶ οἱ ὁρθόδο-
ξοι. τρίτον, πῶς ἐν ταῦτά μὲμφεται τῷ Ἀμυρέ-
τι ἁπατηθῆναι ὑπὸ τῶν λατινοφρονούντων; ἐξ ἧς δὲ
κινεῖται ὅτι αὐτὸς ἐκ ἡπατήθη. τέταρτον, ἔπει-
τὰς λόγους συνέθετο ὁ Σχολάριος καὶ ἐλατινοφρόνως,
30 πῶς ὁ Πάπας Εὐγγένιος ἔπεισε σοφῶς τινὰς διαλε-
ξομένους τῶν ἑλλήνων σοφοὺς, μαρκεῖ τῷ Εὐφύσῳ καὶ
Γεωργίῳ τῷ Σχολαρίῳ τοῖς μὴ δεχομένοις πῶς συνο-
δῶν; εἰ δὲ ὁ Ἀλάτιος παρερμηνεύων τὸν Χαλκοκοι-
νὸν, λέγει ὅτι ὁμῶς Εὐφύσῳ ἐσυνέθετο τῷ δόγ-
35 ματι τῶν λατίνων ἡ ἀπόφασις, ἐμὴν καὶ ὁ Σχολά-
ριος, ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι καθαρῶς λέγει ὁ Χαλκο-

κοινὸς, μὴ σωσθήκασι τὰς τῶν ἑλλήνων σοφῶν
μάρκας καὶ Σχολάριον πῶς ἐν φλωρεντίᾳ Συνοδῶν.
δύοτερον, ὡς λέγει ὅτι ἀπεκρέθησαν οἱ τῷ Εὐγγένι-
σι σοφοὶ ἀπὸ τῶν Εὐφύσῳ, ἀλλ' ὅτι ἀνέχοντο ἀπεκρεῖν
ὑπὸ ἱταλίαν, ὅπερ ταυτὸν ἔστιν ὅτι καὶ ὑπὸ τῶν δύο
κοινῶς καὶ ἀπεκρέθησαν καὶ ἀνέχοντο. εἰ δὲ ἐλα-
τινοφρόνως ὁ Σχολάριος, δύο ἢ θάτερον, ἢ ἐβρόχθη
τοῖς σοφοῖς τῷ Εὐγγένι, ἢ μὴ, ἐκ ἀντέλεγον αὐτοῖς,
ἀλλὰ τὴν αὐτὴν κατέστη, ὅθεν ὁ Σχολάριος κατὰ
λατίνων ἐφρόνως, καὶ κατὰ λατίνων ἐπύρην, ἐμὴν
καὶ ἐλατινοφρόνως. τρίτον, ὁ Σχολάριος ἡμᾶς
συναρπάγας ἐν τῇ ἐκθέσει, ὅθεν Εὐφύσῳ ἔχῃ μαρ-
τε πῶποτε, ὅτε ἐν λόγῳ ψιλῷ, ὅτε μὴ ἐν συλλαβῇ,
καὶ ὡς ἑπῆν, ὅτε κατὰ δαιμόνιον, ὅθεν καὶ περὶ
τῶν δύο ἐξίσως ἔπεισε ὁ Χαλκοκοινὸς, ὅτι ἐσυνή-
καντο πῶς ἐν φλωρεντίᾳ Συνοδῶν, καὶ ὅτι οἱ τῷ Εὐ-
γγένι σοφοὶ ἀνέχοντο, περὶ δὲ τῶν Εὐφύσῳ ἔπεισε
ἰδίως, ὅτι τὸ ἀνέχοντο ἐσυνέθετο τῷ δόγματι τῶν
λατίνων. τέταρτον, ὑπὸ Κωνσταντίνου τῷ βασιλεὺς
ἐπράξε καὶ ἔπεισε ὅσα ἔρεται αὐτῶν κατὰ τῶν κοι-
νωμένων Γεωργίῳ καὶ ἰσιδῶν. πέμπτον, μετὰ
πῶς ἐν φλωρεντίᾳ Συνοδῶν σιωπῆσθαι ἵκανὰ συγ-
γράμματα κατὰ λατίνων. ὅσον, ὅτι καὶ πολλοὶ
λατίνων σοφοὶ, ἐξ ὧν ἐστὶ καὶ ὁ Ῥίβερτος καὶ Κρανχθό-
ρος, ἐξελέγχουσιν, ὅτι οἱ λόγοι ἔτι πεπλοασμένοι εἰσὶ
ὑπὸ τινος παπιστοῦ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

40 Ὅτι οἱ λατίνοι ὑπολογίζαντες Γεώργιον τῷ Σχολαρίῳ εἰς τὰ κατὰ λατίνων συλογιστικὰ κεφάλαια μαρκεῖ τῷ
Εὐφύσῳ συνφρονέοντες, δακνυμπη ἐνταῦθα σαφανῶς ψευδολόγοι.

Προσφέρουσιν οἱ λατίνοι ὑπὸ τινος βιβλίου ὑπερκο-
μῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐν τῷ Σχολαρίῳ τῷ ἑλλήνικῳ, καὶ
45 ὑπὸ τῆς ἐν τῷ Βατικανῷ Βιβλιοθήκῃς, ὅτι ὁ Εὐφύ-
σῳ μαρκεῖ ἔγραψε συλογιστικὰ κεφάλαια κατὰ λα-
τίνων, ἐν οἷς ἀπελογήσαντο Γεώργιον ὁ Σχολάριος,
καὶ ὅτι φθάσαντες τὴν θανάτην τῶν κοινῶν χρεῖας τὸν
Σχολάριον, ἀλλ' αὐτὸς αὐτὸς ὑπολογίσθη. ἀλλὰ ῥη-
50 τέον, ὅτι πρὸς τῷ Σχολαρίῳ τῆς ἀπάτης βιβλίον ἐκ-
δόσαντες ἐν τοῖς τοῖς μαρτυρίαις. δύοτερον, ὅτι ἡ
Βιβλιοθήκη τῆς Βατικανῆς ἔρεται αὐτῶν ἐν τῷ ἐβ-
δόμῳ βιβλίῳ, ἐπὶ ψευδοθήκῃ καὶ ἀπαποθήκῃ ἐν πολλοῖς.
τρίτον, ὅτι ὁ Σχολάριος ἦν τῆς αὐτῆς γνώμης ἐν τοῖς πο-
ρὶ κρίσεως μετὰ τῶν Εὐφύσῳ, καὶ πρὸς τῶν Πατριάρχων

καὶ ἐν τῇ Πατριαρχίᾳ καὶ μετὰ τῶν Πατριαρχῶν
πολλὰ ἔγραψε καὶ Γενναῖα κατὰ λατίνων. τέταρ-
τον, ὅτι καὶ οἱ λατίνοι αὐτοὶ λέγουσι μέγας τῆς ἀ-
πολογίας ταύτης ψευδῶς ὑπερεκφράσθη τῷ Εὐφύ-
σῳ, ἐπειδὴ ἐστὶ τῷ Βησσαρίων, ὅθεν ἐκ τοιούτων
νόθων, ἀποκρύφων καὶ ἀμφιβόλων εἰδὲ μία ἀλήθεια
συμπεραίνεται. ἔκτον, ὅτι ὁ Γεώργιος ὁ καὶ Σχο-
λάριος καὶ Γενναῖος ἐδέχοντο ἐγγνώμῃ λατινοφρο-
νῶν, ἢ σωματῶν, ἢ συμβοηθῶν, ἢ σωμαστροφῶ-
ν λατίνους ἐν Κωνσταντινὸς πόλει, καὶ παρατη-
σάμενοι, καὶ ἡσυχάσαντες, καὶ ἀποθανόντων ἐν τῷ Μο-
ναστηρίῳ τῷ Προδρόμῳ εἰς τὰς Σέβρας, ὅτε ἐγγνώ-
μη, ὅτε ὑποπλήθη λατινοφρονῶν, ὅτε σύγγραμ-
μα

μα αὐτῇ ὁρίθη ἐν τῷ Μοναστηρίῳ συνηγορεῖν Λα-
τίνοις, ἀλλὰ πάντοτε καὶ αἱ πράξεις καὶ οἱ λόγοι
καὶ τὰ συγγράμματα αὐτῆς ἦσαν κατὰ Λατίνων, ὅθεν
φθάσας τὸ κοινὸν χρέος καὶ ἀποθανὼν, ἐκ αὐτῆ-
κεν ἀτελείωτον πλὴν ἀπολογία πρὸς τὰ κεφάλαια

τῆς ἑφέσεως, ἀλλ' ἐπαύσατο γράφειν κατὰ Λατίνων,
ἐν αὐτῇ περιήν, πάντως σιωπῶν καὶ ἄλλα κα-
τὰ τῆς ἀδόμης σιωπῶν, καὶ πρὸς τούτοις ἐπέθεσαν
λαϊκὸς ὁ Σχολάριος, πρὶν πάλιν κατ' αὐτὴν ἔπε-
μεταπῶτα γενόμενος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως 5

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ αὐτοποφύρου Λατίνων, δύο Γεωργίους Σχολάριους, τὴν μὲν ὑπὲρ Λατίνων, τὴν δὲ κατὰ Λατίνων λε-
γόντων, καὶ τῆς περὶ αὐτὰς αὐτῶν Διαφορῆς καὶ ἀποφαινῶν ψεύδους, καὶ περὶ τῆς παρ' ἡμῶν ὀντοῦθα 10
ἀποδείξεως, ὅτι Γεωργίος ὁ Σχολάριος ὁ καὶ Γεννάδιος καὶ Πατριάρχης ἦν καὶ αὐτὸς ἐστίν, ὁ καὶ λαϊκὸς πολέμιος.

Ἀλλ' αὐτοποφύρου, ὅτι ἕτερός ἐστι Γεωργίος ὁ Σχο-
λάριος, ὁ ἐν τῇ ἐκ Φλωρεντίας Σιωπῶν ἀγωνισθεὶς
ὑπὲρ Λατίνων, ὁ καὶ γενόμενος Πατριάρχης Κωνσταν-
τινουπόλεως, μετακλήθη Γεννάδιος, καὶ ἔγραψεν
ὑπὲρ Λατίνων, καὶ ἕτερος Γεννάδιος Σχολάριος
ὁ φίλος Μάρκος τῆς ἑφέσεως, ὅς καὶ Μοναχὸς γε-
νόμενος, ἐκάθητο ἐν τῇ Μονῇ τῆς Παντοκράτορος,
καὶ ἔγραφε καὶ ἔλεγε κατὰ Λατίνων. Ἀλλὰ ῥητέον,
ὅτι περὶ τῶν νεωτεριστῶν τούτων Λατίνων ἔπειτα ὁ
Γεώργιος, (ὁ ῥάδιον Ἀρετικὸν ἀνδρα σιωπῶν ὄντα),
ἐπειδὴ ἐμόνον ψεύδονται ἀποφαινῶν καὶ αἰσινῶν,
μαχόμενοι τῇ Ανατολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ καὶ
ἐκείνους καταβάλλουσι, πρῶτον, ὅτι ἐν τῇ Φλωρεν-
τίᾳ ἐδείχθη, ὅτι ὁ Σχολάριος ἐχέδρασε τὰς λό-
γους καὶ ἔπειτα ὁ Νικηταὶς κατὰ τῆς ἀποδείξεως, καὶ
ἔφυγε μετὰ τῶν Δεσποτῶν καὶ τῶν Γεμιστῶν εἰς Βουσίαν,
ἵνα μὴ ὁρίθῃ εἰς πλὴν εἰσὶν καὶ ὑπογράφῃ εἰς
τὴν ὄψιν. δεύτερον, ὅτι ἐν τῇ Ἐκκλῆσει μόνῃ ἡμαρ-
τον, ὃν ἔρηται τρεῖς, ἄλλοτε δὲ ἄλλοτε. τρί-
τον, τὰς ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν τρεῖς λόγους ἐκ αὐτῶν
ἔγραψεν, ἀλλ' ἡ παντοκράτωρ ἐπλάσε τῶν λατινοφρο-
νούντων. τέταρτον, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπαυθῶν,
ἐδέχθη συνηγορεῖν Λατίνοις, ἔτε ἔγραψεν ὑπὲρ
αὐτῶν. πέμπτον, ὅτι ὡς ἔγραφε καὶ ἔλεγε λαϊ-
κὸς, ἔτι ἔγραψε καὶ ἔπειτα καὶ Μοναχὸς, καθ' ἑμῶν
ἐν τῇ Μονῇ τῆς Παντοκράτορος, κατὰ Λατίνων, καὶ
καθεξῆς ὅσα ἐποιοῦν αὐτῶν περὶ αὐτῶν, ῥηθῇ σέτα
καὶ ὀντοῦθα. ἕκτον, ὅτι τινὲς μὲν τῶν Λατίνων λέ-
γουσι τὰ αὐτῶν, ἑτέροις δὲ αὐτῶν πάλιν λέγουσιν,
ὡς φαίνεται ἐν τῇ Εἰσβολῇ τυπωθῶντι ἐν Ῥώμῃ εἰς
ἀπλὴν φράσιν, καὶ περιέχοντι τὰς ἐπ' ὀνόματι Γεν-

νάδιος Κωνσταντινουπόλεως πέντε λόγους περὶ τῶν πρῶ-
τε Διαφορῶν, καὶ μάλιστα ἐν τῇ τέλει τῆς ἐκ Φλωρεν-
τίας Σιωπῶν, ὅτι ὁ Γεωργίος ὁ Σχολάριος ὁ συν- 15
εκδημήσας ἐν Ἰταλίᾳ ἰωάννης τῷ Βασιλεῖ, καὶ ἀγω-
νισθεὶς ὑπὲρ Λατίνων, ἀπέθανεν ἐν Κωνσταντινουπόλει
λαϊκὸς καὶ πρὸ τῆς αἰώσεως, ὅς καὶ εἰς τὰ κεφάλαια
τῆς ἑφέσεως πλὴν ἀπολογία ἡν ἔγραψεν ποιῆσαι πρὸς
Γεωργίον τῷ Πατριάρχῃ, ἀποθανόντι, ἐκ ἐτελείωσε, 20
καὶ Διατάξας αἰτήσας τῶν αὐτῶν Γεωργίον ἐτελείωσαν
αὐτῶν ὁ Βασίλειος, Γεωργίος δὲ ὁ Σχολάριος ὁ
γενόμενος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁνο-
μασθεὶς Γεννάδιος, ἦν ὁ φίλος τῆς ἑφέσεως καὶ τοῖς
Λατίνοις πολέμιος. τῶν πρώτων τοῦτον Λατίνους 25
λεπόντων, ὅτι ἔτε ὁ Γεωργίος ὁ Σχολάριος ἔγραψε
τρεῖς λόγους ἐν τῇ ἐκ Φλωρεντίας Σιωπῶν περὶ ἐνώ-
σεως, καὶ μεταπῶτα γενόμενος Πατριάρχης ἔγρα-
ψε τὰς πρῶτες περὶ τῶν πρῶτε Διαφορῶν λόγους,
τῶν δὲ δευτέρων, ὅτι πρὸ τῆς αἰώσεως ἀπέθανεν 30
ὁ λατινόφρων Γεωργίος, καὶ οἱ πρῶτοι λόγοι ἦν εἰσὶν
ἐκείνους, ἀλλὰ τῶν ἑτέρων Σχολάριος τῷ Γεννάδιῳ καὶ
φίλῳ τῶν ἑφέσεως καὶ τῶν ἐκ τῆς ἐκ Φλωρεντίας
Σιωπῶν, καὶ γενόμενος Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρ-
χος, τίσει τῶν Λατίνων πισυτέον, τοῖς πρώτοις, ἢ 35
τοῖς ὑστέροις; ἢ ῥητέον, ὅτι ἑδωτέρους, ἐπειδὴ καὶ
τὰ δύο μέρη ψεύδονται ἀποφαινῶν, καθότι ὡς ἀπο-
δείκνυται εἰς ἣν ὁ Σχολάριος, πρῶτον Γεωργίος, καὶ
ὑστέρον Γεννάδιος, καὶ Πατριάρχης Κωνσταντινουπό-
λεως ὁ αὐτὸς, πάντοτε ὁ αὐτὸς ἐν παντὶ κατὰ καὶ 40
ἐν παντὶ τόπῳ καὶ ἐν παντὶ ἀποδείξεως, πᾶσι τρεῖσι
Λατίνοις ἀντιδοξῶν καὶ πολέμιος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ τῆς ἐν τῇ ἁγίᾳ σοφίᾳ ὑσάτης Σιωπῶν, καὶ τῶν ἀπὸ γράφων αὐτῆς, καὶ ὅτι ἐπὶ σιωπῆσθαι πλὴν γραμ-
ματικῶν πρῶτον ὁ Πατριάρχης Ἀθανάσιος τῷ Κωνσταντίνῳ Δοσκαρεῖ, ὡς παρῶνται οἱ Λατῖνοι νοηθῶν 50
μῶν, δεῖξαι ἐν τούτῳ ψεύδῃ πλὴν Σύνόδον, ἀλλὰ τὰ πρακτικὰ τῆς Σιωπῶν ταύτης ἐμβαλεῖν τῆς αὐτῆς Βι-
βλιοθήκης, καὶ περὶ τῆς σημειώσεως τῆς χροῆς τῶν πρακτικῶν τούτων.

Σύνδοξ. ὑσάτη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ τῆς
ἐκείνης, ἐν τῇ ἁγίᾳ σοφίᾳ μετὰ πλὴν τελευ-

πλὴν τῶν λατινόφρων ἰωάννης τῷ Παλαιολόγῳ, τῷ
ἀκατηγότος ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν ἐπὶ βιβλιοθήκῃ, καὶ
ἐπὶ

ἐπὶ τελούτης συμφρονήσματος τῆ ὁρθοδόξου δόγματι
 ἐπὶ τῇ ὁρθοδόξῃ ἀδελφῇ αὐτῇ Κωνσταντίνῃ Βα-
 σιλέως . αὐτῇ ἡ ἐπιγραφὴ τῶν πρακτικῶν τῆς Συ-
 νόδου, ἥτις καὶ ἀληθευατὴ ἐστίν, ὡς παρίσταται παρ'
 5 ἡμῶν ἀντίγραφα, ἥτις καὶ σωτηριώδης παρ' ἡμῶν .
 ἅλλα δὲ ἀντίγραφα ἔχουσιν ἐπιγραφὴν,
 Συνοδὸς ὑστάτη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιτελεθεῖσα
 ἐν τῇ αἰγῇ σοφίᾳ μετὰ τῶν γένεσιν τῆ ψαλδοσυ-
 λλόγου φλωρεντινῆ ἐνδὸς ἐνιαυτοῦ Δραστήματι καὶ ἡ
 10 μίσιος μετὰ τῶν τελούτων τῇ λατινόφρονι Γωάν-
 νῃ . ταῦτα ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς .

οἱ δὲ λατῖνοι νοθεύουσιν αὐτὰς, καὶ αὐτὶ τῇ ἀδελ-
 φῇ αὐτῇ Κωνσταντίνῃ τῇ Βασιλέως, ἐπέθηκαν ἐπὶ
 τῇ ἡδ' αὐτῇ Κωνσταντίνῃ τῇ Βασιλέως, ὅπερ καὶ το-
 15 φλῶ δὴλον, ὅτι περὶ τῆς ἐστὶ, τὸ δ' ἐνδὸς ἐνιαυτοῦ
 Δραστήματι καὶ ἡμίσιος ἐνοχόμενοι μετὰ τῶν τελού-
 των τῇ λατινόφρονι Γωάννῃ, οἱ λατῖνοι λέγουσιν
 εὐνοῦσθαι μετὰ τῶν γένεσιν τῆ ψαλδοσυλλόγου τῇ
 φλωρεντινῇ, ὅπερ καὶ αὐτὸ ἀναμφίβολον πλάσμα
 20 καὶ συκοφαντία ἐστίν, ἥ γὰρ ἐν φλωρεντινῇ Συνοδῷ
 ἐγένετο τῇ χιλιοσῇ τετρακοσιοσῇ τεσσαρκοσῇ ἐνάτῳ
 ἔτει, ἐν δὲ τῇ χιλιοσῇ τετρακοσιοσῇ τεσσαρκοσῇ
 ἐνδεδόμῳ ἀπέθανον Γωάννης ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἐγένετο
 αὐτ' αὐτῇ Βασιλεὺς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Κωνσταντῖνος,
 25 καὶ μετὰ οὗ καὶ ἡμῖς ἔτη τῇ θανάτῃ τῇ Γωάννῃ
 καὶ τῇ βασιλείᾳ τῇ Κωνσταντίνῃ ἐγένετο ἡ Σύ-
 νοδος, καὶ τὰς βεβαιῶσαι καὶ τὰ ἐν τῇ Αἰατλῇ
 ἀντίγραφα, ἃ δὲ οἱ λατῖνοι λέγουσιν κατὰ τῆς Συ-
 νόδου ὑπὸ τῆς ἐπιγραφῆς ἐτελεύσια αὐτῶν ἐστὶ κα-
 30 κερήματα . Ἔτι ἐν τῇ ἐπιγραφῇ φέρεται,
 Ἐξεβλήθη ἐκ τῶν τῆς Βιβλιοθήκης ἰδιοχείρων Κων-
 σταντίνῃ τῇ Λασκάρειος τῇ ὄντι σοφωτάτῃ, καὶ
 τῶν αἰετιγυλίων Γραμματικῶν διδάξαντι, Ἐπι-
 ταγῇ τῇ σοφωτάτῃ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως
 35 Ἀθανασίᾳ .
 Λέγουσιν οἱ λατῖνοι, ὅτι ψεύδῃ ἐστὶ τὸ, ὅτι πα-
 γῇ τῇ Ἀθανασίᾳ ἔγραψεν ὁ Κωνσταντῖνος τῇ Γραμ-
 ματικῇ, ἐπεὶ ἔγραψεν αὐτῷ μετὰ πολλὰ ἔτη
 τῆς αἰώσεως Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῇ Σικελίᾳ, ψευ-

40

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ ἐπιχαρημάτων ἐνέει λατῖνων, δὲ αὐτῶν ἐπιπλάσων τῶν Συνοδῶν περιρριψάν .

45 Ἔτι ἀποφύρουσιν ἐπιχαρηματὰ ἵνα, ἵνα ὑποδεί-
 ξωσιν ὅτι ἡ Συνοδὸς ἐστὶ πεπλάσμη, καὶ πρῶ-
 τον, ὅτι ἐν τῇ δευτέρᾳ συνελεύσει Δωρόθεος γρά-
 φεται Ἀντιοχείας, ὅπερ περὶ τὸν ἐστὶ ψεύδῃ, ἐπε-
 δὴ ἐν τῇ ὑπογραφῇ γράφεται Ἀνατίας . δευτέρον, ὅτι
 50 ἐν τῇ χειρῶν τῇ Ἀθανασίᾳ φέρεται Μακάριος
 Νικομηδείας, Νεόφυτος Νικίης καὶ Μητροφάνης
 Κυζίκης, ἐν δὲ τῇ ὑπογραφῇ γράφονται ὁ μὲν Παρ-
 θένιος, ὁ δὲ Σταυράκιος . τρίτον, ὅτι ὁ Ἐφραίμ
 ὅπου ἐν τῇ δευτέρᾳ συνελεύσει, ἔσθ' ὁ Ἡρακλείας
 ἔπερ ἐγὼ ἔκρινε τῇ ὑπογραφῇ δὲ ἐν ἡμετέροις ἐκθέσει

δὴς ἀρεῇ καὶ ἡ Συνοδὸς . Ἄλλα ῥητέον αὐτῇ τῇ
 5 ὅτι περὶ τῇ τῇ Ἀθανασίᾳ ἔχ' ὁ Κωνσταντῖνος .
 ὅτι περὶ τῇ Γραμματικῇ, ἅλλα τὰ πρακτικὰ τῆς
 Συνοδου ἐξεβλήθη ἐκ τῶν ἰδιοχείρων τῆς Βιβλιοθήκης
 αὐτοῦ, συγχύσεων γὰρ ἔσθ' ἐν, καὶ ἅλλ' ἐπαλ' ἡλίων
 κακῶν ἐν Βυζαντίῳ, ἐν δὲ ἔχεται ἀπὸ τῆς Ἀρμένικης
 πρακτικῆς, καὶ ὡς ὑπὸ ἀνοθέτων καὶ ἀναμφίβολων
 τῶν ὑπὸ τῇ Λασκάρειος συγγραφῶν, ἐξεβλήθη
 10 ἐκ τῆς αὐτῆς χειρῶς, ἅλλα μετὰ ἵνα ἔτη μετὰ γὰρ
 τέσσαρα καὶ ἡμῖς ἔτη τῆς ἀθροίσεως τῆς Συνοδου
 ἑάλω ἡ πόλις ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ ἐκὸς ζῆλον
 ἔσθ' αὐτῆς αἰώσεως, ἡ μετὰ τῶν ἄλλων τῶν Ἀθανασίων
 σμύγραψε δὲ ὁ Λάσκαιος τῇ Γραμματικῇ ἐν τῇ
 Δύσει μετὰ τῶν Συνοδῶν ἔτη ἀκοσίου, ἐν δὲ τῇ
 15 χειρῇ τῆς Συνοδου ἦν ἐν Κωνσταντινουπόλει . Ἦσαν δὲ
 τότε ἐν τῇ Δύσει Ἕλληνες διδασκαλαὶ Θεόδωρος
 ὁ Γαζής, Γεώργιος ὁ Τραπεζιτικῆς, ὁ Χρυσολαράς
 ὁ Καλλικονοδύλης, ὁ Μισθός, ὁ Γεμιστός, Ἀνδρέας
 ὁ Τραπεζιτικῆς, ὁ Λάσκαιος, ἐξ ὧν τινὲς μὴ ἀπὸ
 20 θου ἐλάσε ἀπὸ τῆς αἰώσεως, τινὲς δὲ μετὰ τῶν
 ἄλλων τῆς πόλεως . Ἔτι λέγουσιν, ὅτι ἐκ ἔχει τὰ
 πρακτικὰ σημείωσιν χειρῶν, ἔσθ' ἐκ Μηνός, ἅλλ' ἐκ
 αὐατύπως φέρεται ἐν αὐτοῖς, ἡμῖς ἡ ἐπιμελήσεως
 Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι καὶ ἐν ἀρχαῖς πολλαῖς συνοδοῖς τῇ
 25 συμβέβηκεν ὡς ἐστὶν αὐτὰ τῇ Σαμοσατέως, καὶ
 κατὰ τῇ θανάτῃ, καὶ ἐπὶ Κωνσταντίνῃ τῇ μεγάλῃ
 πολλὰ καὶ ἡ ἐν Γάγγρῃ, Λαοδικείᾳ καὶ Ἀντιοχείᾳ,
 καὶ ἅλλ' ἐκ πολλῶν . ἔπειτα περὶ τῆς ψευδοῦς καὶ
 ἐν τῇ οἱ λατῖνοι, ἐπεὶ ὁ χεῖρ ἐστὶν, κα-
 30 θότι ἐξέβη μετὰ ἡμῖς καὶ οὐ ἐπὶ τῇ θανάτῃ Γωάν-
 νῃ τῇ Βασιλέως, καὶ ἐπὶ Κωνσταντίνῃ τῇ Βασιλέως
 ὅτι δὲ καὶ Γωάννης ὁ Βασιλεὺς συμφρονήσας τῇ ὁρ-
 θοδόξῃ, καὶ ποίῳ τῇ ῥῃ, ῥηθῆσεται μετὰ ταῦτα
 κεφαλὰς δεκάτῳ τῇ τῇ . ἔσθ' ἐκ Θεοφάνους, ὅτι
 35 ἐκ ἐμνημονεύθη ἡ Συνοδὸς ὑπὸ τῇ ἀρχαῖς ἱστο-
 ρίᾳ, καὶ γὰρ ὁ ἱεροσολύμων Ἀναστασίος ἐν μόνῃ
 τῇ ἐν Τρέλλῳ Συνοδῷ καταγράφεται, ἔσθ' ἐκ ἱστο-
 ρίᾳ, ἡ καὶ κωδὶξ τῆς διπύχων ἐμνήσθη αὐτῇ .